PARTİZAN

BOLŞEVİK PARTİZAN

Devrimci teori olmadan devrimci hareket olmaz

1982'ye girerken çözülmemiş görevler

* * *

AEP'nin VIII. Kongresi: Revizyonist yozlaşma yönünde yeni bir adım

* * *

Komintern'de "halk savaşı" üzerine yürütülen tartışma

* * *

MK hizibi neleri gizliyor?

MAO ZEDUNG
Kazanımları–Hataları

KIZIL BAYRAK

AKIMA KARŞI

BATI BERLİNLİ KOMÜNİST

BOLŞEVİK PARTİZAN

Yazı Kurullarının Ortak Açıklaması

OCAK 1982

15/5

İÇİNDEKİLER

Bu sayımız 1

1982'ye girerken çözülmemiş görevler 3

Arnavutluk Emek Partisi VIII. Parti Kongresi:
REVİZYONİST YOZLAŞMA YÖNÜNDE YENİ BİR ADIM 15

MAO ZEDUNG — KAZANIMLARI - HATALARI
"Kızıl Bayrak"
"Akıma Karşı"
"Batı Berlinli Komünist"
"Bolşevik Partizan"
Yazı Kurullarının ORTAK AÇIKLAMASI 50

MAO ZEDUNG — KAZANIMLARI - HATALARI
üzerine Ortak Açıklamaya EK 90

MK hizibi neleri gizliyor?
"GDS Yönetiminin 25.4.1981 tarihli
ikili görüşme hakkındaki tavrı üzerine
bir açıklama"ya GEGEN DIE STRÖMUNG'UN YANITI .. 146

Komünist Enternasyonal VII. Dünya Kongresi
Kürsüsü:
Yarı-sömürge ülkelerde iç Sovyet bölgeleri
oluşturmak için mücadele, *W. Miro* 167

Bu sayımız

Bu sayımızın ağırlığını, Mao Zedung'un kazanımları ve hataları konusunda genel değerlendirme ve tartışma oluşturuyor. Bu konu ile ilgili iki belge yayınlıyoruz.

Birinci belge, Avusturya Marksist-Leninist Partisi Yayın Organı Kızıl Bayrak; Akıma Karşı; Batı Berlinli Komünist, ve Bolşevik Partizan Yazı Kurullarının Mao Zedung'un eserinin genel değerlendirmesini içeren "Mao Zedung/Kazanımları—Hataları" başlıklı ORTAK AÇIKLAMAsıdır. Bu Ortak Açıklama bir anlamda 1978 Temmuzunda AMLP ile TKP/ML arasında yapılan Ortak Açıklamada Mao Zedung konusunda yapılan ortak değerlendirmenin bir devamı; ve bu konuda orada tespit edilen görevlerin çözümüdür. Yazı Kurulları Mao Zedung konusundaki bu ortak değerlendirmelerini ilk kez 1981 26/27 Eylülünde Frankfurt'ta (Batı Almanya) düzenledikleri bir ortak toplantıda ortaya koymuşlardır.

Bu ortak toplantıda Yazı Kurullarının ortaya koyduğu görüşler üzerine tartışma yürütülmüştür. Yazı Kurulları, tümü banta alınan bu tartışmayı daha sonra değerlendirmiş; tartışmayı belli bir düzene sokarak, ve tekrarları çıkararak yayınlamayı doğru bulmuştur. Ortak Açıklamanın eki olarak yayınladığımız ikinci belge; işte sözünü ettiğimiz bu toplantıda sürdürülen tartışmanın Yazı Kurulları tarafından düzenlenmiş olan belgesidir.

Yayınladığımız bu belgelerde Mao konusuna nasıl **yaklaştığımız**; Mao'yu genel olarak büyük bir Marksist-Leninist olarak değerlendirirken nelere dayandığımız; Mao'nun hata ve sapmaları konusunda ne düşündüğümüz; ve Mao konusundaki değerlendirmede ortaya çıkan sapmalar konusunda düşündüklerimiz berrak bir şekilde ortaya konmaktadır. Bütün okuyucularımızın burada ortaya konan görüşleri ciddi bir şekilde inceleyeceklerini, bu görüşlerde doğru bulmadıkları yerleri yazılı bir şekilde **gerekçeleri** ile ortaya koyacaklarını umuyoruz.

Mao Zedung değerlendirmesi dışında, yeni bir yıla girerken Yazı Kurulumuzun önümüzdeki görevlerle ilgili bir yazısını yayınlıyoruz.

Bunun dışında, Arnavutluk Emek Partisinin VIII. Parti Kongresinin, özellikle uluslararası ilişkiler konusundaki tavrının; ve Kongrede hakim olan çizginin bir genel değerlendirmesini de bu sayımızda bulacaksınız.

Bu sayımızda yer alan bir başka yazı, MK hizibinin devrimcilerden — kendi tabanından da — gizlemeye çalıştığı bir yazıdır.

Bilindiği gibi MK hizibi Eylül 1981'de "Partizan Yayınları No. 16" olarak "Akıma Karşı (GDS) Bürokrat Mülteci revizyonist hizibin Parti yıkıcılığına el altından destek veriyor" başlıklı bir broşür yayınladı. Bu broşürde MK hizibi okuyucuya güya kendisi ile GDS arasındaki polemiği belgesel olarak iletme pozlarına giriyor; ve yazdığı bir önsözde, "Bu broşürde yayınlanması gereken GDS'in TKP/ML I. MK'ne yazdığı mektubu ve TKP/ML I. MK'nin 9. Toplantısında Akıma Karşı'ya verdiği cevabı yayınlayamadığını" söylüyor; bunun suçlusu olarak ise Bolşevikleri gösteriyordu. Bu sayımızda yayınladığımız belge, MK hizipçilerinin siyasi sahtekarlar olduğunun da, onların bazı belgeleri

—ellerinde olmadığı için değil— işlerine gelmediği için ya - yınlamadıklarının açık bir belgesidir. Sözünü ettiğimiz MK bro şürünün 50-79. sayfalarında 11 No'lu belge olarak MK hizibinin "GDS yönetiminin 25.4.1981 tarihli ikili görüşme hakkındaki tavrı üzerine bir açıklama" başlıklı yazısı yayınlanmıştır. MK hizibi broşürünü bu belge ile noktalamıştır. Yani MK hizibine göre GDS ile TKP/ML MK hizibi arasındaki polemik burada bitmiş tir; bundan sonrası için yayınlanacak bir belge yoktur. Gerçek te, en son yayınlanan bu 20.5.1981 tarihli belge, MK hizibinin Marksizm-Leninizmin ilkelerini nasıl demagojik bir biçimde çar pıttığını gösterir bir belgedir. Ve MK hizibinin siyasi ve ide olojik sorunlarda tavır takındığı bir belgedir. Bu belgedeki görüşlere GDS'ten yoldaşlar Haziran 1981'de detaylı olarak ce- vap vermişler; MK hizibinin tahrifatlarını verdikleri cevapta sergilemişlerdir. MK hizibi Eylül'de çıkardığı broşürde neden- se **bütün polemiğin bu en önemli belgesini** yayınlamayı unutmuş- tur !! Bu belge MK hizibinin elinde vardır !

Biz bu sayımızda işte 'unutulan' bu belgeyi, Almanca orijina - linden çevirerek okuyucularımıza sunmayı görev bildik. Bütün okuyucularımızı GDS'in bu cevabını, MK hizibinin broşüründe ya yınladığı 11 No'lu belge ile bağıntı içinde incelemeye çağırı- yoruz.

Bu sayımızda bunun dışında belge olarak Komünist Enternasyonal in VII. Kongresi öncesinde "Halk savaşı" üzerine sürdürülen il ginç bir tartışmanın ilk belgesini yayınlıyoruz. Miro'nun bu yazısı konusunda Li adlı bir Çinli komünist daha sonra tavır takınmaktadır. Onun görüşlerini de önümüzdeki sayılardan birin de yayınlayacağız.

Bütün okuyucularımıza Marksizm-Leninizmin ilkelerinin her türlü çarpıtmaya karşı savunulmasında başarı dolu bir 1982 yılı dileriz.

BOLŞEVİK PARTİZAN
YAZI KURULU

1982'ye girerken çözülmemiş görevler

Yeni bir yıla giriyoruz. Yeni bir yıla girerken geçen dönemin gelişmelerine kısaca bir göz atmak, Marksist-Leninist bir dergi olarak önümüzdeki görevlerin ne olduğunu bir kez daha kısaca tespit etmek yararlı olacaktır.

Yayın hayatına girdiğimiz sekiz ay önce, birinci sayımızda Görevimiz konusunda şu tespitleri yapıyorduk:

"Bugün her türden oportünist ve revizyonist saptırma ve çarpıtmaya karşı, üstleri küllendirilmeye çalışılan **Marksizm-Leninizmin en temel ilkelerinin savunulması**, kendine Marksist-Leninist diyen bir yayın organının en önemli görevidir.

Marksist-Leninist teorinin:
İçinde yaşadığımız çağın niteliği - Emperyalizm - Devlet - Çeşitli devrim tipleri - Demokratik devrimden Sosyalist devrime geçiş sorunları - Proletarya diktatörlüğü - Şiddet sorunu - Teorinin önemi - Yöntem - Milli mesele - İttifaklar sorunu - Strateji ve taktik - Bolşevik Parti öğretisi gibi bir dizi ilkesel konuda **çözmüş** olduğu sorunlar, bir dizi devrimin somut uygulamaları içinde kanıtlanmış evrensel tezleri; her türden revizyonist ve oportünistlerin saldırılarına uğramakta, bu evrensel tezler 'somut şartlar değişti' adı altında, 'geliştirilmeye muhtaç' maskesi altında yeniden sorun haline getirilmeye çalışılmaktadır.

İşte bu durumda üzeri küllenilmeye çalışılan bu evrensel tezlerin, bu tezleri ortaya koyan Marksizm-Leninizmin klasiklerinin, MARKS, ENGELS, LENİN, STALİN'in orijinal yapıtlarına dayanılarak savunulması, Marksist-Leninistlerin önünde duran **en önemli ve en acil görevdir.**"
(Bolşevik Partizan, S.1, s.1)

Tabii ki **Marksist-Leninist ilkelerin** savunulması görevi; Marksist-Leninist, Bolşevik bir partinin inşası görevinden bağımsız değil; bu göreve bağımlı, onun bir parçası olan, ona hizmet eden, ancak bu şekilde ele alındığı zaman doğru olarak çözülebilecek bir görevdir. Marksist-Leninist Bolşevik partinin inşasına hizmet etmeyen, ona bağlı olarak ele alınmayan bir "Marksist-Leninist ilkelerin savunulması" (ya da genel olarak Marksizm-Leninizmin savunulması) görevi, bir 'burjuva aydını geveze liği', 'kendi kendini tatmin'den başka bir şey olamaz.

Biz Bolşevik Partizan olarak yayın hayatına girdiğimiz anda sorunu böyle kavrayıp koyduk; ve gücümüz ölçüsünde bu görevi yerine getirme doğrultusunda hareket etmeye çalıştık. Geçirdiğimiz sekiz aylık dönem bize, çok açık bir şekilde, çalışmamızın merkezine koyduğumuz 'Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması' görevinin ne kadar güncel ve acil bir görev olduğunu; bu görevin aynı zamanda ne kadar zor bir görev olduğunu bir kez daha gösterdi.

Önce, kendilerine Marksist-Leninist diyen, Marksist-Leninist olduklarını iddia eden bir dizi revizyonist ve oportünist grupların, 'Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması' görevi karşısında takındıkları tavır bizim için öğretici olmalıdır:

Bugün en azından ülkemiz açısından işçi sınıfının en ileri kesimleri içinde henüz tam olarak teşhir ve tecrit olmayan; hala önemli etkiye sahip olan **modern revizyonist** akımın (ki bu akımın yönlendiricisi olan T"K"P ülkemizde Rus sosyal emperya-

lizminin doğrudan uşaklığını üstlenmiş olan karşı-devrimci bir partidir. Bu akımın diğer grupları ile T"K"P arasında çelişmeler ne kadar sert olursa olsun, hepsinin ortak yanı Sovyetler Birliği'ni **sosyalist** ve ülkemizdeki **devrimin en yakın müttefiki** olarak tespit etmeleridir. Bu akımın tüm partileri ve grupları bu konumları ile **ideolojik** alanda karşı-devrime,emperyalizme (sosyal emperyalizme) hizmet etmektedir. Bu akım içindeki parti ve grupların önemli bir bölümü, karşı-devrimci T"K"P-nin yerini kapmak için onunla yarış etme durumundadır) **Marksizm-Leninizmin** ilkelerini savunma diye bir sorunu yoktur.

Gerçekte Marksizm-Leninizm ile ona ihanet etmekten başka bir ilgileri olmadığı halde, bunlar lafta "Marksizm-Leninizmin ilkeleri"nden çok söz etmekte; hatta Sovyetler Birliği'nin ve Doğu blokundaki revizyonist ülkelerin imkanlarından yararlanarak, kadrolarını "Marksist-Leninist eğitim" adını verdikleri eğitimden de geçirmektedirler. Ama bunların "Marksizm-Leninizmin ilkeleri" adına, "Marksizm-Leninizm" adına savundukları ve öğrettikleri; gerçekte Marksizm-Leninizmin ilkeleri değil; Marksizm-Leninizmin ilkelerinin en adi çarpıtılmasıdır. Bunların savundukları görüşler, SBKP XX. Parti Kongresi ile birlikte gerek SBKP içinde, gerekse dünya komünist hareketi içinde hakim kılınan; Leninizmin en temel ilkelerinin çarpıtılması temelinde yükselen Kruşçev tipi modern revizyonizmdir. (XX. Parti Kongresinin çizgisinin Marksizm-Leninizmi hangi noktalarda çarpıttığı konusunda bkz: Bolşevik Partizan Belgesel Yayınları II, s.235-262)

Marksizm-Leninizme karşı girişilmiş en kapsamlı saldırı olma niteliğini koruyan Kruşçev tipi modern revizyonizm, XX. Parti Kongresinde ortaya konan bütün **temel tezleri** savunmaya devam etmekte; sadece diğer emperyalist güçlerle ilişkilerinde, emperyalist çıkarları gereği teorisinde duruma göre ufak-tefek değişikliklere gerek duymaktadır.

Gerek uluslararası planda, gerekse ülkemizde **modern revizyonizmin hakimiyeti**, Marksist-Leninist ilkelerin modern revizyonist çarpıtmalara karşı savunulması görevini ertelenemez, acil bir görev olarak önümüze koymaktadır.

Bu görevin acilliği ve önemi, her türden oportünizmin ideolojik kaynağı ve besleyicisinin modern revizyonizm olduğu; Marksizm-Leninizmden her türlü sapmanın (bizim sapmalarımızın da !) ideolojik kaynağını, dayanağını modern revizyonizmde bulduğu bilindiğinde, çok daha iyi ortaya çıkmaktadır.

Geçen dönem içinde bizim içimizde ve çevremizde, bir yandan "Biz Sovyetler Birliği'nin sosyal-emperyalist olduğunu ispat etmedik, bu yüzden Sovyetler Birliği'ne sosyal-emperyalist dememiz yanlıştır" şeklinde, gerçekten gözü görmek isteyen herkesin çıplak gözle görebileceği bir gerçeği bile 'ispat etmedik' gerekçesi ile savunmamayı öneren; diğer yandan "Rus sosyal emperyalizminin uzantısı olan gruplarla neden eylem birliği olmasın, bunlarla eylem birliğini baştan reddetmek yanlıştır" şeklinde, bunların **halk düşmanı** yüzünü görüp kavramayan; bizim bunların yüzünü teşhir etmediğimiz bir eylem birliğinin **bugünkü** görevlerimiz açısından düşünülemeyeceğini, bunların yüzünü teşhir ettiğimiz bir eylem birliğinin ise (burada eylem birliğinden anladığımız, grupların yan yana gelip, eylemin

gidişatı ve belli konularda anlaştıkları, **resmen** eylem birliği oluşturdukları bir eylem biçimidir. Modern revizyonistlerin yaptığı, bizim gidip modern revizyonistlere **rağmen** komünist propaganda yaptığımız bir eyleme, modern revizyonistlerle ey - lem birliği denemez) mümkün olmadığını kavramayan görüşlerin ortaya çıkmış olması, modern revizyonizme karşı ideolojik müca delenin önemini daha da artırmaktadır. Modern revizyonizmle her alanda kesin ve tam kopma, ancak Marksizm-Leninizmin ilkelerine sıkı sıkıya sarılmakla; her konuda Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkmakla, sorunlara Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak yaklaşmakla, Marksizm-Leninizmin ilkelerini kavramak ve savunmakla mümkündür.

Uluslararası planda Marksizm-Leninizmin ilkelerine son dö - nemde en ağır saldırılardan birisi de "Üç Dünya Teorisi" adlı karşı-devrimci teorinin savunucuları tarafından yönlendirilmiştir. Bunlar da aynı Kruşçev revizyonistlerinin yaptığı gibi, "şartlar değişti" gerekçesi ile yola çıkmışlar, bu gerekçe ile Leninizmin bir dizi ilkesini geçersiz kılmışlar, kendilerine göre "yorumlamış"lardır. Bu teorinin ülkemizdeki en "tutarlı savunucusu" olan Aydınlık revizyonistleri, hakim sınıf - ların devletinin gönüllü savunuculuğunu üstlenerek, pratikte de hakim sınıflarla bütünleşerek karşı-devrimci bir konuma girdiler. Bunların karşı-devrimci konumları ve savundukları ideolojinin karşı-devrimci yüzü de yeterli olarak teşhir olmamış - tır. Özellikle "Üç Dünya Teorisi"nin modern revizyonizmle bağı yeterli bir şekilde ortaya konamamıştır. "Üç Dünya Teorisi"ne karşı olduğunu iddia eden bir dizi grup, hala bu karşı-devrimci teorinin temel taşları olan "süper güçler", "dünya çapında baş çelişme", "dünya çapında baş düşman" gibi tezleri savunmakta, bu tezleri siyasetlerinin merkezine koymaktadırlar. Bu sorunun hallolduğunu sanmak, ve bu alanda yürütülen mücadeleyi yavaşlatmak büyük bir yanılgı olacaktır. Geçen dönemde kendi içimizde ve çevremizde yürüttüğümüz tartışmalar, "Üç Dünya Teorisi"nin bazı önermelerinin, "taktik önermeler olarak hiç de yanlış olmadığı" şeklinde, sorunun özünü kavramayan görüşlerin bizim içimizde ve çevremizde de olduğunu göstermiştir.

Bu gibi görüşlerin bizim içimizde ve çevremizde hala varlığını koruyabilmesi; bizim dışımızda devrimci çevrelerde ise önemli ölçüde yaygınlığını koruması; Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasının ve kavranmasının yeterli olmadığının açık bir göstergesidir. "Üç Dünya Teorisi"ne ve onun çeşitli görünüşteki devamına karşı mücadele görevleri de Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması görevini önümüze esas görev olarak koy - maktadır.

Uluslararası planda hem Kruşçev tipi modern revizyonizme,ve hem de karşı-devrimci "Üç Dünya Teorisi"ne lafta karşı çı - kan, ve fakat önemli ölçüde gerek Kruşçev modern revizyonizminden, gerekse "Üç Dünya Teorisi"nden etkilenen Arnavutluk Emek Partisi çevresindeki oportünist akımın, ve onun ülkemizdeki Halkın Kurtuluşu, Devrimci Halkın Birliği, Devrimci Halkın Yolu gibi uzantılarının, Marksizm-Leninizmin gerçek ilkelerine karşı tavırları; önemli ölçüde dümen suyunda izledikleri modern revizyonizm ile, ve "Üç Dünya Teorisi" savunucuları ile uyum içindedir. Bunlar **Marksizm-Leninizmin önemli ilkelerine**, onları savunma adına saldırmaktadırlar. Bunun en açık örnekleri, bunların modern revizyonizmle açıkça birleştikleri, Mao Zedung, Çin Komünist Partisi, ve Çin Demokratik Devrimi konusundaki

değerlendirmeleridir. Mao'yu başından itibaren bir küçük-burjuva devrimcisi olmakla, bir köylü devrimcisi olmakla suçlayan bu akım; bu tespiti ile (güya savunduklarını söyledikleri) Komintern'in ve Stalin'in bu konudaki tespiti ile kesin bir uyumsuzluk içinde bulunmaktadır. Onların bu soruna yaklaşımı derin bir biçimde anti-diyalektik, anti-materyalist bir yaklaşımdır. Bu akımın Marksizm-Leninizmin ilkelerine saldırmasının bir başka açık örneği, "Üç Dünya Teorisi"nden ödünç aldıkları "dünya çapında baş düşman" ve "süper güçler" anlayışlarıdır.

Bu akımın ülkemizdeki en önde gelen temsilcisi olan Halkın Kurtuluşu, I. Konferansını yapıp TDKP olarak ortaya çıktıktan sonra, yayın organının üstünde bulunan "Devrimci teori olmadan,devrimci eylem olmaz" sloganını kaldırıp, bunun yerine "Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşin" sloganını geçirerek; artık kendisi için önemli bir teorik sorunun kalmadığını gösterir sembolik bir adım atmıştır. Bugünkü pratikleri de buna uygundur. Bunların propagandasını yapan "Emeğin Sesi" sayılarında Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunma şeklinde bir görev tespiti, ve buna uygun bir yazı bulmak mümkün değildir. Bunlara göre; modern revizyonizm ile, "Üç Dünya Teorisi" ile, ve diğer oportünist akımlarla teorik hesaplaşma tamamlanmıştır, artık sorun pratik alanda, eylemlerde, vs. yürütülecek bir hesaplaşma - dır. Bunların bizzat kendi teorileri, modern revizyonizmle teorik hesaplaşmanın, onunla kökten kopmanın gerçekleşmediğinin açık örneklerinden birisidir ve bu konunun önemini belgelemek - tedir.

Bizim içimizde de geçen dönemdeki tartışmalar, özellikle bu akımın belli ölçüde bizi etkilediğini açıkça ortaya koydu. Özellikle Mao Zedung tartışması sırasında ortaya çıkan "Mao Zedung 1957'den sonra revizyonist olarak değerlendirilmelidir", "Büyük Proleter Kültür Devrimi bir kaostur, onda bizim açımızdan savunulacak bir şey yoktur", vb. görüşler, uluslararası planda bu oportünist akımın içimizdeki yansımasından başka bir şey değildi.

İçimizde ve çevremizdeki bu sapmaların, dışımızdaki bu oportünist akımın da temizlenmesinin ve yıkılmasının yolu, bunlara karşı ideolojik mücadelede Marksizm-Leninizmin ilkelerinin tutarlı bir şekilde savunulmasından geçmekte; bunu esas görev olarak önümüze koymaktadır.

Uluslararası planda Marksizm-Leninizmin ilkelerine —yine onları savunma adına— saldıran bir başka oportünist akım, kısaca "Mao Zedung Düşüncesi savunucusu" olarak adlandırabileceğimiz akımdır. Bu akımın özelliği, Mao Zedung'un özellikle Sosyalizmin inşası konusunda yaptığı teorik hataları "ilke" düzeyine yükselterek savunması, ve Çin'de Büyük Proleter Kültür Devrimi sırası ve sonrasında Mao Zedung Düşüncesi adına savunulan bir dizi yanlış görüşü, yine genelleştirip ilke düzeyine yükseltip savunmasıdır. Bunlar aynı zamanda kendi yanlış görüşlerini Mao'ya maledip savunma konusunda ustalaşmışlardır! Bu akımın ülkemizde öne çıkan temsilcisi, Partizan dergisi tarafından temsil edilen akımdır. Biz geçen dönem içinde Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması konusundaki çabalarımızı özellikle bu grup ile yürüttüğümüz polemiğe yoğunlaştırdık. Bu, bizim bu grup içinde gerçekleşen ideolojik-siyasi bölünmenin, sonunda örgütsel planda da yansıması sonucu doğan bir grup olmamız nedeniyle normal bir durumdu da. Gerek içimizde, gerekse dışta ağırlığı,

geçen dönemde bu akımın sapmalarına karşı mücadeleye verdiğimiz için, bu akımın sapmalarının içimizde yansıması diğerlerine oranla az oldu.

Geçen dönem içinde bu akıma karşı yürüttüğümüz mücadele ile, bu akımın Marksizm-Leninizme yönelttiği saldırıları önemli ölçüde teşhir ettik; ve örgütsel ayrılığın ideolojik-siyasi temellerini ortaya koyduk.

Ama şurası açıktır ki, Marksizm-Leninizmin ilkeleri sadece bu akıma karşı değil, Marksizm-Leninizme saldıran tüm revizyonist ve oportünist akımlara karşı savunulmak zorundadır. Bu akımın da sapmalarının kaynağı, gerçekte modern revizyonizmdir. Şimdi artık önümüzdeki dönemde bu akıma ağırlık vermenin gerekçeleri ortadan kalkmıştır. Bu akıma karşı mücadele de, modern revizyonizme karşı yönelmesi gereken esas ideolojik mücadelenin küçük bir bölümü olarak ele alınmalıdır. Aktüel mücadele görevleri açısından öne çıkan her hangi bir akıma karşı mücadele görevi, bize hiç bir şekilde bütün sapmaların kaynağı olan modern revizyonizme karşı mücadelenin esas olduğunu unutturmamalıdır.

Marksizm-Leninizmi savunma adına iddialı bir şekilde ortaya çıkan bu akımın, Marksizm-Leninizmin ilkelerine ve klasiklerine karşı tavrı ilginçtir. Bu akım bugün açık bir şekilde Marksizm-Leninizmin klasiklerinden birisine —Stalin'e— ipe-sapa gelmez "eleştiriler" getirip saldırmaktadır. Marksizm-Leninizmin en temel ilkelerinden birisi olan 'Proletarya diktatörlüğü burjuvazi üzerine topyekûn diktatörlüktür' tezi bu akım için geçerli değildir. Bunlara göre içinde burjuvazinin bir kesiminin yer aldığı bir diktatörlük de (eğer işçi sınıfı önder ise), proletarya diktatörlüğüdür, vs. Bu akımın ülkemizdeki temsilcisi olan Partizan, son dönemde çıkardığı yazılarda 'halk savaşı edebiyatı' yapmaktan, ve hakim sınıfların saldırılarında şehit düşen yoldaşlar ardından ağıt yakmaktan öte bir şey koyamamaktadır ortaya. İşte iddia — İşte pratik!

Bu akımın "radikal" görüntüsü önümüzdeki dönemde de, özellikle uluslararası planda modern revizyonizme, üç dünya teorisine ve AEP çevresine karşı çıkan devrimciler için çekiciliğini koruyabilir. Bu akıma karşı da Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması, bu akımın modern revizyonizmle bağlarının teşhiri, önümüzde görev olarak durmaktadır.

Dünya Marksist-Leninist hareketi içinde son dönemde bir de "Stalin'den sonra Marksist-Leninist hiç bir şey yoktur" şeklinde, sözde çok 'sol', gerçekte aşırı sağ, inkarcı bir akım çıkmış ve belli ölçülerde gelişme imkanı bulmuştur. Başını Kanada Bolşevik Birlik grubunun çektiği bu akım, sözde bizim gibi "Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkmak gerekir" tezini savunmaktadır, iki aşamalı parti öğretisini savunmaktadır, vs. Ama çok önemli bir sorunda, Mao Zedung, Çin Komünist Partisi ve Çin Devrimi değerlendirmesi konusunda bu akım, eleştirdiği AEP ile aynı pozisyonda durmakta, ve bu noktada, savunduğunu ilan ettiği Komintern ve Stalin'e de saldırmaktadır. Bu akım aynı zamanda milli burjuvazi ve ona karşı tavır sorununda da, savunduğunu iddia ettiği Stalin ve Komintern ile zıt bir tavırda durmaktadır. İdeolojik mücadelede kullandığı yöntemler Marksizm-Leninizmden başka her şeydir! Bu akımın ülkemizde doğrudan temsilciliğini yapan her hangi bir grup yoktur. Ama bizim içimizde ve çevremizde geçen dönem içinde yürüttüğümüz tartışmalar, bu akımın savunduğu inkarcı görüşlerin bizzat bizim içimizde ve

çevremizdeki arkadaşlar içinde belli ölçüde sempati bulduğunu göstermiştir. Sözde çok ilkeli görünen bu akımın görüşlerinin bizim içimizde belli ölçüde sempati bulmuş olması olgusu, bu akımın Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak teşhirini önemli bir görev olarak önümüze koymaktadır.

Uluslararası planda bu akımların yanında yaygın olan bir başka akım, modern revizyonizmin "Euro-komünizm" markalı çeşidi dir. Leninizmi, gerçek Marksizmden bir sapma; Rusya'ya özgü "Asyaî despotizm" olarak niteleyen; Leninizmi en iyi ihtimalle yalnızca Rusya'ya özgü, onun şartlarının zorlaması olarak ortaya çıkmış, zorunluluk sonucu doğmuş bir kötülük; Marksizmin, şartların zorlaması sonucu olan (her nasılsa başarıya ulaşan!) bir tahrifatı olarak değerlendiren; Leninist parti örgütlenmesi modelinin bürokratizmin sebebi ve temeli olduğunu iddia eden bu akımım ülkemizdeki en önemli temsilcisi M. Ali Aybar idi. Bu akım özellikle Marksizm-Leninizmi önce herşeyi bir anda değiştirecek bir sihirbaz değneği sanıp, kısa sürede devrim bekledikleri için savunan; daha sonra bu beklentileri gerçekleşmediği zaman büyük **düş kırıklığına uğrayan** aydınlar (ülkemizde daha çok yarı-aydınlar) içinde rağbet buldu. Bizim içimizde ve çevremizde yürüttüğümüz tartışmalarda da, devrimin uğradığı yenilginin sebeplerini Leninizmin eksikliğinde arayanların; "Stalin'in klasik olup olmadığı konusunda kafası bulanık" olanların; "her şeyin temeli felsefedir. Şimdi görev yenilginin felsefi köklerini bulup çıkarmaktır" diyerek, bugün dayanacağımız, ve mutlaka dayanmamız gereken temelleri, **Marksizm-Leninizmin ilkelerini** sorun olarak ortaya koyanların olduğunu gördük. Bütün bunlar bizim içimizde ve çevremizde bu akımın etkilerini gösterdiğini,ve yenilginin bu akımın gelişmesi için uygun bir ortam yarattığını da gösterdi. Bu gibi sapmalara karşı da görev Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunmaktır !

Uluslararası alanda başını Kanada'daki "Mücadele İçinde" grubunun çektiği bir başka akım, AEP çevresindeki oportünist akım ile, Mao Zedung Düşüncesi savunucusu oportünist akımı, bu arada da Marksist-Leninistleri uzlaştırmaya çalışması ile öne çıkmaktadır. Bu akımın da ülkemizde grup olarak temsilcisi yoktur. Buna rağmen bu akıma karşı da Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması görevi önemli bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Uluslararası alanda modern revizyonizmin ihaneti sonucu yeniden itibar bulan troçkizm de; son dönemde Marksist-Leninist hareketin, önce Çin Komünist Partisinin revizyonist yörüngeye oturması, Çin Halk Cumhuriyeti'nin emperyalizmle bütünleşmesi;ardından Arnavutluk Emek Partisinin oportünist-revizyonist bir çizgiye sapması sonucu derinleşen bunalımı sonucu, biraz daha gelişme imkanı buldu. Bu gelişme ülkemizde de yansıdı. '70 'li yıllarda açıkça troçkist olduğunu ilan etme cesaretini kimse bulamazken, bugün, '80 'li yıllarda Türkiye devrimci hareketi içinde açıkça troçkist olduğunu ilan eden, bununla öğünen gruplar ortaya çıktı. Bunların çevresinde toplanan ve toplanması muhtemel olan devrimci insanları bunların ideolojik etkisinden kurtarmak; troçkizmin ideolojisinin karşı-devrimci niteliğini sergilemek; troçkistlerin geçmişte Sovyetler Birliği'ne karşı giriştikleri karşı-devrimci fiili saldırıları teşhır etmek;troçkizme karşı Leninizmin ilkelerini savunmak da önemli bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

✵ Bu akımlar dışında, Marksizm-Leninizmin ilkelerini çok önemli alanlarda tahrif eden, modern revizyonizm ve her türlü diğer sapmadan belli parçalar alan, bunlarla Marksizm-Leninizmin belli görüşlerini birleştiren, özellikle küçük-burjuvazi içinde oldukça yaygın olan bir oportünist akım daha vardır. Ülkemizde Dev-Yol, Dev-Sol, ve THKP/C kökenli bütün gruplar (Devrimci Halkın Yolu dışında) bu akıma dahildir. Küçük-burjuva maceracılığı (yenilgi sonrası genellikle teslimiyete ve reformizme dönüşür) diye adlandırılabilecek bu oportünist akım, ülkemizde en yaygın olan akım durumundadır. Ve bunlara karşı Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması, ülkemiz şartlarında özel bir önem taşımaktadır. Bunlar modern revizyonizme karşı uzlaşmacı tavırları ile, **devrimcileri modern revizyonistlere (dolayısıyla Rus sosyal emperyalizmine) bağlayan köprü görevi** görmektedirler.Bunlara karşı da Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması, bunların modern revizyonizmle bağlarının teşhiri, bunların ideolojik etkisinin kırılması için ideolojik mücadele önümüzde duran bir görevdir.

✵ Ülkemizdeki bütün bu oportünist akımlar şu veya bu ölçüde kendilerine Marksist-Leninist diyen Kürt milliyetçisi gruplarda da şu veya bu şekilde yansımaktadır. Kürt milliyetçisi akımlara karşı da — özellikle milliyetçiliği Marksizm-Leninizm maskesi altında sürdürenlere karşı — uzlaşmaz bir ideolojik mücadele yürütmek; Marksist-Leninist ilkeleri savunmak özel bir öneme sahiptir.

Ülkemizde gerçek bir Marksist-Leninist partinin, bolşevik bir partinin inşasında bütün görevler içinde kavramamız gerekli ilk ve esas halka, Marksizm-Leninizmin ilkelerinin, onun her türlü çarpıtılmasına karşı savunulması halkası olmak zorundadır. Bütün diğer görevler bu göreve bağlı ele alınmak zorundadır.

Ülkemiz devriminin stratejik ve taktik bir dizi sorununa doğru bir cevap verme görevi de, bu birincil göreve — Marksizm-Leninizmin ilkelerinin her türden oportünist çarpıtmaya karşı uzlaşmaz savunulması görevine — bağımlı bir görevdir.

Marksist-Leninist ilkelere dayalı, doğru bir çizgiyi kavrayan kadroların yetiştirilmesi görevi de, Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması görevine bağımlı bir görevdir.Marksist-Leninist kadrolar, ancak Marksizm-Leninizm ilkelerinin, her türden revizyonist ve oportünist çarpıtmaya karşı savunulması mücadelesi içinde Marksizm-Leninizmi kavrayıp uygulamada ustalaşabilirler.

Aynı şekilde, parti inşasının örgütsel görevlerini çözmek; sağlam bolşevik bir örgüt yapısı yaratmak da Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması görevine bağımlı olarak ele alınmak zorundadır. Bugüne kadarki bütün deneyler, Marksizm-Leninizmin bu konudaki ilkelerinin her türden çarpıtmaya karşı savunulmamasının, bu alandaki hataların kaynağı olduğunu göstermiştir.

Biz geçmiş dönem içinde bunu birçok yazımızda tespit etmemize rağmen, yayınladığımız bir yazıda —(Bolşeviklerin I. Konferans belgesi)— Marksizm-Leninizmin Türkiye gerçeği ile birleştirilmesi olgusuna dikkat çekilmek istenen bir bağıntıda, bugün kavranacak esas halkanın "Türkiye devriminin somut sorunlarına somut cevaplar verme" halkası olduğu; bu anlamda somutun incelenmesinin (Marksizm-Leninizm ilkelerinin hem uluslararası alanda, hem de ülkemizdeki çarpıtmalarına karşı savunulması değil!)

esas halka olduğu şeklinde yoruma açık, yanlış bir ifade de kullanıldı. Bu konuda böyle yanlış bir ifadenin kullanılması bile, bizim bu konuda Marksizm-Leninizmin ilkelerinin çarpıtılmasının gerek uluslararası planda, gerekse ülkemizde hangi boyutlarda olduğu; bu ortamda bu ilkelerin savunulmasının öncelikle ele alınması gereken, bütün görevlerin kendine bağımlı kılınması gereken bir görev olduğunu tam kavramadığımızı gösteren bir belirti idi. Bizi bugün Türkiye'deki oportünist teşkilatlardan ayıran şey, **somutun** incelenmesindeki farklılıklar değildir. Bizi onlardan ayıran şey, Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunup savunmama sorunudur. Ve esas hesaplaşma öncelikle bu alanda olmak zorundadır. Somutun incelenmesindeki farklılıklar, somuta ayrı dünya görüşünden yola çıkarak yaklaşmanın sonucu olacaktır. Bizim bugün görevimiz, öncelikle Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasıdır. Somutun incelenmesi, bu göreve bağlı olarak ele alınmak zorundadır. Bolşevik Partizan, sekiz aylık yayın hayatında, yeterli olmasa da, bu anlayışa uygun bir yayın siyaseti izlemiştir. Bu olumlu bir durumdur. Ama diğer yandan Bolşevik Partizan'da,yukarıda dikkat çektiğimiz, somutun incelenmesini esas görev olarak ele alma; "nereden başlamalı?" sorusuna, "Türkiye somutunun incelenmesinden" şeklinde cevap veren; soruna dar, ve milliyetçi bir açıdan yaklaşan anlayışlara uygun bir ifade de kullanılmıştır. Bu da olumsuzdur.

Daha sonra Bolşevik Partizan çevresinde bu sorunun tartışılması sürecinde; çıkış noktasının, Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması değil, Türkiye somutunun incelenmesi olduğu anlayışının içimizde oldukça yaygın olan bir anlayış olduğu görülmüştür. Bu, önümüzdeki dönemde de bu sorunun bilince çıkartılmasının,ve yanlış görüşlere karşı mücadelenin gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır.

★ ★ ★

Şimdiye dek, önümüzde duran çeşitli görevler içinde en önemlisinin, Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması görevi olduğunu tespit ettik. Ama sorun bununla bitmiyor. Burada kısaca tartışıp, tavır takınmamız gereken ikinci bir sorun daha var. O da **kitle çalışmasında** kavrayacağımız esas halka sorunudur. Çünkü bu sorunda geçmişte içimizde yanlış anlayışlar, sapmalar çıkmıştır; ve dışımızda ise yanlış görüş ve uygulamalar hakimdir.

Bu konuda durum nedir ?

Bu konuda bugün uluslararası planda özellikle pasifist temelde yaygınlaşan "savaşa", "nötron bombasına", vs. karşı kitle hareketleri sözkonusudur. Bu hareketlere damgasını vuran, karakterini veren, revizyonist-pasifist görüşlerdir. Bu hareketler şu ya da bu emperyalist gücün ideolojik etkisi altında, bazen doğrudan kontrolü altında gelişmektedir. Büyük çoğunluğu emekçi sınıflardan insanların bir "savaş" karşısında duyduğu korkuyu, emperyalistler kendi savaş hazırlıkları lehinde, rakip oldukları emperyalist güçlerin aleyhinde kullanmaya çalışmaktadırlar. Ve bunda da başarılı olmaktadırlar. Kitle hareketlerine katılanların çok büyük bir kesimi gerçekten "barış" istemesine rağmen;bu istek, bu kitle hareketlerine **damgasını vuranın** emperyalist çıkarlar olduğu gerçeğini bugün değiştirmemektedir.

Ülkemiz açısından ise durum şöyledir: Gerek ülkemizde, gerek yurt dışındaki Türkiyeli **emekçilerin en ileri kesimi** içinde;ileri ci-devrimci çevreler içinde, cuntanın faşist (en azından

işçi sınıfı ve halk düşmanı) olduğu konusunda; cuntanın devrilmesi gerektiği konusunda fikirbirliği vardır. Bugün yurtdışında 10 bin-15 bin Türkiyeli emekçi 'Kahrolsun cunta' sloganı altında hareket edebilmektedir. Potansiyel olarak çok daha geniş bir kitle cuntaya karşıdır. Özellikle yurt dışında cuntayı teşhir konusunda çok sayıda kitle eylemi gerçekleştirilmiştir.

Bu gibi kitle eylemlerinde Marksist-Leninistlerin görevi nedir? Bu soruya doğru cevap verebilmek için, bu soruna yine **Marksist-Leninist ilkelerden yola çıkarak** yaklaşmalıyız.

Bugün esas görevimizin **Parti inşası** olduğunu; bütün görevlerin Parti inşasına hizmet edecek şekilde ele alınması gerektiğini daha önce tespit etmiştik.

Bugün Parti inşasının neresinde, hangi aşamasındayız?

Marksizm-Leninizmin, (devrim öncesinde) parti inşasını iki aşamaya ayırdığını biliyoruz. Birinci aşama, partinin henüz şekillendiği; parti çalışmasının ilgisinin merkezinde bizzat parti - nin kendisinin bulunduğu aşamadır. Bu aşamada parti, Marksizm-Leninizmin temel ilkelerini kavrayıp, onları her türlü çarpıtmaya karşı savunma; Marksist-Leninist teoriden yola çıkarak, kendi ülkesinin devriminin teorik sorunlarına cevap arama, program sorunlarını esas olarak çözme; Marksist-Leninist teori ile silahlanmış kadroları yetiştirme; sağlam bir bolşevik örgüt yapısı kurma görevlerini öncelikle çözmek zorundadır. Bu aşama, **kitle çalışması açısından, kitlenin öncü kesiminin kazanılmaya çalışıldığı** bir aşamadır. Yani bu aşamada Partinin kitle çalışması içinde hedefi; milyonlarca kitleyi harekete geçirmek değil, **kitlenin en ileri kesimini** kazanmak, örgütlemektir. Bu, milyonlarca kitleyi gerçekten harekete geçirebilmenin, ona gerçekten **önderlik etmenin** — edebilmenin — **önşartıdır.** Bu böyle olduğu için de bu aşamada dışa dönük çalışmada kullanılan esas yöntem **propagandadır. KİTLENİN EN İLERİ KESİMİNİ KOMÜNİZM İÇİN KAZANMAYA YÖNELİK PROPAGANDA** bizim bugünkü kitle çalışmamızın temelini oluşturmak zorundadır.

Soruna böyle **Marksizm-Leninizmin** ilkelerinden yola çıkarak yaklaştığımızda, yukarıda örneğini verdiğimiz kitle eylemlerinde tavrımızın ne olması gerektiği sorunu çok açık bir şekilde çıkar ortaya:

Birinci örnekte, yani bugün uluslararası planda gelişmekte olan revizyonist-pasifist "anti-savaş" hareketi karşısında tavrımız şu olmalıdır: Gücümüz oranında bu hareketlere katılmalı ve bu hareketler içine, elimizdeki tüm imkanları kullanarak, şu düşünceleri taşımalıyız:
— Emperyalizm var olduğu sürece emperyalist savaşlar kaçınılmazdır!
— Emperyalist savaşları ortadan kaldırmanın tek yolu; proleter devrimleri, ve anti-emperyalist kurtuluş savaşlarıdır! Biz emperyalist savaşlara karşı devrimci savaşlardan yanayız! Emperyalist savaş tehlikesinin kaynağı şu ya da bu emperyalist güç değil, emperyalist sistemdir! Bütün emperyalist büyük güçler emperyalist savaşı kışkırtmaktadır! Emperyalist savaşlar ya devrimle engellenecektir, ya da devrime yol açacaktır!

Yine bu hareketler içinde, somut olarak oportünist-revizyonist, emperyalizm yanlısı görüşlerin, özellikle de "iki süper güç" dışındaki diğer emperyalist büyük güçlerin savaş hazırlıklarının teşhiri bizim görevimizdir. Bu görevi biz komünistlerden başka

yerine getirecek kimse yoktur. Biz bu görevi, bugün geri ve orta kitlenin çok büyük bir kesiminin bizi anlamaması pahasına; bunlardan bir süre için tecrit olmayı göze alarak yerine getirmek zorundayız.

Bolşevik Partizan'ın bu konuda üzerine düşeni yerine getirdiğini söylememiz zordur. Bu konuda gücümüzün sınırlı olmasının yanında; kitle çalışması konusunda sağ görüşlerin de varlığı önemli rol oynamaktadır. Kitleden (orta ve geri kitleden) tecrit olma korkusu, bizi yer yer ilkesiz davranmaya itmektedir.

İkinci örnekte, yani cuntaya karşı mücadelede tavrımız ne olmalıdır? Burada da görev yine **en ileri** kesime ulaşmak, onları Komünizm davasına kazanmak ise; **bizim** cuntaya karşı mücadele için de **esas sorunumuz**, "cunta gitsin de, nasıl giderse gitsin" şeklindeki **yanlış anlayışları teşhir etmek**; daha şimdiden, curta - nın gitmesi ile faşizmin gitmeyeceğini; ülkemizde faşizmin yıkılmasının devrim sorunu olduğunu ortaya koymaktır. Cuntaya karşı mücadelede de, faşizme karşı mücadeleyi cuntaya karşı mücadeleye indirgeme anlayışlarının teşhirini, propaganda çalışmamızın merkezine koymak zorundayız. Cuntanın faşist olduğunu, işkence yaptığını, halkı, işçi sınıfını ezdiğini; işçi sınıfının ve emekçi sınıfların bizim bugün öncelikle ulaşmak ve kazanmak istediğimiz kesimi bilmektedir. Bizim kazanmak istediğimiz bu esas kesim için 'cuntanın faşistliğini' anlatmamız onca gerekli değildir. Bu kesimin cevap beklediği sorular, başka sorulardır. Bu kesim cuntanın sonrasında ne olabileceği, ne olacağı sorusuna cevap beklemektedir. Her türden revizyonist ve oportünist grup, ileri kesimin bu sorusuna cevap vermekten titizlikle kaçınmakta; "kitleyi korkutmamak" adına Komünizmin propagandasını yasaklamaya çalışmakta; "en geniş eylem birliği", "birleşik cephe", vs. adına CHP'ne çağrılar yapılmaktadır, vs. Bütün revizyonist ve oportünist grupların ortak yanı, bugün kitle çalışmalarının merkezine cuntanın teşhiri görevini koyma, ve kendilerini cuntanın teşhiri ile **sınırlama** noktasıdır. Grupların gazeteleri 12 Eylül'den bu yana açıp izlendiğinde, açıkça görülecek olan şudur: 12 Eylül sonrasında henüz yenilginin boyutları büyük değilken, cuntaya karşı devrim propagandası —slogan düzeyinde de olsa— vardır. Ama yenilginin boyutları büyüdükçe,gruplar giderek propagandalarının merkezine cuntanın işkencelerinin, zammının, zulmünün, vs. teşhirini koymuşlardır. Devrim propagandasını slogan düzeyinde bulmak bile artık çok güçleşmiştir.

Reformizme yanaşmanın en açık, en saf belirtilerini Halkın Kurtuluşu sergilemektedir. Onlar CHP başkanı Ecevit'in tutuklanması üzerine, "CHP ve Ecevit'e yönelen saldırıyı protesto etmesi" için CHP'ne çağrılar yapmış; ve bu protestoların "Türkiyeli devrimci komünistler tarafından destekleneceği"ni açıklamışlardır. Türkiyeli Komünistlerin, bütün dünyada emperyalizmin "sosyal-demokrat" temsilcileri ile "omuz omuza" Ecevit'in tutuklanmasını protesto etmekten başka işleri olduğu ortadadır. Bugün Komünistlerin bu konudaki görevi, CHP'ne ve Ecevit'e demokrat maskesi takmak değil; onun savunduğu siyasetin gerçek — anti-komünist— yüzünü teşhir etmektir. Ecevit'in bilinçli olarak —"anti-faşist savaşçı" görünmek için— kışkırttığı üç aylık "revir tutuklaması" ile, işkencehanelerde aylarca zulüm gören devrimcileri aynı kefeye koymak; "gördünüz mü, size de saldırıyorlar, haydi gelin birleşelim" demek, devrimcilere yapılabilecek en büyük hakaret; Ecevit'e yapılabilecek en büyük hizmettir. Halkın Kurtuluşu, bugün Türkiye devrimci grupları arasında kol gezen reformizm konusunda, buz dağının yalnızca çok açık görülen sivri ucu

dur. En 'sol' görünen Dev-Yol, Dev-Sol, Partizan gibi gruplar da, cuntanın teşhiri ile kendi kendini sınırlama konusunda sağcılığın dikalâsını yapmaktadırlar.

Bu ortamda, bizim görevlerimiz açısından ele alındığında, dışa dönük çalışmanın merkezine cuntanın teşhirinin konamayacağı; daha şimdiden propagandanın merkezine, cuntadan sonra demokrasinin gelmeyeceğinin teşhirinin konmasının, ve oportünizmin, yaygınlaşan reformizmin teşhirinin konmasının gerektiği ortaya çıkar!

Biz birinci sayımızda bu konuda tartışırken şu tespitleri yapmıştık:

> "Bugün ülkemizde hüküm süren askeri faşist cuntanın yüzü **kitleler içinde tam** olarak tanınmamıştır. Cuntanın yürüttüğü demagojinin işçi ve köylü kitleleri içinde de önemli bir etkisi olmuştur. **Bugün acil görev** işte bu etkiyi kırmak için kitleler içinde yoğun bir çalışmaya girmektir. Cuntanın emperyalist uşağı yüzü, işçi düşmanı yüzü, emekçi düşmanı, gençlik düşmanı yüzü hayatın her alanında mümkün olan **bütün araçlar kullanılarak teşhir, ve cunta tecrit edilmeli**, cuntaya karşı muhalefet hareketi birleştirilmeye çalışılmalıdır."
> (Bolşevik Partizan, S.I, s.31)

Bu söylediklerimiz kuşkusuz bir anlamda doğru idi. Gerçekten de cuntanın yüzü **geniş kitleler** içinde tam olarak tecrit olmamıştı. Ama burada **kitleye** yaklaşım, Parti inşasının birinci aşamasının görevlerine bağımlı olarak ele alınan bir yaklaşım değildi. Burada sözü edilen **kitle**, kitlenin en ileri kesimi değildi. Kitlenin en ileri kesimi, başından itibaren, en geç darbeden birkaç gün sonra, darbenin işçi sınıfına ve halka karşı girişilmiş bir darbe olduğunu; cuntanın faşist olduğunu görmüştü. Biz eğer **kitle** sorununa, **Parti** inşasının içinde bulunduğumuz aşaması ve buna uygun görev sorunundan yola çıkarak, doğru yaklaşıp, bizim ulaşmamız **gereken** esas **kitlenin**; kitlenin en ileri kesimi olduğunu bilince çıkarsa idik, o zaman **Komünistler açısından görevin cuntanın teşhiri değil; cunta konusunda yanlış görüşlerin teşhiri olduğunu** tespit ederdik.(Buradan, "Komünistler açısından cuntanın teşhiri gereksizdir!" sonucu çıkarılmamalıdır. Tabii ki cuntanın teşhiri de bir görevdir. Sorun, bu görevin nasıl ele alınacağı; neyin neye bağımlı kılınacağı sorunudur.)Biz her ne kadar bu tespitin hemen ardından, Komünistlerin görevinin, halka gerçek kurtuluş yolunun devrim olduğunun anlatılması olduğunu tespit ettiysek de, bu yeterli değildir. (Bkz. S.I,s. 31)

Yaptığımız bu tespitler, bizi bu konuda da bazı sallantılara itti. Bizim de katıldığımız bazı cuntayı teşhir eylemlerinde bu konudaki yanlış görüşler tarafımızdan yeterince teşhir edilemedi. İçimizde "sosyal-faşistlerle eylem birliği neden mümkün olmasın?" şeklindeki anlayışlar, herşeyi cuntaya karşı mücadeleye indirgeyen bir görüşün yansıması olarak da ortaya çıktı.

Önümüzdeki dönemde, yaptığımız bu hatalardan ders çıkarmalı, kitle çalışmasını da Parti inşası görevlerine sıkıca bağlı olarak ele almalıyız.

Hep daha ileri! Bolşevizme!

BOLŞEVİK PARTİZAN
YAZI KURULU

Ocak 1982

İbret belgesi!

CHP'Lİ ARKADAŞLAR, TÜM HALKA YÖNELEN BASKI VE ZULME KARŞI SESSİZ KALMAYALIM

Faşist generaller artık sıranın Ecevit ve CHP'ye geldiğini düşünerek CHP'yi kapattı. Şimdi de Ecevit ve çevresini çeşitli bahanelerle tutuklamaya çalışıyor. CHP ve Ecevit 1961 Anayasasında bulunan demokratik hak ve özgürlükleri savunduğu için generallerin saldırısına hedef oluyor. CHP ile birlikte diğer faşist partileri de kapatan generaller, 'tarafsız' hareket ettiklerinin izlenimini yaratmaya çalışıyorlar. Oysa, cunta Türkeşlerin, Demirellerin, Bayarların izinde yürüyor. Onların savunduğu ekonomik ve politik görüşleri tam olarak hayata geçiriyor. Yıllardır faşistler tarafından sürdürülen, 1961 Anayasasına karşı haçlı seferi generallerin eliyle zafere ulaştırılıyor. AP'ye yakın çevreler, Demirel'in baş adamları cuntanın bakanlarıdır. Kurucu Meclis'e alınanlar AP, CGP, MHP gibi faşist siyasi partilerin siyasetini benimseyenler ve Ecevit'in başını çektiği orta-sol hareketine karşı mücadele edip CHP'den tasfiye edilenlerdir. CHP'ye yakın bir tek kişi Kurucu Meclis'e alınmamıştır ve alınmamasına dikkat edilmiştir. AP'den bir milletvekili dahi tutuklanmamışken, çeşitli bahanelerle otuza yakın CHP milletvekili hapsedilmiştir. CHP'li olup da tutuklananların sayısı çoktan bini aşmıştır.

Halkımızın ve demokrasimizin düşmanı faşist generaller çetesi tüm halka yönelen saldırılarını yoğunlaştırarak sürdürmektedir. İşçilerin ve diğer emekçilerin şimdiye kadar kazanmış oldukları ekonomik ve sosyal hakları ellerinden alındı. İşçi ücretleri dondurulmasına, emekçi köylülerin ürünleri yok pahasına ellerinden çekilip alınmasına rağmen halkımızın temel tüketim maddelerine şimdiye kadar eşine rastlanmayacak bir tarzda durmadan zam üstüne zam yapılıyor. Bir avuç komprador burjuvazi, toprak ağası ve emperyalist burjuvazinin artan aşırı kârları uğruna, halkımız tam olarak açlığın perişanlığın ve sefaletin içine itilmiştir.

İşçi sendikaları dağıtılmış, fabrikalar askeri işgal altına alınmıştır. Çeşitli bahanelerle, ve de her geçen gün biraz daha gerileyen üretimin durgunluğu nedeniyle binlerce işçi durmadan fabrikaların dışına itiliyor. İşçiler ailesinin ve kendisinin geçimini sağlayamamanın perişanlığı içinde, sürünerek yaşamını sürdürmeye çabalıyor.

Faşist generaller silah araması bahanesiyle köylüler üzerinde insanlık dışı baskı ve işkence uyguluyor. Kadın, çocuk, ihtiyar demeden her önüne gelen kurdukları toplama kamplarına kapatıyor. Bugün ülkemizde faşist generallerin yoğun saldırısı ile başbaşa kalan yerlerden biri de Tunceli'dir. Tunceli kuşatma altına alınmıştır. Aylardır tüm illerle bağlantısı kesilmiştir. Tunceli köyleri faşist generaller tarafından işgal edilmiştir. Binlerce onbinlerce yoksul Tunceli köylüsü toplama kamplarına kapatılmıştır. İşkence ve dayakla öldürülenlerin sayısı her geçen gün daha da artmaktadır.

CHP'LİLER VE CHP SİYASETİNİ BENİMSEYENLER SİZLERE SESLENİYORUZ

Şimdiye kadar faşist generallerin 'sağ ve sol' teröre karşıyım demagojisine aldandınız. İşçilere, köylülere, devrimcilere yönelen baskı ve zulüm karşısında sessiz kaldınız. Faşist cunta ile uzlaştınız. Generalleri ikna edip onların azgın faşist yollardan döndürebileceğinizi zannettiniz. Bu tavrınız adım adım generallerin güçlenmesine yol açtı. Türkeşlerin, Demirellerin, Bayarların izinden yürüyen cuntanın halkımızın ve demokrasimizin düşmanı olduğunu görmediniz. Faşist generallerin 'demokrasiyi' kurabileceğini umut ettiniz.

Biz, Türkiyeli Devrimci Komünistler olarak sizleri yanlış yolunuzdan dönmeye çağırıyoruz. Gelin birlikte faşist generallerle karşı mücadele edelim. Faşist generallerin zulüm ve baskısı tümümüze yöneliktir. Cunta kim solcu ise ve demokrasiyi savunuyorsa onun düşmanıdır.

Bunun için birleşelim. Generallerin faşist diktatörlüğünü, tüm faşist feodal kurum ve kanunları tasfiye edip, gerçekten demokratik hak ve özgürlüklerin var olduğu demokrasi rejimini kuralım.

Bunun için tüm halk sınıflarına sınırsız siyasi örgütlenme, özgürce fikirlerini yayma, seçme seçilme, toplantı gösteri, yürüyüş yapabilme haklarının elde edilmesi; sınırsız sendika kurma ve seçme, grev ve genel grev haklarının gerçekleşmesi, toprak ağalarının ellerindeki toprakların yoksul köylüye dağıtılması, ulusların kendi kaderini tayin hakkının tanınması uğruna mücadele edelim.

Sizleri, faşist generaller tarafından CHP ye Ecevit'e halka devrimcilere yapılan baskıları protesto etmeye çağırıyoruz. Biz Türkiyeli Devrimci Komünistler olarak CHP ve Ecevit e yönelen saldırıyı halka yönelen saldırının bir parçası olarak gördüğümüz için sizlerle yanyanayız. Faşist cuntaya karşı yapacağınız her eyleme tüm gücümüzle katılmaya hazırız.

YAŞASIN TÜM HALKIN BİRLİĞİ!
YAŞASIN DEMOKRASİ MÜCADELESİ!
KAHROLSUN FAŞİST DİKTATÖRLÜK!
KAHROLSUN FAŞİST GENERALLER ÇETESİ!

avrupa'da

HALKIN KURTULUŞU

sempat ...

V. I. S. d. P. M. Zeki Alpay 5 Kodu 30 Postfach 0104

AEP'nin VIII. Kongresi:
Revizyonist yozlaşma yönünde yeni bir adım*

Arnavutluk Emek Partisinin VIII. Parti Kongresi Kasım 1981'de yapıldı. AEP ve onun çevresindeki parti ve grupların "dünya proletaryası tarihine Marksizm-Leninizmin yeni bir zaferi olarak geçecek" "tarihi bir kongre" ("Emeğin Sesi", S.15, Aralık 1981) şeklinde değerlendirip propaganda ettikleri bu Kongre, dünya Marksist-Leninist hareketi açısından gerçekten de önemli bir yere sahipti. Bu Kongre, dünya Marksist-Leninist hareketi açısından, Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyetinde 1978 Ekiminde yapılan "Bilimsel konferans"tan bu yana, özellikle Çin Devrimi, Çin Komünist Partisi ve Mao Zedung'un değerlendirilmesi ile ilgili olarak AEP tarafından izlenen çizgi konusunda, **AEP'nin en yüksek organının** tavrını belirleyecek olduğu için önemliydi.

Dünya Marksist-Leninist hareketi içinde son dönemde en önemli ayrım noktalarından biri haline gelen bu sorunla birlikte, yine son dönemdeki en önemli ayrım noktalarından bir başkası olan "Üç Dünya Teorisi"ne karşı tavır sorununda da AEP'nin en yüksek organının takınacağı tavır, AEP VIII. Parti Kongresini dünya Marksist-Leninist hareketi açısından ilginç ve önemli hale getiriyordu. AEP VIII. Kongresi, AEP'nin son dönemde, özellikle de Çin Komünist Partisi ile bağları koptuktan sonra yoğun bir şekilde savunduğu **hata** ve **sapmaları** sistemleştirme; AEP'nin dış politikada izlediği yanlış, Marksist-Leninist olmayan çizgiyi onaylayarak, onu kesinleştirme yönünde mi bir adım atacaktı, Yoksa hata ve sapmalardan belli ölçüde de olsa uzaklaşma yönünde, hataları aşma yönünde mi bir adım atacaktı ? Marksist-Leninistlerin, VIII. Parti Kongresinin cevaplamasını bekledikleri

---

* Bu yazı, Arnavutluk Emek Partisi VIII. Parti Kongresinin, ve AEP VIII. Parti Kongre raporunun tam bir değerlendirmesi değildir.

Önce Kongrenin tam bir değerlendirmesini yapmak şu anda bizim için olanaksızdır. Çünkü elimizde yalnızca Enver Hoca'nın Kongreye sunduğu rapor vardır. Kongrenin diğer belgelerinin tümü elimizde yoktur.

İkinci olarak Kongre raporunun da tam bir değerlendirmesi değildir, çünkü Kongre raporunun tam bir değerlendirmesini yapabilmek için, gerek parti içi durum, ve gerekse ülke içindeki durum hakkında daha geniş bilgiye ihtiyaç vardır. Bu konuda bilgimiz ise, Arnavutluk Emek Partisinin izlediği politika sonucu, son derece sınırlıdır. Bu sınırlı bilgilerle, AEP Kongre raporunun, özellikle 'Ekonominin gelişmesi ve Partinin görevleri' başlıklı birinci bölümünü değerlendirmemiz mümkün değildir. Orada verilen somut bilgilerin doğru olması halinde, bu bölümde eleştirilecek fazla bir şey de —bizim bugün görebildiğimiz kadarı ile— yoktur. Sadece şunları belirtmek gerekli: Önce, AEP ilk defa bir Kongre raporunda 'Ekonominin gelişmesi' sorununu, Parti Kongresine sunduğu raporun en başına koymaktadır. Bu bizce bir Marksist-Leninist parti açısından soruna doğru bir yaklaşım olarak görülmüyor.

(Dipnotun devamı 16. sayfada)

soru bu idi. Bu soru bir başka şekilde sorulursa, cevaplanması beklenen soru şu idi:

Arnavutluk Emek Partisi nereye gidiyor?

VIII. Parti Kongresi AEP'nin revizyonizmin batağına doğru ilerleyişini durduracak mı, yoksa Partinin en yüksek organı bu yönde atılan adımları onaylayarak, AEP'nin yeniden Marksist-Leninist bir yörüngeye oturtulması umutlarını ve imkanını hemen hemen söndürüp, sıfıra mı düşürecek?

Bu sorular Arnavutluk'taki sosyalizmin kazanımlarının korunup korunamayacağı; sosyalizmin yozlaşıp yozlaşmayacağı hayatî sorunları ile de iç içe idi. Çünkü Marksist-Leninistler şunu iyi bilmektedir ki, AEP'nin çizgisindeki hata ve sapmalar kaçınılmaz olarak sosyalist topluma da yansıyacak; çizgisinde Marksizm Leninizmden uzaklaşan, revizyonizme dümen kıran AEP —yeniden Marksizm-Leninizme dönmezse— süreç içinde yozlaşacak, ona paralel olarak da, kaçınılmaz bir şekilde sosyalist toplum da yozlaşacaktır. Yani VIII. Parti Kongresinin cevap vermesi beklenen soru, Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyetinde **sosyalizmin geleceği** hakkındaki soru idi.

Şimdi bu hayatî soruya AEP VIII. Parti Kongresinin nasıl cevap verdiğine kısaca bir göz atalım:

I. ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİNİN VIII. KONGRESİNİN ONAYLADIĞI ÇİZGİ REVİZYONİST/KARŞI-DEVRİMCİ "ÜÇ DÜNYA TEORİSİ"NİN BAZI TEMEL TEZLERİNİ SAVUNMAYA DEVAM EDİYOR.

a) Leninizmin "emperyalist büyük güçler" teorisi yerine, "Üç Dünya"cıların "süper güçler" teorisi

Karşı-devrimci "Üç Dünya Teorisi"nin en temel tezlerinden ve çıkış noktalarından birisi, Leninizmin emperyalizm öğretisini, özellikle de Leninizmin 'emperyalist büyük güçler' hakkındaki

---

(15. sayfadaki dipnotun devamı)

İkinci olarak, "Ekonominin yönetimini mükemmelleştirelim ve verimini arttıralım" başlıklı bölümde, "Bugün artık ampirizm ve dar-pratikçilikle çalışılamaz" şeklinde bir tespitle, geçmişte bu konuda bu şekilde davranıldığı dolaylı olarak söyleniyor. Gelişmesinde 'hiç zik-zak tanımayan' Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyetinin nasıl olup da yönetimde 'ampirizm ve dar-pratikçi' yöntemlerle 'zik-zaksız' ilerlediği bizim için merak konusudur.

Biz bu yazıda AEP VIII. Parti Kongresi raporunun esas olarak ideolojik-siyasi sorunları, ve uluslararası durumu tartıştığı bölümler üzerinde durduk. Burada da sadece **belli** önemli sorunları öne alıp, onlar üzerinde durduk. AEP Kongre raporundaki her söz üzerinde durmaya kalksak, mutlaka AEP Kongre raporundan da uzun bir yazı yazmak gerekir. Çünkü AEP Kongre raporu, raflarında her malı bulunduran tüccarların dükkanına benzer bir görüntü sergilemektedir. Biz okuyucuyu esas sorunlardan saptırmamak için, her yanlış üzerinde durmadık, bize önemli görünen birkaç büyük yanlış üzerinde durduk.

Bu yüzden, okuyucu bu yazıyı AEP Kongresinin tam bir değerlendirmesi olduğu şeklinde değerlendirmemeli; bu yazının bu konuda yalnızca bir ilk tavır olduğunun bilincinde olmalıdır.

öğretilerini çarpıtmaktadır. Lenin neyi öğretir?

Lenin 1916'da yazdığı "Emperyalizm — Kapitalizmin en yüksek aşaması" adlı kitabında, emperyalizmin bilimsel çözümlemesini yapmış; ve emperyalizmin beş temel özelliğini şöyle tespit etmiştir:

"1. Üretimde ve sermayede görülen yoğunlaşma öyle yüksek bir gelişme derecesine gelmiştir ki, ekonomik hayatta tayin edici rol oynayan tekelleri yaratmıştır.
2. Banka sermayesi, sınaî sermayeyle kaynaşmış ve bu 'mali sermaye' temeli üzerinde bir mali oligarşi kurulmuştur.
3. Sermaye ihracı, emtia ihracından ayrı olarak özel bir önem kazanmıştır.
4. Dünyayı aralarında bölüşen uluslararası kapitalist birlikler kurulmuştur.
5. En büyük kapitalist güçlerce dünyanın toprak bakımından bölüşülmesi tamamlanmıştır."
(Lenin, TE, c.22, s.271, Almanca; bkz. Sol Yayınları, 1969, s.114)

Yine aynı eserinde Lenin, "emperyalizm için tayin edici olanın" "birkaç **büyük gücün** hegemonya kurmak için dalaşması"(aynı yerde) olduğunu belirtmektedir.

Lenin yine aynı eserinde, ve aynı dönemde yazdığı çeşitli yazılarında, burada sözünü ettiği "emperyalist büyük güç" kavramının içeriğini, bu güçlerin "dünyayı toprak bakımından esas olarak bölüşenler", "**dünya hegemonyası** için dalaşmada pratik olarak öne çıkanlar", "dünya hegemonyası konusunda, diğerleri ile çatıştığı için, emperyalist savaş konusunda da öne çıkanlar" şeklinde doldurmuş; ve böylece "emperyalist büyük güçler" (dünya hegemonyası için gerçekten dalaşanlar) ile, diğer emperyalist güçleri (özü itibarı ile emperyalist, fakat gücü itıbarı ile dünya hegemonyası için dalaşacak durumda olmayan) birbirinden ayırmıştır.

Aynı Lenin, bu ayrımı yaparken, dünya proletaryasına; proleter dünya devriminin hedefi olarak yalnızca emperyalist büyük güçleri değil; bir bütün olarak **emperyalist sistemi** yıkılması gerekli hedef olarak göstermiştir. Bir emperyalist hayduta karşı; diğerini **desteklemeyi**, onunla birleşmeyi ilke olarak reddetmiştir. Bu tek tek ülkelerdeki proletaryanın görevleri açısından, **kendi ülkelerinde iktidarı elinde bulunduran gücün** vurulması gereken ilk hedef olarak alınması; her ülkede iktidarı elinde tutan **kendi** burjuvazisine karşı mücadelenin esas alınması gerektiği anlamına gelir. O, 1916 şartlarında İngiliz emperyalizmini, Alman emperyalizmini, Amerikan emperyalizmini, Rus emperyalizmini, Japon emperyalizmini ve Fransız emperyalizmini emperyalist büyük güçler olarak değerlendirmiş; bunların da her birinin somut özelliklerini ayrı ayrı ele alıp incelemiştir. Mesela bu emperyalist büyük güçler içinde "kapitalizmin yüksek derecede gelişmiş olması" açısından "Almanya, İngiltere ve Birleşik Devletler"in "dünyaya hükmettiği"ni söylüyor. (a.g.e., s.118)

Sömürgeler açısından soruna yaklaştığında Lenin bu "büyük güçler" hakkında şunları söylüyor:

"Yukarıda sözünü ettiğimiz altı büyük devletin bazıları genç kapitalist devletlerdir (Amerika, Almanya, Japonya); bunların gelişmeleri çok hızlı tempo içinde olmaktadır. İkinci olarak gelişim hızları bunlardan çok daha yavaş olan eski kapitalist devletleri görüyoruz: İngiltere ve Fransa. Nihayet,

ekonomik yönden geri kalmış bir ülkeye, çağdaş kapitalist emperyalizmin bir kapitalizm-öncesi ağıyla sarılmış bulunduğu Rusya'ya tanık oluyoruz." (A.g.e., s.101, Sol Yayınları)

Lenin "kıymetli evrak" sahipliği konusunda soruna yaklaştığında şunları söylemektedir:

"Kolayca görülebileceği gibi, bu rakamlar, her biri elinde 100-150 milyarlık kıymetli evrak tutan en zengin dört kapitalist ülkede belirgin olmaktadır. Bunlardan ikisi —İngiltere ve Fransa—, en eski kapitalist ülkelerdir ve göreceğimiz gibi, sömürgecilik yönünden en zengin olanlardır; diğer iki ülke —Birleşik Devletler ve Almanya—, gelişme hızı bakımından da, sanayide kapitalist tekellerin genişlik derecesi bakımından da en ileri gitmiş ülkelerdir. Bu dört ülke toplam olarak 479 milyar franka; yani dünya mali sermayesinin hemen hemen %80'ine sahiptir. Dünyanın öbür ülkelerinin hemen hemen hepsi bu uluslararası banker ülkelere, dünya mali sermayesinin bu dört "direğine" az ya da çok miktarda haraç vermektedir." (A.g.e., s.76)

Savaş kışkırtıcılığında öne çıkma konusunda ise somut durumu şöyle tespitlerle ortaya koymaktadır:

"Ganimetten hangi mali haydutlar grubunun —İngilizlerin mi, Almanların mı— aslan payını almasını belirlemek için çıkarılmış savaş ..." (A.g.e., s.13, Fransızca ve Almanca baskıya önsöz)

"Kapitalizm bir avuç 'ileri ülkenin' dünya nüfusunun büyük çoğunluğunu sömürgeci baskı ve mali boğazlama altında tuttuğu bir dünya sistemine dönüşmüştür. Ve bu 'av' bütün dünyayı **kendi** avlarını paylaşmak için kendi savaşlarına sürükleyen, dişine-tırnağına kadar silahlı ve dünyaya hükmeden iki-üç haydut (Amerika, İngiltere, Japonya) arasında pay edilmektedir." (A.g.e., s.12)

Birinci alıntıda Lenin, somut olarak I. Dünya Savaşını çıkartan mali haydutlar grubunun **başını çeken** emperyalist büyük güçlerin adını veriyor.

İkinci alıntıda ise, I. Dünya Savaşından **galip çıkan** ve şimdi dünyayı kendi aralarında paylaşan emperyalist büyük güçleri adlandırıyor.

Buraya kadar Lenin'den yaptığımız alıntılar göstermektedir ki:

a) Lenin emperyalist güçler arasında ayırım yapmakta; ve emperyalist büyük güçleri, diğer emperyalist güçlerden ayrı bir kategori içinde ele almaktadır.

b) Lenin emperyalist büyük güçlerden, "dünya hegemonyası için dalaşabilecek güce sahip olan" emperyalist güçleri anlamaktadır. Soruna çok yanlı, bütünlük içinde yaklaşmaktadır. Bu güçleri değerlendirirken, onlar hakkındaki verilerin **bütününü** değerlendirmektedir.

c) Lenin emperyalist büyük güçleri de kendi şartları içinde somut olarak incelemekte; bunların arasındaki farkları, üstün ve zayıf yanlarını somut olarak ortaya koymaktadır.

İşte Lenin'in ortaya koyduğu; Leninizmin emperyalizm hakkındaki görüşleri kısaca böyledir.

"Üç Dünya teorisyenleri", Lenin'in bu berrak anlayışını çarpıtmışlar; "emperyalist büyük güç" kategorisinin dışında ve yalnız

ca ABD ve Sovyetler Birliği'ni içine alan "süper güçler" kategorisini yaratmışlardır. Onlar "somut tahlil", "değişen durum" vb. maskeler altında, artık dünyanın "emperyalist büyük güçler" değil, yalnızca "iki süper güç" arasında paylaşıldığını; yalnızca bunların dünya hegemonyası için dalaştığını yaymışlar; bunun da ötesinde halklara ve işçi sınıfına "iki süper güç" dışındaki emperyalist büyük güçleri "dost" ve "müttefik" olarak göstermişlerdir. "İki süper güç" anlayışı, yalnızca "iki süper güç" adı verilen ABD ve Sovyetler Birliği'ni "dünya hegemonyası için dalaşan" güçler olarak gösterme anlayışı; dünya hegemonyası için dalaşabilecek güçte olan ve pratikte de dalaşan diğer emperyalist büyük güçleri devrimin hedefi olmaktan çıkaran anlayış, "Üç Dünya Teorisi"nin en temel çıkış noktalarından biri ve onun ayrılmaz bir parçasıdır.

Arnavutluk Emek Partisi Kasım 1976'da yapılan VII. Kongresinde, "Üç Dünya Teorisi"nin sınıf işbirlikçisi siyasetine birçok noktalarda karşı çıkmıştır. Kongreden sonra Temmuz 1977'de yayınlanan "Devrimin teori ve pratiği" adlı yazıda ise, "Üç Dünya Teorisi", adı verilerek karşıya alınmış, ve bu teorinin karşı-devrime hizmet ettiği tespiti yapılmıştır.

Arnavutluk Emek Partisinin "Üç Dünya Teorisi"ne karşı takındığı, onu —sözde ve kavramlar düzeyinde de olsa— reddeden bu tavır, dünya Marksist-Leninist hareketi içinde Marksist-Leninist güçlerin "Üç Dünya Teorisi"ne karşı getirdiği eleştirileri güçlendirmiş, bu konuda tartışmayı körüklemiş, Marksist-Leninist hareket içinde berraklaşmanın hızlanmasına yardımcı olmuştur.

Arnavutluk Emek Partisinin bu tavrı Marksist-Leninistler tarafından haklı olarak desteklendi. Ancak Marksist-Leninistler AEP nin "Üç Dünya Teorisi"ne karşı takındığı tavrı eleştirisiz bir biçimde desteklemediler. Çünkü AEP "Üç Dünya Teorisi"ne bir bütün olarak karşı çıktığını söylemesine rağmen, bu teorinin "dünya halklarının baş düşmanı iki süper güçtür" gibi bazı temel tezlerini savunmaya devam ediyordu.

Temmuz 1978'de yapılan "Avusturya Marksist-Leninist Partisi/Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist Ortak Açıklaması"nda bu konuda şu tespitler yapılıyordu:

> " Ortak açıklamayı yapan Partilerimiz, bugün "Üç Dünya Teorisi"ni reddeden güçler içinde var olan "Üç Dünya Teorisi konusunda köklü bir özeleştiri yapmama", "Üç Dünya Teorisinin bazı temel tezlerini savunmaya devam etme" şeklindeki eğilimlere dikkat çekmeyi gerekli görmektedir. Bu davranışlar görüşümüze göre, oportünizm karşısında bir geri çekilme ve oportünizm karşısında uzlaşmacı, merkezci bir tavır takınma anlamına gelir.

"Süper güçler"
"Dünya halklarının baş düşmanı" sorunu

TKP(M-L) ve AMLP bu anlayıştan yola çıkarak, "süper güçler", "dünya halklarının baş düşmanı" anlayışlarının da eleştirici bir biçimde gözden geçirilmesinden yanadır. "Süper güç" kavramı, tek tek emperyalist büyük güçleri kendine özel bir kategori olarak ele almakta; "süper" ilan edilen güçle, diğerleri arasında nitelik farkı olduğu anlayışını yaymaktadır. "Süper güç" kavramı, "Üç Dünya Teorisi"nin bir bölümü ve "birinci dünya" şeklindeki revizyonist anlayışın ebesidir.

"İki süper güç" "dünya halklarının baş düşmanıdır" tezinde, "Üç Dünya Teorisi" ile doğrudan ilişki çok daha açık bir biçimde görülmektedir. Bu tez, mücadelemizin tek tek eylemlerde de, dünya emperyalizmini bir bütün olarak hedeflemesi gerektiği gerçeğini reddetmektedir. Bu anlayış, bir başka anlayışa; bugün "iki süper güç" adı verilen emperyalistlerin dışındaki emperyalistlerin, tehlike teşkil etmediği, hatta bunların muhtemel bir müttefik olabileceği anlayışına köprü olmaktadır.

Ayrıca "iki süper güç dünya halklarının baş düşmanıdır" tezinden, bunlar arasında dengenin hep aynı kalamayacağı, bu yüzden de bunlardan birinin "dünya halklarının baş düşmanı olduğu", baş düşman ilan edilen düşman dışındaki bütün emperyalist güçlerle ittifak kurulabileceği anlayışına varmak, mantıkî tek sonuçtur.

Görüşümüze göre, dünya Marksist-Leninist hareketi içinde yukarıdaki sebeplendirmenin bunca yayılmasının temel sebeplerinden biri; dünya savaşı tehlikesi gibi parçaya özgü somut bir sorun ile; bir **bütün** olan proleter dünya devriminin birbiri ile eşitlenmesidir. Kuşkusuz, dünya savaşı tehlikesiyle ilgili olarak, "dünya çapında baş düşman" (ya da düşmanlar)' dan söz etmek mümkündür. Nitekim Marksist-Leninistler, ikinci dünya savaşı arifesinde baş düşman kavramını bu anlamda kullanmışlardır. Ama proleter dünya devrimi ile ilgili olarak böyle bir tespit görüşümüzce yanlıştır. Çünkü proleter dünya devriminin yöneldiği hedef bir bütün olarak dünya emperyalizmidir."
(Ortak Açıklama, Le-Ya Yayınevi, Belgesel Yayınlar No.:5, s. 90-91)

Yani Arnavutluk Emek Partisi, VII. Parti Kongresinde "Üç Dünya Teorisi"ne bazı eleştiriler getirerek; Marksizm-Leninizmi revizyonizme karşı savunma yönünde önemli bir adım atmıştı. Ama o bu adımı tam tutarlı bir şekilde atmamıştı; "Üç Dünya Teorisi" ile **kökten** kopmamıştı, "Üç Dünya Teorisi" ile bütün bağlarını kesmemişti. AEP açısından sorun, VII. Parti Kongresinde atılan bu adımı ilerletip ilerletmeyeceği; "Üç Dünya Teorisi"ne getirdiği eleştiriyi Marksist-Leninist açıdan derinleştirip derinleştirmeyeceği, ondan **kökten** kopup kopmayacağı idi.

Arnavutluk Emek Partisi, VII. Parti Kongresinden sonra "Üç Dünya Teorisi"ne karşı getirdiği eleştirileri derinleştirme yönünde, "Üç Dünya Teorisi"nin köklerini bulup çıkarma; "Üç Dünya Teorisi"nin kendi üzerindeki etkilerini ve izlerini silip atma yönünde ilerlemedi. Kendine bu alanda yöneltilen eleştirilere kulak tıkadı. Resmi belgelerinde; "Üç Dünya Teorisi" konusunda VII. Parti Kongresinde söylediklerini, ardından "Devrimin teori ve pratiği"nde söylediklerini tekrarlamakla yetindi. AEP için, "Üç Dünya Teorisi"ne karşı verilen mücadele 'yeterli' idi; bu teori, ona karsı —tabii AEP'nin verdiği!!— mücadeleyle 'yıkılmıştı' !

Arnavutluk Emek Partisinin VII. Parti Kongresinden sonra birçok belgesinde "Üç Dünya Teorisi"ne karşı takınılan bu tavır, AEP VIII. Parti Kongresinde şöyle ifade ediliyor:

"Günün birinde, yeni-sömürgeciliğin, özellikle de Amerika'nın dünya hegemonyasının savunulması teorisi olarak Çinlilerin Üç Dünya teorisi ortaya çıktı. Ancak bu teori suda tuz gibi eriyip gitti. **Partimiz bu gerici ve karşı-devrimci teoriyi**

teşhir etti ve yıktı."
(Enver Hoca, "AEP VIII. Parti Kongresine rapor", Almanca, s. 218-219) (abç)

İşte VIII. Parti Kongresi için sorun bu kadar açık ve basittir! AEP "Üç Dünya Teorisi"ni teşhir etmiş ve yıkmıştır! Artık "Üç Dünya Teorisi"ne karşı mücadeleyi ilerletme, vs. gibi bir sorun yoktur! Ama AEP VIII. Parti Kongresinde dünyadaki durumla ilgili olarak yapılan tespitler bütünlük içinde incelendiğinde, ve de komünistlerin, devrimcilerin önünde duran görevlerle ilgili tespitler incelendiğinde, sorunun hiçte bu kadar basit olmadığı, "Üç Dünya Teorisi"nin hiçte yıkılmadığı, bizzat büyük bir kibirle onu **yıktığını** iddia eden AEP'nin, "Üç Dünya Teorisi"nin temel tezlerinden bazılarını savunduğu görülmektedir.

Arnavutluk Emek Partisinin VIII. Parti Kongresine sunulan ve AEP VIII. Parti Kongresi tarafından onaylanan "Parti Kongresine rapor"un "Enternasyonal durum ve Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin dış politikası" başlıklı IV. bölümünde şu tespitler yer alıyor:

"Emperyalizm, saldırı ve haydutça savaşların kaynağıdır ve kaynağı olarak kalmaktadır; o, dünyada hala olan tüm mutsuzluğun ve yoksulluğun sebebidir. Halklar emperyalistlerin fetihlere, sömürüye ve dünya hakimiyetine duydukları dindirilmez susuzluğun bedelini hayatları ve kanları ile ödemişlerdir. **Bugün EMPERYALİST SÜPER GÜÇLER ve KAPİTALİST BÜYÜK GÜÇLER arasında pazarlar ve etki alanları konusunda sürdürülen mücadele** de emperyalizmin bu değişmez karakterine, amaçlarına ve tabiatına tanıklık etmektedir. Amerikan emperyalizmi ve Sovyet sosyal emperyalizmi birbiri ile çatışmaktadır. Bunlar saldırılar düzenlemek ve diğer ülkeleri işgal etmek konusunda bir yarışa girmiştir. Dünyanın birçok alanlarında bu **iki emperyalist süper güç**, ABD ve SB arasındaki mücadele — **emperyalist Çin'i ve diğer kapitalist güçleri** dıştalamadan— yeni ve büyük boyutlara varmıştır."
(Enver Hoca, "VIII. Parti Kongresine rapor", s.185, Almanca)

"**Süper güçler ile** halkların çıkarları hiç bir zaman ve hiç bir an uyuşmaz, onların hiç bir ortak yanı yoktur. **Emperyalizmin** varlığı, halkların köleleştirilmesini gerektirir;halkların kurtuluşu ise emperyalizmin yıkılmasını gerektirir."
(A.g.y., s.188)

Bu alıntılarda açıkça görüleceği gibi, AEP Leninizmin 'emperyalist büyük güçler' hakkındaki öğretisini savunmamaktadır. AEP için bugün emperyalist güçler arasında, 'emperyalist büyük güçler' ve bunlar dışındaki emperyalist güçler yoktur. Arnavutluk Emek Partisi ayrımı böyle yapmamaktadır. AEP için bugün emperyalist kampta, "iki süper güç" vardır. Bu **"iki süper güç", emperyalisttir.** Bu "iki süper güç" dışındaki güçler hakkında AEP VIII. Parti Kongresinde hiç bir yerde **emperyalist** tespiti yapılmamaktadır. Bunun tek istisnası Çin'dir. Çin'e de raporda bir yerde emperyalist denmektedir. **Batı Almanya, Japonya, Fransa, İngiltere** gibi bugün dünya pazarları, hammadde kaynakları, etki alanları, dünya hegemonyası konusunda dalaşan **emperyalist büyük güçler**, raporda hiç bir yerde somut olarak **emperyalist olarak bile adlandırılmamakta**, bunlar hakkında **'kapitalist büyük güçler'** kavramı kullanılmaktadır. Böylece açık bir biçimde bunların bugün dünya hegemonyası için dalaşan emperyalist büyük güçler olarak teşhiri görevi kaybedilmekte; bu emperyalist büyük güçler, bırakalım 'emperyalist büyük güçler' olarak, "emperyalist" olarak bile teşhir edilmemektedir.

Burada, Arnavutluk Emek Partisinin VIII. Parti Kongresi raporunda bu güçlerin de 'pazarlar ve etki alanı' için mücadeleye **katıldığı** tespitini yaptığı söylenebilir. Ama bu sorunu çözmez. Çünkü bu 'mücadeleye' emperyalist sistemin bütün halkaları şu veya bu şekilde, dolaylı ya da dolaysız katılmaktadır. Emperyalist büyük güçleri diğerlerinden ayıran en önemli noktalardan biri, onların bu mücadeleye **dolaysız** olarak katılmaları, ve bu mücadelede **pratik** olarak dünyanın yeniden paylaşılmasını gündeme getirmeleri, ya da getirecek güce ve potansiyele sahip olmalarıdır. AEP, emperyalist büyük güçlerin bir bölümünü **kapitalist büyük güçler;** emperyalist büyük güçler içinde yer alan ABD ve Sovyetler Birliğini ise **"emperyalist süper güçler"** kategorileri içinde ele alarak, korkunç bir kavram kargaşası yaratmaktadır. Bu kavram kargaşasının ardında gizlenen öz; onun gerçekte yalnızca Sovyetler Birliği ve ABD'ni emperyalist olarak görüp göstermesi; bu şekilde diğer emperyalist büyük güçleri gözlerden gizlemesidir.

Arnavutluk Emek Partisi VIII. Parti Kongresi raporunda, daha önce AEP'nin birçok belgesinde yer alan "iki süper güç dünya halklarının baş düşmanıdır" şeklindeki tez, **formülasyon olarak yoktur.** Ama bu **anlayış** da şu şekilde açıkça ifade edilerek savunulmaya devam etmektedir:

> "Süper güçler, her biri kendi başına ve hepsi birlikte, halkların özgürlük ve bağımsızlığının en azgın düşmanı; gerici rejimlerin savunucusu ve garantörü, ulusal boyunduruğun savunucusu, ve ulusların arasındaki kavga ve çekişmelerin savunucusudur. Onların siyaseti, insanlığı üçüncü bir dünya savaşına sürükleme yolunda dolaysız bir tehlikedir.
>
> Bu yüzden, geçmişte olduğu gibi şimdi de, devrimci, ilerici ve demokrat güçler açısından emperyalist süper güçlerin haydutça ve köleleştirici planlarının teşhiri ve boşa çıkartılması tarihi bir gerekliliktir. Bu halkların özgürlük ve bağımsızlığını korumak için, devrimin zaferi için, savaşın engellenmesi ve barışın güvence altına alınması için şart ve görevdir."
> (A.g.y., s.188-189)

Görüldüğü gibi, "halkların özgürlük ve bağımsızlığını korumak (kazanmak değil ! —Yazarın notu), devrimin zaferi (hangi devrimin? —YN), savaşın engellenmesi (hangi savaşın? —YN) ve barışın güvence altına alınması (Kruşçev'in kulakları çınlasın !'— YN)" için **görev ve şart,** AEP VIII. Parti Kongresine göre, **emperyalizme karşı değil, "emperyalist süper güçler" denen ABD emperyalizmine ve Rus sosyal emperyalizmine karşı,** onların planlarını teşhir eden ve boşa çıkartan bir mücadeledir. AEP'nin savunduğu bu görüş, "Üç Dünya Teorisi"nin en temel taşlarından biridir. Ve bu gerçeği VIII. Parti Kongresi raporundaki kavram kargaşası da örtememektedir !

b) Komünistlerin görevi nedir ?
Ne idüğü belirsiz bir "bağımsızlık" propagandası mı,
yoksa devrim propagandası mı ?

Leninizmin emperyalizme bağımlı ülkelerle ilgili taleplerinin en önemlilerinden birisi; bu ülkeler işçi sınıfı ve emekçi halkına, kurtuluş yolu olarak işçi sınıfı önderliğinde anti-emperyalist-demokratik devrimi göstermektir. Bu ülkelerde Komünist Partilerinin önemli görevlerinden birisi; işçi sınıfı ve emekçi

halkı, bu ülkelerde hala devrimci bir potansiyele sahip olan milli devrimci burjuvazinin etkisinden kurtarmaya çalışmak;onun kuyruğuna takılmasını engellemeye çalışmak; anti-emperyalist-demokratik devrimde de işçi sınıfı önderliğini gerçekleştirmek için mücadele etmektir. Bu, devrimin sosyalist devrime doğru durmaksızın ilerlemesinin tek garantisidir. Bu ülkelerde Komünist Partilerinin görevi; emperyalizme bağımlılık zincirinin **gerçekten** kırılmasının tek yolunun, işçi sınıfı önderliğinde devrim olduğunu ortaya koymak, işçi sınıfı ve emekçi kitleleri bu düşünce ile eğitmek, örgütlemektir. Bütün dünyada Marksist-Leninistlerin görevi de bu ülkelerde Komünistleri bu görevlerinde desteklemektir. Bütün bu düşünceler daha 1920'de Komünist Enternasyonal'in II. Kongresinde ortaya konmuş, daha sonra defalarca tekrarlanmış, ve ilerletilmiştir.

Modern revizyonistler, emperyalizme bağımlı ülkelerde devrim görevini, emperyalizme yeni bir biçimde, yeni-sömürge/yarı-sömürge **biçiminde** bağımlı olan ülkeleri bir çırpıda **bağımsız** ilan ederek (ki bunların ayrı devletler olarak varlığı, dar anlamda **siyasi bağımsızlık** olarak ifade de edilebilir. "Suç" kavramda değildir, bu kavrama dayanarak devrim görevini gündemden kaldırmaya kalkan hainlerdedir), artık sorunun devrim değil, ekonomik bağımsızlık için mücadele; yeni "hakça!" bir ekonomik düzen için mücadele olduğunu ilan ettiler. Bu mücadelenin "savaşçıları" olarak da, bu ülkelerin, çoğu kez emperyalizmin doğrudan uşağı durumunda olan hakim sınıflarını ilan ettiler.

"Üç Dünya"cı revizyonistler, modern revizyonistlerin bu parlak! teorisini daha da geliştirdiler. Onlar, "halklar-milletler-devletler-ülkeler"in tümünü bir kefeye doldurarak, "iki süper güce karşı ortak mücadele" ilan ettiler.

Arnavutluk Emek Partisi, VII. Parti Kongresinde "Üç Dünya Teorisi"ne karşı çıkarken, "iki süper güç" teorisinde olduğu gibi, "Yeni Ekonomik Düzen" konusunda da "Üç Dünya" teorisinden kökten kopmamıştı. AEP, "üçüncü dünya" ülkeleri, "bloksuzlar", vb. **kavramları** reddettiğini söylüyor, ama yer yer bunları kullanmaya devam ediyor; bundan da kötüsü, bu kavramların ardında yatan **anlayışı**, ayrı devlet olma anlamındaki siyasi bağımsızlığı gerçek bağımsızlıkmış gibi gösterme şeklindeki anlayış ve tavrını sürdürüyordu.

Aynı tavır Arnavutluk Emek Partisi VIII. Parti Kongresinde de sürüyor. Kongre raporunda bu konuda şunlar söyleniyor:

> "Milli ve devrimci bilinç her yanda büyüdü. Bu kendini gayet berrak olarak birçok **gücün** ve **ülkenin**, kendi zenginlikleri üzerinde milli hakimiyetin kurulması, hammadde ve enerji kaynaklarının yeniden değerlendirilmesi, dünya ticaretinde karşılıklı çıkar temelinde eşit değişim, emperyalizmin kurduğu dünya para sisteminin değiştirilmesi, çok-uluslu şirketlerin tekelci iktisadi gücünün sınırlandırılması ve ortadan kaldırılması, vb. için mücadelesinin genişlemesinde göstermektedir. ...
>
> Enerji ve hammadde vardır. Ama artık onlar ucuza bulunmamaktadır. Emperyalist ve kapitalist büyük güçler artık hammadde kaynakları üzerinde tam bir hakimiyet kurup fiatları dikte edecek durumda değildir. Petrol ve hammadde fiatlarının düşük tutulması için yapılan baskının karşısında, **üretici ülkelerin direnişi** durmaktadır. (Bu ülkeler —ÇN) uyanmıştır ve çıkarlarını savunmaktadır, gelişmeye çalışmakta, sanayi, tarım ve milli ekonominin diğer sektörlerinde yatırımlar yap-

maktadır.

Yeni-sömürgeciliğin hakimiyeti altında yaşayan halkların(abç !!) haklarını, milli zenginliklerini ve ulusal bağımsızlık - larını koruma mücadelesi, gelecekte de büyüyecek ve gelişe - cek olan durdurulamaz bir süreçtir."
(A.g.y., s.216-217)

Görüldüğü gibi, Arnavutluk Emek Partisi, VIII. Parti Kongresi raporunda, emperyalizme bağımlı ülkelerde hakim sınıfların emperyalizmden aldığı payı biraz daha artırmak için sürdürdüğü "mücadele"yi abartmakta, bu gibi "mücadelelerin" reklamını yapıp,bunların 'milli ve devrimci bilincin büyüdüğünü' gösterdiğini id - dia etmekte; daha da ileri gidip, bunları "halkların" mücadelesi imiş gibi gösterip, Yamanileri, Kral Halitleri, Evrenleri halkın temsilcileri olarak görüp göstermektedir. AEP bu noktada da Üç Dünya teorisini savunmaktadır.

Arnavutluk Emek Partisi, VIII. Parti Kongre raporunda, yuka - rıda alıntı yaptığımız yerin hemen ardında, 217 ile 221. sayfalar arasında, "Bloksuzlar", "Üç Dünya Teorisi", "Yeni Ekonomik Düzen" gibi anlayışların, emperyalizmin çıkarlarını savunmak için ortaya atılan teoriler olduğunu da söylemekte, bu konuda polemik yürütmektedir. Bu, AEP'nin içinde bulunduğu acınacak durumun bir ifadesidir. Çünkü burada yürüttüğü polemik, çoğu yerde kendine yönelen bir polemiktir de aynı zamanda. Bu konuda yürütülen polemik, yer yer söylenen doğru sözler de, AEP'nin bu konuda Üç Dünya teorisini savunur konumunu değiştirmemektedir.

Arnavutluk Emek Partisinin Üç Dünya teorisinin bu gibi temel tezlerini savunması, kaçınılmaz olarak onun pratiğine de yansımaktadır.

Mesela onun "iki süper gücü" birçok yerde emperyalizmle eşitlemesi, ve diğer emperyalist büyük güçleri güçsüz görüp göstermesi; VIII. Parti Kongresi raporunda, bugün emperyalist büyük güçler içinde en tehlikelilerden biri haline gelen Batı alman em - peryalizmine karşı tavrında çok açık bir şekilde yansımaktadır.

Arnavutluk Emek Partisi, bundan önceki bütün Parti Kongresi raporlarında —giderek zayıflayan bir dozajda— Batı Alman emperyalizmini emperyalist bir güç, ve tehlikeli olarak tespit etmiş, onun teşhiri görevini görev olarak önüne koymuştu. (Daha önceki raporlarda da Batı Alman emperyalizminin kendi başına da bir savaş yatağı olduğu tespiti yoktu. Bu eksiklik AEP çizgisinde başından beri vardı.) AEP VIII. Parti Kongresi raporunda hiç bir yerde artık Batı Alman emperyalizmi için 'emperyalist güç' ol - duğu (emperyalist büyük gücü bir yana bıraktık!—YN) **tespiti yoktur.**

Bunun dışında, AEP'nin Batı Alman emperyalizmine karşı 'devletler-arası ilişkiler' siyasetinde de, VIII. Parti Kongresinde, önceki Parti Kongrelerine nazaran **köklü bir değişiklik** vardır. O da şudur:

Bilindiği gibi, Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti ile "Federal Alman Cumhuriyeti" arasında diplomatik ilişki yoktur. Bu diplomatik ilişkilerin kurulması için **AEP** VIII. Kongreye gelene dek, **iki şart ileri sürmüştür:** 1) "Federal Almanya", Hitler Almanyasının Arnavutluk'ta açtığı savaş zararlarını tazmin etmelidir; 2) Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti ile "Federal

Almanya" arasında barış anlaşması imzalanmalıdır. (Federal Almanya böyle bir anlaşmayı imzalamayı reddetmektedir. Çünkü böyle bir anlaşmayı imzalaması, en azından kağıt üzerinde bütün Almanya adına konuşma hakkı iddiasından ve "yeniden birleşme"den vazgeçmesi anlamına gelmektedir.)

VIII. Parti Kongresi raporunda aynı konuda şu tespitler yapılmaktadır:

"Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında (Şimdiye dek AEP Federal **Almanya** Cumhuriyeti ismini kullanmayı reddediyor, onun yerine Batı Alman emperyalizminin tüm Almanya adına konuşamayacağı gerekçesi ile, "**Alman** Federal Cumhuriyeti" kavramını kullanıyordu—YN) diplomatik ilişkilerin kurulmasının önünde aşılmaz engel yoktur. İkinci Dünya Savaşından bu yana çözülmemiş bazı sorunlar üzerine karşılıklı anlaşarak bu sorunların çözülebileceğine inanıyoruz."
(A.g.y., s.250)

Arnavutluk Emek Partisinin bu **yeni** tavrının, şartlarını neden geri çektiğinin, VIII. Parti Kongresi raporunda herhangi bir gerekçesi yoktur. Bu gerekçe gerçekte, "iki süper güç" anlayışında, ve Batı Alman emperyalizminin küçümsenmesi, onun fazla tehlikeli görülmemesinde yatmaktadır.

II. MAO ZEDUNG'UN, ÇİN DEVRİMİNİN VE MAO ZEDUNG ÖNDERLİĞİNDEKİ ÇİN KOMÜNİST PARTİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE AEP VIII. PARTİ KONGRESİNİN ONAYLADIĞI ÇİZGİ, KRUŞÇEV TİPİ MODERN REVİZYONİZMİN DÜMEN SUYUNDADIR

Arnavutluk Emek Partisi, Kasım 1976'da yaptığı (Mao Zedung'un ölümünden, ve Dörtlerin devrilmesinden sonra yaptığı!) VII. Parti Kongresinde; Çin Komünist Partisi, Çin Devrimi, ve Mao Zedung konusunda şu değerlendirmeleri yapıyordu:

"Arnavutluk Komünistleri ve Arnavutluk halkı, kardeş Çin halkının **Çin Komünist Partisi önderliği altında, Çin'deki sosyalist devrim ve sosyalist inşadaki başarılarını; proletarya diktatörlüğünün sağlamlaştırılması**, anavatanın güçlendirilmesi ve ilerletilmesi **için yürütülen sınıf mücadelesinde** kazandığı **başarıları** sonsuz bir sevinçle karşılamaktadır. **Büyük Proleter Kültür Devriminin zaferi**, Liu Şao-çi, Lin Biao ve Teng Hsiao-ping'in karşı-devrimci tertiplerinin yerle bir edilmesi, Çin'de devrimci bir durum yaratmış, **sosyalizmin** ve **proletarya diktatörlüğünün mevzilerini sağlamlaştırmıştır.**

Çin halkının şanlı devriminde, **sosyalizmin inşasında kazandığı tarihi zaferler**, yeni Halk Çininin yaratılması ve onun bütün dünyada sahip olduğu büyük itibar, **büyük devrimci Mao Zedung yoldaşın adına, öğretilerine ve önderliğine doğrudan doğruya bağlıdır. Bu ünlü Marksist-Leninistin eseri, proletaryanın devrimci teorisini ve pratiğini zenginleştiren bir katkıdır.** Arnavutluk Komünistleri ve Arnavutluk halkı, Partimizin ve halkımızın büyük dostu olan Mao Zedung yoldaşın anısını daima saygıyla anacaktır." (Abç)
(Enver Hoca, "AEP VII. Parti Kongresine rapor", Almanca, s. 207-208; Türkçesi için bkz. Koral Yayınları 19, Kasım 1976, s.178)

AEP VII. Parti Kongresinde Çin Devrimini böyle değerlendiren Arnavutluk Emek Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Enver Hoca, bundan çok değil iki yıl sonra, "Emperyalizm ve devrim" adlı kitabında, Çin demokratik devriminin 'sosyalizme geçmek için değil', "burjuva, sosyal-emperyalist büyük bir devlet inşa etmek için" (a.g.e., s.504, Almanca) yapıldığını; "Çin'de hiç bir zaman sosyalizmin inşa edilmediği"ni; "Çin'de Büyük Proleter Kültür Devriminin ne kültür ile, ne proletarya ile, ne de devrim ile bir ilgisi olmadığını", bunun "Çin çapında bir saray darbesi" olduğunu, vs., hiç bir ispat gereği duymadan, ve daha önce savunduklarının özeleştirisini yapma gereği duymadan iddia edebiliyordu.

AEP VII. Parti Kongresinde Mao Zedung'un eserini, "Marksizm-Leninizmin teori ve pratiğini zenginleştiren bir katkı" olarak; Mao Zedung'u "büyük Marksist-Leninist" olarak değerlendiren Enver Hoca, bundan iki yıl sonra, "Emperyalizm ve devrim" kitabında, yine hiç bir ispata ve özeleştiriye gerek duymadan; "Mao'nun hiç bir zaman Marksist-Leninist olmadığını" (a.g.e., s.522), "bir küçük-burjuva köylü devrimcisi olduğunu", ve hatta "Çin'in Kruşçev'i" olduğunu iddia edebiliyordu.

Onun bu görüşleri 1978 Ekim'inde Tiran'da yapılan güya "Bilimsel Konferans"ta AEP çevresindeki oportünist partiler tarafından tasdik ediliyor, ve dünya Marksist-Leninist hareketine bu konuda doğru tavır olarak dayatılmaya çalışılıyordu.

AEP'nin; modern revizyonistlerin Mao Zedung, Çin Devrimi ve Çin Komünist Partisine yaptıkları saldırıların neredeyse kelimesi kelimesine tekrarı olan bu oportünist tavrı, bu tavır daha AEP'nin resmi tavrı haline gelmeden, AEP bu konuda henüz çevresindeki Almanya Komünist Partisi gibi oportünist partileri öne sürerken, Marksist-Leninistler tarafından, Temmuz 1978'de yapılan AMLP-TKP/ML Ortak Açıklamasında reddedilmiş ve Mao Zedung konusunda şu tavır ortaya konmuştu:

"Mao Zedung yoldaşın çok yönlü ve açık değerlendirilmesi için

Marksist-Leninist klasiklerin eserlerini incelemenin yanında, buna bağlı olarak, Mao Zedung yoldaşa karşı da açık ve ilkeli bir tavır takınmak gereklidir. Bu konuda TKP/ML ve AMLP şu tespitlerde birleşmektedir:

1. Yoldaş Mao Zedung, Çin'de demokratik devrimin zaferi ve sosyalizmin inşasına ölümsüz katkılarda bulunmuştur. Mao Zedung yoldaş aynı zamanda Marksizm-Leninizme de önemli katkılarda bulunmuş, komünizmin dünya çapında zaferi için mücadele etmiştir. Mao Zedung'un bu Marksist-Leninist mirasını korumak ve savunmak tüm Marksist-Leninistlerin görevidir. Tüm Marksist-Leninistler, Mao Zedung'un özellikle sömürge, yarısömürge ülkelerde devrim meselesi konusunda, yeni demokratik devrim konusunda, halk savaşı teorisi konusunda Marksizm-Leninizme yaptığı katkıları değerlendirip savunacaktır. Bu özellikle, Mao Zedung'un adını kullanarak, onun öğretileri adına, onun öğretilerini yüzsüzce tersine çeviren revizyonistlere karşı önemlidir.

Partilerimiz, bunu yaparken, çağımızın artık emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olmadığını, yeni bir çağ olduğunu, "Mao Zedung Düşüncesi"nin bu yeni çağın Marksizm-Leninizmi olduğunu savunan görüşlere de karşı çıkar. Partilerimiz Mao

Zedung'un adını sahtekarca kullanarak, Mao Zedung'un yarı-sömürge ve sömürge ülkelerdeki devrimler için geliştirdiği, yeni demokratik devrim ve halk savaşı tezlerini, mekanik olarak tüm ülkelere uygulama ve hatta proleter dünya devrimi sürecine uygulama şeklindeki anlayışları reddeder. Bu görüşler, Leninizmin artık eskidiğini savunan, Leninizme saldırı niteliği taşıyan görüşlerdir.

TKP/ML ve AMLP, Mao Zedung yoldaşın, Kruşçev revizyonizmine karşı mücadelede de önemli bir rol oynadığı; daha sonra Büyük Proleter Kültür Devriminin en önünde, gerek Çin'de ve gerekse dünyada revizyonizme ağır darbeler indirdiği görüşündedirler. Mao Zedung adını duyan Kruşçev tipi modern revizyonistler, bugün hala işte bu yüzden sinir krizleri geçirmektedir.

2. Görüşümüze göre, Çin Komünist Partisinin çizgisindeki revizyonist hataların "Mao Zedung'un ölümünden sonra" ortaya çıktığı şeklindeki tüm görüşler de yanlıştır. Bu anlayış, sorunun derinliğini kavramayan, olaya yüzeysel yaklaşan bir anlayıştır, reddedilmelidir. Görüşümüze göre, Çin Komünist Partisinin çizgisindeki revizyonist sapmalar uzun bir süreden beri vardır. Ve Mao Zedung yoldaşın sağlığında da Çin Komünist Partisinin çizgisinde revizyonist hatalar tespit etmek mümkündür; bazı revizyonist görüşler için temel Mao Zedung yoldaşın bazı görüşlerinde de mevcuttur. Bu sebeplerden, yoldaş Mao Zedung'un Çin Komünist Partisinin revizyonist hatalarında belli bir sorumluluğu söz konusudur.

Bütün bu olgular, görüşümüze göre, hiç kimseye gayri-ciddi ve sorumsuz bir tavırla, tek yanlı olarak ve demagojik bir biçimde, Mao Zedung yoldaşın hatalarını alt alta sıralayıp, ardından onun hakkında olumsuz bir değerlendirme yapma hakkını vermez. Böyle ilkesiz ve burjuva gazeteciliğinin metodlarını kullanarak yapılan bir "eleştiri!" yalnızca tarihi gerçekleri ters yüz etmekle kalmamakta; aynı zamanda "Mao Zedung Düşüncesi" adlı demagojik bayrak altında, Mao Zedung yoldaşın devrimci özünü yok eden revizyonistlere hizmet etmektedir. Görüşümüze göre, bugün Mao Zedung yoldaş karşısına "savcı" pozunda dikilenlerin; dün en katıksız "Mao Zedung Düşüncesi taraftarları" olması, dün bunların Mao Zedung'u tanrılaştıranların başında gelenler olması, tesadüf değildir. Her iki halde de, bunların tavrını belirleyen ilkesizliktir, oportünizmdir.

3. Görüşümüze göre, Mao Zedung yoldaşın eserlerinin ve pratiğinin derinlemesine, çok yönlü, bilimsel bir değerlendirmesi, dünya Marksist-Leninist hareketinin önünde duran önemli bir görevdir. Bu görevin yerine getirilmesinde, karşımızda önemli engeller vardır. Öncelikle, Mao Zedung'un hayatının son dönemi üzerine doküman yok denecek kadar azdır. Var olan dokümanlar, tek tek cümleler şeklindedir. Çoğunun gerçekten Mao Zedung'a ait olup olmadığı tam olarak bilinmemektedir. Bu durum, bugün için Mao Zedung'un hayatının son döneminin tam olarak değerlendirilmesini imkansız kılmaktadır. Partilerimiz bunun bilincinde olarak, Mao Zedung hakkındaki genel değerlendirme için, ellerinden gelen her katkıyı, imkanları ölçüsünde gerçekleştirecektir."
(Ortak Açıklama, Le-Ya Yayınevi, s.92/93/94)

AEP'nin oportünist tavrının Marksist-Leninist alternatifi olan bu tavrın yanında, AEP'nin oportünist tavrına tepki olarak bir başka oportünist tavır da ortaya çıkmıştı. Bu tavır; Mao Zedung da savunulacak bir şey görmeyen AEP'nin tersine, Mao'da hemen hiç bir temel hata görmeyen; Mao Zedung Düşüncesi denen şey ile Mao Zedung'un görüşlerini eşitleyip, onu savunan, Mao'yu Marksizm-Leninizmin klasiği olarak değerlendiren tavır idi.

Bu tavır, uluslararası alanda ABD Devrimci Komünist Partisi/Şili Devrimci Komünist Partisinin başını çektiği akım tarafından ortaya konuyordu. Ülkemizde de öncelikle TKP/ML içinde bugün MK hizibi saflarında kalan kanat bu akımın temsilciliğini yapma durumunda idi.

Arnavutluk Emek Partisinin, 1978 "Bilimsel Konferans"ından sonra Mao Zedung/Çin Devrimi/Çin Komünist Partisi değerlendirmesi konusunda savunmaya başladığı, ve VII. Parti Kongresindeki bu konudaki çizgi ile taban tabana zıt çizgisi(*), uluslararası Marksist-Leninist hareket içindeki tartışma ve ideolojik mücadeleyi iyice kızıştırdı. Bu konu 1978 "Bilimsel Konferans"ı sonrasında en önemli ayrım noktalarından biri haline geldi. Bütün akımlar bu konudaki görüşlerini giderek sistemleştirme yoluna girdiler.

Arnavutluk Emek Partisi, bu "Bilimsel Konferans" sonrasında Enver Hoca'nın 1962-1977 arası dönem için günlük notlarını içeren "Çin üzerine düşünceler" adlı "hatıralarını" yayınladı. Bu hatıralarda ortaya çıkan şey, Enver Hoca'nın daha 1964'lerden itibaren Çin Komünist Partisine çok önemli eleştirileri olduğu, ve fakat bunları kendine sakladığı, bu görüşleri hatıra defterine yazmakla "mücadele yürüttüğü!!" idi. AEP bu ikiyüzlü burjuva tavrını bütün dünya Marksist-Leninist hareketine "Marksist-Leninist tavır" olarak tanıtmaya çalıştı. AEP çevresindeki oportünist akımın tüm üyeleri bu tavrı desteklediler.

Arnavutluk Emek Partisi, Mao Zedung hakkında getirdiği çok önemli iddiaları ispatlama yönünde (Enver Hoca'nın ikinci sınıf bir burjuva yazarının hatıraları niteliğindeki notları dışında) herhangi bir çaba göstermedi.

Buna karşı Marksist-Leninistler, hem Mao'yu toptan reddeden inkarcı akıma karşı; hem de Mao'yu önemli hatasız gören ve onun Marksizm-Leninizmin beşinci klasiği olduğunu iddia eden oportünist akıma karşı çok yönlü mücadele içinde Mao'nun doğru bir değerlendirmesini ortaya koydular, yaptıkları araştırmalarla görüşlerini derinleştirip, ispatlama yolunu tuttular. Bu çabaların ürünü olarak ortaya, Avusturya Marksist-Leninist Partisi/Akıma Karşı/Batı Berlinli Komünist'in Mao'nun I. ve V. ciltlerini değerlendiren detaylı yazısı; AMLP/GDS/WBK'nın Mao'yu değerlendiren Ortak Açıklaması; yine aynı konuda bu sayıda yayınladığımız Dörtlü Ortak Açıklama çıktı. AEP ve çevresinden bütün bu tavırlara karşı hiç bir ses gelmedi.

AEP VIII. Parti Kongresinin, bu ideolojik ayrılık noktası konusunda takınacağı tavır önemli idi. Çünkü, her ne kadar AEP'nin bu konudaki çizgisi belli idiyse de; bu çizgi **iki kongre arasında hakim kılınmış**; ve aslında hala geçerli olması gereken bir önceki **kongrenin bu konudaki çizgisi ile taban tabana zıt bir çizgi** idi; henüz **partinin en yüksek organı tarafından onaylanmamış bir çizgi** idi. Bu çizginin partinin en yüksek organı tarafından onaylanması ya da onaylanmaması, AEP'nin nereye doğru geliştiğini, gelişeceğini gösteren önemli bir işaret olacaktı.

(*) VII. Kongre öncesinin bu konudaki çizgisi, VII. Kongre ile uyum içindedir. AEP V. ve VI. Parti Kongresi raporlarında da ÇKP, Çin Halk Cumhuriyeti ve Mao Zedung övülmektedir.

İşte bu açıdan önem taşıyan VIII. Kongre, Mao Zedung/Çin Devrimi/ÇKP değerlendirmesi sorununda 1978 sonlarından bu yana hakim kılınan revizyonist çizgiyi onaylayarak, AEP'nin gelişmesi açısından olağanüstü önemde olumsuz bir adım attı. VIII. Parti Kongresi raporunda bu konuda takınılan tavır şöyle:

a) "Mao Zedung Düşüncesi" ile, Mao'nun görüşlerinin eşitlenmesi

VIII. Parti Kongresi raporunda, AEP'nin "Çin revizyonizmine karşı mücadelesi"nin önemi üzerinde duruluyor (Rapor, s.283/287 arası) ve sonuç olarak şunlar söyleniyor:

> "Arnavutluk Emek Partisinin mücadelesinin önemi, iki efsaneyi yıkmış olmasındadır. (Bu mücadele ile —ÇN) Çin'in sosyalizmin inşa edildiği bir ülke olduğu efsanesi, ve Mao Zedung Düşüncesinin çağımızın Marksizm-Leninizmi olduğu efsanesi yıkılmıştır." (s.287)

Burada söylenenlerden, AEP'nin, Mao'nun doğru görüşlerine değil, önemli ölçülerde Marksizm-Leninizmden sapmaları içeren "Mao Zedung Düşüncesi" adı altında toplanan görüşlere saldırdığı çıkarılabilir. AEP'nin, Mao Zedung Düşüncesi ile Mao'nun gerçek görüşleri arasına eşit işareti koymadığı; bunların arasındaki farklılıkları gördüğü sanılabilir. Ama ne yazık ki gerçek durum bu değildir. AEP gerçekte "Mao Zedung Düşüncesi" ile Mao Zedung un görüşlerini bir ve aynı olarak görüp göstermektedir

AEP VIII. Parti Kongresi raporunda şu tespitler yapılarak bu sorun açıklığa kavuşturuluyor:

> "Çinli yöneticilerin bugün **Mao Zedung'a** getirdiği eleştirilerin (Burada kastedilen bugünkü karşı-devrimci revizyonist yöneticilerin Mao'nun doğru görüşlerini, özellikle proletarya diktatörlüğünün gerekliliği, revizyonizme ve burjuvaziye karşı ölüm-kalım mücadelesinin gerekliliğini savunan görüşlerini hedef alan saldırılardır.—YN), bizim getirdiğimiz Marksist eleştirilerle hiç bir ilgisi yoktur. (Onların eleştirisi —ÇN) bugünkü Çinli yöneticiler tarafından da korunan ve pratikte uygulanan düşüncelerin özüne yönelmemektedir. Onların eleştirisi çeşitli Maoist grupların iktidar dalaşmasının bir ifadesidir. Bu gruplar **Mao Zedung'u kaldırıp atamazlar, çünkü onların hepsi Mao Zedung'un düşüncelerinde kendi eylemlerine dayanak ve destek bulmaktadır.** Çin proletaryası ve Çin halkı **Mao Zedung düşüncesinden** kurtulmadan, sosyalizme giden doğru yolu bulamaz."
> (A.g.y., s.289-290)

Görüldüğü gibi, burada söylenenler yorum gerektirmeyecek kadar berraktır. AEP VIII. Parti Kongresi için, —1978 "Bilimsel Konferans"ından bu yana AEP'nin belgelerinde savunulduğu gibi— Mao Zedung'un görüşleri ile, "Mao Zedung Düşüncesi" aynı şeydir, ve sorun "Mao Zedung'u kaldırıp atmaktır" !

AEP'nin bu konuda savunduğu düşünce, 1978'de ortaya çıkan "yeni" bir düşünce değildir; bu düşünce, ÇKP ile SBKP arasındaki;Marksist-Leninistler ile modern revizyonistler arasındaki büyük polemikte SBKP'nin modern revizyonist karşı-devrimci yöneticilerinin savunduğu temel düşüncelerden biri idi. Hala da öyledir. Yeni olan, bir zamanlar Mao Zedung önderliğindeki ÇKP ile aynı safta Kruşçev modern revizyonizmine karşı mücadele eden Arnavutluk Emek Partisinin, şimdi VIII. Parti Kongresinin onayı ile, Mao Zedung/Çin Devrimi/Çin Komünist Partisi değerlendirmesinde saf değiştirmesi, modern revizyonistlerle aynı safta yer almasıdır.

b) Arnavutluk Emek Partisi
açık ve ilkeli mücadeleden ne anlıyor ?

Arnavutluk Emek Partisi VIII. Parti Kongresi raporunda "Çin revizyonizmine karşı mücadele"nin yöntemi konusunda şunlar söyleniyor:

"Partimiz Çin revizyonizmine, Çin Komünist Partisinin ideolojisine, siyasetine, tavır ve eylemlerine karşı **büyük, açık ve ilkeli** bir mücadele yürütmüştür."
(A.g.y., s.283)

"Biz önce **yoldaşlar arasında olması gereken biçimde tartışmalarla ilkeli bir mücadele yürüttük.** Fakat Çin'in anti-Marksist davranışları sonucu bu mücadele sertleşti. Bu mücadele , AEP açısından uzlaşmaz, fakat aynı zamanda eşit olmayan, çok zor bir mücadele idi. Eğer bu mücadele yürütülmüş olmasaydı, Arnavutluk'ta sosyalizmin inşası tehlikeye girerdi."
(s.286)

"O halde **kararlı ve ilkeli** bir mücadele yürütmek ve kandırılmışların gözünü açmak gerekli idi. **Arnavutluk Emek Partisi bu mücadeleyi omuzladı. Bu hem Mao Zedung'un sağlığı dönemi için, hem o öldükten sonraki dönem için yaşanmış ve ispatlanmış olgudur.**"
(s.287)

Şimdi yaşanmış ve ispatlanmış olgulara bakalım:

1. Mao Zedung'un yaşadığı dönem için AEP'nin ÇKP'ne ve Mao Zedung'a **kamuoyu önünde yönelttiği bir tek eleştiri yoktur.** Tam tersine Mao Zedung, Çin Komünist Partisi ve Çin Halk Cumhuriyeti bütün AEP Parti belgelerinde en yüksek tonda övülmektedir. Bunun ispatı, V. ve VI. Parti Kongresi raporları; ve 1976'ya kadar çıkan tüm resmi AEP belgeleridir !

Arnavutluk Emek Partisinin, Mao yaşadığı dönemde de "kararlı ve ilkeli" bir mücadele yürüttüğünü ispatlanmış bir olgu olarak adlandırması büüyk bir blöf, ve büyük bir siyasi sahtekârlıktır. Belgeler ortada iken, böyle bir iddia ileri sürmek gerçekten şaşırtıcı ve AEP yöneticilerinin ve bu görüşü onaylayan VIII. Parti Kongresinin ne kadar batak içinde olduğunun açık bir belirtisidir.

(Enver Hoca'nın hatıralarında, en azından Nixon'un Çin'i ziyareti konusunda ÇKP'nden ayrı düşündüğü görülmektedir. Ama şurası tarihsel bir olgudur ki, AEP, Nixon'un Çin'i ziyareti sırasında, ÇKP'nin bu tavrını kamuoyu önünde eleştirmemiş, tersine, savunmuştur ! AEP'nin ÇKP'nden ayrı düşündüğü bir noktada kamuoyu önünde ÇKP'ni savunmasına **ilkeli** mücadele, açık mücadele,vs. diyebilmek için ilkesiz olmak gerekir ! Kaldı ki, sözü geçen hatıralarda AEP'nin bu konudaki "eleştirisi"nin Mao'ya yönelmediği de görüşmektedir !)

2. Mao öldükten sonraki dönemde de, Çin Halk Cumhuriyeti, Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'ne yaptığı ekonomik yardımı kesene; bütün ikili anlaşmaları tek yanlı olarak feshedene dek, AEP, ÇKP ve Mao Zedung hakkında, ve Çin Devrimi hakkında daha sonra yaptığı tespitlerin hiç birini kamuoyu önünde açıkça savunmamıştır. Kamuoyu önünde bu yönde ilk tavrı AEP 29 Temmuz 1978'de(X) "Açık Mektup"ta takınmıştır. Ondan önceki hiç bir AEP belgesinde, daha sonra Enver Hoca'nın "Emperyalizm ve Devrim" kitabında ÇKP, Çin Devrimi ve Mao Zedung konusunda yaptığı

değerlendirmeler yoktur. Tersine, Parti çizgisini belirleyen AEP'nin en yüksek organı VII. Kongrede Mao Zedung'un "Büyük bir Marksist-Leninist olduğu" tespiti yapılmış; Çin'de "sosyalist devrim" ve "sosyalist inşa"dan söz edilmiştir! AEP'nin bu konuda kararlı ve ilkeli bir mücadele yürüttüğünü söylemesi büyük bir blöftür, yalandır!

AEP, VIII. Parti Kongresi raporunda, "Biz önce yoldaşlar arasında olması gereken biçimde tartışmalarla ilkeli bir mücadele yürüttük" diyor. Bu mücadele eğer yürütüldü ise (ki daha sonra Enver Hoca'nın "Emperyalizm ve devrim" kitabında savunduğu görüşlerin ÇKP ile görüşmelerde savunulduğunu gösterir hiç bir belge yoktur. Enver Hoca'nın çoğu yerde "parti arşivi"nden alıntı yaptığı "Emperyalizm ve devrim" kitabında, hatta Enver Hoca'nın hatıralarında bile ÇKP ve Mao Zedung hakkında düşündüklerini, Çin Halk Cumhuriyeti yardımı kesmeden, "yoldaşlar arasında", en azından ÇKP'ne bildirdiğini gösterir en küçük bir belge ve belirti yoktur. Bütün belge ve belirtiler tersini göstermektedir!), yapılan —AEP için varsayılabilecek en iyi ihtimalle— şudur: Üst düzeyde ikili görüşmelerde ÇKP yöneticilerine bazı eleştiriler getirilmiştir; dışa karşı, kamuoyu önünde ise, ÇKP ve Mao Zedung övülmüştür. Böyle bir tavra, "yoldaşlar arasında ilkeli mücadele" adı verilemez. Böyle bir tavrın adı, burjuva ikiyüzlülüğüdür.

Marksizm-Leninizmin ideolojik alanda görüş ayrılıkları konusunda 'ilkeli mücadele'den anladığı nedir?

Marksizm-Leninizm ideolojik ayrılıkların üstünün örtülmesine kesinlikle karşıdır. Hiç bir sebep, —eğer derin görüş ayrılıkları, ideolojik ayrılıklar varsa— bunların gizlenmesine gerekçe olamaz. Marksizm-Leninizm, var olan ideolojik ayrılıkların, bunlar **yoldaşlar** arasındaki görüş ayrılıkları da olsa, **açıkça ve kamuoyu önünde ortaya konmasını**; bunlar üzerine kamuoyu önünde dayanışma içinde tartışılmasını talep eder! Marks, Engels, Lenin, Stalin'in görüş ayrılıkları konusunda —hele bunlar ideolojik ayrılıklar ise!— tavrı, her zaman bunları açıklamak, bunların üzerine kamuoyu önünde gitmek olmuştur. Onlar yanlışlara karşı kamuoyu önünde mücadeleyi, işçi sınıfını ve emekçileri eğitmenin bir aracı olarak kavramışlardır. Onlar ikiyüzlülüğü, içten pazarlığı; düşündüğünü gizlemeyi, yüzüne gülüp arkasından kuyu kazmayı ilke olarak reddetmişlerdir.

Modern revizyonistler, Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Komintern'in uyguladığı ideolojik ayrılıklar üzerine açık ve kamuoyu önünde tartışma normunun yerine; "kardeş partiler arasında görüş ayrılıkları çıktığında, bunları en üst düzeyde ikili görüşmelerle çözme, dışa bir şey sızdırmama" şeklindeki revizyonist, burjuva normunu geçirmişlerdir. AEP ve ÇKP, 1957 ve 1960'daki genel toplantılarda Kruşçev revizyonistlerinin bu revizyonist anlayışını "norm" olarak kabul etmişler; bu noktada kesinlikle Marksizm-Leninizmden uzaklaşmışlar; revizyonist pozisyona kaymışlardır.

Arnavutluk Emek Partisinin 'açık ilkeli mücadele' anlayışı Marksizm-Leninizmin değil, revizyonizmin anlayışıdır. Bu anlayış görüş ayrılıklarını gizlenebildiği kadar gizler; yoldaşlar arasında polemiği reddeder; ancak düşman görülen güçlere karşı polemiğe izin verir. AEP'nin, ÇKP ile arasında olan görüş ayrılık -

---

(*) Çin Halk Cumhuriyeti'nin ilişkileri kestiği tarih 7 Temmuz 1978'dir.

ları konusunda pratiği budur. AEP VIII. Parti Kongresi bu pratiği savunmakta, onu savunmak için de gerçekleri çarpıtmaya kadar varmaktadır.

Arnavutluk Emek Partisinin Çin Komünist Partisi ile arasındaki görüş ayrılıklarını uzun süre gizlemesinin, ve bu konuda Marksist-Leninistler de dahil tüm dünya kamuoyunu kandırmasının en temel sebeplerinden birisi, kuşkusuz, onun görüş ayrılıklarının ele alınması konusunda savunduğu revizyonist görüşlerdir.

Ama tek sebep bu değildir. Bunun yanında AEP'nin bu konudaki tavrında,"milli çıkarlar"ın uluslararası proletaryanın çıkarlarından üstün tutulması biçimindeki milliyetçi sapma da rol oynamıştır. AEP VIII. Parti Kongresi raporunda bu, şu şekilde ifade ediliyor:

> "İlkeleri savunmak için yürüttüğü bu mücadelede Partimiz, ülkemiz için ortaya çıkabilecek tüm iktisadi zorlukları da göz önüne aldı."
> (s.287)

İşte size neden AEP'nin, Çin Halk Cumhuriyeti iktisadi yardımı kesene dek çok önemli Marksist-Leninist tespitlerini(!) savunmadığı sorusunun açık cevabı !

Buna Marksizm-Leninizm açısından ilkeli, açık mücadele demek, Marksizm-Leninizme en büyük hakarettir.

c) AEP VIII. Parti Kongresinin ÇKP/Çin Devrimi/Mao Zedung'u değerlendirmesi, AEP'nin 1978 sonrası görüşlerinin **onayı** ve **özet biçiminde tekrarıdır**

1978 sonlarından bu yana dünya Marksist-Leninist hareketi, Mao Zedung/Çin Devrimi/Çin Komünist Partisinin değerlendirilmesi sorununda yoğun bir ideolojik mücadeleye sahne olmuştur ve olmaktadır. AEP bu konuda bir sapmanın başını çeker bir durumdadır. Böyle bir dönemde yapılan bir parti kongresi, geçen dönem içinde en önemli ideolojik sorun olma niteliğinde olan bir sorunda görüşlerini ortaya koyarken, bunları gerekçelendirmek zorundadır. Ama AEP VIII. Parti Kongresi, geçen dönemin bu en önemli ideolojik sorununda, ileri sürdüğü tezleri gerekçelendirme ihtiyacı duymamıştır. O, "Emperyalizm ve devrim"de ve bir dizi AEP belgesinde iddia düzeyinde ortaya konan görüşleri özet halinde, yedi sayfada tekrarlamakla yetinmiştir. "Çin revizyonizmine karşı mücadele" adını verdiği şeye, AEP VIII. Parti Kongresi raporunda yalnızca yedi sayfa ayrılmıştır ! İşte AEP'nin soruna yaklaşımdaki ciddiyeti bu kadardır.

AEP bu konuda eski görüşlerinin özeleştirisini yapmaya da ihtiyaç duymamaktadır. VII. Kongrede Marksist-Leninist olarak değerlendirdiğini, VIII. Kongrede revizyonist olarak değerlendirmekte; ama VII. Kongredeki değerlendirmesinin özeleştirisini yapmamaktadır. AEP'nin —savunduğu görüşlerin tümünün doğru olduğunun kabul edilmesi halinde bile— geçmişi konusunda takındığı bu tavır, onun ciddiyetsizliğinin belgesi olarak tarihe geçecektir. AEP'nin yarın, bugün söylediklerinin tersini söylemeyeceğinin, ardından da "ne kadar büyük, ilkeli açık mücadele yürüttüğünü" iddia etmeyeceğinin hiç bir garantisi yoktur ! AEP bu tavrı ile sözüne güvenilmez bir parti olma durumuna girmektedir.

III. DİĞER BAZI ÖNEMLİ SORUNLARDA ÇARPITMALAR

a) Batı Avrupa'daki emperyalist büyük güçler ve Avrupa Ekonomik Topluluğu hakkında birbiriyle çelişen görüşler

Arnavutluk Emek Partisi VIII. Parti Kongresi raporunda Batı Avrupa'daki emperyalist büyük güçler ve Avrupa Ekonomik Topluluğu hakkında birbirini dıştalayan birçok görüş yan yana yer almaktadır. Raporda bir yandan:

> **"Batı Avrupa'nın her büyük devleti** geniş çapta **kendi etki alanlarını yaratmaya ve sağlamlaştırmaya başlamıştır."** (✱)
> (Rapor, s.208) (abç)

> "'Birleşmiş Avrupa' kendi içinde parçalanmıştır. Strasbourg parlamentosu 'Birleşmiş Avrupa'nın ortak pazarını içten yiyip eriten bir dizi çelişmesini çözecek durumda değildir. Çatışan çıkarlar, rekabet ve kavgalar, topluluğun varlığını tehlikeye düşüren boyutlara varmaktadır."
> (Rapor, s.210)

denerek; Avrupa Ekononik Topluluğunun içinde yer alan ve her biri kendi çıkarlarını savunan emperyalist güçler arasındaki çelişmelerin varlığı, ve 'Birleşik Avrupa'nın **gerçek** olmadığı şeklindeki doğru düşünce savunuluyormuş gibi görünürken; diğer yandan aynı konuda şu tespitler de yapılmaktadır:

> **"Avrupa'daki NATO üyeleri** şimdi ülkelerindeki ve ülkeleri dışındaki iktisadi potansiyellerini örgütleyip sağlamlaştırdılar, kendi askeri arsenallerini güçlendirdiler, ve **kendi gerici organizmalarını** (örgüt-araç —ÇN), **Avrupa Ekonomik Topluluğunu yarattılar.** Bu organizmanın **eğilimi, Amerikan diktasına karşı mümkün olduğunca direnmek,** Amerikan emperyalizminin, üye ülkelerin pazarlarında yayılmasını engellemek, Amerikan pazarında rekabete girmek ve **kendi pazarlarını** geniş letmektir." (abç)
> (Rapor, s.208)

> **"Avrupa tekellerinin** stratejisi, **Avrupa'yı önce iktisadi, sonra siyasi, daha sonra askeri bir süper güce dönüştürmektir."**
> (aynı yerde) (abç)

Bu alıntılarda, aralarında derin çelişmeler bulunan emperyalist güçlerin, sanki bir ortak stratejisi varmış; sanki 'Avrupa tekelleri' denen ve gerçekte birbirlerini yok etmeye çalışan, öncelikle İngiliz, Fransız, Batı Alman tekelci sermayesi birleşmiş gibi düşünceler yayılmaktadır. Burada Batı Avrupa'daki emperyalistlerin, öncelikle emperyalist büyük güçlerin Avrupa Ekonomik Topluluğu içinde, her birinin kendi çıkarlarını savunduğu, ve Avrupa Ekonomik Topluluğunu "Avrupa'nın" değil, kendi emperyalist çıkarları için kullanmaya çalıştığı, her emperyalist

---

(✱) Burada, Batı Avrupa'daki her büyük devletin 'etki alanlarını yaratmaya ve sağlamlaştırmaya' **BAŞLADIĞININ** söylenmesi yanlıştır. Gerçek durumu yansıtmamaktadır. Batı Avrupa'daki bütün 'büyük devletler' — daha doğru bir deyimle, Batı Avrupa'daki Fransız emperyalizmi, İngiliz ve Batı Alman emperyalizmi gibi emperyalist büyük güçler bu işe yeni **başlamamışlardır!** Batı Alman emperyalizmi dışındakiler her dönemde bu işi yapmışlar;Batı Almanya ise yeniden güçlendikten sonra, '50'li yılların sonunda **kendi** etki alanlarını yeniden düzenlemeye koyulmuştur.)

büyük gücün Avrupa Ekonomik Topluluğunu kendi aracı haline getirmek için çalıştığı; bu sebeple de (emperyalizmin varlığı şartlarında) bir emperyalist büyük güç diğerlerine kesin hakimiyetini dayatmadan bir 'Birleşmiş Avrupa'nın mümkün olmadığı gerçekleri gözlerden gizlenmektedir.

Batı Avrupa'daki emperyalist güçlerin —öncelikle emperyalist büyük güçlerin— ve Japon emperyalizminin Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği ile —öncelikle de ABD ile— ilişkileri konusunda da yine birbirini dıştalayan görüşler savunulmaktadır. Bu konuda bir yandan:

> "Bugün **ABD ile Batı Avrupa** (Burada yine 'Batı Avrupa'nın bir bütün olarak ele alınması yanlıştır. —YN) **arasındaki siyasi ve iktisadi güç dengesi, ikincisinin lehinde kayma göstermektedir.** Ortak Pazarın ve Japonya'nın rekabeti çok güçlü ve oldukça tehdit edici hale gelmiştir." (abç)
> (Rapor, s.207)

denerek; Batı Avrupa'daki emperyalist büyük güçlerin ve Japon emperyalizminin güçlendiği, ve ABD'nin uşağı değil, "bağımsız" kendi çıkarlarını savunan emperyalist güçler olduğu savunuluyormuş gibi görünmektedir. Ama diğer yandan da bu ülkelerde devrimcilerin çeşitli konularda görevleri sorunu üzerine tartışılırken, bu ülkelerin aslında ABD emperyalizminin bir uşantısı olduğu, ona tek yanlı bağımlı olduğu düşüncesi yayılmaktadır. Bu kendini en açık şekilde iki noktada göstermektedir:

1. Avrupa'daki gerilimin ve çatışmaların sebebi nedir; ve barış nasıl güvence altına alınabilir?

Arnavutluk Emek Partisi, VIII. Parti Kongresi raporunda Avrupa kıtasındaki gerilim ve çatışmaların sebebi konusunda şu tespitleri yapıyor:

> "Biz geçmişte olduğu gibi, şimdi de şunu söylüyoruz: **Avrupa ülkelerinin çoğunluğunun süper güçlerin siyasi ve askeri bloklarında üye olması onların talihsizliğidir.** Avrupa'daki bölünmeler ve parçalanmalar, bu kıtanın çeşitli ülkeleri arasındaki sık sık görülen gerilim ve çatışmalar, bunun (Süper güçlerin siyasi ve askeri bloklarına üye olmasının —YN) sonucudur." (abç)
> (Rapor, s.227)

Yani Avrupa kıtasında eğer bütün ülkeler 'süper güçlerin bloklarından' çıkmış olsalar, mesele hallolacak; 'gerilim ve çatışmalar' kalmayacaktır. Arnavutluk Emek Partisinin VIII. Parti Kongresinin bizi inandırmaya çalıştığı bu sonuç, onun yalnızca 'iki süper gücü' emperyalist görmesinin tabii sonucudur. Burada açık bir biçimde Batı Avrupa'daki emperyalist büyük güçler, Avrupa'daki çatışmalar ve gerilim konusunda suçsuz gösterilmekte; bu emperyalist büyük güçlerle, bunların ezdiği, sömürdüğü halkların ortak çıkarları varmış düşüncesi yayılmaktadır. Burada, Avrupa'daki devletlerin tümü 'süper güçlere' bağımlı olarak görülüp gösterilmekte, ve bu olgu, bütün kötülüklerin kaynağı olarak tespit edilmektedir.

Avrupa'da barışın nasıl güvenlik altına alınabileceği sorusuna ise AEP VIII. Parti Kongresi şu yanıtı vermektedir:

> "Bizim görüşümüze göre; **Avrupa'da barış ancak Amerikan emperyalizmine ve Sovyet sosyal emperyalizmine karşı kararlı bir direnişle, ancak askeri blokların çözülmesi ile ve yabancı**

askerlerin ve atom silahlarının geri çekilmesi ile güvence altına alınabilir." (abç)
(Rapor, s.229)

Burada Arnavutluk Emek Partisi gayet açık bir şekilde Leninizmin, "Emperyalizm var oldukça, emperyalist savaşlar da olacaktır" tezi ile çelişmekte; barışın yalnızca Amerikan emperyalizmi ve Rus sosyal emperyalizmi tarafından tehdit edildiğini savunmakta; Avrupa'daki diğer emperyalist güçleri —öncelikle de Batı Alman, İngiliz ve Fransız emperyalizmini— barışçı olarak göstermektedir. Avrupa'da da (başka kıtalarda da) 'barışı' güvence altına almanın bir tek gerçek yolu vardır: Emperyalizmi devrimci savaşlarla yerle bir etmek! AEP bunun propagandasını yapacak yerde, aynı Üç Dünyacı modern revizyonistler gibi 'iki süper güce karşı mücadele' (yalnızca onlara karşı — diğer emperyalist büyük güçlere karşı değil!—YN);'askeri blokların çözülmesi' (sanki bugünkü askeri paktlar dağılsa, emperyalistlerin orduları da dağılmış olacak!—YN); 'yabancı askerlerin geri çekilmesi' (sanki mesela Batı Almanya'daki Amerikan askerleri nin geri çekilmesi halinde, Batı Alman emperyalizminin dişinetırnağına kadar silahlı ordusunun niteliği değişecek!—YN); 'atom silahlarının çekilmesi' (sanki bugün yalnızca 'iki süper güç' atom silahlarına sahip; onların silahları çekildi mi, atom silahı kalmayacak! Sanki mesela Fransız emperyalizminin atom silahları 'iki süper gücün' atom silahlarından daha az öldürücü, daha insancıl! Sanki Batı Almanya sadece spor olsun diye sürekli atom santralleri inşa ediyor, vs. Ve sanki atom silahları tümden kaldırılsa, emperyalistler savaş sürdüremez!—YN) ile 'barışın güvence altına' alınacağının propagandasını yapıyor.

Bu, işçi sınıfını ve halkları kandırmak; Batı Avrupa'daki emperyalist büyük güçleri, ve diğer emperyalist güçleri barışçı göstermek; Batı Avrupa'daki emperyalistleri 'iki süper güce' bağımlı göstermek demektir. AEP burada açık revizyonist görüşler savunmaktadır.

2. Emperyalist ülkelerde 'milli sorun' ?

Arnavutluk Emek Partisinin 'iki süper güç' dediği güçler dışındaki tüm güçleri, bu arada emperyalist büyük güçleri de 'iki süper güce' bağımlı görmesinin tabii sonucu, bu ülkelerde 'milli bağımsızlık' sorununu gündeme getirmektir. Bu konuda AEP, VIII. Parti Kongresinde şu tespitleri yapmaktadır:

> **"Kapitalist ülkelerde işçi sınıfı ve emekçi kitleler sürekli daha sık, şimdiki durumda oldukça acil hale gelen milli sorunla karşı karşıya gelmektedir.** Sosyal-demokrasi ve revizyonistler, gelişmiş kapitalist ülkeler için —mesela **Batı Avrupa ülkeleri, Japonya, Kanada** gibi ülkeler için— böyle bir sorunun varlığını reddetmektedir. Onlar uluslararası askeri blokların ve iktisadi örgütlerin milli sınırları aşan yetkilerinin çittikçe genişletilmesi; ardında Amerikan emperyalizmi bulunan çok-uluslu şirketlerin saldırısı sonucu, Amerikan silahlarının bu ülkeler toprakları üzerinde yerleştirilmesi ve Amerikan üs alanlarının arttırılması olgularını ve bütün bunların sonucunda bu ülkelerin **milli bağımsızlığının daha çok sınırlandırılması, bu ülkelerin bağımsız siyasi eylemi nin sınırlandırılması, ve giderek bunların köle devletlere dönüştürülmesi** olgusunu görmüyorlar, bu olgulara gözlerini kapatıyorlar.

Milli hakimiyet ve bağımsızlığın korunması görevine burjuvazi ve onunla birlikte sosyal-demokratlar ve revizyonistler sırtını dönmüştür. İşçi sınıfı bu görevi kendi eline almak zorundadır." (abç)
(Rapor, s.305)

Bugün Batı Avrupa'nın emperyalist devletlerinde, Japonya'da, Kanada'da 'milli hakimiyet ve bağımsızlık'ın korunması görevini işçi sınıfının önüne koymak; bu ülkeler işçi sınıfına, emekçilerine, bütün dünya proletaryasına ihanettir. **Bu ülkelerde emperyalist burjuvazi devlet iktidarındadır.** Bu ülkelerdeki emperyalist burjuvazi, —AEP VIII. Parti Kongresi raporunun bir başka yerinde doğru bir şekilde tespit edildiği gibi— mesela ABD emperyalizmi ile ciddi bir rekabet içindedir. Ve onlar bu rekabette kazanmak için, kendi ülkelerindeki işçi sınıfını ve emekçi kitleleri 'milli çıkarlar' demagojisi ile kendi peşlerine takabilmeye çalışmaktadır. **Bugünkü şartlarda** emperyalist ülkelerde 'milli bağımsızlık ve milli hakimiyeti' güçlendirmek demek; bu ülkelerdeki emperyalist burjuvaziyi güçlendirmek, onu güçlendirmek için çağrı yapmak demektir. Bu, proletaryanın hedefini şaşırtmak, onu **kendi** ülkesinin **burjuvazisinin** kuyruğuna takmak demektir. AEP burada da gayet açık bir biçimde "Üç Dünya Teorisi"nin revizyonist pozisyonunu savunmaktadır.

b) "Terörizm" sorunu

Arnavutluk Emek Partisi bugün birçok ülkede görülen ve çoğu zaman küçük-burjuva devrimcilerinin gerçekleştirdiği 'terörist' eylemleri, 'büyük sermayenin kışkırttığı', 'örgütlediği' eylemler olarak değerlendiriyor. Bu konuda Arnavutluk Emek Partisinin tavrı şöyle:

"Bazı ülkelerde askeri darbeler düzenleniyor. Bazı ülkelerde hakim olan **burjuva kapitalist hükümetler tarafından örgütlenen terörizm** ve anarşizm var." (abç)
(Rapor, s.205)

"Kitleleri korkutmak ve Faşizmin iktidara gelişini hazırlamak için **büyük sermaye**, birçok ülkede büyük boyutlara varan **terörizmi de kışkırtmaktadır.** Burjuvazi, terörizm yolu ile gerçek devrimci harekete çamur atmaya, ve baskıya karşı çıkan çeşitli unsurları yanlış yollara sokmaya çalışmaktadır. Burjuvazi bilinçli bir şekilde devrimci mücadeleyi terörizm ile eşitlemekte; ve kitleler arasında milli ve sosyal baskıya karşı mücadele eden Komünistlerin, yurtseverlerin ve devrimcilerin, çalan ve öldüren teröristler ve anarşistler olduğu hissini yaratmaya çalışmaktadır. Gerçek devrimciler, hem teoride ve hem de pratikte terörizme ve anarşizme karşıdır." (abç)
(Rapor, s.304)

Terörizm ve anarşizm karşısında Marksist-Leninist tavır nedir?

Bu konuda Lenin'in "Halkın Dostları"na karşı mücadelesi bize örnek olmak zorundadır. Lenin, 'terörizm' ve 'anarşizme' karşı yürüttüğü mücadelede önce 'terörizm' ve anarşizm'in, revizyonizme ve pasifizme bir tepki olduğunu; sömürü ve baskıya karşı olan küçük burjuvazinin bir tepkisi olduğunu; terörizmin, "sağ oportünizmin cezası" olduğunu ortaya koymuştur.

Lenin, anarşizmin ve terörizmin, işçi sınıfını gerçek hedefle - rinden saptırdığını; ve bu anlamda hakim sınıflara yaradığını, hakim sınıfların bu hareketlerden kendi çıkarları doğrultusunda yararlanabildiğini ortaya koymuştur. Ama o hiç bir zaman 'terörizm'i ve 'anarşizm'i, 'büyük sermayenin işi', 'hakim sınıfla - rın örgütlediği' olaylar olarak görmemiş, göstermemiştir. Bunu yapanlar Lenin ve Leninistler değil, her dönemde revizyonistler olmuştur.

Lenin anarşistleri ve teröristleri, 'öldürdükleri', 'çaldıkları' için değil; onlar işçi sınıfına hedef şaşırttıkları, devrimci potansiyeli çarçur ettikleri için eleştirmiştir.

Lenin, anarşistler ve teröristler ile, Komünistler arasındaki farkı; birincilerin 'öldürüp, çaldıkları', ikincilerin ise bunu katiyen! yapmadıkları şeklinde koymamıştır. Hayır, fark bu de - ğildir! Fark: teröristlerin ve anarşistlerin, işçi sınıfını ve emekçileri bilinçlendirme, örgütleme, silahlandırma yolunu tutmamaları; Komünistlerin bunu yapmasıdır!

Enver Hoca, Arnavutluk Emek Partisinin VIII. Parti Kongresine sunduğu, VIII. Parti Kongresi tarafından onaylanan raporda, terörizm ve anarşizmi toptancı bir biçimde "büyük sermayenin kö - rüklediği", ve hatta örgütlediği bir akım olarak nitelendire - rek; ve belli eylem biçimlerini (öldürme/soyma, vb.) toptancı bir şekilde reddederek; terörizmin ve anarşizmin nedenlerini ve kaynaklarını gözlerden gizleyerek, revizyonist bir pozisyonda durmaktadır.

c) Arnavutluk Emek Partisinin
<u>'sosyalizmin inşası' konusunda 'katkı'sı!</u>

VIII. Parti Kongresi raporunda şu tespitler yapılıyor:

> "Partinin bütün çabası, devrimin yolunda ve sosyalizmin inşa- sı yolunda atılan her adımın iyice düşünülmesi ve yeni sosya list toplumun temellerinin, düşman emperyalist-revizyonist ablukanın dalgaları ve fırtınaları karşısında durmaksızın ilerleyecek şekilde atılması yönünde oldu. İşte **bizim ülke - mizde devrim ve sosyalizmin inşasının zik-zak çizgiler gös - termemesinin ve geri atılan adım tanımamasının ve sürekli za ferler kazanmasının sebebi burada yatmaktadır.**
>
> **Arnavutluk örneği, proletarya diktatörlüğü tarihinde yeni bir tecrübedir. O, sosyalizmin ve Marksizm-Leninizmin teori ve pratiğine değerli bir katkı oluşturmaktadır."** (abç) (Rapor, s.128)

Arnavutluk Emek Partisi VIII. Parti Kongresinin burada yaptığı tespitler, önce gerçeklerle uzaktan yakından ilgisi olmayan büyük bir blöf, ve kendi kendini ve dünya proletaryasını kandırma denemesidir. Bırakalım geçmişteki devrimin gelişmesindeki önemli başarısızlıkları ve devrimin tüm geleceğini tehdit eden tehlikeleri bir yana (1948'de Arnavutluk neredeyse Yugoslav kolo - nisi haline gelme yönünde ilerliyordu —1976'daki VII. Parti Kongresi öncesinde, bizzat AEP önderlerinin tespitine göre, 'sos yalizm' (Bekir Balluku olayı ile bağıntılı olarak) 'büyük tehli ke' atlatmıştı—, Kruşçev revizyonistlerinin yardımı kesmesi Ar navutluk'u çok zor durumda bırakmıştı, vb), bizzat bu tespitin

yapıldığı VIII. Parti Kongresi raporunda, "Yatırımda, inşaat sektöründe, tarımda, bazı sanayi ürünlerinde ve emek üretiminin artışı konusunda VI. Beş-yıllık planda tespit edilen hedeflere varılamadığı" (Rapor, s.16), "Daha önceki dönemde ekonominin yönetiminde ampirizm ve praktisizm uygulandığı" (s.67), vs. tespitler yapılıyor. Yani hep ileri gidildiği, hiç başarısızlık olmadığı, ve sürekli zaferler kazanıldığı, içi boş bir palavradır.

Böyle bir palavranın, Arnavutluk Emek Partisinin çizgisinde çok önemli revizyonist sapmaların sistemleşerek savunulduğu; AEP'nin ve Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyetinin yozlaşma tehlikesinin elle tutulur hale geldiği bir dönemde ortaya atılması; onun tehlikesini daha da arttırmaktadır. Burada yapılan tespitlerin bir tek amacı olabilir. O da işçi sınıfının ve emekçilerin gözünü boyamaktır.

Lenin 1922 sonunda yazdığı "Bir gazetecinin notları" başlıklı makalede (Bkz. TE, c.33, s.188-196, Almanca), sosyalizmin inşası meselesini, henüz hiç ulaşılmamış bir zirveye tırmanmaya benzetir. Ve nasıl ki hiç ulaşılmamış bir zirveye tırmanırken, yol olmadığı için, tırmanıcının bazan ulaştığı yerden geri dönüp yeni bir yol araması zorunluluk ise; Komünistlerin de bazan esas hedeflerine varmak için — hedefe götüren yeni yollar aramak için —, oldukları yerden biraz geri gidebileceklerini anlatır. Sosyalizmin inşasını, hiç geri dönüşü, hiç yenilgisi olmayan; bir düz hat üzerinde sürekli ilerleme olarak görenler, sosyalizmin inşasının ve Komünizme ilerlemenin, 'tırmanılmamış yepyeni bir zirveye tırmanmak' olduğunu anlamayan idealistlerdir.

Arnavutluk Emek Partisi VIII. Parti Kongresinin buradaki tespitleri sadece gerçek durumu çarpıtmak anlamına gelmemekte; aynı zamanda Lenin ve Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği deneyi de dahil olmak üzere, tüm sosyalist inşa tecrübelerine bir saldırı niteliğini de taşımaktadır. Burada, Arnavutluk ve tüm dünya işçi sınıfına, aslında diğer sosyalist inşa tecrübelerinin öğrenilecek fazla bir şeyi olmadığı —onların hepsi zik-zaklı, geri dönüşlü, yenilgili! —, sosyalizmin inşası için esasında Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin tecrübesinin incelenip öğrenilmesinin gerekli olduğu — öyle ya, düz yol varken neden zik-zaklısından gidilsin!? — bilinci üstü kapalı olarak verilmeye çalışılıyor. AEP'nin "Marksizm-Leninizm"e bu "katkı"sı, Marksizm-Leninizme önemli bir saldırıdır. Ve şiddetle geri çevrilip mahkum edilmek zorundadır.

Arnavutluk Emek Partisinin gerçek durumu çarpıtması, sadece Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nde sosyalizmin inşası tecrübesi sorunu ile sınırlı değildir. O, dünya Marksist-Leninist hareketinin bugün içinde bulunduğu durum konusunda da gerçek durumu yansıtmayan tespitler yapıyor. Bu konuda VIII. Parti Kongresi raporunda şöyle deniyor:

> "Marksist-Leninist partilerimiz için zaman devrimcidir. Yeni **Marksist-Leninist partiler güçleniyor ve bütün dünyada çelikleşiyor. Onların rolü ve faaliyeti, işçi sınıfı ve kitleler içindeki bağları ve etkileri artıyor.**" (abç)
> (Rapor, s.310)

Arnavutluk Emek Partisi, dünya Marksist-Leninist hareketinden kendi çevresinde kümelenen grupları anlamaktadır. Bu grupların durumu nedir ? Gerçekten de bunlar güçleniyor mu ?

Biz bunlardan bilip tanıdığımız birkaçı hakkında somut şeyler söyleyebilecek durumdayız.

VII. Kongre sırasında AEP çevresinde yer alan —aralarında derin çelişmeler olmasına rağmen, hala AEP'nin kardeş partisi durumunda olan iki Parti— Avusturya Marksist-Leninist Partisi ve Şili Devrimci Komünist Partisi, geçen beş yıllık dönem içinde AEP'den kesinlikle kopmuştur. (Bunlardan ŞDKP, Mao Zedung Düşüncesini savunan akıma katılmıştır.)

AEP çevresindeki partilerin en güçlülerinden olan Portekiz Komünist Partisi/Yeniden Kurulmuş (PKP/R) ve İspanya Komünist Partisi/Marksist-Leninist (PCE/ML) bölünmüş; kitleler içindeki etkileri önemli ölçüde gerilemiştir.

AEP kervanına katılan Türkiye Devrimci "Komünist" Partisi, çok ağır bir yenilgiye uğramış, kitle bağı önemli ölçüde zayıflamıştır.

AEP çevresindeki İran İşçi Komünist Partisi, İran'da önemli bir güç durumunda değildir.

AEP borazancılığı konusunda öne çıkan Almanya Komünist Partisi (ML'siz !), üyelerinin büyük kısmını kaybetmiş; yüzbinlerce Mark harcayarak katıldığı genel seçimlerde (30 milyona yakın seçmen içinde) 9000 civarında oy toplamıştır !

AEP çevresindeki partilerin hiç biri, ama hiç biri, geçen dönem içinde önemli, olumlu bir gelişme göstermemiştir. Zaten izlenen çizgi ile buna da imkan yoktur !

İşte bu duruma AEP, 'Marksist-Leninist partiler güçleniyor' demektedir. AEP bugün dağılan, parçalanan çevresini, bu gibi moral şırıngaları ile ayakta tutmaya çalışmaktadır. Ama bu çaba boşunadır.

IV. ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ, TÜRKİYE'DEKİ FAŞİST CUNTA İLE EL ELE KEMALİZM PROPAGANDASI YAPIYOR

- Türkiye'deki 1980 12 Eylül darbesi, Enver Hoca için Parti Kongresinde belirtilecek önemde bir olay değil

Enver Hoca Arnavutluk Emek Partisinin VIII. Parti Kongresine sunduğu raporun IV. bölümünde ("Enternasyonal durum ve Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin siyaseti"), rapor dönemi içinde dünyada olan önemli siyasi gelişmeler üzerinde kısaca da olsa duruyor. Mesela o, raporda, kısaca Latin Amerika'daki gelişmelere değiniyor, "Nikaragua'da devrimin zaferi"nden, "El Salvador'da devrimin patlamasından" vs. söz ediyor (s.200). Aynı bölümde Enver Hoca, AEP'nin İran, Afganistan ve Polonya ile ilgili görüşlerini ortaya koyuyor (※).

(※) Burada ilginç olan, AEP'nin İran ve Polonya ile ilgili görüşlerinde VIII. Parti Kongresi raporunda bazı düzeltmeler yapmasıdır.

İran'la ilgili olarak, AEP daha önceki tavırlarında İran'daki mollalar yönetimini "anti-emperyalist ve devrimci" olarak geniş çapta propaganda etmişti. Şimdi raporda bu görüş tam olarak geri alınmıyorsa da, yine de özel olarak yönetimin niteliği üzerine tartışma yürütülmüyor, genel olarak devrimin niteliği üzerine tartışılıyor. Bu, AEP'nin eski tavrından belli ölçülerde geri çekilmesidir. (Bkz. Rapor, s.199)

Polonya konusunda ise AEP daha önce takındığı, Polonya'daki işçi hareketini tek yanlı, 'emperyalizmin denetiminde - ona hizmet eden bir hareket' olarak değerlendiren tavrından (bkz. "Kızıl Bayrak", S.188) VIII. Kongre Raporunda uzaklaşmış görünüyor. İşçi hareketinin aslında haklı olduğu, ve fakat bunun önderlerinin emperyalizmin uşağı durumunda oldukları doğru bir biçimde tespit ediliyor. (Bkz. Rapor, s.212)

Tabii bu yapılırken tek kelime özeleştiri yok. Öyle ya, 'zikzaksız' AEP hata yapabilemez!

Aynı tavır bir başka somut konuda, devletler-arası ilişki konusunda yapılan değişiklikte de kendini gösteriyor. Bilindiği gibi, AEP çeşitli belgelerinde, "İki süper güç ve faşist devletlerle diplomatik ilişki kurmayı ilke olarak reddettiğini" açıklamış (Enver Hoca, "Arnavutluk korkusuzca ve sağlam adımlarla ilerliyor") ve bu konuda çeşitli Marksist-Leninist güçler ve bu arada TKP/ML tarafından da eleştirilmişti. (Bkz. "Yeni bir ideolojik saflaşmanın temelini oluşturan AEP — Belgeler", Partizan yayınları 8, s.48) Şimdi VIII. Parti Kongresi raporunda AEP, "iki süper güçle diplomatik ilişkisi olmadığını, ve kurmayacağını" belirtmekle yetiniyor. Faşist devletlerle ilişki sorununa hiç değinmiyor. Ama bu değişiklik ne açıkça belirtiliyor, ne de gerekçelendiriliyor. Yani AEP belli görüşlerini değiştirirken, eski görüşlerinin hesabını vermiyor. Böylece gerçekten görüş değiştirip değiştirmediğini kesin tespit etmek imkansız hale geliyor.

1980 12 Eylül'ü öncesinde Türkiye'de kitlelerin kendiliğinden mücadelesi önemli bir artış içinde bulunuyordu. Devlet iktidarı önemli ölçüde sarsılmıştı. İktisadi ve siyasi kriz çok önemli boyutlara varmıştı. Türkiye'de devrimci durum vardı. Türkiye'de çıkarı olan emperyalist güçler — başta Amerikan emperyalizmi ve Batı Alman emperyalizmi olmak üzere — bu duruma son verilmesini, NATO'nun güney-doğu kanadının "istikrara kavuşmasını" talep ediyorlardı. Onların bu talebini gerçekleştirmek üzere faşist Türk ordusu harekete geçti. 12 Eylül'de faşist Evren önderliğinde bir generaller cuntası idareye doğrudan el koydu. İşçi sınıfı ve emekçi halka karşı sınır tanımayan azgınlıkta faşist bir saldırı başlatıldı. İşçi sınıfının ve emekçi halkın her gün kanı-canı pahasına söke söke alıp kullandığı bazı demokratik hakları, bir anda tank paletleri, NATO dipçikleri altında ezildi. Devrimci hareket çok ağır kayıplar verdi. Emperyalizmin istediği oldu. Kısa süreli de olsa, NATO'nun güney-doğu kanadının "istikrarı" sağlandı. Türkiye'de 12 Mart döneminden bu yana ilk defa yeniden devrimcilere idam sehpaları kuruldu. Bütün dünyada ilericiler, devrimciler, Komünistler Türkiye halkına karşı girişilen yoğun faşist saldırılar karşısında tavır takındılar. Ama, Marksist-Leninist olma, ve dünya Marksist-Leninist hareketinin merkezi olma iddiasındaki AEP, bütün bu olaylar karşısında **sustu!** Tek kelime ile Türkiye'deki faşist cuntayı protesto eden; devrimcileri ve Marksist-Leninistleri destekleyen bir tavır takınmadı! (※)

Aynı suskunluk, AEP VIII. Parti Kongresi raporunda da sürüyor. AEP VIII. Parti Kongresi raporunda Türkiye'deki bu önemli gelişmelere, tek kelime ile bile olsa değinilmiyor. Türkiye'deki faşizm tek kelime ile bile teşhir edilmiyor. Devrimciler destek - lenmiyor. Bunun nedeni, sözünü ettiğimiz IV. bölümün ikinci maddesi incelendiğinde anlaşılır hale geliyor. Bu ikinci maddede Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyetinin ilişkileri inceleniyor.

(※) AEP'nin bu suskunluğu o denli ileri gitti ki, kendi "kardeş" partisi olan TD"K"P'den Erdal Eren'in faşist cellatlarca katledilmesi sırasında bile tavır takınmadı. Bu konuda Halkın Kurtuluşu'nun yürüttüğü kampanyaya Batı Alman emperyalizminin temsilcisi Willy Brandtların bile katıldığı bilindiğinde, AEP'nin bu konudaki tavrının ne anlama geldiği daha iyi anlaşılır. Yine ilginç olan bir şey şudur ki, 1981 Mayıs'ından bu yana yabancı dilde yayın yapan Tiran radyosunda TD"K"P'nin propagandası yapılmamaktadır. Aynı şekilde, AEP VIII. Parti Kongresine katılan partiler içinde de TDKP'nin ismi yoktur! Bu ne biçim kardeşlik ilişkisidir? TDKP'nin propagandasının yapılmamasının; AEP'nin Türkiye'deki faşist cunta karşısında tavır takınmamasının gerekçesi nedir? Bu soruları özellikle AEP'ni Marksist-Leninist ve kardeş gören devrimciler, özellikle Halkın Kurtuluşu, Devrimci Halkın Birliği, Devrimci Halkın Yolu gibi gruplardaki devrimciler kendilerine ve şeflerine sormalı, bu sorulara açık cevap istemelidir.

Oportünist şeflerin, "AEP dış sorundur. Biz şimdi cuntaya karşı mücadele ediyoruz. AEP sorunu önemli değildir" yollu (bkz. "Emeğin Sesi", S.16) milliyetçi tavırlarını mahkum etmeli, sorulara açık cevap istemelidir. AEP sorunu Marksist-Leninistlerin dış sorunu değil; iç sorunudur!

- Arnavutluk Emek Partisi,
  Türk faşist cuntası ile ilişkilerini
  — onun Kemalizme dizdiği övgülere katılarak — geliştiriyor!

Bundan önceki Parti Kongrelerinde Türkiye konusunda takınılan tavır ile, **VIII.** Parti Kongresinde takınılan tavır arasında ilk bakışta görülen fark şu: Bundan önceki Parti Kongreleri raporlarında, Türkiye ile ilişkiler konusunda, üç veya dört satırda, 'ilişkilerin iyi olduğu' tespiti yapılıp geçilirken; VIII. Parti Kongresi raporunda bu konuya iki sayfa ayrılıyor. Bu iki sayfada neler anlatılıyor?

Enver Hoca önce şu tespitleri yapıyor:

> "Ülkemizin Türkiye Cumhuriyeti ile olan ilişkileri gelişmiştir, ve dostluk ve işbirliği ruhu ile gelişmeye devam etmektedir. Halklarımız ve ülkelerimiz arasında var olan ve gelişen iyi niyet ve saygı, bu ilişkilerin ilerde de gelişmesi ve sağlamlaştırılması için iyi bir temel oluşturmaktadır." (s.247)

Enver Hoca'nın burada yaptığı tespitler, 'diplomasi' çerçevesi içinde ele alınabilecek, ve daha önceki Parti Kongrelerindeki tavrın bir devamı olan tespitlerdir. Türkiye devrimine fazla zarar veren tespitler değildir.

Fakat Türkiye konusundaki tespitler bu kadarla kalmamaktadır. Enver Hoca raporda şöyle devam etmektedir:

> "Arnavutluk halkı ve **Türk halkı**, tarihleri boyunca dostça bağlara ve karşılıklı akrabalık ilişkilerine sahip olmuştur. Eski bir tarihe ve kültüre sahip olan Türk halkı, her zaman Arnavutluk'un yiğitlerine büyük saygı duymuştur. (Türk halkı —ÇN) Arnavut olan ya da Arnavut kökenli olan, ve Türk halkının ilerici girişimlerine yardımcı olan bilgin, filozof, devlet adamı, yazar ve şairlere de büyük saygı duymuştur." (s.248)

Enver Hoca burada bir yandan **Türk halkından** söz ederek, Türkiye'de yaşayan Türk olmayan milliyetlerden halkın üzerinde uygulanan milliyetçi-şöven-ırkçı baskıları gözlerden gizlemekte; diğer yandan tarihteki ilişkiler konusunda yalnızca 'dostluk-akrabalık' ilişkilerinden söz ederek, Arnavutluk halkının Osmanlı devletine karşı yıllarca süren bağımsızlık savaşları verdiği gerçeğini bir çırpıda atlamaktadır. Acaba bugün Tiran'da en büyük meydana adını veren 'İskender Bey' kime karşı savaşmıştır? 'İki süper güce' karşı mı? Enver Hoca'nın tarihi gerçeklerin üzerini örtmesinin sebebi vardır. O ne pahasına olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti faşist devleti ile devletler-arası ilişkileri geliştirmek istemektedir.

Rapor bu amaca hizmet etmek için her türlü çarpıtmayı mübah görmektedir. Sadece Arnavutluk halkının tarihi çarpıtılmakla kalmamakta, aynı zamanda dünya Komünist hareketinin Kemalist hareket üzerine tespitleri de ayaklar altına alınmaktadır.(*)

(*) HK'cılar, "Devrimin Sesi" adlı dergilerinin Ocak 1982 tarihli 16. sayısında, "Partizan'ın revizyonist maceracı şeflerine gerekli bir cevap" başlıklı yazılarında, Enver Hoca'nın Kemalizm konusunda Lenin, Stalin ve Komintern'le aynı görüşte olduğunu iddia etmekte ve şunları söylemektedir:

Enver Hoca raporda devamla 'Mustafa Kemal Atatürk' hakkında şu tespitleri yapıyor:

"ARNAVUTLUK HALKI, MÜKEMMEL BİR KİŞİLİK; MÜKEMMEL BİR DEVLET ADAMI OLAN VE İLERİCİ DEMOKRATİK DÜŞÜNCELERDEN İLHAM ALARAK TÜRKİYE'Yİ VE ONUN YİĞİT HALKINI, SULTANLARIN İMPARATORLUĞUNDAKİ DİĞER HALKLAR KARŞISINDA DUYULAN KÖLELEŞTİRİCİ KOMPLEKSDEN KURTARAN, TÜRK MİLLETİNİN GERÇEK BAĞIMSIZLIĞINI VE BİRLİĞİNİ SAĞLAMLAŞTIRAN, VE TÜRKİYE'Yİ DEMOKRASİ VE İLERLEME YOLUNA SOKAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'E KARŞI ÖZEL BİR SAYGI VE HAYRANLIK DUYMAKTADIR."
(Rapor, s.248) (Ж)

Önce, bir Komünist Partisinin 1981 yılında sunduğu raporda, neden 1920/'30'larda yaşamış bu 'mükemmel devlet adamı' konusunda tavır takınma ihtiyacı duyulduğu sorusu akla gelmektedir. Öyle ya, neden AEP'nin bundan önceki raporlarında böyle bir tavır yok da, VIII. Parti Kongresi bu konuda böyle bir tavır takınıyor ?

Bunun sebebi raporda ortaya konmasa da ortadadır: Türk faşist cuntası, Mustafa Kemal'in 100. doğum yıldönümüne rastlayan 1981 yılını "Atatürk yılı" ilan etmiş, ve 100. doğum yılı bahanesi ile yoğun bir ideolojik saldırıya geçmiş, şövenist görüşleri yaygınlaştırarak kendilerine ideolojik temel yaratmaya çalışmış, darbelerini haklı göstermeye çalışmıştır. Ama Türkiye'de Kemalizm propagandasını yalnızca cunta yapmamıştır. Türkiye'de şimdiye kadar gelmiş geçmiş tüm hükümetler, şu veya bu ölçüde,

---

(Önceki sayfadaki dipnotun devamı)

"Hiç bir tartışmaya yer vermeyecek bir açıklıkta, **Lenin, Stalin, Enver Hoca ve Komintern, Kemalist hareketin içeriğini ve kurtuluş savaşının muhtevasını izah etmişlerdir.**"

HK'cılar bu iddiayı ileri sürdükleri yazıda, bu iddialarını ispatlamak için **Enver Hoca'dan bir tek alıntı bile yapmamakta**, Stalin'in Kemalizmle ilgili değerlendirmesini alıntı olarak koyup, Enver Hoca'nın da aynı görüşleri savunduğunu iddia etmekle yetinmektedirler. Onların Enver Hoca'dan alıntı yapmamasının sebebi ortadadır. Alıntı yapılması halinde onların bu iddiasının siyasi sahtekarlık olduğu ortaya çıkacaktır. HK'cılar da aynı AEP gibi, bir iddia ileri sürmekle işlerin hallolacağını sanıyorlar. Ama yanılıyorlar.

(Ж) Türkiye ile ilgili bölümde devamla şunlar söyleniyor:

"Arnavutluk halkı, Arnavutluk halkının zalimi Kral Zogu'ya karşı çıkan Kemal Atatürk'ün Arnavutluk'la ilgili beslediği iyi duyguları tanıdı.

Türk halkının Arnavutluk halkına karşı beslediği samimi dostluk duyguları ve Atatürk'ten alınan yüksek ilham, kendini çok berrak bir şekilde Yugoslavya'daki topraklarından sürülen yüzbinlerce Kosovalı kardeşimizin Türkiye'ye kardeşçe kabul edilmesinde de görülmektedir. Biz kardeş Türk halkına, Arnavutluk halkına duyduğu dostluk duyguları için teşekkür ederiz. Bu duygular karşılıklıdır."
(Rapor, s.248-249)

Enver Hoca'nın burada anlattığı somut olgular konusunda bilgimiz olmadığı için tavır takınamıyoruz. Bu konular bizim tarafımızdan araştırılacaktır. Ama bunların doğru olması da, Kemalizmin övülmesine gerekçe olamaz !

Kemalizmi kendilerine yol gösteren ideoloji olarak görüp, propa gandasını yapmıştır. Cunta sadece bu propagandayı olağanüstü öl çülerde yoğunlaşmıştır.

Türk hakim sınıfları için Kemalizm, Türkiye'deki Türk olmayan milliyetlere, özellikle de Kürt milletine uygulanan milli zul - mün ideolojisidir. Kemalizm, Türk hakim sınıfları için, "Türk ülküsü"ne karşı olan bütün yabancı ideolojilerin, bu arada her şeyden önce de Komünizmin panzehiridir. Kemalizm, militan anti-Komünizmdir. Kemalizm, emperyalizme karşı mücadele adı altında, gerçekte emperyalist sömürünün bir başka biçimde sürmesinin; "tam bağımsızlık" adı altında, ülke zenginliklerini emperyalizme peşkeş çekmenin ideolojisidir. Kemalizm, "sınıfsız-zümresiz kaynaşmış bir toplum" adı altında, işçi sınıfına ve emekçilere düşmanlığın ideolojisidir.

Mustafa Kemal'in 100. yıldönümünün faşistler tarafından büyük bir gürültü ile kutlandığı bir ortamda, Komünistlerin görevi, Kemalizmin gerçek yüzünü teşhir etmek olmalı idi. Kemalizm konu - sunda tavır takınılması gerekiyorsa, tavır onu teşhir eden bir tavır olmalı idi.

Arnavutluk Emek Partisi bunu yapacak yerde, VIII. Parti Kongresi raporunda, Türk faşistleri ile koro halinde, Kemalizme övgü düzme yolunu tutmuştur. Onun Kemalizm değerlendirmesi, Türk faşistlerinin Kemalizm değerlendirmesi ile uyum içinde; dünya Komünist hareketinin aynı konudaki değerlendirmesi ile uyumsuzluk içindedir. Şimdi Enver Hoca'nın bu değerlendirmesinin iddialarını gerçeklerle, ve Stalin ve Komintern'in değerlendirmeleri ile karşılaştıralım:

Enver Hoca raporda "Mustafa Kemal Atatürk'ün **Türk milletinin birliğini** sağlamlaştırdığını" ileri sürmektedir. Burada Enver Hoca'nın sözünü ettiği olgu "Misak-ı Milli sınırları içinde yeni birleşik, merkezi bir devletin kurulması" olgusudur. Bu olgu ne pahasına gerçekleştirilmiştir? Sağlanan **birlik** nasıl bir bir - liktir? Enver Hoca bu konuda bir şey söylememeyi tercih etmektedir. "Türkiye Cumhuriyeti" yalnızca emperyalist işgale karşı mücadele üzerinde değil, aynı zamanda Türkiye'de 'Misak-ı Milli sınırları içinde yaşayan' Türk olmayan milliyetlere karşı ırkçı saldırılar ve soykırımı üzerine kurulmuştur. Kemalistler XX. yüzyıldaki —Türkiye'nin doğusunda Ermenilere karşı giriştikleri— ilk soykırımı örneği ile, Nazilere yol göstermişlerdir. Cumhuriyet kurulduktan bu yana Türk olmayan milliyetler, özellikle de Kürt milleti üzerinde yoğun ırkçı baskılar sürmekte, bu baskılar yer yer soykırımı boyutlarına varmaktadır. Sağlanan **birlik**, ulusların ve milliyetlerin hak eşitliği temelinde kurulan özgür bir birlik değil; Kemalistlerin süngü zoru üzerine kurdukları zoraki bir birliktir! Komünistlerin görevi bunu teşhir etmek, Türkiye'de ezilen ulus ve milliyetlere yapılan baskıya karşı çıkmak, tüm milliyetlere tam hak eşitliğini; ve ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunmaktır. AEP, VIII. Parti Kongresinde bunu yapacak yerde, 'Türk milletinin birliği'ne övgüler düzerek, Türk faşistlerinin ırkçı baskılarına objektif olarak göz yummakta, onları desteklemektedir. Enver Hoca da aynı Türk faşistleri gibi, Türkiye'de yalnızca Türk milletinin varlığını tanımaktadır! O, Kemal'in, ve Kemalistlerin ırkçı yolunu, 'ilerici demokratik düşüncelerden ilham alan bir yol' olarak adlandırıp, bu yolu örnek göstermektedir.

Stalin daha 1920 yılında /Kasım 1920'de/ Kemalistlerin "sağa kaydığını" tespit eder (Stalin, TE, c.4, s.363, Almanca). Ve bu sağa kaymanın belirtileri olarak, onların İngiliz emperyalizmine yanaşmalarının yanında, "Kemalistler tarafından Ermenistan'ın saldırıya uğraması"nı gösterir (aynı yerde).

Enver Hoca raporda "Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk milletinin gerçek bağımsızlığını sağlamlaştırdığını" iddia etmektedir. Bu konuda da Enver Hoca Türk faşistleri ile aynı görüştedir. Aynı konuda Stalin şunları söylemektedir:

"Orada (Türkiye'de) emperyalizme karşı mücadele Kemalistlerin güdük ("kümmerlich", tam karşılığı "acınacak" —ÇN) bir anti emperyalist devrimi ile sonuçlanabilmiştir."
(Stalin, TE, c.9, s.223, 1927)

Stalin güdük, ya da acınacak bir anti-emperyalist devrimden söz ediyor. Çünkü bu devrim sonucu kazanılan bağımsızlık, gerçek bir bağımsızlık olmamış, bütün kazanımlar adım adım yeniden emperyalistlere geri verilmiştir. Türkiye sömürge olmaktan kurtulmuş, yarı-sömürge haline gelmiştir. İşte o devrimi 'güdük' ya da 'acınacak' yapan budur!

Şimdi Enver Hoca Kemalistlere 'gerçek bağımsızlık' savaşçısı ünvanını vererek, aynı zamanda gerçek bağımsızlıktan ne anladığını da ortaya koyuyor!

Türkiye'de Kemalist devrimin güdük kalmasının en önemli sebeplerinden birisi, onun anti-emperyalizminin tutarsız oluşu; anti emperyalist devrimde takılıp kalması, bu devrimi tarım devrimine dönüştürmemesidir. Bu konuda Stalin şunları söylemektedir:

"Türk devriminin (Kemalistlerin) karakteristik bir özelliği de, onun 'ilk adım'da, gelişmesinin ilk aşamasında, burjuva kurtuluş hareketi aşamasında — gelişmesinin ikinci aşamasına, tarım devrimi aşamasına geçmeyi denemeden bile — takılıp kalmasıdır."
(Stalin, TE, c.10, s.14, 1927)

Kemalizmi değerlendirirken, Enver Hoca VIII. Parti Kongresi raporunda onun özelliklerinden biri olarak, "Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye'yi demokrasi ve ilerleme yoluna soktuğu"nu ileri sürmektedir.

Aynı konuda Stalin'in değerlendirmesi şöyledir: Stalin, Çin devrimi ile Kemalist devrimi karşılaştırdıktan sonra şu genel değerlendirmeyi yapmaktadır:

"Kemalist devrim bir üst tabaka devrimidir. Milli ticaret burjuvazisinin devrimidir. Bu devrime yabancı emperyalistlere karşı mücadele içinde varıldı ve devrimin daha sonraki gelişmesi **esas olarak köylü ve işçilere karşı, evet, bir tarım devrimi ihtimaline karşı yöneldi.**"
(Stalin, TE, c.9, s.223, 1927)

Köylülere ve işçilere karşı yönelen; tarım devrimi ihtimaline karşı yönelen bir hareketin 'demokrasi ve ilerleme' yolunda bir hareket olmadığı açıktır. Kemalistler daha kurtuluş savaşı için de, savaşın başlangıcında, işçi sınıfının can düşmanı olduklarını, Komünistlerin can düşmanı olduklarını ortaya koymuşlardır. Onlar Türkiye Komünist Partisinin hemen hemen tüm Merkez Komitesini alçakça katletmişlerdir. Kemalistler tüm siyasi örgütlenmeleri (kendi kontrolleri dışındakileri) ve sendikal örgütlenmeleri yasaklamışlardır. Bütün bunların 'demokrasi ve ilerleme'

ile ilgisi olmadığı — en azından Komünistler için ! — açık olmalıdır ! İşte Kemalistlerin çok övülen 'demokrasisi' ve 'ilericiliği' budur !

Stalin'in **genel değerlendirmesi**, çok açık bir biçimde, Kemalist hareketin bütünü ele alındığında, **burjuva** ve **gerici** karakterde olduğunu; bu hareketin gelişmesi içinde emperyalizme teslim olduğunu, ve hiç bir şekilde Türkiye işçi sınıfının ve köylülerin çıkarlarını temsil etmediğini ortaya koymaktadır.

Arnavutluk Emek Partisinin VIII. Parti Kongresinde Kemalizm konusunda takındığı tavır, Stalin'in bu genel değerlendirmesi ile taban tabana zıttır ve Kemalizme övgüler düzen T"K"P'den Aydınlık'a kadar tüm revizyonistlerin Kemalizm değerlendirmesi ile uyum içindedir. Bugün T"K"P ve TİKP gibi revizyonist teşkilatlar —ama yalnızca onlar değil, AEP'nin kardeşi TD"K"P de— Kemalizm savunuculuğu konusunda yarış etmekte, ve cuntayı 'Kemalist olmadığı' yönünde eleştirmektedir ! AEP de Kemalizm konusundaki tavrı ile cuntanın Kemalizm propagandasının destekçiliğini yapmaktadır.

Tabii ki Türkiye'deki faşist cunta Arnavutluk Emek Partisinin ve Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin bu tavrından memnunluk duymaktadır. Kuşkusuz, Avrupa'nın hiç bir ülkesinde, AEP VIII. Parti Kongresi üzerine, Türk boyalı basınında olduğu kadar geniş yer verilmedi. Tercüman'ından Hürriyet'ine, Milliyet'ine, Günaydın'ına kadar tüm boyalı basın, AEP'nin VIII. Parti Kongresinde okunan rapordan Kemalizmle ilgili bölümleri aktardılar, ve "Arnavutluk-Türk dostluğu"nu öven yazılar yayınladılar.

- Milli çıkarların, uluslararası proletaryanın çıkarlarından üstün görülmesi, Arnavutluk Emek Partisinin yanlış tavrının temellerinden biridir

Enver Hoca'nın AEP VIII. Parti Kongresinde sunduğu raporda Kemalizm üzerine söyledikleri, kuşkusuz AEP'nin Türkiye ile ilgili çizgisinde bir yeniliktir. Ama VIII. Parti Kongresi öncesinde de hem AEP'nin teorisinde, hem de Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin pratiğinde, Türkiye ile devletler-arası ilişkiler konusunda önemli hatalar yaptığını tespit etmek mümkündür. Burada AEP'nin uzun süre "faşist devletlerle ilişki kurmayı ilke olarak reddetmesine" rağmen, Türkiye ile iyi ilişkiler kurmasının, ve askeri darbeden sonra bu ilişkileri daha da geliştirmesinin, Türkiye devrimi açısından ne anlama geldiği üzerine düşünülmesi gerekir. AEP bu tavrı ile, gayet açık bir biçimde, Türk devletinin faşist olmadığını, cuntanın faşist olmadığını savunmuştur. Buna uygun olarak iki ülke arasındaki ilişkiler her alanda sıklaşmıştır. Mesela Türkiye'de Tariş'te işçiler faşist devletin tankına, topuna karşı yiğitçe direnirken; Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin resmi propagandasında Türkiye ile ilgili naberlerde, bu mücadeleyi destekleyen bir tek haber yayınlanmamış, ama buna karşı aynı günlerde İzmir'de gösteriler yapan Arnavutluk folklor ekibinin propagandası yapılmıştır. Türkiye'den giden heyetler Arnavutluk'ta Kemalizm üzerine konferanslar çekmişler; buna karşı Arnavutluk'tan gelen heyetler de Türkiye'de Kemalizm seminerlerine katılmışlardır, vb.

VIII. Parti Kongresinde atılan **yeni** adım, aslında daha önce pratikte yapılanların; teoride savunulanların mantıkî bir devamı olmuştur.

Burada, acaba Arnavutluk Emek Partisi bugün Türkiye'de korkunç bir faşist terörün sürdüğünü bilmiyor mu, görmüyor mu sorusu çıkabilir. Bu soruya verilecek cevap açıktır. AEP bu gerçeği herkes gibi görmektedir. Ama bu gerçeğe gözünü yummak işine gelmektedir. İşine gelmediği alanlarda AEP'nin tavrı değişiktir. AEP mesela İsrail'in faşist saldırılarını, ya da Duarte rejiminin El Salvador halkına karşı faşist saldırılarını teşhir etmektedir!

Peki, Türkiye'deki faşistlerin teşhir edilmemesinin, tersine övülmesinin sebebi nedir? Sebep, iki ülke arasındaki giderek gelişen ilişkilerin bozulmasının AEP tarafından istenmemesidir.

Mehmet Şehu 1978 sonunda yaptığı bir konuşmada "Türk resmi çevrelerinin (siz Türk faşistleri anlayın! —YN) Arnavutluk'a karşı iyi niyet beslediğini" tespit etmiş, ve "Arnavutluk bu iyi ilişkileri geliştirmek için **her şeyi** yapacaktır" demişti. (Bkz. "Bugünkü Arnavutluk", S.1/1979)

AEP'nin bugünkü faşistlerin yüzünü teşhir etmesi tabii ki cuntanın işine gelmez. Tabii ki eğer Sosyalist Arnavutluk, Türkiyeli devrimcilere, "Biz bütün gücümüzle sizi destekliyoruz" der, ve bunu pratiğe koyarsa, bu Türk faşistlerinin işine gelmez. Tabii ki böyle proleter enternasyonalizminin gereği bir tavır, iki ülke arasındaki ilişkiler açısından zararlı olur. Bu durumda ne yapılması gerekir? Proleter enternasyonalizminden vazgeçilmesi mi? Hayır! Proleter enternasyonalizminden vazgeçilmesi, sadece Türkiye devrimine değil, son çözümlemede Arnavutluk'a da zarar verir. Bu ve benzeri tavırlar, Arnavutluk'taki proletarya diktatörlüğünü güçlendirmeye değil, onu yıkmaya hizmet eder.

Stalin, proletaryanın diktatörlüğünün kurulduğu bir ülkede iki tehlikenin olduğuna dikkat çeker. Bunlardan birisi, ülke içinde sosyalizmin inşası perspektifinin gözden kaybedilmesi tehlikesidir. Diğeri ise, Uluslararası Devrim perspektifinin gözden kaybedilmesidir. O şöyle der:

"İkisinden biri:

Ya gelecekte de devrimci bir siyaset izleyip, bütün ülkelerin işçilerini ve ezilenlerini Sovyetler Birliği işçi sınıfı etrafında toparlayacağız — ve bu halde uluslararası sermaye elindeki tüm araçlarla bizim ilerlememizi durdurmaya çalışacak;

Ya da devrimci bir siyasetten vazgeçeceğiz, uluslararası sermayeye bir dizi ilkesel tavizler vereceğiz — bu durumda enternasyonal sermaye herhalde bize sosyalist bir ülkenin 'iyi' bir burjuva cumhuriyetine dönüştürülmesinde yardımcı olacaktır!

Bazıları var ki, bunlar dışta kurtuluş siyaseti izlediğimizde de, Amerika'nın ve Avrupa'nın kapitalistlerinin bizi övmesini bekliyorlar. Bu gibi saf kişilerin, bizim Partimizle hiç bir ilgisi olmadığını ve olamayacağını ispatlamaya gerek yoktur sanırım."
(Stalin, TE, c.11, s.49, Almanca)

AEP Türkiye ile ilişkileri konusunda, bu iki seçenekten ikincisini seçmiştir. Bu yüzden, Türk 'resmi çevrelerinin' Arnavutluk u övmesinin şaşırtıcı bir yanı yoktur. AEP, Türkiye ile olan ilişkilerinde proleter enternasyonalizminin gereklerini değil, Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin **günlük**, kısa süreli çıkarlarını çıkış noktası olarak almaktadır. Kemalizm konusun -

daki tavrının temellerinden biri budur. Bu tavır revizyonist bir tavırdır.

V. ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ VE ARNAVUTLUK SOSYALİST HALK CUMHURİYETİ NEREYE GİDİYOR?

Arnavutluk Emek Partisi VIII. Parti Kongresinde onaylanan çizgi, yukarda göstermeye çalıştığımız gibi, çok önemli ideolojik sorunlarda revizyonist pozisyonlarda durmaktadır. AEP VII. Parti Kongresinin çizgisi ile, VIII. Parti Kongresinin çizgisi bir noktada — Mao Zedung/Çin Komünist Partisi/Çin Devriminin değerlendirilmesi noktasında — taban tabana zıt pozisyonlarda durmaktadır. Diğer bütün noktalarda, VII. Parti Kongresi raporunda yer alan hatalar ve hatalı eğilimler, bu Kongrede daha **sistemli bir biçimde** karşımıza çıkmaktadır. VIII. Parti Kongresi, 1978 'Bilimsel Konferansından bu yana' izlenen çizgiyi onaylamıştır. Yani Arnavutluk Emek Partisi, çizgisindeki hata ve sapmaları sistemleştirme yönünde ilerlemektedir. AEP Kongre raporunda bazı somut değerlendirmelerde (Polonya, İran), eskiye göre ufaktefek düzelmeler olmasına rağmen, bunlar daha çok savunulan öz aynı kalmak kaydıyla yapılan bazı rötuşlar niteliğindedir.

Arnavutluk Emek Partisinin VIII. Parti Kongresinin çizgisi, Marksist-Leninist değildir. Bu çizgi — birçok konuda revizyonist konumda bulunan — oportünist bir çizgidir.

Bu çizginin düzeltilmesi ihtimaline gelince: Önce gelişmenin olumsuz olduğu, çizginin revizyonizm yönünde geliştiği, tespit edilmesi gereken bir gerçektir.

İkincisi, parti içinde Marksist-Leninist bir muhalefetin olduğunu gösterir bir belirti yoktur. Ama partinin, nasıl muhalefet olursa olsun, muhalefete karşı yöntemlerinin Marksist-Leninist olmadığını gösterir birçok belirti vardır.

Mesela AEP VIII. Parti Kongresi raporunda, üyelikle ilgili şu bilgi verilmektedir:

> "Bugün Arnavutluk Emek Partisinin 122 600 kadar üyesi vardır. VII. Parti Kongresinden bu yana Partiye 24 363 yeni üye alınmıştır."
> (Rapor, s.96)

Raporda ne kadar üyenin üyelikten çıkarıldığı vs. konusunda bilgi verilmemektedir. Ama verilen bilgi VII. Parti Kongresi raporu ile karşılaştırıldığında ortaya şu durum çıkmaktadır:

VII. Parti Kongresi raporunun verdiği bilgiye göre, VII. Parti Kongresi yapıldığı sırada Arnavutluk Emek Partisinin 101 500 üyesi vardır (VII. Parti Kongresi raporu, s.92). Buna, VII. Parti Kongresi ile VIII. Parti Kongresi arasında kaydedilen 24 363 üye eklenince, VIII. Parti Kongresinde aslında AEP'nin 125 863 üyesi olması gerekir. Ama VIII. Parti Kongresi raporuna göre, var olan üye sayısı 122 600 'dür. Yani toplam **3263 üye kayıptır.**

VIII. Parti Kongresi raporunda, bu üyelerin ne olduğu konusunda, öldü mü, atıldı mı, ayrıldı mı, hangi gerekçelerle, vb. bilgi verilmemektedir. Bu üyelerin büyük bir bölümünün 'temizlendiği' en büyük ihtimaldir. Ama AEP yaptığı temizliğin hesabını vermemekte, bunu dünya Marksist-Leninist hareketinden gizlemeye çalışmaktadır.

VIII. Parti Kongresinin hemen ardından, Arnavutluk Emek Partisi ne 40 yıl emek vermiş, Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyetinin Başbakanı Mehmet Şehu'nun 'sinir krizi geçirip intihar ettiği' şeklindeki açıklama da inandırıcı olmaktan başka herşeydir. Görünen odur ki, Parti-içi mücadelede revizyonist yöntemler hakim durumdadır. Hal böyle olunca, Arnavutluk Emek Partisinin çizgisinin düzelmesi ihtimali — ne yazık ki — hemen hemen yok denebilecek kadar az bir ihtimaldir.

Bu durumda gidiş, gelişme, Arnavutluk Emek Partisinin yozlaşması yönündedir.

Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin durumuna gelince: Şu anda sosyalizmin tüm kazanımlarının yok olduğundan söz edilemez. Ama şurası açıktır ki, AEP'deki yozlaşma mutlaka topluma da yansıyacaktır. Gerek Arnavutluk Emek Partisinin ve gerekse Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin geleceği açısından tehlike çanları en yüksek tonda çalmaktadır.

Marksist-Leninistlerin görevi, bu yozlaşma tehlikesinin büyüklüğünü belgesel bir biçimde ortaya koymak; ve buna karşı bütün gücü ile mücadele etmektir. Bu mücadele verilirken, durum ne ise ortaya konmak, hayal yayılmamak zorundadır.

Ocak 1982

BOLŞEVİK PARTİZAN
YAZI KURULU

MAO ZEDUNG
Kazanımları–Hataları

KIZIL BAYRAK
AKIMA KARŞI
BATI BERLİNLİ KOMÜNİST
BOLŞEVİK PARTİZAN

Yazı Kurullarının Ortak Açıklaması

ÇİN DEVRİMİ, ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ VE MAO ZEDUNG'UN ESERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

I. ÇİN'İN DURUMU VE ÇİN DEVRİMİNİN 1935'E KADARKİ GELİŞMESİ

Büyük ilkesel öneme sahip ve üzerinde ateşli tartışmaların yürütüldüğü bu alanda şu dört merkezi sorun üzerinde duracağız:

- Mao Zedung'un devrimci çalışmaya başladığı sırada Çin'in gerçek durumu nasıldı?

-1921-1927 arası dönemin, kurtarılmış bölgelerin yaratıldığı bir sonraki dönem için önemi neydi ve bu dönemden hangi güncel dersler çıkarabiliriz?

- 1927 yenilgisine yol açan çeşitli ögelerin önem dereceleri nedir?

- Ve son olarak: Çin'de kızıl üs bölgelerinin yaratılması hangi önkoşullara bağlıydı?

20. Yüzyılın başında Çin'in durumu ile ilgili soruyla başlayalım. Bu sırada Çin feodal ve yarı-feodal ilişkileri barındıran çok geri kalmış bir ülkeydi. Birbirleriyle rekabet içinde olan değişik emperyalist büyük güçlerin etki alanlarına bölünmüş olduğundan, Çin bir yarı-sömürge durumundaydı. Çin'de merkezi (birleşik) bir kapitalist ekonominin olmamasının yanında, Çin'in geniş alanını kapsayan merkezi bir devlet iktidarı da yoktu. Örneğin kırsal alanda, çoğu zaman karşı-devrimin silahlı gücü olarak, büyük toprak ağalarının yönettiği haydut

orduları bulunmaktaydı. Bunlar, icarın toplanmasında, ayaklanmalara karşı ve ayrıca komşu bölgelerdeki rakip askeri iktidar sahiplerine karşı kullanılıyordu.

Kentlerde ekonomik durumu belirleyen şey, bütün fabrikaların 2/3'sinin emperyalistlerin elinde olması idi. Buna bağlı olarak sanayinin, Çin ekonomisi içindeki payının %10'u oluşturduğu bilinmelidir. Esas olarak emperyalistlerin fabrikalarında çalışmakta olan sanayi proletaryası sadece 2 milyondu. Buna karşılık toprak ağaları tarafından sömürülen köylü kitleleri bir kaç yüzmilyonu kapsıyordu.

Kırsal alanda durumu öncelikle, nüfusun sadece % 4-5'ini oluşturmalarına rağmen tüm toprakların yarısına sahip olan büyük toprak ağalarının feodal ve yarı-feodal sömürü uygulamaları belirliyordu. Köylü kitleleri — mahsullerinin %50-60 'ı karşılığında— toprak ve araç-gereçleri kiralamk zorundaydı. Çoğunlukla köylü kitleleri bunu ödeyecek durumda olmadıklarından, köylülerin %60'ı sürekli olarak tefecilerden borç almak zorunda kalıyordu. Bu orta çağ ilişkileri komprador kapitalizm sistemiyle birleşmişti. Bu, emperyalistlerin Çin'deki uşaklarının Çin'in tarım ürünlerini dünya pazarına sürmeye başladıkları ve emperyalistlerin (veya emperyalizme bağımlı Çin büyük burjuvazisinin) sanayi ürünlerinin Çin'in kırsal alanlarında da pazarlandığı anlamına gelmektedir (1).

Bu durumu kökten değiştirmek, Çin'i emperyalist dünya sisteminden koparmak ve içerde feodalizme karşı köklü bir devrimin, ulusal devrime bağlı olarak köklü bir tarım devriminin yapılması; bütün bunlar, Mao Zedung'un katılması ile 1921'de Şangay'da Komintern'in bir seksiyonu olarak kurulan Çin Komünist Partisinin (ÇKP) önünde ta baştan beri görev olarak duruyordu.

Ama burjuvazi önderliğinde burjuvazinin diktatörlüğünü kurmak amacıyla yapılan eski tipteki demokratik devrimlerin tersine, şimdi, emperyalizm ve proleter devrimi çağında ve özellikle batının işçi hareketini doğunun ulusal ve tarım devrimci kurtuluş hareketi ile birleştiren Rus Ekim devriminden sonra, Çin'deki gibi bir devrim; bir YENİ DEMOKRATİK devrim, proletarya önderliğinde işçi-köylü anti-emperyalist diktatörlüğünü kurmak amacıyla yapılan bir devrim olmalıydı. Ve bu devrimin perspektifi proletarya diktatörlüğünü kurmak, sosyalist devrime geçmektir.

Bu yol gösterici çizgi, Lenin tarafından genel olarak doğu halkları için, Stalin tarafından Çin konusunda ve ayrıca Komintern'in belgelerinde kapsamlı bir şekilde ortaya konup açıklanmıştı. Bu öğretilerin kavranması ve Çine uygulanması —ÇKP'nin ve öncelikle onun önderlerinin önünde duran görev buydu. Bu yol gösterici çizgiyi daha ilk yazılarında ustaca ortaya koymakla kalmayıp, daha da ileri giden ve yeni demokratik devrimin alt aşamalarını ve bir bütün olarak Çin devriminin özelliklerini adım adım köklü bir şekilde inceleyen ve çözüm yolları gösteren Mao Zedung olduğu açıktır. Mao Zedung daha 1926 yılında kaleme aldığı "Çin Toplumundaki Sınıfların Tahlili" adlı yazısında, Çin burjuvazisinin büyük bir bölümünün emperyalizm tarafından satınalınmış olduğunu ve devrimin düşmanı olduğunu açıklıyordu. Diğer taraftan orta burjuvazi ise geçici olarak devrime katılabilirdi (mutlaka katılır değil !) Daha 1926'da Mao Zedung, ulusal burjuvazinin bir sol ve sağ kanada bölündüğünü, kararlı bir devrim taraftarı olmadığını, her zaman sıkı bir şekilde gözetlemesi gerektiğini ve toptancı bir şekilde devrimin güçlerinden biri olarak ele alınmaması gerektiğini vurguluyordu. Çin devriminde egemenliğin burjuvazinin elinde olamayacağı Mao Zedung için tartışma götürmezdi. (2)

Öncelikle yüzmilyonları kapsıyan köylülüğün, emperyalizm ve feodalizme karşı yönelen devrimin hegemonyası yalnızca komünist partisinin önderlik ettiği çelikleşmiş Çin proletaryasının elinde olabilirdi. Çin'deki demokratik devrimi bilinçli olarak proleter dünya devrimine tabi kılmak, yarı yolda kalmadan devrimin demokratik aşamasını sosyalist devrimle devam ettirmek hedefini de sadece proletarya güdüyordu.

Mao Zedung, bunu sadece saptamakla kalmadı, bunun yanında 1926'ya kadarki dönemin tümünde kendi pratiğine yön veren bir çizgi olarak aldı.

Gerçekten tarım devrimini yapmak ve emperyalizme karşı mücadele edebilmek için komünist partisini yaratmak ve proletaryanın öncüsünü kazanmak --işte bu çok önemli ve çoğu zaman affedilemiyecek bir şekilde bir kenara bırakılan 1926-1927'ye kadarki dönemde Mao Zedung'un pratik çalışması böyle adlandırılabilir.

Mao Zedung'un Seçme Eserleri 1926'dan başlamaktadır. Buna rağmen -- bunu burada ve bugün özellikle açık bir şekilde vurgulamak istiyoruz-- 1927 öncesi dönem kavranmadan, 1927'den sonraki dönem aslında gerçekten kavranamaz ve bugün kendi ülkelerimiz için değerlendirilemez.

1921'den 1924'teki birinci devrimci iç savaştan az bir zaman öncesine kadarki dönemde ÇKP'nin 3 tane parti kongresi yapıldı. Bu kongrelerde, bolşevik partinin örgütsel ilkeleri, temel program ve o zamanlar devrimci demokratların önderlik ettiği ama kendi içinde çelişkili olan Guomindang ile birleşik cephenin güncel sorunları ele alındı. Bu dönem, partinin gelecekteki muharebelere hazırlanması dönemiydi. ÇKP'nin üye sayası 50'den 430'a yükseldi. Bu aşama; öncelikle partinin "kendi çehresi"ni ortaya koymasını, bir temel çekirdek yaratılmasını ve dışa dönük çalışma konusunda işçi sınıfının içinden öncelikle kendisini en fazla komünizme adamış, en ileri unsurlarının kazınılmasını kapsar!

Bu dönemde ana görevin Çin'de bolşevik partinin yaratılması olmasına rağmen, bu görevin ilk önce işçi sınıfı içinde kitle çalışmasının çeşitli şekilleriyle birleştirilmesi gerekiyordu. Ama ÇKP'nin önderlik ettiği işçi sınıfının o zamanlar da görevi kesinlikle yalnızca şehirlerde kendi gücünü geliştirmek, kentlerde ayaklanmalar düzenlemek ve mücadele etmek değildi. Daha 1925'de Çin'de işçilerin ayaklanmaları, işçi sınıfının tek başına zafer kazanamayacağını, bunun için milyonlarca köylü kitlesinin de kazanılması ve onlara devrimci mücadelede önderlik edilmesi gerektiğini, özellikle de devrimci bir ordunun gerekli olduğunu, Çin burjuvazisi sorununun doğru ele alınması gerektiğini gösterdi. Bütün bu sorunlar, Çin gerçekleri tarafından daha 1924-1927 arası dönemde ortaya atıldı. Bu sorunların çözümü Komünist Partisinin doğru bir çizgiye sahip olmasını ve proletaryanın egemenliğini gerekli kılıyordu. Bundan dolayı 1927 öncesi aşamada — silahlı mücadele için kitleler içindeki çalışmanın kırlara kaydırılması şeklindeki doğru şiarı ortaya atmadan önce — Mao Zedung'un işçi hareketine, yani Hunan eyaletindeki ve öncelikle Anyüan kentindeki işçi hareketine çok büyük önem vermiş olması, onu ilerletmiş olması — bu bölgedeki 300 000'den fazla işçinin katıldığı demiryolu ve maden işçileri grevlerinde olduğu gibi — muazzam mücadeleci grev eylemlerine yönetici olarak katılmış olması, ve böylece işçi sınıfının en iyi unsurlarının beraber kırlara çekilerek yaratılması gereken Kızıl Ordunun çekirdek birliklerini oluşturması ön koşullarının yaratılmasına yardımcı olması, tamamıyla tutarlı bir tavırdır.

Halk savaşının kızıl üs bölgelerinin yaratılması için bu HAZIRLIK dönemi bazı % 150 Mao Zedung Düşüncesi savunucuları tarafından, Çin'deki siyasal durumun somut tarihsel önkoşullarının açıklanmasında olduğu gibi hasır altı edilmektedir.

Mao Zedung "Kırlarda çalışma birincildir" sloganını ortaya atmaya karar vermeden önce durum nasıldı?

Çin devriminin temel özelliği SİLAHLI DEVRİM ile silahlı karşı devrimin karşı karşıya durmalarıydı. Stalin'in bu doğru tezi, 1927'den önce, Sun Yat-Sen önderliğinde Guomindang içinde örgütlenen burjuvazinin devrimci kesimlerinin, kendi ordularına dayanarak 1924'de Kanton'da anti-emperyalist bir hükümet kurmuş olmalarını içermektiydi.

Mao Zedung bizzat Guomindang'ın I. Ulusal Kongresine katıldı ve kongre yönetimine seçildi. Komünistler Guomindang içinde çalışabiliyor ve bu devrimci kitle örgütünün önderliğini ele geçirmek için mücadele edebiliyorlardı. Böylece

Guomindang resmen bir birleşik cephe, işçilerin, köylülerin, kent küçük burjuvazisinin ve milli burjuvazinin devrimci kesimlerinin bir bloku haline geldi. Kanton'da SSCB'nin danışmanlar ve silahla desteklediği, komünistlerin katıldığı Guomindang'ın bir askeri okulu kuruldu. Guomindang egemenliği altındaki bölgelerde komünistler legal kitle çalışması yapabiliyor, askeri kadrolar yetiştirebiliyor, kırsal alanlarda köylülerin silahlı kendini koruma birliklerine yardım edebiliyor, kırda ve kentteki parti örgütleri arasındaki bağı güçlendirebiliyorlard

Devrimin 1927'de Şangay gibi işçi hareketlerinin merkezlerinde yenilgiye uğramasından sonra, kısa bir zaman içinde kırsal bölgelerde kızıl üs bölgelerinin nasıl kurulabildiğini anlamak için, devrimci hareketin 1927'den önceki yaygınlığı konusu açıklık kazanmalıdır.

Tabii o zamanlar Çan Keyşek Guomindang içinde daha "antiemperyalist" maske altında çalışıyordu. Çan Kayşek sonraları sınıf düşmanlarının safına geçti, devrime içten ağır bir darbe indirdi, devrimi bir yenilgiye uğrattı.

Ama 1926'de ve 1927 başında Çan Kayşek gibi kişilere rağmen Guomindang'ın devrimci orduları ilerliyor, Wuhan ve diğer büyük kentleri kurtarıyordu. Şangay'lı işçiler, ÇKP'nin önderliğindeki 800.000 savaşçı, silahlı bir ayaklanmayla iki gün içinde bağımsız olarak Şangay'ı kurtardılar ve büyük, ayrıca çok acı tecrübeler kazandılar. İşçiler Guomindang'ın Çan Kayşek önderliğindeki sözde devrimci birliklerine kentin kapılarını açtılar. Aynı sıralarda Hunan'da köylü hareketi de gelişiyordu. (Mao Zedung ÇKP Merkez Komitesinin emri üzerine 1926'da bu bölgede çalışıyordu.) Bu bölgede onmilyonlarca köylü, devrimci köylü birlikleri etrafında toplanıyor ve tarım devrimini başlatıyorlardı.

1927'de ağır bir yenilgi ortaya çıktı -- bu sorunu biraz sonra daha kapsamlı bir şekilde inceleyeceğiz. Ama bizim burada saydığımız 1927 öncesi döneme ait bir kaç gerçek bile, Mao Zedung'un 1927'den sonra halk savaşına hazırlıksız olarak ve 100-200 kişiye dayanarak başlamadığını, bu şekilde kızıl üs bölgeleri kurulmadığını göstermektedir. Tam tersine bu gerçekler, bunun öncesinde, Çin'in aşağı yukarı bütün proletaryasını kapsıyan şiddetli mücadelelerin olduğunu, milyonlarca köylü kitlesinin tarım devrimini yapmak için ayaklandıklarını, komünistlerin devrimci bir ordunun çerçevesi içinde çalışma yapma, kadroları silahlı mücadele için geniş ölçüde yetiştirme, geniş alanlarda propaganda yapma vs. imkanlarının olduğunu göstermektedir.

Bütün bunları gizleyenler,ÇKP'ni veya Mao Zedung'u ilk iş olarak doğrudan "ÇKP önderliğinde halk savaşı yürütmüş" gibi gösterenler, ya sorunu incelememişlerdir, ya da bu gerçekleri bilinçli olarak çarpıtmaktadırlar. Böylelerinin kendi ülkelerinde halk savaşına hazırlık gibi ciddi bir sorunda söz söylemeye hakları yoktur. Böylelerininin bu sorunlarda ağızlarını açmamaları daha iyi olur.

Çin devriminin 1927 yenilgisi üzerine bir kaç söz söylenmesi gerektiği görüşündeyiz. Bu yenilginin sorumlusu kimdi? Kısa bir dönem sonra kentlerde 300.000 devrimcinin kafasını kestiren astıran ve işkence altında hunharca öldüren kasap Çan Kayşek'in içinde çalıştığı Guomındang ile işbirliği yapılması doğru muydu? Belirleyici hata bu değil miydi? Doğru bir çizgiyle daha 1927 de Çin'de devrim zafere uluşamaz mıydı? Bütün bunlar ve bir dizi soru daha, Marksist-Leninistler ile oportünizmin çeşitli görünümleri arasındaki keskin ideolojik mücadelenin konusunu oluşturmaktadır. 1927'den sonra, özellikle trockistler, burjuvazinin anti-emperyalist kesimleriyle bir anlaşma yapılması şeklindeki Stalin ve Komintern'in çizgisinin, yenilginin nedeni olduğu yolunda benzeri olmayan bir feryat kopardılar. Önce bazı gerçekleri inceleyelim:

- ÇKP'nin, daha doğrusu Çen Dusiu'nun yönettiği önderliğin çizgisi sağ oportünistti ve Guomingdang'la olan anlaşmanın bozulacağı tehlikesi ve olasılığı konusunda kitleleri yönlendirmiyordu. Çan Kayşek'in alçak ihanetinden bir kaç gün önce, Şangay'da parti basınında bu sağ oportünistler, işçilerin "Çan Kayşek'e karşı güvensizlik duymaması" gerektiğini açıklıyorlardı.

- Ama böyle bir tavır, Stalin ve Komintern'in çizgisi değildi. Onlar 1926'da tekrar tekrar ve enerjik bir şekilde, proletaryanın temel müttefikinin burju-

vazinin anti-emperyalist kesimleri olmadığını, milyonlarca KÖYLÜ kitlesi OLDUĞUNU vurgulamıştı. Stalin, KP'nin bağımsızlığının küçümsenmemesi konusunda uyarıda bulunmuştu. Stalin ve Komintern, devrimin, özellikle tarım devriminin muazzam yükselişi karşısında korkuya kapılan burjuvazinin karşı-devrim saflarına geçmeye hazırlandığına dikkat çekiyorlardı.v.s.(3)

ÇKP önderliğinin sağ oportünizminin, 1927 yenilgisinin genişliği konusunda çok büyük öneme sahip olduğu, ama ÇKP'nin o zamanki resmi çizgisinin Stalin ve Komintern'in çizgisiyle çeliştiği, bizim için şüphe götürmeyecek bir şekilde kesindir.

Buna rağmen, yenilginin ve kayıpların kapsamı konusu bir kenara bırakılırsa, --Rusya'da 1905'de Ekim devriminin genel provasında olduğu gibi-- objektif olarak varolan güçler dengesinden dolayı; ÇKP, Komintern'in çizgisi temelinde yükselen doğru bir çizgiye sahip olsaydı bile, yenilginin kaçınılmaz olduğu bu dönemde zaferin imkansız olduğu görüşünü doğru bulmaktayız.Mao Zedung çeşitli yazılarında 1927 yenilgisinin nedenleri sorununa yukarıdaki gibi sadece bir yerde,Çen Dusiu'nun sağ oportünist çizgisine karşı mücadelenin kapsamı içinde, 1927 yenilgisinin baş nedeni olarak bu çizgiyi göstermektedir. (4) Bunun yanlış olduğu görüşündeyiz. Ama Mao Zedung hiç bir zaman, bu dönemde Stalin ve Komintern'in Çin için yanlış bir çizgi propaganda ettikleri, onların 1927 yenilgisinin sorumluları oldukları v.s. şeklindeki troçkist-revizyonist koroya katılmamıştır.

Her halükârda -- ve böylece en son soruna, yani kızıl üs bölgeleri sorununa gelmiş bulunuyoruz-- Stalin'in Mayıs 1927'de Şangay için nihai mücadele verilmemesini, ilk önce kırlarda güç toplanmasını önerdiği sabittir (5)

Çin devriminin üstünlüğünün, yani devrimin silahlı güçlerine sahip olmasının devam etmesi için ; devrimcilerin kırlara çekilmesi ve orada askeri birliklerini oluşturmaları gerektiğini hiç kimse Mao Zedung kadar iyi kavramamıştır. Çünkü kentler, gittikçe daha mükemmel bir şekilde örgütlenen gizli polis ve karşı devrimci ordu tarafından hemen hemen tamamiyle denetim altına alınıyordu. Bu durumda, devrimciler doğal olarak "kırlara çekilmeyi" kabul ettiler. Devrimin 1927 yenilgisini dikkate alarak Mao Zedung, güç toplamak ve düşmandan bir dönem kaçınmak için "köylerden kentlerin kuşatılması" planını ortaya attı.

Mao Zedung Hunan'da köylülerin Sonbahar Ayaklanmasına başarıyla önderlik etti. Bununla beraber büyük kentleri ele geçirme planları her yerde başarısızlığa uğradı. Gerçi 11.12.1927 tarihinde üç gün için Kanton ele geçirildi, ama bu devrimci iktidar tutunamadı. Proletaryanın kentleri ele geçirdiği ama sonra yenilgiye uğratıldığı her yerde, silahlı işçi birlikleri kırdaki partizan birlikleri ile birleşmeyi başardılar. Artık, yalnızca ÇKP'nin önderliği altında olan bir ordunun yaratılması, kızıl orduyu inşa görevine enerjik bir şekilde sarılındı.

Mao Zedung önderliğinde ilk kızıl üs bölgesi Cingang dağlarında kuruldu.

"Beyaz bölgeler" tarafından kuşatılmış olan bu bölgelerin yaşıyabilmelerinin nedenleri arasında Mao Zedung, kendi kendini besleme imkanı ve uygun askeri ve coğrafik koşullarına var olmasının dışında, Çin devriminin eşit olmayan gelişmesi,merkezi devlet iktidarının olmaması ve değişik askeri klikler arasındaki savaşların olması şeklindeki objektif ögeleri de sayıyordu. Bunun dışında, bu bölgenin ahalisi ve bütün Çin ahalisi bir devrime katılmıştı, ÇKP devrime önderlik ediyordu ve Çin'in diğer bölgelerinde devrimci mücadeleler sürüyordu ! (6)

Kızıl üs bölgeleri gibi bir olgunun "sadece Çin'de" o dönem mümkün olduğunu Mao Zedung'un çoğu kereler vurguladığını kimse inkâr edemez. (7) Mao Zedung bunu tekrar tekrar vurgulamıştır. Çin devriminin bu tecrübesinin diğer ülkelerde uygulanabilirliği konusunu tartışırken, Mao Zedung'un kendisinin bu tecrübenin genelleştirilmesini savunmadığı göz önünde bulundurulmalıdır. Kızıl üs bölgeleri kurulmasının tecrübelerini eleştirici bir şekilde değerlendirmek için, Çin'in özellikleri ve Çin devriminin kızıl üs bölgeleri yaratılmadan önceki

geçmişi kapsamlı bir şekilde kavranmalıdır. Ancak bu kavrandıktan sonra ve kendi ülkesindeki devrimin özelliği bilindikten sonra, kızıl üs bölgelerinin kurulup kurulamayacağı, ne dereceye kadar kurulacağı konusunda karar verilebilir.

Tekrar Çin'e dönelim. Görüşümüze göre kurtarılmış bölgelerde kurulmuş olan iktidarın işçi-köylü diktatörlüğü iktidarı olduğunu hiç bir ciddi Marksist-Leninist inkar edemez. Bu hem Komintern'in, hem de Mao Zedung'un görüşü idi. Şekil olarak sovyetler uygulanmasına rağmen bu diktatörlük, proletarya diktatörlüğünden nitelik olarak farklı idi. Bu iktidarın programatik hedefi, kapitalizmin tasfiyesi değildi. Onun programatik hedefi, feodalizmin tasfiyesi, kurtarılmış bölgelerde emperyalizmin tasfiye edilmesi ve bunun dışında bu iktidarın tüm Çin'de demokratik devrimin yapılmasında üs olarak kullanılmasıydı. (8)

Kızıl bölgeler basit ve kolay bir şekilde kurulmadı. Tam tersine.

Kızıl üs bölgeleri kurulduktan sonra, Çan Kayşek haydutu beş büyük kuşatma harekâtıyla kızıl orduyu ve üs bölgelerini yok etmeye çalıştı.

Karşı-devrimin ilk üç seferi başarıyla geri püskürtüldü. Ve bu mücadelenin pratiği içinde, düşmana üstün güçlerle ve ani'en saldırma şeklindeki askeri çizgi ve taktik mükemmelleştirildi.

Japon emperyalizminin 1931'de saldırısı ve kuzey doğu Çin'i işgali, hemen ÇKP önderliğinde Japon ordusuna karşı partizan savaşının başlatılmasına yol açtı. Güçlerini kızıl orduya karşı savaş üzerinde yoğunlaştırmış olan Çan Kayşek Japon emperyalizmine hiç karşı gelmedi. Bu sıralarda bütün ülkede Japon emperyalizmine karşı mücadele hareketi büyüyordu. Guomingdang'ın içinde bölünme oldu, birliklerin bazı bölümleri, ÇKP'nin önderlik ettiği ve Japonya'ya karşı savaş veren partizanların saflarına geçti. Çan Kayşek gittikçe daha fazla tecrit olmaya başladı. Çan Kayşek 1932'de yarım milyonluk bir ordu ile dördüncü kuşatma seferine başladı. Bu sefer de, çok ağır kayıplar verilmesine rağmen geri püskürtüldü. Bu sıralarda partinin önderliğinde Wang Ming bulunuyordu. Wang Ming kendini %1●● Stalin ve Sovyetler Birliği savunucusu olarak gösteriyor; Rusya'nın özelliklerini tamamıyla şematik bir şekilde Çin'e aktararak kentlere zamansız bir saldırının --ki bu saldırılar başarısızlığa uğradı-- propagandasını yapıyor; cephe savaşına partizan savaşından daha fazla değer veriyordu.

Ekim 1933'de beşinci yoketme seferi başladıktan sonra, Wang Ming'in yanlış önderliğinden de dolayı merkezi üs bölgesi mukavemet edemedi. Bir yıl süren mücadeleden sonra Mao Zedung'un 100.000 kişilik ordusu "UZUN YÜRÜYÜŞ"e çıkma kararı aldı. Uzun yürüyüşün başlangıcında, askeri sorunların başrolü oynadıkları bir dönemde, öncelikle partizan savaşı vermeyi reddetmenin büyük kayıplara yol açtığı buna karşılık Mao Zedung'un askeri taktiğinin doğru olduğu ortaya çıktı. Kızıl ordunun geriye kalan 30.000 üyesinin ve parti üyelerinin çoğunluğunun 1935'de Mao Zedung'u savunmalarına, ÇKP'li her yoldaşın dikkat etmek zorunda olduğu bu gerçek önemli derece katkıda bulundu. Ocak 1935'de yapılan Siyasi Büronun genişletilmiş toplantısında Mao Zedung pratik olarak ÇKP'nin önderliğini devraldı. (9)

2. ANTİ-JAPON DİRENİS SAVASI

Japon emperyalizminin 1931'de kuzey Çin'e saldırısı, ÇKP tarafından bu saldırıya karşı partizan savaşının başlatılması çağrısıyla cevaplandırıldı. Ve gerçekten partizan eylemlerine girişildi. Ama 1931'den 1935'e kadar olan dönemde kızılordu öncelikle Çan Kayşek'in kuşatma seferlerine karşı mücadele etti ve "uzun yürüyüşü" düzenledi.

1935'e kadarki dönemde Amerikan emperyalizmine bağımlı kompradorlar kliği, Çan Kayşek'in önderliğinde, Japon emperyalizmine karşı yalnızca hiç bir direniş göstermemekle kalmadılar, bunun dışında ülkeyi Japon emperyalizmine teslim ettiler; böylelikle Çin ulusunun "can düşmanı" olduklarını ispat ettiler.

Nasıl oldu da, Mao Zedung ve ÇKP, 1935 yılı civarında bir anti-Japon birleşik cephenin kurulması talebini ileri sürdü? Nasıl oldu da, Eylül 1937'de ÇKP, Çan Kayşek'in Guomindang'ıyla, yani İngiltere ve Amerikaya bağımlı komprador klikleriyle de bir anlaşma önerdi?

Bu anlaşma olasılıklarını, ama aynı zamanda bu anlaşmanın sınırlarını da açıklayabilmek için, sadece Çin'in 1935'deki durumu hakkında bir kaç temel olgunun ve 1945'e kadarki gelişmenin akıllara getirilmesi yeterli değildir.

Bunun dışında, Çin'in Japonya'ya karşı verdiği savaş ancak esas olarak uluslararası duruma, 2.Dünya savaşının üç aşamasına bağlı olarak kavranabilir.

-- 2. Dünya savaşının sessizce başladığı 1939'a kadarki ilk aşamada, Japon ve Alman faşistleri öncelikle halk kitlelerinin devrim için ayaklandığı ülkelere saldırıyor ve oralarda katliamlara girişiyorlardı. Japonya Çin'e, Almanya da İspanya Cumhuriyetine saldırıyordu. Bu dönemde Amerikan, İngiliz ve Fransız emperyalistleri, Çin'in ve İspanya'nın devrimci halk kitlelerine karşı girişilen faşist saldırıları pratikte destekliyorlardı. Bunu yaparken, emperyalist rekabetten dolayı "iç işlerine karışmama" ve "demokrasi" üzerine kamuoyuna iki yüzlü açıklamalar yapmaktan da geri kalmıyorlardı. ABD ve İngiliz emperyalistleri için öncelikle söz konusu olan şey, faşist güçlerin, yeterli güç topladıktan sonra Sosyalist Sovyetler Birliğine saldırmalarını sağlamaktı.

Ama bilindiği gibi, 1939'daki Polonya saldırısından sonra İngiltere'nin Almanya'ya savaş ilan etmek zorunda kaldığı ikinci aşama; Alman ve Japon emperyalistlerinin sadece devrime saldırmakla kalmayıp, aynı zamanda Amerikan ve İngiliz emperyalistlerinin etki alanları üzerinde yoğun bir şekilde hak iddia ettiklerini, yani onların kârlarına ortak olmak istediklerini gösterdi. Alman emperyalistlerinin sosyalist Sovyetler Birliğine saldırısıyla başlayan üçüncü aşamada, Amerika ve İngilterenin, emperyalist çıkarlarından yola çıkarak, bir anti-Hitler koalisyonu oluşturmalarının nedeni burada yatmaktadır!

Burada 2. Dünya savaşının bu üç aşamasını sayarken, ABD ve İngilterenin emperyalist nedenlerden dolayı anti-Hitler koalisyonuna katılmaları gibi bir olgunun olmasına rağmen, bu savaşın --Stalin'in 1946'da açıkladığı gibi-- "BAŞINDAN BERİ ANTİ-FAŞİST BİR NİTELİĞE" SAHİP OLDUĞUNU ve bu savaşım içinde HALKLARIN KURTULUŞ MÜCADELESİ nin belirleyici rol oynadığını burada vurgularız.

Özellikle Çin'deki anti-Japon ulusal kurtuluş savaşı, II. Dünya Savaşını emperyalistler arası bir savaş olarak ilan etmek isteyenleri çürütmektedir. Onlar bir yandan sadece Avrupa'yı veya özellikle 1939-1941 arası dönemi gözönüne almaktadırlar. Onlar diğer yandan, 2. Dünya savaşının nedeni ile -- ki bu şüphesiz emperyalist sistemin içinde yatmaktadır --, onun niteliği sorununu birbirine karıştırmaktadırlar. 2. Dünya Savaşında faşist devletlere karşı çekirdeği ve itici gücü, saldırıya uğrayan ülkelerin komünistler önderliğindeki halk yığınları oluşturmaktaydı.

Mao Zedung, Çan Kayşek'in ABD'nin Çin'deki işlerini yürüten faşist bir komprador olduğu konusunda hiç bir hayal beslemiyordu. Çan Kayşek'in sınıf ni-

teliğini ve bağımlılığını gördüğü için, Mao Zedung daha 1935'de (1) Çan Kayşek'in, ABD'nin rakibi olan Japonya'ya karşı savaşa en azından katılmak zorunda kalacağını önceden kestirdi.

ÇKP'nin önderlik ettiği askeri güçlere öncelikle Japon ordularına karşı savaşma imkanı verebilmek için Çan Kayşek'in en azından gecici olarak kurtarılmış üs bölgelerine karşı giriştiği askeri harekâtları durdurmaya zorlama imkanını elde etmede, halk kitleleri içinde gittikçe güçlenen, Japon emperyalizmine karşı savaş talebi belirleyici rol oynadı.

Komünist Enternasyonal'in Temmuz-Ağustos 1935'de yapılan VII. Dünya Kongresi, Çin'de mümkün olan en geniş anti-emperyalist cephenin kurulmasını ve dünya proletaryasının taktik açıdan mücadeleyi faşist güçler üzerinde yoğunlaştırmasını propaganda etti. Mao Zedung'un uyguladığı taktik, Japon emparyalizmine karşı mümkün olan en etkili mücadeleyi içeriyordu. Ama bu taktik aynı zamanda, Çin'de halk kitlelerinin önünde Çan Kayşek'in itibarını düşürmek, onu rezil etmek ve kitlelere kendi tecrübelerine dayanarak, ÇKP'nin gösterdiği yol ile Çan Kayşek'in yolu arasındaki temel farkı görme imkanını vermek için, her aşamada keskin bir mücadele yürütülmesini de içeriyordu. Bu bakış açısı altında bazı temel gerçekleri inceliyelim:

-- 1936'da Çan Kayşek (iç savaşın durdurulması yolundaki ÇKP'nin bütün tekliflerini reddederek) kurtarılmış bölgelere karşı yeni bir sefer düzenlemek isteyince, kendi subayları tarafından tutuklandı. Bu, Guomindang saflarında, bu arada Japon emperyalizminin saldırılarından daha ağır zarar gören ulusal burjuvazi saflarında, hatta ABD emperyalizmine bağımlı belirli kişiler arasında anti-Japon eğilimlerin ne kadar güçlü olduğunun bir işaretiydi. Böyle bir durumda ÇKP ne yapmalıydı? ÇKP, 1927'den beri halkın celladı olarak tanınan Çan Kayşek'in serbest bırakılmasını destekledi. Bu nasıl açıklanabilir? Böyle bir tavır haklı gösterilebilir mi? Bu soruları yanıtlayabilmek için, ÇKP'nin askeri gücünün uzun yürüşten dolayı 100.000 kişiden 30.000 kişiye düşmüş olduğu, buna karşılık Çin'deki karşı-devrimci hükümetin--ki bunun yegane temsilcisi Çan Kayşek değildi-- 2.9 milyonluk bir orduya sahip olduğu bilinmelidir. ÇKP öncelikle Japon emperyalizmine karşı mücadele etmek zorundaydı, iç savaşın sürmesi, gerçekten bir tehlike ve Çan Kayşek'in hedefi idi. Çan Kayşek'in idam edilmesi veya daha uzun bir zaman tutuklu bulunması iç savaşın sürmesini daha olası hale getirebilirdi. Çünkü bu, aslında Japon emperyalizmine karşı mücadele etmeye hazır olan sallantılı güçlerin önüne, Çin'deki anti-komünist kışkırtmayı ve komünistleri "cezalandırma eylemleri" ni haklı göstermek için sürülebilirdi. Bütün dünya önünde Japonya'ya karşı ÇKP'nin çizgisini propaganda etmek, iç savaşın durdurulmasını talep etmek, Çan Kayşek'in bütün dünya önünde bu konuda söz vermesini sağlamak, Çan Kayşek'in serbest bırakılmasını sağlayarak anti-komünist propagandayı ve zayıf düşmüş kızıl orduya karşı planlanan cezalandırma eylemlerini boşa çıkarmak için, ÇKP, Çin'de ve bütün dünyada çok aktüel olan ve ender raslanan bir istisna olan bu olaydan yararlandı! Pratiğin de gösterdiği gibi, bu kazançlar, gerçi önemli ama değiştirilebilir bir kişi olan Amerikancı kompradorların önderinin idamından elde edilecek kazançlardan çok daha büyüktü.

-- 1937'de --4 yıl sonra dünya çapında gerçekleştirilecek olan komünistlerle Amerikan emperyalistleri arasındaki anlaşmanın küçük çapta gerçekleşmesi olan-- ÇKP ile Guomindang arasında bir anlaşma, ÇKP'nin tekrar tekrar uzlaşma teklifleri yapmasından ve ödünler vermesinden sonra gerçekleşti.

Üzerinde çok tartışılan ÇKP'nin vermiş olduğu ödünleri inceleyelim:

(1). Ulusal hükümetin silahlı kuvvetle devrilmesi siyasetinin uygulanması bütün ülkede terkedilecektir.

(2). Demokratik İşçi ve Köylü Hükümetinin adı, Çin Cumhuriyeti Özel Bölge Hükümeti olarak değiştirilecek, Kızıl Ordunun adı Milli Devrimci Ordu olarak değiştirilecek ve doğrudan Nanking'deki Merkezi Hükümetin veya onun Askeri Konseyinin emrine verilecektir.

(3) Özel Bölge Hükümetine bağlı bölgelerde genel seçim hakkına dayanan tamamen demokratik bir sistem uygulanacaktır.

(4) Toprakağalarının topraklarına el koyma siyasetinden vazgeçilecek ve anti Japon ulusal birleşik cephenin ortak programı kararlılıkla uygulanacaktır." (Guomindang Merkez Yürütme Komitesi 3. Genel Toplantısına ÇKP'nin Telgrafı)

Bunlar ufak tefek şeyler değildi. Bu ödünler ancak, Çin'deki baş çelişmenin bir iç çelişme olmadığı, Japonya'nin bütün Çin'i boyunduruk altına almakla tehdit ettiği ve öncelikle Japonya'nın yenilgiye uğratılması gerektiği gerçekten kavrandığı zaman anlaşılabilir.

-- Mao Zedung aynı zamanda yanlış anlamaya yer vermeyecek bir şekilde şunu açıklıyordu:

"Çin'in İngiliz, Fransız emperyalistlerinin safında savaşa girmesi gerektiği görüşü, teslimiyetçilerin görüşüdür; bu, Japonya'ya karşı direniş savaşının çıkarlarına uymamaktadır; Çin ulusunun bağımsızlık ve kurtuluş çıkarlarına uymamaktadır ve açıktan açığa reddedilmelidir." (Mao Zedung, S.E. Cilt I.sf. 328)

-- ÇKP hiç bir zaman, kurtarılmış bölgelerde ÇKP'nin önderliğinden, Guomindang'ı eleştirme ve komünist propaganda yapma özgürlüğünden vazgeçmemiştir. (Çan Kayşek bunu çok defa "Merkezi Hükümetin emirleri" ile kurtarılmış bölgeler de ortadan kaldırmaya çalışmış, ve ÇKP içindeki bazı sağ oportunistler bunu kabul etmiştir.)

-- ÇKP 1927'den beri ilk defa --geçici de olsa-- Guomindang'ın egemen olduğu bölgelerde komünist kitle gazetelerini legal olarak çıkarma imkanına sahip oldu ve legal bir parti olarak tanındı

-- Ulusal çelişmenin baş çelişme olmasına rağmen, icarı düşürerek ve ücretleri artırarak işçi ve köylülerin durumunu düzeltme mücadelesinden vazgeçilmedi.

Bu sıralarda topraklara el konması reddediliyordu. (3) Çünkü bu, ancak silahlı güçlerle mümkün olabilirdi, içeride iç savaşın sürmesine neden olur ve Japon emperyalizmine karşı mümkün olduğu kadar çok birliğin cepheye çekilmesine engel olurdu. Bundan başka Japon taraftarı toprak ağalarının topraklarına el kondu. Bu, zorunlu olarak bir dizi aslında Japon taraftarı toprak ağasının tarafsız tavır almasına, ve Japonların ilerlemesini desteklemekten çekinmesine yol açtı.

-- Gerçi Kızıl Ordu Merkezi Hükümetin "emrine" veriliyordu. Buna rağmen Kızıl Ordu ÇKP'nin önderliği altında olan ve Merkezi Hükümetin "emirlerine" sadece anti-Japon kurtuluş savaşına hizmet ettiği zaman ve ölçüde uyma olanağına sahip bağımsız bir ordu olarak kaldı.

Pratik, bu anlaşmanın birinci planda ideolojik bir baskıyı içerdiğini gösterdi. ÇKP ve Çan Kayşek'in önderlik ettiği iki güç, öncelikle Japonya'ya karşı savaşmak istediklerini yüksek sesle açıklıyordu. Halk kitleleri bunu duyuyor ve şunu görüyordu:

ÇKP öncelikle Japonya'ya karşı savaşıyor, büyük zaferler kazanıyor, halk kitlelerini de silahlandırdığı için Japon birliklerini yeniyordu. ÇKP,Çan Kayşek'e saldırmamakla kalmıyor, hatta onu serbest bırakıyordu.

Buna karşılık Guomindang birlikleri --söz vermelerine rağmen-- birinci planda Komünistlere ve kurtarılmış bölgelere karşı savaşıyor, 1939'da 100.000 kişilik bir güçle sovyet alanlarını abluka altına alma harekatına başlıyor, 1941 ve 1943'te büyük operasyonlarla anti-Japon silahlı halk milislerine-- onlar Japonya'ya karşı savaşırken-- saldırıyorlardı. Aynı zamanda da Japon emperyalizmine karşı mücadelede çok pasif davranıyorlar ve bundan dolayı, 2,9 milyonluk orduları Japon emperyalistleriyle temas ettikleri yerlerde büyük yenilgilere uğruyorlardı.

Bu, halk kitleleri için büyük kayıplar vererek elde edilen bir eğitim oldu ve 1945'e kadar ÇKP'nin otoritesinin muazzam bir şekilde artmasına neden oldu. 1939-1945 arası dönemde, ABD emperyalizminin,ÇKP'ne karşı mücadelesinde Çan Kayşek'i gittikçe daha yoğun bir şekilde desteklediği ortaya çıktı. Özellikle 1940-1942 yılları arası ÇKP'nin önderlik ettiği güçler açısından çok çetin yıllardı.

Mao Zedung'un "yeni demokrasi" üzerine önemli programatik çalışmaları, ayrıca çalışma stilinin düzeltilmesi, günlük çalışmada diyalektik materyalizmin uygulanması için açılan kampanyalar tam da bu zamana rastlar.

"Yeni Demokrasi Üzerine" adlı yazısında Mao Zedung, devrimin demokratik aşamasının temellerini, ayrıca sosyalist devrime geçiş perspektifini açıkladı. Bu sırada Çan Kayşek'e yapılan çeşitli teklifler, devrimin birinci aşamasının programatik hedefinde hiç bir değişiklik yapmıyordu. Bu programatik hedef, Çin'de emperyalizmin ve feodalizmin tasfiyesi,--öncelikle işçi ve köylülerin bir diktatörlüğü olan-- bütün gerçekten anti-emperyalist ve anti-feodal güçlerin bir diktatörlüğünün kurulmasıydı.

1945'de açık propagandası yapılan Çan Kayşek'le bir koalisyon hükümeti kurulması imkânına, --bu, ülkede pratikte var olan iki devlet iktidarı ve iki ordu gerçeğini hesaba katan ama yeni demokrasi devletiyle karıştırılmaması gereken bir talepdi-- bu dönemde değinilmekle birlikte, Mao Zedung'un sosyalizm ve komünizm perspektifinin, azami programın propagandasını yanlış anlaşılmıyacak bir şekilde yapmış olması çok önemliydi. Çok kabaca da olsa Batı Avrupa komünist partilerinin çizgisiyle yapılacak bir karşılaştırma, Mao Zedung'un bu dönemde sağ oportünist tehlikeye karşı çok daha tutarlı bir mücadele yürütmüş olduğunu gösterecektir. Mao Zedung Fransa KP'nin "Her şey birleşik cephe üzerinden" şiarını dolaylı olarak eleştirdi ve ÇKP'nin bu şiarı reddettiğini, her sorunda Guomindang'a danışarak karar verilirse, bunun ÇKP'nin elini kolunu bağlayacağını açıkladı.

- - - - - - - - - - - - - - - - -

1937-1945 arası dönem sadece Japonya'ya karşı savaş dönemi değildi. O, ayrıca 1949 öncesi iç savaşın nüvesini de içinde taşıyordu. Bu dönemde ÇKP geniş ölçüde mevzilerini sağlamlaştırdı, ama Çan Kayşek kliği de hazırlık yapıyordu.

Sosyo-ekonomik yapı ve devlet iktidarı konusuna gelince: Çan Kayşek'in yönettiği "dört büyük aile" nin, Amerikan emperyalistlerinin çıkarına uygun olarak, bütün bankaları ve ticaret merkezlerini kendi ellerinde yoğunlaştırmalarının yanısıra, Japonya'ya karşı savaş ve Amerikan emperyalizminin yardımı; (kurtarılmış bölgeler dışında) merkezi bir devlet iktidarının sağlamlaştırılmasına ve bürokratik--yani devlet aygıtına dayanan-- kapitalizm şeklinde komprador kapitalizminin geniş ölçüde yayılmasına yol açtı. Tarih, örneğin B. Avrupa komünist parti önderlerinden farklı olarak, Mao Zedung'un (tek tek taktiksel önlemlerin burada yapamıyacağımız ve yapılması da gerekli olmayan tahlilinden bağımsız olarak) Amerikancı emperyalist güçlerle yapılan koalisyonun sınırlarını açıkça gördüğünü göstermiştir. Mao Zedung onları daha anti-faşist savaş döneminde ödünlerin verildiği koşullara uygun olarak --ama hiçbir zaman silahları elden çıkarmadan-- teşhir etmiştir.

Kendi ülkelerindeki komprador kliklerine tabi olmayı haklı göstermek için kendilerini ikiyüzlü bir şekilde Mao Zedung'a dayandıran birçok oportunistin kapıldığı Çin devriminin bu aşamasının çekiciliği, Mao Zedung gerçekten incelendiği zaman onlara karşı yönelmektedir.

Göstersinler bakalım, kendi ülkelerinde o dönemki Çin'dekine benzer şekilde kurtarılmış bölge ve Kızıl Ordu var mı? Ancak bu koşullar altında komprador klikleriyle geçici anlaşmalar mümkün olabilir, yoksa bu, komünistleri komprador kliklerine tabi kılmak anlamına gelir. Bunun dünya çapında anti-faşist cepheyle olan o zamanki bağı da cabası.

Açık ve yanlış anlaşılmayacak bir şekilde komprador burjuvaziyle bir ittifakı reddetmiş olması ve devrimci bir birleşik cephe konusunda kafasının açık olması İ. Kaypakkaya'nın şüphesiz önemli bir kazanımıdır.

Anti-Japon savaşının dersleri ve Mao Zedung'un bu dönemki yazıları, sosyal-şövenist şematizme olduğu gibi, Mao Zedung'un "işbirlikçi" v.s. olduğu şeklindeki ilkel iftiralara karşı amansız mücadele içinde savunulabilir ve savunulmalıdır.

3. ÇAN KAY-SEK'E VE EMPERYALİZME KARŞI KAZANILAN ZAFER

Sovyetler Birliğinin savaş ilan etmesinden kısa bir süre sonra, Japonya'nın 14 Ağustos 1945'de teslim olması, Doğu'da 2. Dünya Savaşının sona erdiğini gösteriyordu. Ayrıca bu tarih, Çin'de Japonya'ya karşı verilen direniş savaşının zaferle sona erdiği gündür.

Bu direniş savaşından ÇKP ve Halk Kurtuluş Ordusu çok güçlenmiş olarak çıkıyordu. Daha Nisan'da VII. Parti Kongresi sırasında, parti üyelerinin sayısı 1.200.000'e yükselmiş,Halk Kurtuluş Ordusu 1.000.000'a yakın kişiyi kapsıyor,ve 2.200.000 kişilik bir halk milisi tarafından destekleniyordu. Kuzey ve Orta Çin'in büyük bir kısmını kaplayan kurtarılmış bölgeler, emin bir cephe gerisi oluşturuyorlardı.

Diğer yandan, (4.000.000 kişiden fazla olan) Guomindang ordusu hala çok daha güçlüydü, büyük kentleri denetimi altında tutuyor ve pratikte Guomindang,devlet aygıtını, öncelikle ordunun yöneticilerini elinde tutan ABD emperyalizminden ayrıca askeri ve büyük parasal yardım alıyordu.

Henüz iç savaş başlamamıştı. Japon saldırganlarına karşı zaferin yeni kazanılmış olduğu bu durumda, halk kitleleri içinde ve parti üyeleri arasında, özgürlük ve bağımsızlık savaşının sona erdiği şeklinde hayaller doğmaya başladı.

Mao Zedung buna karşı önemli bir mücadele yürüttü, aynı zamanda da devrimci iyimserliği ve zafere olan güveni arttırdı. Mao Zedung, Çan Kayşek kliği ve onun arkasında duran ABD emperyalizminin niteliği konusunda bütün şüpheleri ortadan kaldırarak, kitleleri ideolojik ve siyasal bakımdan iç savaşa hazırladı:

> "Gerici olan her şey aynıdır; eğer vurmazsan düşmez. Bu, yeri süpürmeye de benzer; süpürgenin erişmediği yerlerdeki tozlar hiç bir zaman kendiliğinden yok olmaz." (1)

Çan Kayşek'in iç savaş hazırlıklarını gizlemek için yaptığı barış demagojisini teşhir etmek amacıyla, ÇKP Çan Kayşek ile görüşmelere girişti ve Japon emperyalizmi yenilgiye uğratılmadan önceki dönemde yapmış olduğu,bir koalisyon hükümeti kurulması teklifini Çunking'de yineledi. Bu görüşmelerin amacı, kitlelere kendi tecrübelerine dayanarak iç savaşı kimin kışkırttığını ve başlattığını, ayrıca zaferin görüşmelerle değil sadece mücadeleyle elde edileceğini kavratmaktı. ÇKP bu görüşmelerde hiç bir temel konuda ödün vermedi, tam tersine Mao Zedung enerjik bir şekilde şunu talep etti:

> "Halkın silahları --her tüfek ve her mermi-- muhafaza edilmeli, elden çıkarılmamalıdır." (2)

Bu talep tam yerindeydi. Görüşmeler başarısızlıkla sonuçlandı. Temmuz 1946'da, Japonya'ya karşı kazanılan zaferin üstünden bir yıl bile geçmeden, Guomindang orduları kurtarılmış bölgelere karşı büyük bir askeri saldırıya giriştiler.

İç savaş artık başlamıştı. Bu iç savaş, Mao Zedung'un nitelendirdiği gibi, "görünüşte Çan Kayşek'in, aslında ABD'nin Çin halkına karşı yürüttüğü bir saldırı savaşı" (3) idi. Bu savaşın amacı "Çin'i bir ABD sömürgesi haline getirmek" (4) idi.

ÇKP, Guomindang bölgelerindeki halk kitlelerini Çan Kayşek diktatörlüğüne ve ABD emperyalizminin saldırısına karşı direnmeye çağırdı. Bu çağrı büyük bir yankı uyandırdı.

Guomindang diktatörlüğünün kanlı faşist terörüne rağmen, sadece 1947 yılında 3.000 işçi grevi yapıldı. Büyük kentlerde "Emperyalizm defol","Hainler defolun" sloganları altında güçlü gösteriler ve mitingler düzenlendi. Köylüler ayaklandılar. Bu ayaklanmalar 1947'de 17 eyaleti kapladı ve bir milyon köylüyü mücadeleye

soktu. Ulusal burjuvazi de, ABD emperyalizminin egemenliğine karşı memnuniyetsizliğini göstermeye başladı.

Bu durumda, Mao Zedung

> "emperyalizme ve feodalizme karşı yönelen ve bütün ülkeyi kaplayan mücadelerin, yeni bir büyük halk devrimine doğru gelişeceği"(5) ni tesbit etti.

Bu temel üzerinde, proletarya ve onun partisinin önderliğinde geniş bir ulusal birleşik cephe oluştu.

Bu birleşik cephe, 1925-1927 yıllarındaki ilk tüm ulusu kapsayan birleşik cepheden farklı olarak, emperyalizmin ve feodalizmin yanısıra, 1927'den sonra ortaya çıkan bürokratik sermayeye karşı da yöneldi. Bu bürokratik sermaye dört büyük aile tarafından temsil ediliyordu. Bu ailelerin hepsi Çan Kayşek'le akraba idi.

Ama asıl belirleyici fark, artık proletaryanın Çin devriminde tartışma götürmez bir şekilde egemenliği elinde tutmasında, köylü kitlelerini etrafında toplamasında ve tüm Çin halkının mücadelesine önderlik etmesinde yatmaktaydı.

Bu cepheyle anti-Japon birleşik cephe arasında da farklılıklar bulunmaktadır. Çünkü, Mao Zedung'un dediği gibi, ikincisinden farklı olarak birincisinin ayrıca "daha derin bir temeli" (6) vardı. Çünkü, öncelikle geniş bir tarım devrimi gelişiyor, anti -Japon savaş döneminde verilmesi gerekli olan ödünler terkediliyor, ve kira ve borç faizlerinin düşürülmesi siyasetinden, adım adım toprak ağalarının topraklarına el konulması ve bu toprakların köylülere dağıtılması siyasetine geçiliyordu. Komünist partisi tarafından Eylül 1947'de toplanan bütün Çin'i kapsıyan köylü konferansının temelini de bu siyaset oluşturuyordu.(7)

Aynı sırada, Temmuz-Eylül 1947 arasında, Halk Kurtuluş ordusu savunmadan saldırıya geçti. Guomindang orduları ağır yenilgiler aldılar. Daha verilecek büyük mücadeleler vardı, ama artık zafer görünürdeydi.

Şiddetli muharebelerle dolu bir yıl sonunda Guomindang ordusu gittikçe daha fazla çözülmeye başladı ve 1949 başında artık herhangi bir şekilde etkili savunma hattını bile tutamıyacak bir hale geldi. Bu, aynı zamanda işçilerin ayaklanmalarına bağlı bir şekilde kentleri ele geçirmek, fabrikaları kurtarmak ve ekonominin yeniden inşaını hazırlamak için, çalışmanın ağırlık noktasının kırlardan kentlere kaydırıldığı andı. Mao Zedung şu şiarı yayınladı:

> "Geçtiğimiz yirmi yıl içinde uygun hareket ettiğimiz 'Önce kırsal alanlar, sonra kentler' formülü bundan sonra esaslı bir şekilde değiştirilecek,'Önce kentler, sonra kırsal alanlar' formülüne dönüştürülecektir." (8)

Önde duran tüm ülkenin kurtarılmasına bağlı olarak Mao Zedung kadroları, parti üyelerini ve kitleleri, yakın gelecekte ekonomik inşanın öncelik kazanacağı ve kadroların kendilerini ekonomi ve örgütleme çalışmasına hazırlamaları gerektiği konularında eğitti. Öncelikle, karşılarında başka bir düşman olacağı konusunda uyardı.

> "Tüfeklerle silahlanmış olan düşmanlar yok edildikten sonra, hala düşmanlar olacaktır. Bu düşmanların tüfekleri olmayacaktır ama bize çok şiddetli bir şekilde saldıracaklardır. Bu düşmanları kesinlikle hafife almamalıyız." (9)

Mao Zedung'un bütün eğitme çalışması şu yöndedir: Aşırı sevincin, kendi kendini beğenmenin ve uyanıklığın azaltılmasının zamanı değildir. Mao Zedung, zaferle birlikte uluslararası öneme sahip bir zafer kazanılmış olacağına, ama bu zaferin sağlamlaştırılmasının daha da büyük bir görev olacağına kadroları hazırlamaktadır. Mao Zedung uzun yürüyüşün mücadele ruhunu hatırlatarak şöyle demektedir:

> "Bütün ülkede zaferin elde edilmesi --bu onbin millik bir uzun yürüyüşün sadece ilk adımıdır." (10)

Komünistlerin bu uzun mücadelede dayanıklı olmaları için, Mao Zedung, onların

bu yolda karşılaşacakları tehlikeleri açık bir şekilde gözler önüne sermektedir:

"Burjuvazinin bizi silah zoruyla yenemiyeceği artık kanıtlanmıştır. Ama burjuvazi dalkavuklukla saflarımızdaki zayıf iradeli unsurları baştan çıkarabilir. Silahlı düşmanın yenemediği, düşman karşısında kahraman denmeye layık olan, bununla birlikte 'şeker kaplı mermiler'le yapılan bir saldırıya dayanamayacak ve şekerden mermilere yenilecek komünistler olabilir." (11)

Mao Zedung bu sıralarda, sağ oportünizme ve teslimiyetçilik tehlikesine karşı kararlı bir mücadele yürüttü. 1948 sonunda kaleme aldığı "Devrimi sonuna kadar sürdürün" adlı parlak yazısında da teslimiyetçilik tehlikesine karşı çoşkun bir mücadele açmıştır.

Mao Zedung, ideolojik olarak bağışıklık kazanılması için, tehlikeleri önleyici bir şekilde göstermekle yetinmemektedir.Tam da bu sıralarda Mao Zedung'un komünist partisi tarafından gerçekleştirilen proletaryanın egemenliği, işçi-köylü ittifakının sağlamlaştırılması, demokratik devrimin sosyalist devrimle devam ettirilmesi v.s. gibi demokratik devrimin temel ilkelerini bu dönemde tekrar tekrar ortaya atıp açıklaması göze çarpmaktadır.

Çin devriminin büyük başarılarının hangi temeller üzerinde yükseldiği konusunda o öncelikle bütün şüpheleri ortadan kaldırmıştır. ÇKP'nin kuruluşunun 28. yıldönümü dolayısıyla kaleme aldığı "Halkın Demokratik Diktatörlüğü Üzerine" adlı yazısında Mao Zedung'un şu meşhur sözleri yer almaktadır:

"Biz,hem yerli ve yabancı düşmanlara, hem de partinin içindeki ve safları dışındaki düşmanlara karşı mücadele etmeliyiz. Marks, Engels, Lenin ve Stalin'e, bize bu mücadelede kullanacağımız silahları verdikleri için müteşekkiriz. Bu silah makinalı tüfek değil Marksizm-Leninizmdir." (12)

Mao Zedung, bu silahla mücadele etmeyi bildiğini, devrim esnasında kanıtlamıştır. Bu yazıda Mao Zedung, tüm ülkenin kurtarılmasından kısa bir süre önce Çin'deki gelecek iktidarın niteliğini bir kere daha açıklamakta ve bunun hangi esas sınıf güçlerine dayanacağına açıklık getirmektedir. O, halkın demokratik diktatörlüğü; bütün halkın --işçi sınıfı,köylülük, küçük burjuvazi ve anti-emperyalist ulusal burjuvazinin-- iktidar sahibi olduğu bir devlet olacaktır.

Bu, daha 1926'da:

"Çin'deki gelecek devrimci iktidar, nitelik olarak genel olarak bizde 1905 de söz konusu olan iktidara benzeyecektir, yani proletarya ve köylülüğün demokratik diktatörlüğünün bir türü olacaktır; tek bir fark ile ki, o esas olarak anti-emperyalist bir iktidar olacaktır" (13)

tesbitini yapan Stalin ile uyum içerisindedir.

Demokratik devrimin bu programatik hedefinden vazgeçtiği şeklinde Mao Zedung'a yöneltilen sakat saldırılar, hiç bir yanlış anlamaya meydan vermeyecek bir şekilde reddedilmelidir. Çünkü, Çin devrimin anti-emperyalist görevleri ve hedefleri, ulusal burjuvazinin devrimin zafere ulaştığı esnada hala devrimin saflarında durması imkanını doğurdu. Çin'de ulusal burjuvazi, Çan Kayşek ve ABD emperyalizmine karşı zafer kazanılana dek işçi ve köylülerin müttefikiydi ve bundan dolayı da iktidara katılabildi. Bu iktidarın öz olarak işçi ve köylülerin demokratik diktatörlüğü olduğunu Mao Zedung'un aşağıdaki açıklaması kanıtlamaktadır:

"Halkın demokratik diktatörlüğünün temelini, işçi sınıfı, köylülük ve kent küçük burjuvazisinin ittifakı, ama ilk planda işçi sınıfı ve köylülüğün ittifakı oluşturmaktadır....
Halkın demokratik diktatörlüğünün, işçi sınıfının önderliğine ihtiyacı vardır, çünkü işçi sınıfı en uzağı gören, en fedakar ve en tutarlı devrimci sınıftır. Devrimin tüm tarihi, işçi sınıfı önderlik etmediği zaman, devrimin başarısızlığa mahkum olduğunu, ama işçi sınıfının önderliği altında muzaffer olduğunu göstermektedir. Emperyalizm çağında hiç bir ülkede başka bir sınıf

gerçek bir devrimi zafere götüremez." (14)

Mao Zedung'un 1 Ekim 1949'da Pekin'de Halk Cumhuriyetinin kurulduğunu ilan ettiği büyük miting, halk kitlelerinin emperyalizme bağımlı feodal ve kompradorların diktatörlüklerini uyguladıkları eski devletin parçalanmasından ve yeni bir devletin, kendilerine ait halk demokrasisi devletinin kurulmasından duydukları sevincin bir ifadesiydi.

.....

1949 sonu ve 50'li yılların başında, uluslararası planda halk demokrasisi sorunu üzerine kapsamlı bir tartışma yürütüldü. Bu tartışmanın en büyük kısmı Kominform' yayın organı olan "Sürekli Barış İçin — Halk Demokrasisi İçin"de yayınlandı.

Bu tartışmanın kapsamı içinde Mao Zedung'un "Halkın Demokratik Diktatörlüğü Üzerine" adlı makalesi de yayınlandı. (15) Doğu Avrupa'nın halk demokrasileri ile Çin'deki halk demokrasisi arasında öze ilişkin farklılıklar olduğu bu tartışmada ayrıntılı bir şekilde incelendi ve ortaya kondu.

Doğu Avrupa halk demokrasileri bu sıralarda proletarya diktatörlüğünü başarıyla uyguluyorlardı. Onlar, kapitalizmi tasfiye etmek için sosyalist devrime geçmiş bulunuyordu. Bundan dolayı da, Doğu Avrupa'daki halk demokrasilerinin sınıfsal temeli Çin'deki halk demokrasisinin sınıfsal temelinden nitelik olarak farklı olmak zorundaydı.

Doğu Avrupa'nın halk demokrasilerinde sömürücüler devlet iktidarına ortak değillerdi, olamazlardı da zaten. Çünkü bu devletler proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirmiş ve bir bütün olarak sömürüye karşı sınıf savaşı ilan etmişlerdi.

Buna karşılık, Mao Zedung'un makalesinde açıkladığı gibi, Çin'de demokratik halk iktidarı egemendi. Bu devlet proletarya diktatörlüğü d e ğ i l d i r, çünkü Çin'de henüz sosyalist inşanın görevleri doğrudan gündeme gelmemiştir (16

Bu tamamiyle doğrudur. Çünkü halkın demokratik devleti altında kapitalizm henüz tasfiye edilmez, d ü z e n l e n i r (17), ekonomik alanda da henüz demokratik görevler, öncelikle tarım reformunun sona erdirilmesi ön planda durmaktadır.

Yani bu sorun, çoktan komünistler tarafından uluslararası alanda tartışılmış ve doğru karara bağlanmıştır.

Şimdi kendini özellikle kurnaz zanneden bazı sağ oportünistler gelmekte ve Çin' de 1949'da kurulmuş olan halkın demokratik diktatörlüğünü, öz olarak proletarya diktatörlüğü olarak satmaya çalışmaktadırlar. Bunun için ileri sürdükleri sav, halk iktidarına da proletaryanın önderlik ettiğidir. (18)

Bu buluş ne yeni, ne de orijinaldir. Aynı temellendirme ve aynı amaçla, Liu Saoçi ÇKP VIII. Parti kongresinde aynı iddiayı ortaya atmıştır. O, burjuvaziyle siyasi ittifakı sosyalist devrimde haklı göstermeye ve bunun proletarya diktatörlüğüyle bağdaştığını açıklamaya çalışıyordu.

Ama bunun ne Marksizm-Leninizmle, ne de tarihi gerçeklerle hiç bir ilgisi yoktur.

Proletarya diktatörlüğü ile, burjuvaziyle siyasi ictifak bir biriyle bağdaşamaz. Proletarya diktatörlüğü öz olarak burjuvazinin proletarya tarafından şiddete dayanarak baskı altında tutulmasıdır. Proletarya burjuvazi üzerinde kendi diktatörlüğünü uygular. Proletarya diktatörlüğü, sosyalizmi inşa ve kapitalizmi tasfiye etme aracıdır.

4. DEMOKRATİK DEVRİMDEN SOSYALİST DEVRİME GEÇİS

Çin Halk Cumhuriyeti'nin 1976'ya kadarki aşağı yukarı 25 yıllık gelişmesiyle ve Mao Zedung'un bu dönemdeki görüşleriyle ilgili bazı sorunlara girmeden önce, bu dönem üzerine tartışılırken akılda tutulması gereken bir soruna işaret etmek istiyoruz:

-- Bu döneme ait Mao Zedung'un yayınlanmasına izin verilmiş (otorize edilmiş) çok az yazısı bulunmaktadır.

-- Somut tarihsel ve siyasal koşulları doğru değerlendirmede yardımcı olacak, Çin'in 1949'dan sonraki gelişmesinin tümü hakkında çok az etraflı tahliller bulunmaktadır.

-- Ayrıca ÇKP içindeki parti içi mücadele hakkında ve Mao Zedung'un bu mücadelede aldığı tam gerçek tavır hakkında çok az belge bulunmaktadır.

Demokratik devrimden sosyalist devrime geçişte merkezi sorun, proletarya diktatörlüğü sorunudur. Bundan dolayı konuşmamın merkezinde o duracaktır.

1949'dan sonra demokratik devrimin aşağıdaki görevleri gündemdeydi:

--Kırsal alanda:Demokratik tarım devriminin, bütün feodal beylerin mülksüzleştirilmesinin, bütün Çin'de "Her çiftçiye tarla" şiarının gerçekleştirilmesinin köylülerin bütün borçlarının iptal edilmesinin ve feodal vergi sisteminin tümüyle ortadan kaldırılmasının sonuna kadar götürülmesi

-- Kentte: Emperyalistlerin ve kompradorların bütün fabrikalarına ve bankalarına el konması ve onların devlet mülkiyeti haline getirilmeleri, emperyalizme olan borçların iptali.Bu önlemlerin alınmasıyla, daha demokratik devrimde Çin'in modern sanayisinin % 80'i devletleştirilmiş oldu.

-- Kültürel alanda gündemde olan sadece feodal ve emperyalist kültüre karşı mücadele değildi. Bunun yanında özellikle okuma yazma öğretilmesi önemli bir görevdi.

Demokratik devrimin bu görevleri, esas olarak 1953'e kadarki dönemde yerine getirildi. Artık şu görevler gündemdeydi:

-- İşçi sınıfının sömürülmesini tamamiyle tasfiye etmek

-- Bireysel köylü ekonomisinin yerine, adım adım tarımın gönüllü olarak kollektifleştirilmesi.

-- Emekçi kitlelerde sosyalist kültürü ve ideolojiyi egemen kılmak

Bu görevleri, kırda ve kentte burjuvaziyi sınıf olarak tasfiye etme mücadelesi içinde sadece proletarya diktatörlüğü devleti çözebilir.

1953'de, sosyalist ekonomi biçimlerinin öncelikle gelişmesini sağlıyacak olan ilk beş yıllık plan (1953-1957) kabul edildi (1)

Bir yıl sonra yeni bir anayasa kabul edildi. 15 Eylül 1954'de I. Ulusal Halk Kongresinin I. Toplantısında Mao Zedung kabul edilecek olan anayasa hakkında şunları söyledi:

> "Bu oturumda kabul edilecek olan Anayasa, ülkemizde sosyalizm davasını büyük ölçüde ilerletecektir." (2)

Anayasanın ön sözünde şunlar söylenmektedir:

> "Halk demokrasisi sistemi, yani yeni demokrasi sistemi, ülkemize, barışçıl yoldan sömürüyü ve baskıyı ortadan kaldırma ve müreffeh ve mutlu sosyalist toplum kurma imkanını sağlamaktadır." (3)

Çin Halk Cumhuriyetinin 1954'deki anayasası, "yeni demokrasi" devlet sistemi -- yani burjuvaziyle siyasi ittifak-- korunarak "Sosyalist toplum"un kurulabileceğinden açıkça yola çıkmaktadır. Yani pratikte "barışçıl yoldan"; "demokratik yol", yani burjuvazi üzerinde şiddet uygulamamak anlaşılmaktadır. Yani buna göre sosyalist proletarya diktatörlüğüyle d e ğ i l "Halk Demokrasi diktatörlüğünün" demokratik devletiyle sosyalizme geçilecektir. Bunun Marsizm-Leninzmle hiçbir ilgisi yoktur.

Mao Zedung'un 1950-1955 arası döneme ait Mao'nun kabul ettiği yazılarının hiçbir yerinde, başlayan sosyalist devrimden ve "sosyalizmin inşasından" söz edilmesine rağmen, proletarya diktatörlüğünden bahsedilmemektedir

Sonra 1956'da SBKP XX. Parti kongresi yapıldı. Bu parti kongresi, Stalin ve genel olarak dünya emperyalizmine karşı mücadele konularında tamamiyle yanlış bir çizgi içermesinin yanında, çok iyi düşünülmüş bir rehavet havasının da propagandasını yapıyordu :" O kadar güçlü hale gelinmişti ki, düşman kendi istegiyle teslim oluyordu", "şiddet uygulanan dönemler artık geride kalmıştı" ve "burjuvaziyi 'demokratik yol' dan devirme imkanı artık vardı". Kruşcef'in demagojisinin içeriği buydu.

Kruşçef revizyonistleri Marksizm-Leninizmin temellerin e yaptıkları bu açık saldırılarında, burjuvazinin artık "ikna" edildiği "Çin devriminin tecrübeleri" ne de kendilerini dayandırıyorlardı. Çin'de onyıllar süren bir içsavaş verildiğini, kompradorların ve feodallerin zorla mülksüzleştirildiğini Kruşçef revizyonistleri ustaca gizliyorlardı. Bununla birlikte, ÇKP'nin ulusal burjuvaziye karşı devrimin sosyalist aşamasındaki hatalı tavrını kullanabildiler. (4)

SBKP XX. Parti Kongresinden kısa bir zaman sonra ÇKP VIII. Parti Kongresi yapıldı. VIII. Parti Kongresi, SBKP XX. Parti Kongresinin tamamiyle dümen suyunda bir kongre idi.

ÇKP VIII. Parti Kongresi burjuvaziye karşı baştan sona kadar revizyonist bir çizginin propagandasını yaptı: sosyalist devrim, burjuvaziye karşı şiddet uygulamadan, burjuvazi üzerinde proletarya diktatörlüğü olmadan yapılabilirdi. VIII. Parti Kongresi hatta

> "Çin burjuvazisi kelimenin tam anlamıyla sosyalist dönüşümü büyük çoşkuyla karşıladı " (5)

iddiasını yapacak kadar ileri gitti.

Çin toplumundaki baş çelişme konusunda, Mao Zedung'un VIII. Parti Kongresini "üretici güçler teorisinin savunucusu olarak eleştirdiği bilinmektedir(6). Bununla birlikte, bu eleştiriler VIII. Parti kongresinin ulusal burjuvaziye karşı tavrını açıkca hedeflememektedir.

Sosyalist devrimde de burjuvaziyle siyasi ittifak tezini --ÇKP VIII Parti Kongresi gibi coşkulu olmasa da -- Mao Zedung, daha sonra bizzat kendisi savunmuştur.

1957'de "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine" adlı yazısında Mao Zedung, Çin'de

> "işçi sınıfı ile milli burjuvazi arasındaki çelişme (nin) halk içindeki çelişmeler sınıflamasına"

girdiğini, sosyalist devrimde de

> "Çin milli burjuvazisinin ikili bir niteliği"

olduğunu, onun bir yanda işçi sınıfını sömürdüğünü, diğer yandan da

> "sosyalist dönüşümü kabul etmeye"

hazır olduğunu açıklıyordu.

Mao Zedung ulusal burjuvaziye karşı

> "birleşme, onu eleştirme ve eğitme siyaseti"

uygulanmasını talep ediyordu.(7)

Mao Zedung'un burada, burjuvazi üzerinde proletarya diktatörlüğü uygulanmayan bir sosyalist devrimden yola çıktığı açıktır. Mao Zedung bu dönemde arasıra "Proletarya diktatörlüğünden" bahsetmesine rağmen, bunun burjuvazi sınıfı üzerinde müsamahasız, topyekun diktatörlük olması gerektiğini açıklığa kavuşturmamıştır. Hatta Mao Zedung, ÇKP' VIII. Parti Kongresinin tespit ettiği ulusal burjuvaziyle siyasi ittifak çizgisini teorik olarak temellendirmeye çalışmaktadır:

> "Milli burjuvaziyle işçi sınıfı arasındaki çelişme, sömürenle sömürülen arasındaki bir çelişmedir ve niteliği gereği uzlaşmaz bir çelişmedir. Ama Çin' in somut koşullarında, iki sınıf arasındaki bu uzlaşmaz çelişme doğru bir biçimde ele alınırsa, uzlaşmaz olmayan bir çelişmeye dönüştürülebilir ve barışçıl yöntemlerle çözülebilir."(8)

Yani burjuvazi ile proletarya arasındaki uzlaşmaz çelişme --şiddet uygulayarak, baskı altında tutarak ve proletarya diktatörlüğü uygulayarak değil-- "barışçıl yöntemlerle", "eleştiri ve eğitim" yoluyla ç ö z ü l e b i l i r m i ş .

Mao Zedung, burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişmenin antagonist olduğu ilkesini, sözde sadece teorik alanda "niteliği gereği" geçerliymiş ama "pratik"te, ÇKP' nin "siyaseti" için uygulanamazmış gibi göstermektedir.

Ama proletarya diktatörlüğü, Lenin'in Kautsky'ye karşı tesbit ettiği gibi, somut koşullara bağlı bir sorun değildir. Gerçi kapitalizmden komünizme geçişte bir dizi siyasi şekillenmeler olabilir,

> "ama öz kaçınılmaz olarak aynı olacaktır: P r o l e t a r y a d i k t a t ö r l ü ğ ü " (9)

Lenin, 1919'da yapılan RKP(B) VIII. Parti kongresinde böyle bir siyasi şekillenmeyi-- burjuvazinin seçim hakkıyla ilgili sorunu-- somut olarak incelemekte ve tekrar ilkesel bir şekilde şunu ortaya koymaktadır:

> "...proletarya diktatörlüğünün burjuvaziyi her yerde baskı altında tutması ama onun seçim hakkını elinden almaması teorik olarak kesinlikle mümkündür.... Biz sadece, burjuvaziyi baskı altında tutmadan sosyalizme geçilebileceğni düşünenlerin sosyalist olmadıklarını söylüyoruz." (10)

Burjuvazi üzerinde proletarya diktatörlüğünün uygulanması, sosyalizmin inşası için siyasi ön şarttır, dünyanın bütün ülkeleri için geçerli olan sınıf mücadelesinin objektif bir yasasıdır. Bu yasa er veya geç kaçınılmaz olarak ortaya çıkmak, burjuvazi ile proletaryanın arasındaki çelişme şiddet yoluyla çözülmek zorundaydı, başka bir yol yoktu.

Burjuvaziye karşı "birleşme siyaseti" ne kadar uzun süre uygulanırsa ve böylece Marksizm-Leninizmin proletarya diktatörlüğü hakkındaki ilkeleri ne kadar uzun süre reddedilirse, ÇKP'nin revizyonist yozlaşma tehlikesi de o kadar büyürdü ve bütün çelişmeler Kızıl Çin'in varlığını tehlikeye sokacak kadar, patlayacak derecede keskinleşmek zorunda kalacaktı.

Mao Zedung bu tehlikenin çok geç farkına vardı, bu sınıf uzlaşmacısı çizgiyi çok geç reddetti.

Daha Kültür Devriminden önce --Mayıs 1963'de-- S ovyetler Birliğinin yozlaşmasının korkunç tecrübelerini gözönünde bulundurarak,enerjik bir şekilde şu çağrıyı yaptı:"/Hiç bir zaman sınıf mücadelesini unutmayın./ Çin komünistlerini ve proletaryasını

> "karşı-devrimci restorasyonun bütün ülkeyi kaplaması, Marksist-Leninist partinin revizyonist, faşist bir partiye dönüşmesi ve tüm Çin'in rengini değiştirmesi"

tehlikesine karşı uyardı. (II)

1965'de --aslında 1966'da-- Çin'de Kültür devrimi büyük bir şiddetle başladı. Kızıl Muhafızlar kuruldu. Kültür devrimin başlangıcında, birinci yılında, yani

1966'da, revizyonist kliklere ve hala işçileri sömüren ("sermayelerine" faiz alıyorlardı) ve çoğu zaman işletmelerin yönetimini ellerinde tutan burjuvaziye karşı mücadelede gençlik özellikle aktif bir rol oynadı.

Ocak 1967'de "Şangay'daki Ocak saldırısı", Çin'in en büyük sanayi kentinin işçilerini revizyonistlere karşı mücadelede harekete geçirdi, ve bütün Çin işçilerini peşine taktı. Bu hareket, universite ve okullarda da sorunlara açıklık getirmesi ve proletarya diktatörlüğünü uygulaması gereken bu devrimin önder gücünün, onun en bilinçli unsurlarının başında olması gereken işçi sınıfı olduğunu açıkça ortaya çıkardı.

Kültür Devriminin siyasi bir devrim, proletarya ve burjuvazi arasında bir ölüm-kalım mücadelesi, proletarya ve burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesinin sosyalist devrimde sürdürülmesi olarak anlaşılması Mao Zedung'un görüşlerinin belirleyici bir niteliğidir.

Artık, proletarya ve burjuvazi arasındaki çelişmelerin "barışçıl", "demokratik yol" dan veya benzeri bir şekilde çözülebileceğinden söz edilmiyordu. Tam tersine Mao Zedung, Kültür devrimini

> "proletaryanın burjuvaziye ve bütün sömürücü sınıflara karşı sürdürdüğü büyük bir siyasi devrim"

olarak tanımlamaktadır. (12)

Bu, Çin'de proleter -sosyalist devrimin, proletaryanın mutlak egemenliği ele geçirmek için verdiği mücadelenin, bütün siyasi iktidarı elde etmek için verdiği mücadelenin esas başlangıcıdır. Mao Zedung'un yanlış anlaşılmayacak bir şekilde ortaya koyduğu gibi, bu devrimde burjuvaziyle olan çelişmenin hiç bir "uzlaşmaz olmayan" yanı olamazdı:

> "Aşağıdaki gibi temel sorunlarda bir eşitlik olabilir mi? Proletaryanın burjuvaziye karşı verdiği mücadele, burjuvazi üzerinde proletarya diktatörlüğünün uygulanması, kültürün çeşitli kesimleri de dahil olmak üzere üstyapı alanında proletarya diktatörlüğünün uygulanması, proletaryanın partiye sızmış olan ve kızıl bayraklara karşı "kızıl bayraklar" sallayan burjuvazinin temsilcilerinin komünist partisinden temizlenmesi....
> Onlar bize karşı ölüm kalım mücadelesi vermektedir, bu mücadelede eşitlik söz konusu olamaz. Bundan dolayı biz de onlara karşı kaçınılmaz olarak aynı şekilde ölüm kalım mücadelesi veriyoruz ve bizim onlarla ilişkimizde eşitlik sözkonusu olamaz. Tam tersine bizim onlarla ilişkimiz; bir sınıfın başka bir sınıf tarafından baskı altında tutulduğu, yani PROLETARYANIN MUTLAK EGEMENLİĞE SAHİP OLDUĞU VEYA BURJUVAZİ ÜZERİNDE DİKTATÖRLÜK UYGULADIĞI bir ilişkidir. Sömürülen ve sömüren sınıflar arasındaki ilişki, sözde eşitlik veya barış içinde birarada yaşama gibi herhangi bir ilişki, veya insancıllık ve alicenaplık vs. ilişkisi değildir." (13)

Burada, Mao Zedung'un --1957'den sonraki keskin sınıf mücadelesinden dolayı-- burjuvazi üzerinde proletarya diktatörlüğü uygulanmasının zorunlu olduğu, proletarya ile burjuvazi arasında sadece ölüm-kalım mücadelesi içinde, şiddete dayanarak ve baskıyla çözülmesi gereken uzlaşmaz bir çelişme olduğu şeklindeki Marksist-Leninist görüşleri açıkça savunduğu ortaya çıkmaktadır. Mao Zedung maalesef 1956-1957 dönemindeki yanlış görüşlerini kitleler önünde ve özeleştirici bir şekilde çürütmemiştir. Tam tersine bu görüşler Kültür Devrimi sırasında da propaganda edilmeye devam edildi.

Kültür Devriminin kendine özgü en önemli özelliklerinden birisi, belki de en önemlisi şudur: Kapitalist restorasyon tehlikesine ve Liu Şao-çi ve Teng Siao-ping çevresinde var olan revizyonist klik biçimindeki burjuvazinin tamamiyle iktidara gelme tehlikesine karşı, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin şiddetli bir kitlesel sınıf mücadelesine ve proletarya diktatörlüğünün gerçekten kurulması uğruna siyasi bir devrime seferber etmek.

Bunlar Çin'deki Kültür Devriminin şüphesiz bazı olumlu unsurları ve aynı

zamanda da özellikleridir. Bunların gerçekten kavranması, görüşümüze göre daha önceki hangi olaylar ve yanlış gelişmelerden dolayı Çin'de Kültür devriminin gerekli olduğunun tahlil edilmesi ve kapsamlı bir şekilde kavranması demektir.

ÇKP ve Mao Zedung tam da bu anlayışa çok az katkıda bulunmuşlardır. Bizim Kültür Devrimine yönelttiğimiz başlıca eleştiriler-- tezler halinde— şu noktaları kapsamaktadır:

Kültür Devrimini bu şekliyle gerekli kılan hataların, ihmallerin ve koşulların özeleştirisel bir tahlilinden aslında kaçınıldı. Hatta Kültür Devrimi "tam zamanında yapıldı" (15) ve Liu Şao-çi'nin hataları "Mao Zedung'dan habersiz sokuldu" teziyle, Kültür Devrimine yol açan hatalar daha ziyade örtbaş edildi.

Örneğin Kültür Devrimi sırasında, pratikte Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in yerine geniş bir şekilde "Mao Zedung Düşünceleri"nin propagandası yapıldı. Özellikle Lin Biao, "Mao Zedung Düşüncelerini" "yepyeni bir çağın" Marksizm-Leninizmi olarak nitelendirdi ve böylece Leninizmin geçerliliğinin yerine geçirdi.

1975'de Marksizm-Leninizmin proletarya diktatörlüğü konusundaki temel tezlerinin propagandası yapıldığında --ki bu olumluydu-- Stalin'in yazıları eksikti.

Kültür devriminin temel teorik hatası, Çin gerçeğinin kendine özgü görünümlerinin yanlış bir şekilde genelleştirilmesidir.

Sosyalizmde burjuvazinin bir sınıf olarak komünizme kadar var olacağı tezi bunlardan birisidir. Çin'in Kültür Devrimine kadarki durumundan --gerçekten de Çin'de burjuvazi sınıf olarak hala vardı--sonuç çıkarmak ve burjuvazinin sınıf olarak tasfiye edilmesinin propagandasını yapmak yerine, sosyalist üretim ilişkileri altında da "burjuvazinin sınıf olarak" var olmaya devam edeceği görüşü "Mao Zedung Düşünceleri'nin teorik bir keşfi olarak gösterildi.

Kültür devriminin bütün çok olumsuz koşulları ve özellikleriyle birlikte, Çin'de peryodik olarak her altı-yedi yılda bir tekrarlanması gerektiği tezi ile, Çin'deki Kültür Devriminin kendine özgü şekli bir yasa haline getirildi. Böyle bir görüşle, revizyonistlerin yeniden güçlü bir şekilde ortaya çıkmaları engellenemedi, tam tersine böyle bir durum "normal" ve "kaçınılmaz" olarak görüldü. (18)

ÇKP içinde -- önderlik de dahil olmak üzere-- uzun zamandan beri iki çizginin varolduğu gerçeği de aynı şekilde yasa haline getirildi. "Parti içinde iki çizgi mücadelesi" teziyle, bir eksiklik, meziyet haline getirildi. Marksist-Leninist çizginin revizyonist çizgiyi tamamiyle yenip partiden uzaklaştırması gerektiğini ortaya koymak yerine, parti içinde ikinci bir çizginin,revizyonist çizginin varlığıyla uzlaşıldı (19)

Eğer Liu Şao-çi ve Teng Siao-ping revizyonist kliğinin devrilmesinden sonraki gelişme kavranmak isteniyorsa, biz, Kültür Devriminin bir başka temel hatasının; parti içindeki durum ve parti-içi mücadele konusunda kitlelere eksik bilgi verilmesi, yani parti önderliğinin pratiğinde kitle çizgisinin eksikliği olduğu görüşündeyiz.

Örneğin, Lin Biao'nun devrilmesi, Çen Bo-da'nın görevinden alınması ve Teng Siaoping'in hızlı bir şekilde yeniden yükselmesi, kesinlikle parti önderliğine güveni arttırmadı. Tam tersine bütün bunlar yeterli bir açıklık ve kapsamlı bir temellendirme yapılmadan oldu.

Dolayısıyla, kaçınılmaz olarak, attığı bütün adımları kitleler önünde ve kapsamlı bir şekilde temellendiren ve sözü ile eyleminin uyum içinde olmasıyla milyonlarca kitlenin güvenini kazanan ve bu güveni koruyan bir bolşevik partinin açık proleter önderliğinin olmadığı bir güvensizlik ortamı ortaya çıktı.

Bu öncelikle 1969 sonrasında açıkca ortaya çıktı.Mao Zedung, Lin Biao'ya karşı verilen parti içi mücadele konusunda, tahlillerle ve gerçekten temellendirilmiş tavırlarla artık kitlelerin önüne çıkmıyordu. Teng Siyao-ping yeniden mevki ve makam sahibi oldu.

Mao Zedung'un bütün bu sorunlar hakkındaki hiç bir tahlilini bilmemekteyiz. Sadece parçalar halinde alıntılar bulunmaktadır. Mao Zedung'un,Kültür Devriminin yukarıda bahsedilen hatalarına karşı kitleler önünde ideolojik bir mücadele v e r m e m e s i eleştirilmelidir.

1975'de Teng Siao-ping'e karşı yeniden bir mücadele başlatıldı, ama "Üç Dünya Teorisine" karşı böyle bir mücadele başlatılmadı. Teng Siao-ping'e karşı polemikte, proleter dünya devrimi ve uluslararası durumla ilgili sorunlara değinilmedi. Mao Zedung'un Teng Siao-ping'e karşı tavır aldığı bir tek sözü bilinmektedir:" Bu insan sınıf mücadelesine sarılmıyor." Teng Siao-ping bütün görevlerinden alındı ama partiden atılmadı.

Çok kısa bir zaman sonra Teng Siao-ping o zamanki parti başkanı Hua Guo-feng'in yardımıyla devrimcileri tutuklattı ve baskı altına aldırdı ve Çin'de karşı-devrimin iktidara gelmesini sağladı.

Ölümünden kısa bir süre önce Mao Zedung, merkezi sorunun proletarya diktatörlüğü olduğunu bir kez daha açıkladı. Marksizm-Leninizmden bütün sapmalara ve Mao Zedun'un hatalarına rağmen, Mao Zedung'un şu siyasi direktifinin altını çizmeli ve savunmalıyız:

> "Lenin neden burjuvazi üzerinde diktatörlük uygulamaktan sözetmişti? Bu meseleyi açıklığa kavuşturmak son derece gereklidir. Bu mesele açıklık kazanmazsa revizyonizme yolaçar. Bunun bütün ulusa kavratılması gerekir." (20)

* * * * *

Görüşümüze göre, tam da ellili yılların başı ile Mao Zedung'un ölümü arasındaki dönem; Mao Zedung'a ve özellikle ÇKP'ne karşı eleştirici bir tavır takınmanın mutlaka gerekli olduğunu, ve bu dönemin hatalarının köklü bir şekilde eleştirilmesinin zorunlu olduğunu göstermektedir. Gerekli olan şey, hataların düzeltilmesini ve Mao Zedung'un ve ÇKP'nin Marksist-Leninist kazanımlarını gözönünde bulundurarak, Çin Devrimi için büyük bir çoşkuyla mücadele etmiş olan ama sonunda bir yenilgi alan kitlelerin devrimci duygularını zedelemeyecek bir şekilde, dayanışma içinde bir eleştiridir. Bu, proleter ahlâkın bir yasasıdır.

MAO ZEDUNG'UN DEĞERLENDİRİLMESİ VE MARKSİZM-LENİNİZMİN SAVUNULMASI MOCADELESİ

5. MAO ZEDUNG'UN MARKSİST-LENİNİST ESERİNİ SAVUNALIM, HATALARINI ELEŞTİRELİM

Hiç kimse ve hiçbir şey tarafından yokedilemeyecek olan Mao Zedung'un temel ve dünya çapındaki en büyük tarihsel katkısını, onun 600 milyonluk Çin halkına devrimin anti-feodal, anti-emperyalist aşamasındaki zaferinde önderlik etmesi oluşturmaktadır. Bu zafer proleter dünya devriminin tüm diğer güçleri ile omuz omuza ve Stalin önderliğindeki sosyalist Sovyetler Birliği'ne dayanılarak kazanılmıştır.

Mao Zedung, Çin'de devrimin demokratik aşaması içindeki bir dizi farklı süreçler üzerine Lenin ve Stalin'in öğretilerini ve Komintern'in başlıca talimatlarını büyük bir ustalıkla uyguladı.

Mao Zedung'un öncelikle Çin'de demokratik devrimi içeren I-IV. ciltlerdeki eserlerinin incelenmesi, bunların tüm dünya komünistleri için mutlaka savunulması ve değerlendirilmesi gereken, büyük bir Marksist-Leninist tecrübe hazinesi olduklarını göstermektedir.

Görüşümüze göre, belirleyici hatalar, Mao Zedung'un demokratik devrimden sosyalist devrime geçiş ve proletarya diktatörlüğü hakkındaki görüşlerinde yatmaktadır. Bu sorunlarda görüşleri açık değildir ve kısmen Marksizm-Leninizmle çelişmektedir.

Mao Zedung'un 1966'dan önceki yazıları demokratik devrimden sosyalist devrime geçişin, siyasi planda bütün anti-emperyalist, anti-feodal sınıflar ve güçler diktatörlüğünden; proletarya diktatörlüğüne geçiş anlamına geldiğini açık olarak ortaya koymamaktadır. Proletarya diktatörlüğü, burjuvaziyi ortadan kaldırmak için proletaryanın aracıdır.

Mao Zedung'da, "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine"de görülmektedir ki; o, proletarya diktatörlüğünü milli burjuvaziyle siyasi ittifak içinde mümkün görmekte; hatta bu burjuvazi ile siyasi ittifak içinde sosyalizmin inşaının mümkün olabileceğinden yola çıkmaktadır. (1)

Bu görüşler Marksizm-Leninizmin öğretileriyle bağdaşmamaktadır. Bu görüşler Kruşçev revizyonistlerinin dünya komünist hareketi içinde kabul ettirmeye çalıştıkları proletarya ile burjuvazi arasında sınıf uzlaşmasının pratik olarak desteklenmesidir.

Bununla birlikte, Mao Zedung'un sonraki yıllarda bu yanlış görüşleri üzerinde ısrar etmediği vurgulanmalıdır. Mao Zedung önderliğinde ÇKP'nin sınıf mücadelesine sıkıca sarılmayı, proletarya diktatörlüğünü güçlendirmeyi, burjuvaziye karşı "ölüm-kalım mücadelesini" (2) en geç 1966'dan beri ÇKP içindeki revizyonist güçlere karşi propaganda ettiği tartışma götürmez bir gerçektir.

. . . . .

Büyük Proleter Kültür Devriminin Çin'de revizyonistlere karşı coşkun mücadelesinin 1966'da başlangıcından beri birçok partide şu düşünce gelişti: Stalin, Lenin'in ölümünden sonra Marksizm-Leninizm davasını dünya çapında devam ettirdi. Mao Zedung da Stalin'in ölümünden sonra Marksizm-Leninizmi, proleter dünya devriminin teori ve pratiğini, dünya komünist hareketinin birliğini dünya çapında savunma davasını ele aldı ve böylece kendine yaraşır bir şekilde Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in yanında saflandı.

Görüşümüze göre, Mao Zedung bu imkanı gerçekleştirememiştir. Bu görüşümüz sadece Mao Zedung'un 1957 sıralarında proletarya diktatörlüğü sorununda ağır hatalar yapmış olması ve bunları kitleler önünde özeleştiri yaparak düzeltmemiş olması gerçeğine dayanmamaktadır.

Bunun dışında, Mao Zedung'un önderliğinde ortaya konan (3) 1963'te dünya komünist hareketinin platformunun ilk adımının (25 Maddelik Öneri) içinde önemli hatalar taşıdığı, devam ettirilmediği, tartışılmadığı ve düzeltilmediği de ortadadır.

Örneğin "25 Maddelik Öneri" aşağıdaki ağır revizyonist hataları içermektedir:

Devrimin mümkün görülen iki yolu, barışçıl ve barışçıl olmayan yol şeklindeki şemanın propagandası yapılmaktadır. Böylece, burjuvazi şiddet yoluyla devrilmeden, burjuva devlet aygıtı şiddet yoluyla parçalanmadan proleter devrimin zafer kazanamayacağı şeklindeki Marksizm-Leninizmin bir temeli revizyondan geçirilmektedir.

"25 Maddelik Öneri"nin bir başka hatası da, bir emperyalizmin, yani ABD emperyalizminin mutlaklaştırılmasıdır.

Bunun dışında "Öneri"de, bağımlı, sömürge ve yarı-feodal ülkelerde devrimin mutlak bir parçası olan tarım devrimi bütünüyle atlanmaktadır.

Mao Zedung, Lenin'in ölümünden sonra Stalin'in yaptığı gibi dünya komünist hareketinin önderi rolünü üzerine alamadı. Modern revizyonizme karşı kapsamlı ideolojik, teorik tutarlı bir mücadele yürütmedi.

Altmışlı yılların ortasından itibaren Mao Zedung dünya komünist hareketinin büyük ideolojik mücadelelerine pratikte kapsamlı makale, broşür veya kitaplarla müdahale edici bir tarzda katılmadı. Hatta diğer komünist partileri önderleri ile yapılan toplantılar 1960'lı yılların sonunda, 1970'li yılların başında sona erdi. Bu dönemde Mao Zedung, dünya halklarına yaptığı çağrılarda kısmen ABD emperyalizmini mutlaklaştırdı ve diğer emperyalistlere karşı mücadeleyi ihmal etti. (4)

Bundan dolayı Stalin'in ölümünden sonra, Mao Zedung'un Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in eserini onların düzeyinde devam ettirdiği söylenemez.

Mao Zedung'un 1949'a kadarki eserleri Marksizm-Leninizmin Çin'e mükemmel bir şekilde uygulanmasıdır. Ve Lenin ve Stalin'in sömürge, yarı-sömürge ve bağımlı ülkeler hakkındaki öğretilerinin önemli bir somutlaştırılmasıdır. Fakat bu eserler hiçbir şekilde Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in proleter dünya devriminin sorunları ile ilgili eserinin köklü bir ilerletilmesi olarak görülemez.

Bütün bu sebeplerden dolayı biz Mao Zedung'u Marks, Engels, Lenin ve Stalin ile aynı düzeyde göstermenin yanlış olduğu sonucuna varıyoruz.

. . . . .

Mao Zedung'un Marksizm-Leninizmin bir klasiği olarak görülemeyeceğiyle hemfikir olan birçok yoldaş sorunu şöyle koyuyorlar: Ya Mao Zedung bütünüyle bir Marksist-Leninisttir ya da görüşleri bütünüyle revizyonisttir. Veya, Mao Zedung Çin devrimi gibi büyük bir devrimi zafere götürmüş ve Çin'de Marksizm-Leninizmi doğru uygulamış ise, onun sonraları revizyonist görüşler savunması imkansızdır.

Yine başka yoldaşlar ters yoldan sonuca varıyorlar: Mao Zedung 1957'de revizyonist görüşler savunmuş ise, önceleri veya sonraları Marksist-Leninist görüşler savunması imkansızdır.

Bütün bu görüşler temelden yanlıştır.

Böyle görüşler ileri sürenler aslında Marksist-Leninistlerin ilkesel hata yapmadığından veya hiçbir zaman revizyonist çizginin temsilcisi olamayacağından yola çıkmaktadırlar. Aynı şekilde, böyle şematik bir görüşün temelinde, bir revizyonistin veya revizyonist bir çizgi temsilcisinin asla Marksist-Leninist olamayacağı şeklindeki anlayış yatmaktadır.

Bu iki görüş de uyanıklığı engellemekte, Marksist-Leninistlerin revizyonist bir çizgiyi kabul etmesini veya revizyonist olmasını önlemek için eleştiri-özeleştiri ve ideolojik mücadelenin gerekliliğini gözardı etmektedir.

Böyle mekanik görüşlere önemle dikkat çekiyoruz çünkü "Mao Zedung Marksist-Leninist mi, değil mi?" şeklindeki sert tartışmada bu basit şemanın temel alındığı çoğu zaman ortaya çıkmaktadır.

Belirli önderlerin dünya komünist hareketinde ne zaman Marksist-Leninist olarak görüldükleri, ne zaman görülmedikleri sorununu aydınlatmak için, bütün diğer sorunlarda olduğu gibi, önce Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in bu soruna nasıl yaklaştıklarının incelenmesini öneriyoruz.

Burada bizim için, verilen örneklerle Mao Zedung arasında paralellikler çizmek kesinlikle sözkonusu değildir. Aslında amacımız, bu tarihsel tecrübelerden Mao Zedung'un değerlendirilmesi için kıstaslar ve görüşler; klasiklerin soruna yaklaşım şekillerinden dersler çıkarabilmektir.

-- Marks ve Engels'in mektuplarından; Bebel ve Wilhelm Liebknecht gibi o dönemin diğer sosyal-demokrat önderlerini değerlendirmelerinin kısmen çok olumsuz olduğu, özellikle "Gotha Programı" hakkındaki tartışmada onlara şiddetli saldırılar yönelttikleri ve eleştirdikleri ortaya çıkmaktadır. Teorik sorunları dikkate almazsak, Bebel çok ağır sağ oportunist, siyasi hatalar yapmıştır.

Bununla birlikte Lenin ve Stalin Bebel'i --bütün bu hatalarına rağmen-- Alman sosyal-demokrasisinin büyük bir önderi olarak propaganda etmişlerdir.

-- Görüşümüze göre, çok önemli başka bir örnek Rosa Luxemburg'dur. Onun ne felsefe, ne de ekonomi-politik alanındaki teorik görüşleri, kelimenin dar anlamında tamamiyle Marksist olarak görülemez. Rosa Luxemburg siyasi yalpalamalarında; Rusya'da Lenin ve Stalin önderliğindeki Bolşevikler karşısında Menşeviklere hak verecek kadar; onlarla çürük bir birliğin propagandasını yapacak kadar; belli bir dönem teorik ve pratik olarak Lenin'in partisine karşı çalışacak kadar ileri gitti.

Lenin'in kendisi Rosa Luxemburg'un hatalarını en açık şekilde gören bir Marksist olduğu halde, Rosa Luxemburg'u "Marksist", "komünist" olarak değerlendirdiği, propaganda ettiği ve Almanya Komünist Partisi'nin kuruluşunda desteklediği, vs. bilinmektedir.

Almanya Komünist Partisi de 1930'lu yıllara kadar Rosa Luxemburg'un hatalı görüşlerinin etkilerine karşı keskin bir mücadele yürütmüştür. Bu mücadelede Rosa Luxemburg'un revizyonist ve troçkistlere bırakılmaması gerektiği konusunda en ufak bir şüpheye yer bırakılmamıştır. Örneğin Ernst Thaelmann şöyle diyordu: "Rosa Luxemburg ve diğerleri bize aittir, Komünist Enternasyonal'e, Almanya Komünist Partisi'ne aittir..." Ama aynı zamanda şunu açıklıyordu: "Partinin bolşevikleştirilmesi açısından Luxemburgizmin hatalarının eleştirilmesi zorunludur." (5)

Görüşümüze göre, Rosa Luxemburg ile Mao Zedung arasında bazı önemli paralellikler olmasına rağmen, aralarındaki farklılıklar da görülmelidir. Çin'de muzaffer demokratik devrimin önderi olan Mao Zedung'un dünya çapındaki tarihsel kazanımının, Rosa Luxemburg'un şüphesiz büyük kazanımlarından daha büyük olduğu özellikle vurgulanmalıdır.

Bazı kişiler Mao Zedung'un Kautsky veya Plehanov'la karşılaştırılması gerektiği, yani Mao Zedung'un yaşamının ilk yarısında Marksist, sonra dönek olduğu şeklindeki tamamiyle yanlış görüşü yaymaya çalışmaktadırlar. Böyle bir karşılaştırma temelden yanlış ve, kanıtlara ve gerçek savlara dayanmamaktadır. Mao Zedung gerçi ağır hatalar yapmıştır ama Kautsky ve Plehanov'un tersine, pratik içinde hatalarını düzeltmiştir. O, Kültür Devriminde ve burjuvaziye karşı mücadelede revizyonistlerin saflarında yer almamış, tam tersine onlara karşı keskin bir mücadele yürütmüştür.

Görüşümüze göre, bir dizi başka kanıtlar yanında bütün bu örnekler kesinlikle şunu kanıtlamaktadır:
Komünist hareket içindeki bir önder hakkında nihai bir genel karar vermeden önce,

titizlikle ve kanıtlara dayanarak o kişinin hataları ve kazanımları incelenmeli, her şart altında kazanımlar tarihi gerçeklere uygun olarak değerlendirilmelidir. Hatalara karşı ise kitleler önünde sürdürülen, kanıtlara dayanan ideolojik mücadele verilmelidir.

Görüşümüze göre, Mao Zedung'un bilinen, ispatlı ve incelenebilir teori ve pratiği dikkate alınarak şu sonuç çıkarılmalıdır:

- Mao Zedung büyük bir Marksist-Leninist olarak Marksizm-Leninizmin öğretilerini Çin Devriminin demokratik aşamasında başarıyla uygulamıştır.
- Mao Zedung daha sonraki bir aşamada bazı ağır revizyonist görüşler savunmuştur.
- Fakat bu hatalar onun olağanüstü kazanımlarının reddedilmesini haklı çıkarmaz.

Bu nedenle biz Mao Zedung'un belli bir süre yanlış ve revizyonist görüşler savunmasının; onun "yozlaşmış", "revizyonist" olarak gösterilmesi için yeterli olduğu görüşünü kararlılıkla reddediyoruz.

Biz aynı zamanda Mao Zedung'un bütün görüşlerinin ve siyasetinin toptan savunulmasını, onun tüm görüşlerinin Marksist-Leninist olduğunu, hatta Marksizm-Leninizmin ilerletilmesi olarak propaganda edilmesini de reddediyoruz.

Görüşümüze göre, "Mao Zedung'u savunmak", sorunları gizlemek olmamalı, tam tersine onun Marksist-Leninist kazanımlarının ve hatalarının bilince çıkarılması olmalıdır!

6. MODERN REVİZYONİSTLERİN MAO ZEDUNG'A GETİRDİĞİ ESAS "ELEŞTİRİ"LER ÜZERİNE, DENG-HUA KLİKLERİNİN MAO ZEDUNG HAKKINDAKİ TAVRI ÜZERİNE

Dünya Komünist Hareketinin en ağır hatalarından birisi, görüşümüze göre, modern revizyonizme karşı mücadeleyi derinleştirmemiş olması ve Mao Zedung'a yöneltilen saldırıları tahlil edip çürütmemiş olmasıdır.

Eğer Mao Zedung'u --yani onun eserlerinde şüphesiz Marksist-Leninist olanları-- gerçekten savunmak istiyorsak, bu eksikliği gidermek zorundayız. Modern revizyonistlerin Mao Zedung'a yönelttikleri sözde "eleştiriler", Mao Zedung'un eserindeki tam da Marksist-Leninist olan şeylere yapılan bir saldırı olarak reddedilmelidir. Mao Zedung'un gerçek hatalarına karşı yöneltilen "eleştiri"lerin anti-Marksist, anti-Leninist bir bakışaçısından yapıldığı gösterilmelidir.

Kruşçev revizyonistleri çok sayıdaki ve çoğu zaman oldukça kapsamlı entrikaları ile bir tek amaç gütmektedirler. Onlar Mao Zedung'un "hiçbir zaman gerçek bir Marksist" olmadığını, sadece kendisine "Marksist maskesi taktığını" "kanıtlamaya" çalışmaktadırlar. (1)

Bu "eleştiri"ler daha yakından incelendiğinde şu göze çarpmaktadır: "Maoizm" olarak adlandırdıkları şeye karşı mücadelede Kruşçev-Brejnev revizyonistlerinin "kanıt"larının çoğu Mao Zedung'un olduğu kesin olan eserlerine dayanmamaktadır. Gerçekten Mao Zedung'un olan görüşler üzerine fikir yürüttükleri yerlerde ise saldırılarının revizyonist niteliği çok daha açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Bu, özellikle Mao Zedung'un demokratik halk devrimi ve halk savaşı hakkındaki öğretileri için geçerlidir. Modern revizyonistler bu öğretilerin karşısına kendi iflas etmiş "barışçıl yol" teorilerini koymaktadırlar.

Mao Zedung'un devrimci savaşın önemi hakkındaki tamamiyle doğru görüşlerini onlar boşuna çürütmeye çalışıyorlar. Mao Zedung'un:

"Evet, biz devrimci savaşın herşeye kadir olduğu şeklindeki teorinin savunucularıyız. Ve bu kötü bir şey değil, tam tersine iyi bir şeydir, bu Marksist bir şeydir" (2) tespitine karşılık onlar şöyle yazmaktadırlar:

"Bu kesinlikle Marksist bir şey değildir. Devrimci savaş sadece belirli koşullar altında kaçınılmazdır. Sosyalizmi kurmak için herşeye kadir yegane araç, devrimci kitlelerin, öncelikle de proletaryanın bağımsız örgütleridir." (3)

Şiddete dayanan devrim; sömürü ve baskıyı yoketmenin yegane yolu olan emperyalizmin iktidarının devlet aygıtını devrimci savaş yoluyla parçalamak için proletarya ve emekçi kitlelerin hazırlanması; işte revizyonistlerin hoşuna gitmeyen şeyler bunlardır, çünkü bunlar Marksist-Leninisttir ve "barışçıl yol" teorileriyle çelişmektedir.

Şiddete dayanan devrimin, silahlı mücadele içinde gerici devlet aygıtının şiddet yoluyla parçalanmasının reddi; işte bunlar Mao Zedung'un halk savaşı hakkındaki öğretilerine modern revizyonistlerin yönelttikleri "eleştiri"nin karşı-devrimci temelini oluşturmaktadır. Örneğin, onlar şöyle yazıyorlar:

" 'Halk savaşı' teorisi küçük-burjuva şiddet teorisine dayanmakta; emperyalizm üzerindeki zaferi sosyalizmin sosyo-ekonomik üstünlüğü yerine, silahlı mücadele araçlarının kullanılmasına, emperyalizmin askeri ve siyasi aygıtının(!!) askeri çarpışmalarla parçalanmasına bağlamaktadır." (4)

Revizyonizm herhalde bundan daha açık bir şekilde ifade edilemez!

Modern revizyonistlerin halk savaşına saldırıları sadece şiddete dayanan devrimin ilkesel gerekliliğini hedef almamaktadır. Uzun bir dönemden beri onlar Mao Zedung'a yönelttikleri kalıplaşmış saldırılarına, "kentlerin köylerden kuşatılması" askeri stratejisinin Mao Zedung'un "anti-proleter" tavrından kaynaklandığı görüşünü de katmışlardır. Mao Zedung'un geliştirdiği bu askeri strateji:

"Sadece bir askeri ilke değil, bunun yanında kentin ve buna bağlı olarak kent proletaryasının olumsuz toplumsal değerlendirmesidir. Bu kural Mao Zedung'un kente ve işçi sınıfına karşı duyduğu toplumsal antipatiye sıkı sıkıya bağlıdır." (5)

Mao Zedung'a yöneltilen sözde "eleştiri"nin hiçbir objektif temeli yoktur. Tam tersine, bu Mao Zedung'a yönelttikleri saldırıların anti-Marksist niteliğini ortaya çıkarmaktadır.

Mao Zedung'un "Proletaryanın önderliği olmadan Çin devriminin kesinlikle zafere" (6) ulaşamayacağını tekrar tekrar tespit ettiğini bilmelerine rağmen modern revizyonistler bunların "sadece açıklamalar" (7) olduğunu ilan etmekte ve bu konuda bir nebze olsun kanıt gösteremeden, "pratik"e geçmektedirler. Onlar işi aşağıdaki çarpıtmayı yapmaya kadar vardırıyorlar:

"Mao Zedung tekrar tekrar işçi sınıfının önder rolünü vurgulamış ve köylülüğü 'güvenilir bir müttefik' olarak nitelendirmiş olsa da, o köylülüğü devrimin temeli olarak görüyordu. İşçilerin eylemlerini pratikte köylülerinkinden daha az ciddiye alıyordu." (8)

Mao Zedung köylülüğü devrimin temel ögesi olarak nitelendirmekte haklıdır, çünkü devrim o zamanki aşamasında proleter bir niteliğe sahip değildi. Bu, Kruşçev revizyonistlerinin öncüllerine karşılık olarak; oportunistlerin

"Çin devriminin bu temel ve belirleyici ögesini, köylülüğü unuttuklarını"(9)

tespit eden Komünist Enternasyonal'in de bakışaçısıydı.

Mao Zedung proletaryaya karşı antipati duymamaktadır, tam tersine köylülüğün Çin demokratik devriminde oynadığı role karşı Kruşçev revizyonistleri aşağılayıcı bir tavır almaktadır.

* * *

Eğer sınıf bakışaçısından yola çıkılırsa, Kruşçev-Brejnev revizyonistlerinin Mao Zedung'un genel olarak anti-revizyonist mücadelesine ve özel olarak onun Çin'de revizyonistler üzerinde proletarya diktatörlüğü uygulanması mücadelesine kızgınca saldırmak zorunda oldukları açık hale gelir. Onlar özellikle Kültür Devriminden nefret etmektedirler.

İflah olmaz bürokratlar olarak onlar kitlelerin devrimci her eyleminden nefret ettiklerinden dolayı, Kültür Devriminin

"siyasi, ekonomik ve idari bir kaos haline geldiği" (10) karalamasını yapmaktadırlar.

Kendileri gibilerinin --Liu Şao-çi tipi döneklerin-- Kültür Devriminin hedefi haline gelmelerine ve iktidardan uzaklaştırılmalarına kızıyorlar ve Kültür Devrimini

"Çin'de kişilerin iktidarını yaratma" (11) çabası olarak gösteriyorlar.

Burada kimin kişisel iktidarının kastedildiğinin anlaşılması hiçte zor değildir. Mao Zedung "burjuvaziye karşı ölüm-kalım mücadelesi verilmesi"nin propagandasını ve proletarya diktatörlüğünün onlar üzerinde --öncelikle revizyonistler, "parti içinde kapitalist yolda yürüyen iktidar sahipleri" üzerinde-- uygulanmasını talep ediyordu. Bundan dolayı onlar; Kültür Devrimi sırasında devrimci kitlelerin Mao Zedung ve partinin anti-revizyonist kesimlerinin önderliğinde verdiği mücadeleyi, sınıflarüstü bir şekilde,

"Mao Zedung'un mutlak, hiçbir şeyle sınırlandırılmamış iktidarını" (12) kurma mücadelesi olarak karalamaktadırlar.

* * * * *

Teng-Hua revizyonistleri bugün tam da bu aşınmış revizyonist basamaklara basıyorlar. Onlar özellikle Mao Zedung'a --Çin'deki bugünkü iktidar sahiplerini o dönemler makam ve mevkilerinden uzaklaştırmış olan-- Kültür Devriminde oynadığı önder rolünden dolayı saldırıyorlar.

Mao Zedung'un demokratik devrimdeki bazı kazanımlarının önünde ikiyüzlü bir şekilde eğiliyorlar ama hemen ardından onlar

"Mao Zedung'un Kültür Devriminin başlamasına yolaçan 'sol' yanlış tezleri"nden (13) dolayı ona tekmeyi indiriyorlar.

Bu arada Teng-Hua revizyonistlerinin saldırıları, Kruşçev-Brejnev revizyonistlerininkine tıpa tıp benzemektedir. Örneğin onlar da "kaos" ve "Mao Zedung'un kendi başına buyrukluğu" gibi sloganları kullanıyorlar.

"Pratik, 'Kültür Devrimi'nin bir devrim olmadığını, olamayacağını kanıtlamıştır.... 'Kültür Devrimi' önderi tarafından hatalı olarak başlatılan ve karşı-devrimci kliklerin yararlandığı bir iç kargaşalıktı ..." (14)

1976'daki "Teng'e ve Sağdan Gelen Rüzgara Karşı Mücadele Kampanyası" hakkında şunlar söylenmektedir:

"Yoldaş Teng Siao-ping'in 'Kültür Devrimi'nin hatalarını sistemli bir şekilde düzeltme çabasına yoldaş Mao Zedung karşı koydu. Ülke yeniden bir kaos içine düştü." (15)

Teng-Hua revizyonistleri demagojik bir şekilde şu soruyu soruyorlar:

Mao Zedung'un "baş sorumluluğunu" taşıdığı " 'Kültür Devrimi'nin bu ciddi (bu revizyonistlerin görüşüne göre sözde --YN) 'sol' hataların" nedeni neydi?

"O, gittikçe kendini beğenir hale gelmeye başladı, gerçeklerden ve kitlelerden koptu; subjektivizm ve kendi başına buyrukluk onun çalışma

> tarzını önemli ölçüde belirledi; o kendini partinin Merkez Komitesinin üstüne koydu...." (16)

"Üstüne" kelimeciği "karşısına" ile değiştirilince, Mao Zedung'un "kendi başına buyrukluk"unun ne olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır.

O, Merkez Komitesinin karşısına dikildi. Bu MK hakkında Teng-Hua revizyonistlerinin kararında şöyle denmektedir:

> "VIII. Merkez Komitesinin ezici çoğunluğu ... mücadelede doğru saflarda yer alıyordu." (17)

Teng-Hua revizyonistlerinin kimi "doğru saflarda" gördükleri konusunda şüpheye yer yoktur. Onlar bütün şüpheleri bertaraf ediyorlar:

> " 'Kültür Devrimi'nde devrilen 'kapitalist yolda yürüyen iktidar sahipleri' parti ve devlet örgütlerinde her düzeydeki yönetici kadrolardı, yani sosyalist davamızın belkemiği idiler. Ve partide Liu Şao-çi ve Teng Siao-ping'in başını çektiği bir sözde 'burjuva karargâh' yoktu." (18)

Teng-Hua revizyonistlerinin, Kültür Devrimindeki tavrından dolayı Mao Zedung'a şiddetle saldırmalarının nedeni işte budur. Kültür Devrimi ÇKP içindeki bu revizyonistlere karşı mücadeleyi başlattı. Bizzat bunların kendileri Kültür Devriminin saldırı hedefleri idiler. Kültür Devriminde savunduğumuz şey tam da budur.

Teng-Hua revizyonistleri Kültür Devrimini mahkum etmek için hatta utanmadan Mao Zedung'u demagojik bir şekilde kullanmaya çalışıyorlar.

> " 'Kültür Devrimi'nde revizyonist veya kapitalist olarak eleştirilen birçok şeyi aslında bizzat Mao Zedung daha önce önermiş ve desteklemiştir."(19)

Teng-Hua revizyonistleri, Mao Zedung'un "sosyalizmin inşasında ulusal burjuvazi ile ittifak" hakkındaki yanlış görüşlerini özeleştiri yapmadan "burjuvazi ile proletarya arasındaki ölüm-kalım mücadelesi" ve "burjuvazi üzerinde topyekûn diktatörlük kurulması" şeklindeki Marksist-Leninist taleplerle değiştirmiş olmasından yararlanıyorlar.

Mao Zedung'un proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sürdürülmesi talebini "sol hata", "mutlaklaştırma" ve " abartma" şeklinde değerlendiriyorlar. "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine" gibi hatalı yazılarını

> "Mao Zedung'un sosyalist devrim ve sosyalist inşa hakkındaki önemli eseri"(20)

olarak övüyorlar.

Kültür Devrimi sırasında ÇKP'nin çizgisindeki ve Mao Zedung'un görüşlerindeki eski hataların özeleştirici bir şekilde ortaya çıkarılmasının ihmal edilmiş olması, Teng-Hua revizyonistlerinin bu demagojiyi yapmalarını önemli ölçüde mümkün kılmaktadır.

Bundan; hatalı görüşlerin düzeltilmesi ve yeni görüşlerin kabul edilmesinin sessiz bir şekilde değil, kitleler önünde ve temellendirerek yapılması gerektiği dersi çıkarılmalıdır.

Görevimiz Mao Zedung'un Kültür Devrimi dönemindeki devrimci ve Marksist-Leninist görüşlerini savunmaktır. Ama savunmamızı sağlam temeller üzerine oturtabilmek için, onun hatalarını, özellikle 1956-1957'dekilerini eleştirmeliyiz. Yoksa Çinli revizyonistlerin demagojilerine karşı koyamayız.

Sonuncu olarak, Teng-Hua revizyonistlerinin Mao Zedung'a sadece doğrudan saldırmakla kalmayıp, onu "şefkatle öldürmek" istediklerini vurgulamak istiyoruz. Yukarıda birçok alıntı yaptığımız kararda, örneğin, Mao Zedung'un " 'Kültür Devrimi'nde yaptığı ağır 'sol' hataya" rağmen birçok kazanımı olduğu; bunlardan birisinin de "dünyayı üçe bölme şeklindeki doğru stratejiyi geliştirmesi" olduğu söylenmektedir. (21)

Teng-Hua revizyonistlerinin bu konuda hiçbir kanıt gösterememeleri boşuna değildir. Onlar şimdiye dek yayınladıkları karşı-devrimci "üç dünya teorisi"nin en kapsamlı teorik gerekçelendirilmesinde de (22) bu konuda çürütülemez hiçbir kanıt gösterememişlerdir.

Gerçi 1960'lı yılların başında yapılan ve Mao Zedung'un olduğu kesin olan çağrılarda "üç dünya" şemasının unsurları ve dayanak noktaları bulunmaktadır. Mao'nun ölümünden önce Teng Siao-ping'in 1974'te propagandasını yaptığı "üç dünya teorisi"nde Mao Zedung'un da sorumluluğu vardır. Ama Mao Zedung tarafından "geliştirilmiş, dünyanın üçe bölünmesi şeklinde bir şema"; ve maalesef yine aynı şekilde Mao Zedung'un "üç dünya teorisi"ne karşı bir mücadelesi de bilinmemektedir.

Bundan dolayı "üç dünya teorisi"nin Mao Zedung'a dayanılarak savunulması, Mao Zedung'un otoritesine dayanılarak dünyadaki durum ve proleter dünya devriminin görevleri konusunda baştan sona kadar revizyonist ve karşı-devrimci bir çizgiyi haklı gösterme çabası olarak reddedilmelidir.

* * * * *

Kruşçev-Brejnev ve Teng-Hua revizyonistlerinin saldırıları, %100 döneklerin ve karşı-devrimci canilerin saldırılarıdır. Onlara karşı isabetli, çok keskin ve amansız bir mücadele verilmelidir.

7. ENVER HOCA'NIN MAO ZEDUNG'A SALDIRILARI

Enver Hoca "Emperyalizm ve Devrim" kitabı ile dünya Marksist-Leninist hareketinin önüne, Çin'deki gelişmeler, ÇKP'nin tarihi ve rolü; ve Mao Zedung'un eserinin ve kişiliğinin değerlendirilmesi konularında bütünü ile yeni bir değerlendirme sürdü. Bu değerlendirmede daha önce --en son AEP Yedinci Kongresi tarafından da-- büyük bir Marksist-Leninist olarak değerlendirilen Mao Zedung, bir anda "Çin'in Kruşçev'i", "iflah olmaz" revizyonist olarak tanıtılıyordu; ve mahkum ediliyordu. Bu şekildeki bir yeni değerlendirme bizi ve dünyadaki birçok Marksist-Leninisti şaşırttı.

Ama bizi şaşırtan yalnızca bu değerlendirmede savunulan bütünü ile yeni olan; eski değerlendirmelerle taban tabana zıt olan öz olmadı. Hayır, bunun dışında, Mao Zedung ve tüm ÇKP tarihi güya mahkum edilirken ve revizyonist olarak damgalanırken kullanılan, ispat diye bir derdi olmayan anti-Marksist-Leninist yöntem de bizi korkuya boğdu.

Enver Hoca'nın yeni değerlendirmesini hangi kanıtlara ve hangi verilere dayandırdığı çok dikkat çekicidir.

Enver Hoca'nın kanıt olarak gösterdiği 47 alıntı vardır. Bu 47 alıntının yalnızca 13 tanesi Mao'nun olduğu kuşku götürmeyen eserlerden (Mao'nun I-IV. ciltleri ve sağlığında yayınlanmış, kabul edilmiş yazıları) alınmıştır. Alıntılardan 19'u, yani hemen hemen yarısı, Deng-Hua revizyonistlerinin denetiminde yayınlanan V. ciltten alınmıştır; bu alıntılardan bir teki bile Mao'nun sağlığında yayınlanıp onun tarafından kabul edilmiş yazılara ait değildir. Alıntılardan yalnızca bir tanesi ÇKP belgelerinden alınmıştır.

Ondört alıntıda (yani alıntıların üçte birinde!) Enver Hoca'nın tanıkları! burjuva kaynaklarıdır (International Herald Tribune, Le Monde, vs.), Tito revizyonistleridir; Deng-Hua çetesinin 1977'de Peking Rundschau'da yayınladığı makalelerdir; ve AEP arşivinde olduğu söylenen, şu an denetimi imkansız olan "konuşma"lardır. Bazı hallerde Enver Hoca kaynak gösterme zahmetine bile girmemektedir.

Yani Enver Hoca'da Mao Zedung ve ÇKP'ni değerlendirirken, Mao ve ÇKP'nin olduğu kesin olan belgelere dayanmak kural değil, kural dışıdır.

Enver Hoca herhangi bir durumda, Mao'nun olduğu kesin olan yazılardan alıntı yaptığında da; yaptığı alıntıyı çarpıtıp çarpıtmadığı önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna bir örnek verelim:

Enver Hoca'nın Mao Zedung'dan yaptığı bir alıntıya bakacak olursanız, Mao Zedung'un demokratik devrimden sosyalist devrime geçiş konusundaki çizgisi; demokratik devrim sırasında sosyalist devrime geçmekten sözetmeyi yasaklayan bir çizgidir. Mao Zedung Enver Hoca'nın yaptığı alıntıya göre şöyle demiştir:

> "Böyle bir geçiş halkımızın büyük çoğunluğu açısından yararlı değil, zararlı olduğu sürece, bu geçişten sözedilmemelidir." (1)

Gerçekte ise Mao, Enver Hoca'nın alıntı yaptığı yerde; sosyalizme geçiş için şartların henüz olgunlaşmadığı dönemde bu geçişten

> "yerli yersiz sözetmemek gerekir" demektedir. (2)

Enver Hoca alıntı yaptığı yerde "yerli yersiz" sözcüğünü atlayıvererek; Mao'nun bundan hiç sözedilmemesi gerektiğini söylediğini iddia ediyor. Enver Hoca bu yöntemle, "silahlı ayaklanma ile oynanmamalıdır" diyen Marks ve Engels'in, silahlı mücadeleyi kökten reddettikleri sonucuna da rahatlıkla varabilir; ve onların iflah olmaz revizyonistler olduklarını keşfedebilir.

Bu yöntemler çok çirkin yöntemlerdir. Ama belki bundan da kötüsü şudur: Enver Hoca bir dizi kokuşmuş gerekçelerle bizi, AEP'nin; ÇKP hakkında onun siyasetinin karşı-devrimci olduğu; Mao hakkında ise onun Çin'in Kruşçev'i olduğu şeklinde düşüncelere sahip olduğu halde; dışa karşı 1978'e dek ÇKP'ni sürekli övmesinin ve bir tek açık eleştiri bile getirmemesinin doğru olduğuna inandırmaya çalışmaktadır.

Enver Hoca'nın bu konudaki gerekçelendirmesinin merkezinde; çok ağır eleştiriler olmasına rağmen, kamuoyu önünde çatlak göstermeme tavrının "sorunları yalnızca iç görüşmelerle çözme kuralına" uygun olduğu tezi bulunmaktadır.

Burada böyle bir tavrın Leninizm yöntemiyle bağı nedir sorusunu sormamız gerek. Dışta avazı çıktığı kadar "yaşasın" diye bağırmak; içte ise belki de o partiyi lanetlemek, Leninizme uygun mudur? Dışta yağ çekerken; içte "hatıralarında" küfür etmek Leninist yöntem midir? Hayır. Kitlelere yalnızca gerçeğin yarısını söylemek; ya da hiç söylememek, nabza göre şerbet vermek, bütün bunlar Leninizmin yöntemleri ile uyum içinde değildir. Bunun adı ikiyüzlülüktür.

Biz Enver Hoca'nın bu yöntemlerinin Kruşçev'in yöntemleri ile temelde uyum içinde olduğu görüşündeyiz. Ama aynı yöntemlerle Enver Hoca'ya karşı çıkılmasına da karşıyız. Onun yöntemleri Marksist-Leninistlerin kullanacağı yöntemler değildir.

Bizim için tayin edici olan Enver Hoca'nın iyice karıştırdığı bir takım özsel sorunları berraklığa kavuşturmak; ve onun Mao Zedung'u oportunist bakışaçısı ile eleştirdiği noktalarda, onun görüşlerini Marksist-Leninist gerekçelerle mahkum etmektir.

Ancak şunu belirtmekte yarar vardır: Enver Hoca'nın kullandığı yöntem, onun savunduğu düşünceler hakkında da az çok bilgi vermektedir. Çünkü doğru görüşleri savunanların, Enver Hoca'nın kullandığı yöntemlere ihtiyacı yoktur.

Biz şimdi birkaç örnekle, onun savunduğu özün de, kullandığı kokuşmuş yöntem ile uyum içinde olduğunu göstermeye çalışacağız:

Mao Zedung'a getirilen eleştirilerin ciddiyetinin ölçülmesi için, Çin devriminin askeri stratejisi sorununda takınılan tavır iyi bir ölçüttür. Biz bunu revizyonistlerin Mao Zedung'a getirdikleri saldırıları inceleyen bölümde gördük.

Enver Hoca'nın bu konudaki tavrı şudur:

> "Proletaryanın devrimde öncü rolüne karşı olan Maoist teori, köyü silahlı ayaklanmanın tek dayanağı olarak görmekte ve şehirlerde emekçi kitlelerin silahlı mücadelesini gözardı etmektedir. O, karşı-devrimci burjuvazinin kalesi olarak gördüğü şehrin, kır tarafından çevrilmesi (çember içine alınması--Çevirmenin notu) gerektiğini savunmaktadır. Burada işçi sınıfına duyulan güvensizlik, ve onun öncü rolünün reddi ifade edilmektedir." (3)

Burada Enver Hoca'nın saldırdığı hiçte "Maoist" bir teori değildir. Stalin (Mao'dan önce! --ÇN) Çin gibi bir ülkede Şangay'ın ele geçirilebilmesi için önce kırda güç toplamak gerektiğini ortaya koymuştur. (4) Mao Zedung Çin devriminin bu canalıcı sorununda "şehirlerin kırlardan kuşatılması", "kızıl üs alanlarının kurulması", "uzun süren halk savaşı" askeri stratejisini Çin'in şartlarına uygun olarak ve çok sert bir ideolojik mücadele içinde geliştirmiştir.

Mao Zedung'un "köyü tek dayanak" olarak gördüğü iddiası Enver Hoca'nın uydurmasıdır. Nitekim o bu uydurmasını bir tek veri ile bile destekleyememektedir. Mao Zedung birçok kez burada sözkonusu olan şeyin, devrimci çalışmanın ağırlığının nereye verilmesi gerektiği sorunu olduğunu; değişen duruma göre bunun değişebileceğini; başlangıçta ağırlığın şehirlerde olduğunu, sonra kıra kaydığını, ülkenin tümü kurtarılmadan önce yine şehirlere kaydığını ortaya koymuştur. (5)

Enver Hoca'nın Mao'ya yaptığı bu iftira, hiçbir yönü ile Kruşçev revizyonistlerinin saldırısından ayrılmamaktadır. Onlar da şimdi Enver Hoca'nın yaptığı gibi; Mao Zedung'un proletaryanın önderliğini reddettiğini ispatlamak için, Çin devriminin askeri stratejisini, devrimin sınıf güçlerine indirgemektedir.

Ama Enver Hoca, Kruşçev revizyonistlerinden de bir adım ileri gitmektedir. Kruşçev revizyonistleri en azından Çin devrimindeki "halk savaşını" kabul etmekte; hatanın, Çin için "zorunluluk olanı genelleştirme" olduğunu söylemektedirler. Buna karşılık Enver Hoca şunu söylemektedir:

> "Genel planda silahlı genel ayaklanma bir andaki bir patlama ya da daha uzun bir süreç olabilir; ama hiçbir zaman Mao'nun vaaz ettiği gibi sonsuz ve perspektifsiz olamaz!" (7)

Böylesine aptalca bir iddia ancak Çin halkının devrimci tecrübeleri ile alay etmek olarak anlaşılabilir.

. . . . .

Bundan önceki bölümde, Kruşçev ve Deng-Hua revizyonistlerinin Kültür Devrimine ve bu devrimde Mao'nun yönetici rolüne nasıl saldırdıkları teşhir edildi. Enver Hoca'nın bu konuda da kimlerin yanında olduğunu göstermek bizim görevimizdir. Bugün Enver Hoca'nın keşfettiği büyük gerçeği! Rus revizyonistlerinin safında yer alan dönek Wang Ming 1969'da şöyle ifade ediyordu:

> "Çin'deki Kültür Devriminin, ne proletarya ile, ne kültür ile, ne de devrimle bir ilgisi yoktur. Burada sözkonusu olan yalnızca gerici bir darbedir." (8)

Bundan dokuz yıl sonra Enver Hoca hemen hemen aynı kelimelerle şunları söylemektedir:

> "Olayların gelişmesi, Büyük Proleter Kültür Devriminin ne bir devrim, ne büyük, ne kültürel ve ne de hiç mi hiç proleter olmadığını gösterdi. O bütün Çin boyutunda bir saray darbesi idi, amacı bir avuç gericiyi tasfiye etmekti." (9)

Bir başka yerde Enver Hoca şöyle demektedir:

"Biz Kültür Devriminin parti önderliğinde gelişmediğini, tersine Mao Zedung'un bir çağrısı üzerine başlayan bir karmaşa olarak geliştiğini görünce, bunun devrimci bir tavır olmadığını düşündük. Mao'nun otoritesi milyonlarca örgütsüz genci, yüksek okul ve orta öğrenim öğrencisini ayaklandırdı; bunlar Pekin'e yürüdüler, Parti Komitelerinin ve Devlet iktidarı komitelerinin üzerine yürüdüler ve onları dağıttılar." (9)

Bunlar Enver Hoca'nın kitabından Kültür Devrimi ile ilgili sadece birkaç alıntıdır ama onun bu soruna hangi bakışaçısıyla yaklaştığını bize göstermektedir.

O Kültür Devriminin "parti önderliğinde yürütülmemesinin" "devrimci bir tavır" olmadığını söylemektedir. Hangi parti diye sormak gerekir! Kültür Devriminin başlangıcında, ÇKP içindeki revizyonistler hakim duruma gelen bir hizip oluşturmuşlardı. Bu hizip tüm iktidarı ele geçirme yolunda ilerliyordu. Kültür Devriminin bu parti önderliğinde yürütülmesini talep etmek, gerçekte revizyonistlerin önderliğini talep etmek demektir; Kültür Devriminin hedefi olanların, Kültür Devrimine önderlik etmesini talep etmek demektir.

Bu durumda "partinin önderliğini" talep etmek; aynı zamanda revizyonistlerin devrilmesi gerektiğinin propagandasını yapmamak;partinin sağlam Marksist-Leninist temellerde yenileştirilmesi gerektiğini savunmamak; "parti her zaman haklıdır" şeklindeki bürokratik anlayışın tipik bir yansımasıdır. Enver Hoca parti ve devlet komitelerinin revizyonistlerin eline geçmesi halinde, bunlara karşı ayaklanmanın ve bunları devirmenin devrimci bir görev olabileceğini aklının ucundan bile geçirememektedir.

Enver Hoca'nın Kültür Devrimine yaklaşımının ne kadar gayri-ciddi olduğunu, o bir yandan "saray darbesinden" sözederken; diğer yandan Mao'nun revizyonistleri devirme çağrısı üzerine milyonların ayaklandığını söylemesi de göstermektedir. Bu yalnızca gayri-ciddi bir tavır değildir. Bunun da ötesinde, Kültür Devriminde revizyonizme karşı coşku ile mücadeleye atılan; Deng-Hua revizyonistlerinin iktidarı tüm olarak ele geçirmesi ile geçici bir yenilgiye uğrayan devrimci kitleleri de küçük gören bir tavırdır.

Enver Hoca'nın Kültür Devrimine karşı bugünkü tavrı; ve genelde AEP'nin Mao Zedung ve onun ölümünden önceki ÇKP konusundaki değerlendirmedeki 180 derecelik dönüş; sadece Kruşçev ve Deng-Hua revizyonistleri ile uyum içinde olduğu için mahkum edilmemelidir. Bu tavır aynı zamanda AEP; 1978'de AEP'nin ÇKP'ne yazdığı açık mektuba kadar sınırsız ve eleştirisiz bir şekilde ÇKP'ni desteklediği için de çok ağır zarar vermiştir, felaketli sonuçlara yolaçmıştır.

Bu bize açık ve kamuoyu önünde yürütülecek polemikten vazgeçmenin zararlarını göstermektedir. Bu aynı zamanda AEP ve onun başkanının hatalar karşısında derinlemesine bir Marksist-Leninist eleştiri-özeleştiri yolunu tutacak yerde, çareyi eski dost ve yoldaşları lanetlemekte bulduklarını göstermektedir.

1981 Kasımında yapılacak AEP 8. Kongresinin bu konuda bir değişiklik getireceği hakkında umut hemen hemen yok gibidir. Tersine; AEP'nin bu en yüksek organının da "Emperyalizm ve Devrim"de ortaya konan çizgiyi onaylaması halinde, AEP'de revizyonist bir çizginin bütünü ile ve kesin hakimiyetinden sözetmek zorunlu hale gelecektir.

8. "MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ" UYDURMACASININ VE ONUN ÇEŞİTLİ SAVUNUCULARININ ARDINDA YATAN NEDİR?

Kruşçev revizyonistlerinin saldırıları; ve özellikle de son dönemde Arnavutluk Emek Partisinin Mao'yu bütünü ile reddeden tavrı ile bağıntılı olarak, son üç yıl içinde uluslararası alanda oportunist bir akım ortaya çıktı. Bu akımın temsilcileri, Mao Zedung'a gelen saldırıları, "Mao Zedung Düşüncesi" denen şeyi savunarak geri çevirmek iddiasındadırlar.

Onların bu istekleri tabii ki gözönünde bulundurulmalıdır. Ama biz buna rağmen, Mao Zedung'un Çin devriminde oynadığı rolün ve onun eserinin "Mao Zedung Düşüncesi" denen şeyle eşitlenmesi ile hemfikir değiliz.

Biz eğer Mao Zedung ağır hatalar yapmamış bile olsa idi; onun görüşlerinin "Mao Zedung Düşüncesi" adı altında piyasaya sürülmesini yanlış bulmaktayız. Çünkü hangi biçimde olursa olsun bu şekilde bir kavram yaratılması, Leninizmin reddi ile kol kola yürümektedir.

Başını ABD Devrimci Komünist Partisi ve Şili Devrimci Komünist Partisi gibi partilerin çektiği bu akım, "Mao Zedung Düşüncesi" kavramının içeriğini doldurmaya çalışırken; ister istemez bu kavramın Mao'nun ölümünden çok önce ÇKP tarafından kullanıldığı; ve içeriğinin ÇKP tarafından şu veya bu şekilde doldurulduğu gerçeğinin zorlaması ile karşılaşmaktadır.

"Mao Zedung Öğretileri" ya da daha sonraki deyimle "Mao Zedung Düşüncesi" kavramını ilk piyasaya süren --bildiğimiz kadarı ile-- Liu Şao-çi'dir. O ÇKP VII. Kongresinde yaptığı konuşmada "Rus bolşevizminin, Lenin ve Stalin'in öğretilerinin" karşısına "Çin komünizmi"ni, "Mao Zedung'un Çin devrimi hakkındaki öğretisi"ni çıkarmıştır.(1)

Bu, açık bir biçimde, "Mao Zedung Düşüncesi" adı verilen şeyin milliyetçi bir yorumu; Leninizmin genel evrensel geçerliliğinin reddidir.

Liu Şao-çi'nin tersine, VII. Parti Kongresinde Mao Zedung yaptığı konuşmada; doğru bir şekilde Marksizm-Leninizmin uluslararası özünü vurgulamış; ve yine doğru bir şekilde, evrensel geçerliliğe sahip doğruların Çin gerçekliği ile birleştirilmesini talep etmiştir. O şöyle demiştir:

> "Partimiz başlangıcından beri Marksizm-Leninizm teorisinin temeli üzerinde yükselmiştir. Çünkü bu (öğreti) kendi içinde dünya proletaryasının en devrimci ve en doğru bilimsel düşüncesini billurlaştırmıştır. Marksizm-Leninizmin evrensel geçerliliğe sahip gerçekliği Çin devriminin somut pratiği ile kaynaştırıldığı zaman, Çin devrimi yepyeni bir görünüm kazanmıştır."(2)

'60'lı yıllardan itibaren, özellikle de Kültür Devrimi içinde ve sonrasında, "Mao Zedung Düşüncesi" öncelikle Lin Biao tarafından yeniden geniş çapta propaganda edildi. Ancak bu kez "Mao Zedung Düşüncesi", "Çin Marksizmi" olarak değil; "Marksizm-Leninizmin yepyeni bir aşaması", "yeni çağın Marksizm-Leninizmi" olarak tanımlandı. Bu tez ilk defa ÇKP Sekizinci Merkez Komitesi 11. Toplantısında, Ağustos 1966'da resmen formüle edildi. (3)

Nihayet 1969 yılında ÇKP IX. Parti Kongresinde kabul edilen tüzükte de "Mao Zedung Düşüncesi", "Marksizm-Leninizmin yepyeni bir aşaması"(4) olarak yer aldı. "Mao Zedung Düşüncesi" denen şeyin bu şekildeki tanımlanması, "Emperyalizm ve proleter devrimleri çağının Marksizmi" (Stalin) olan Leninizme karşı cepheden bir saldırı idi.

Lin Biao'nun devrilmesinden sonra; ÇKP X. Kongresi "Mao Zedung Düşüncesi"nin bu tanımını reddetti; ama diğer yandan "Mao Zedung Düşüncesi" kavramını kullanmaya devam etti.

Onuncu Parti Kongresinde bir yandan: "Leninizmin temel ilkeleri eskimemiştir, ve hala düşüncemize yol gösteren teorik temeldir" (5) denmekte; ama diğer

yandan IX. Parti Kongresinin kabul ettiği tüzüğün "Mao Zedung Düşüncesi" ile ilgili bölümü aynen kelimesi kelimesine savunulmakta:

> "ÇKP, Marksizm-Leninizmi; Mao Zedung Düşüncesini düşüncesine yol gösteren teorik temel olarak alır" denmektedir. (6)

Şimdi "Mao Zedung Düşüncesi"ni savunan ABD DKP, Şili DKP ve 11 diğer parti ve grup, tam da "Ortak Açıklama"larında, "Mao Zedung Düşüncesi"nin IX. Parti Kongresindeki ilkesel yanlış tanımına; yani onun Marksizm-Leninizmin yeni bir aşaması olduğu şeklindeki; X. Parti Kongresi tarafından reddedilen tanımına sarılmaktadırlar. Onlar bu ortak açıklamada şöyle demektedir:

> "Biz hala Leninizm çağında, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında yaşıyoruz; ama biz aynı zamanda "Mao Zedung Düşüncesi"ni, Marksizm-Leninizmin onu ilerleten, bir gelişme aşaması olarak kavrıyoruz." (7)

Her ne kadar burada başlangıçta "hala Leninizm çağında yaşıyoruz" şeklinde yeminler ediliyorsa da; "Mao Zedung Düşüncesi"nin "Marksizm-Leninizmi ilerleten bir gelişme aşaması" olduğu iddiası ile, Leninizmin önemli bölümlerinin geçersiz olduğu; günün ihtiyaçlarına cevap vermediği; eskidiği ortaya konmaktadır.

Biz bu yaklaşımı Marksizm-Leninizmden önemli bir sapma olarak değerlendiriyoruz.

Her ne kadar sözünü ettiğimiz ortak açıklamada; Hindistan Komünist Partisi Marksist-Leninist'in önerisinin tersine (8); "Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi" formülasyonu yeralmadı ise de; "Mao Zedung Düşüncesi"nin, Marksizm-Leninizmin onu ilerleten bir gelişme aşaması olduğu iddiasında ifade edilen şey açıktır. Buna göre artık Leninizmin yerini "Mao Zedung Düşüncesi" almıştır!

"Mao Zedung Düşüncesi"nin bu şekildeki tanımlanmasında tabii ki "Marksizm-Leninizmin" Mao Zedung Düşüncesi tarafından hangi noktalarda ilerletildiği sorusu ortaya çıkmaktadır.

"Mao Zedung Düşüncesi" propagandacıları bu soruya, genel ilkelerle bağıntılı olarak, Mao Zedung'un "kitle çizgisi" ve "pratiğin rolü" konularında Marksizm-Leninizme katkılarda bulunduğunu söyleyerek cevap vermektedir.

Bu konular; gerçekte doğru kavranıldığında, Marks, Engels, Lenin ve Stalin tarafından kapsamlı olarak ortaya konmuş ve çözülmüş konulardır.

Mao Zedung'un bu konuda "yeni", "teoriyi ilerleten" birşeyler kattığını söyleyenler:

> -- Kitlelerin kendiliğindenliğine tapılmasının propagandasını yapmak zorundadırlar;
> -- Pratiğin rolünü, var olan andaki pratiğe tapılmasına indirgemek; pratiğin rolünü, devrimci teoriye karşı çıkarmak; ve anlık başarıları herşey görmek, uzun süreli çıkarları anlık başarılara feda etmek zorundadırlar. (9)

Kendiliğindencilik ve kör pratikçilik, oportunizmin merkezî kaynaklarıdır; ama tam da bunlar "Mao Zedung Düşüncesi" savunucuları tarafından "Marksizm-Leninizmin geliştirilmesi" olarak propaganda edilmektedir.

Yine aynı çevrelerin propagandasını yaptığı; Mao Zedung'un güya Stalin'in yapmış olduğu hatalardan dersler çıkararak; sosyalizmde tutarlı olarak sınıf mücadelesinin sürdürülmesini propaganda ettiği şeklindeki tez de kökten yanlıştır. Bu tez, burjuvazinin güya komünizme dek sınıf olarak var olacağı görüşünden yola çıkmaktadır.

"Mao Zedung Düşüncesi" temelinde Mao Zedung'un ölümünden önceki ÇKP'nin çizgisine hataları reddeden eleştirici bir yaklaşım mümkün değildir. Tersine, "Mao Zedung Düşüncesi" temelinde bir yaklaşım hataların sistemleştirilmesine yolaçmaktadır.

Aynı şey Mao'nun kendi eserindeki yanlış görüşler için de geçerlidir.

Bize bu konudaki olumsuz bir örneği, Mao'nun 1956/57'deki hatalarını teorik olarak haklı çıkarmaya çalışan Şili DKP vermektedir. Burada sözkonusu ettiğimiz hata, öncelikle, Mao Zedung'un burjuvazinin bir kesimi ile siyasi ittifak ile

proletarya diktatörlüğünü birleştirmeye çalışan; sosyalist devrimde de burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişmenin "uzlaşmaz olmayan" bir çelişme olabileceğini savunan kökten yanlış tezleridir.

Şili DKP şu iddia ile Mao Zedung'un bu yanlış görüşlerini savunmaya çalışmaktadır:

> "Uzlaşmaz çelişmelerin de uzlaşabilir bir yanı vardır ve belirli somut şartlar altında bu çelişmeye uzlaşmaz olmayan yöntemler kullanılarak yaklaşılabilir ve hatta çelişme çözülebilir." (10)

Öncelikle "uzlaşmaz"ın siyasi planda ne anlama geldiği konusunda berraklığa sahip olmak gerekir. Marksizm, bilindiği gibi, insan toplumunda "antagonist olan" ve "antagonist olmayan" çelişmeler ayrımı yapmaktadır. Burada antagonist olan, "uzlaşmaz olan"dan başka bir anlama gelmemektedir. Böylece kavramın kendisinde "antagonist", yani uzlaşmaz olan çelişkilerin ikna yöntemleriyle değil, yalnızca şiddet yoluyla, yani diktatörsel yöntemlerle çözülebileceği anlamı yatmaktadır. "Antagonist", yani uzlaşmaz çelişkilerin, "antagonist olmayan yöntemlerle", yani sadece ikna yoluyla çözülebileceğini ileri sürmek, kelime oyunu yapmak ve'antagonist've'antagonist olmayan' kavramlarının içini boşaltmak demektir.

Tartışılan sorunda bu şu anlama gelir: Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişmenin "uzlaşmaz olmayan" demokratik, ikna araçları ile "çözüm"ünü mümkün gören; gerçekte burjuvazi ile proletarya arasındaki, sömürücülerle sömürülenler arasındaki çelişmenin derin uzlaşmaz niteliği konusunda kuşku duymaktadır; burjuvazinin şiddet kullanarak bastırılması ve yokedilmesi gerektiğini reddetmektedir ve özünde proletarya diktatörlüğünü savunmamaktadır.

Şili DKP'den yoldaşlar, sosyalist devrimde burjuvaziye karşı "uzlaşmaz olmayan yöntemler" kullanma tezlerinin; burjuvaziyi tümden yoketmek için onun üzerinde uygulanması gereken Proletarya Diktatörlüğüne karşı yöneldiğini görmüyorlar.

Bu, Marksizm-Leninizmi kendine çıkış noktası alacak yerde; "Mao Zedung Düşüncesi"nin propagandasını yapmanın varacağı yerdir. Ve Şilili yoldaşlar bunu görmemektedir.

Şimdiye dek bu akımın neden bu kadar ateşli bir şekilde "Mao Zedung Düşüncesi" denen şeyin kabulünü enternasyonal komünist hareket içindeki ayrım çizgisi olarak savunduğuna en açık cevabı ABD DKP ve onun başkanı vermiştir.

Mao'yu görünürde öven ABD DKP başkanı şunu söylemektedir:

> "Mao Zedung zamanımızın --gerçekten de Lenin'den bu yana-- en büyük devrimcisi idi." (11)

Stalin bu şekilde Marksizm-Leninizmin klasikleri arasından çıkartılmakta, onun yerine Mao Zedung geçirilmektedir. İşte "Mao Zedung Düşüncesi" uydurmacasının nihai sonucu budur.

Bu sonucun Mao Zedung'un görüşleri ile fazla bir yakınlığı yoktur. Bu görüşler Mao'nunkinden çok, Stalin'i "defterden silen" Kruşçev revizyonistlerinin görüşleri ile uyum içindedir.

Mao Zedung 9 Mart 1953'te Stalin'in ölümü üzerine --Deng-Hua revizyonistlerinin seçme eserlerin 5. cildine almadıkları-- bir yazısında şunları söylüyordu:

> "Lenin'in ölümünden bu yana yoldaş Stalin uluslararası komünist hareket içinde sürekli olarak merkezi bir kişilikti. Biz hepimiz onun ardında duruyorduk. Biz her zaman ona danışıyorduk ve onun eserlerini inceleyerek kendimizi ideolojik olarak güçlendiriyorduk." (12)

Mao'nun Stalin hakkındaki görüşü bu idi. Bizim Mao'da savunmamız gereken görüşler, bu görüşlerdir. Yoksa yapılması gereken, "Mao Zedung Düşüncesi"ni savunma adına bir yandan Mao'yu göklere çıkarmak, diğer yandan onun Marksist-Leninist görüşlerini tersine çevirmek değildir. Mao Zedung'u gerçekten savunmak: Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in öğretisinden yola çıkarak onun Marksist-Leninist kazanımlarını değerlendirmek; ama hatalarını da dayanışma içinde eleştirmek demektir. Yalnızca bu şekilde Mao'dan öğrenmek mümkündür.

I. BÖLÜMÜN DİPNOTLARI

(1) Bkz. AMLP'nin Marksist-leninist İnceleme Çevresi, S.1/1981, sf.148-149, "Çin Devrimi Üzerine", 'Ekonomi politik ders kitabından bir parça,Moskova 1954.

(2) Bkz. ayrıca Mao Zedung Seçme Eserler I.sf 11 ve 15, "Çin Toplumundaki Sınıfların Tahlili", 1926.

(3) Stalin, Kasım 1926'da --yani 1927 yenilgisinden kısa bir süre önce-- "Çin Devriminin Perspektifleri Üzerine" adlı yazısında şunları açıklıyordu:

> "Köylülüğün devrime çekilmesi durumunda birleşik cephenin bozulacağından korktuklarından,DEVRİMİN KÖYDE GELİŞMESİNİN İMKANSIZ OLDUĞUNU zanneden Guomin dangcıların,hatta Çinli komünistlerin bulunduğunu biliyorum. Yoldaşlar,bu büyük bir hatadır. Çin köylülüğü devrime ne kadar çabuk ve ne kadar esaslı bir şekilde katılırsa, Çin'deki anti-emperyalist cephe o kadar güçlü ve büyük olacaktır." (MLYD "J.V. Stalin- Çin Devrimi Üzerine" sf.19'dan aktarma)

(4) Görüşümüze göre Mao Zedung, S.E.C.I.sf.225 deki "Çin'in Devrimci Savaşında Strateji Sorunları" (1936) adlı yazısında bu sorunu doğru olarak açıklamaktadır. Buna karşılık S.E. C.I'de ,"Japon Emperyalizmine Karşı Taktikler Üzerine",1935, sf.193/194'deki bölümün hatalı olduğu görüşündeyiz. Bu bölümde Mao Zedung "devrimin" 1927'deki "yenilgisinin esas nedeni" olarak, ÇKP'nin oportünist çizgisinden dolayı devrimcilerin düştükleri hataları göstermektedir.

(5) Bkz. "J.V. Stalin Milli Demokratik Devrim",sf.77-78,Aydınlık Yayınları.

(6) Bkz. Mao Zedung S.E. C. I,sf 69-71 "Çin'de Kızıl Siyasi İktidar Niçin Varolabilir?" (1928) ve S.E. C. I.sf.79 "Çingang Dağlarındaki Mücadele" (1928).

(7) a.g.e.

(8) Çin Sovyet Cumhuriyeti 1931'de kuruldu : Çin'in ilk Sovyet Kongresinde geçici bir merkezi sovyet hükümeti seçildi ve başına Mao Zedung getirildi. Çin Sovyet Cumhuriyeti "Çin Sovyet alanlarında proletarya ve köylülüğün demokratik diktatörlüğünün siyasi iktidarı" idi. "Görevimiz, Çin'in tüminde bunun nihai olarak kurulmasıdır." (Bkz. MLYD 1/81,sf 43)

(9) MLYD 1/81,sf.54

2. BÖLÜMÜN DİPNOTLARI

(1) Mao Zedung, "Japon Emperyalizmine Karşı Taktikler Üzerine",27 Aralık 1935 S.E. Cilt I.sf.183-184

(2) Marksist-Leninist İnceleme Çevresi (MLİÇ) 1/8 sf.57 ve 62;Mao Zedung, S.E. cilt I. sf. 317, 331-332

(3) Anti -feodal mücadelede ÇKP'nin taktiğindeki bu temel değişiklik, en sağlam devrimci üs bölgesi olan, Şensi-Kansu-Ningsia sınır bölgesinde halk kitleleri içinde devrimci hareketin çok yüksek bir düzeye ulaşması ve halk kitlelerinin yüksek devrimci bılinci, örgütlenmişliği ve uzun devrimci tecrübelerinden dolayı, daha anti-Japon direniş savaşı döneminde köklü bir tarım devrimi yapılmasını dıştalamıyordu. Bunun için bkz: Mao Zedung; "İkinci Anti-Komünist Kampanyaya Karşı Koymanın Bilançosu", 8 Mayıs 1941, SE c.II,sf. 552

(4) Mao Zedung "Birleşik cephe içinde Bağımsızlık ve Özgürlük sorunu", 5 Kasım 1938, C..II, sf. 252/253

3. BÖLÜMÜN DİPNOTLARI

(1) Mao Zedung:"Japonya'ya Karşı Direniş Savaşında Zaferden Sonraki Durum Ve Siyasetimiz" (13 Ağustos 1945) S.E. C.IV. sf.17

(2) Mao Zedung: "Çunking Görüşmeleri Üzerine" (17 Ekim 1945) a.g.e. sf.57

(3) Mao Zedung: "Hayalleri Kovun, Savaşa Hazırlanın!" (14 Ağustos 1949) a.g.e. sf 454

(4) Mao Zedung: "Devrimin Yeniden Yükselişine Doğru" (1 Şubat 1947) a.g.e.sf.123

(5) Mao Zedung: a.g.e. sf 121

(6) Mao Zedung: a.g.e. sf 123

(7) Bu konferansda Çin Toprak yasasının ana tezleri tesbit edildi. Mao Zedung başka şeylerin yanısıra aşağıdaki şu ana tezi aktarmaktadır:

> " Feodal ve yarı-feodal sömürüye dayanan toprak mülkiyeti sisteminin yokedilmesi ve "Her çiftçiye toprak" sisteminin yürürlüğe sokulması ilkesinden yola çıkarak, adam başına eşit miktarda toprak dağıtılmalıdır. Bu, feodal sistemin en köklü bir şekilde tasfiyesinin yöntemlerinden birisidir ve Çin'in geniş köylü kitlelerinin taleplerine tamamiyle uymaktadır." (SE, cilt IV, sf.169)

(8) Mao Zedung: "Orduyu Çalışan Bir Birliğe Dönüştürün" (8 Şubat 1949) a.g.e.sf 35

(9) Mao Zedung: "ÇKP VII. MK İkinci Toplantısına Rapor" (5 Mart 1949) a.g.e.sf 386

(10) Mao Zedung: a.g.e. sf.398

(11) Mao Zedung: a.g.e. sf. 398

(12) Mao Zedung: "Halkın Demokratik Diktatörlüğü Üzerine" (30 Haziran 1949), a.g.e. sf.438

(13) J.V. Stalin: "Çin Devriminin Perspektifleri Üzerine" (30 Kasım 1926) Bütün Eserler cilt 8,sf 326/327; J.V. Stalin : Çin Devrimi Hakkında,MLYD sf.16/17

(14) Mao Zedung: "Halkın Demokratik Diktatörlüğü Üzerine", SE C.IV,sf 448/449

(15) Bu makale 15 Temmuz 1949'da Kominform'un yayın organı olan "Sürekli Barış İçin- Halk Demokrasisi İçin"de "Halk Demokrasisi Diktatörlüğü Üzerine " başlığı altında yayınlandı.

(16) Örneğin 29 Eylül 1950'de "Sürekli Barış İçin-Halk Demokrasisi İçin" adlı gazetede yayınlanan "Çin Halk Cumhuriyetinin I.Yıldönümü" adlı makaleye bakınız.

(17) Mao Zedung: "Halkın Demokratik Diktatörlüğü Üzerine" S.E. Cilt IV sf.449

(18) Örneğin, bugünkü revizyonist ÇKP önderliğinin 21.4. 1981 tarihinde "Guang ming Ribao" da yayınlanan "Halkın Demokratik Diktatörlüğü Öz Olarak Proletarya Diktatörlüğüdür" adlı makalesine bakınız. Bu makale "Beijing Rundschau", sayı 19/1981' de yayınlandı.

4. BÖLÜMÜN DİPNOTLARI

(1) "Komünist partisi ve Halk hükümetinin ortaya koyduğu bu genel çizginin gerçekleştirilmesine, Çin halk ekonomisinin gelişmesi ile ilgili ilk beş yıllık planda (1953-1957) başlandı. İlk beş yıllık planın ekonomik alandaki baş görevini ağır endüstriyi geliştirmek ve ülkenin sanayileştirilmesi için bir temel yaratmak oluşturmaktadır . Beş yıllık plan, ulaşım işlerinin ve hafif sanayinin daha da geliştirilmesinin yanında, ticaretin genişletilmesini de ön görmektedir. Tarım ve elzanaatlarında kooperatifleşmenin geliştirilmesine özel dikkat gösterilmektedir. İlk beş yıllık planda sosyalist ekonomi biçimlerinin öncelikle geliştirilmesi sağlanmaktadır." "Ekonomi-Politik Ders Kitabı --Çin Halk Cumhuriyetinin Ekonomik Düzeni", Moskova 1954, ML İnceleme Çevresi 1/81, sf.161

(2) Mao Zedung, "Büyük Bir Sosyalist Ülke İnşa Etmek İçin Çaba Harcayalım, 1954" cilt V, sf. 170-171. İlk kez 1 Ekim 1954'de İngilizce olarak "People's China" (Halk Çin'i) adlı dergide yayınlandı.

(3) "Çin Halk Cumhuriyeti Anayasası, 1954", sf.9

(4) Bkz. "Felsefe Ders Kitabı", Moskova 1958, sf. 297, ve"Ekonomi Politik Ders Kitabı", Moskova 1959, Berlin 1960, sf. 414. Bu kitaplarda Mao Zedung'un "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine" adlı yazısından geniş ölçüde alıntı yapılmakta ve "niteliği gereği uzlaşmaz olan çelişmeler" "uzlaşmaz olmayan bir çelişmeye dönüştürülebilir ve barışçıl yöntemlerle çözülebilir" görüşü göklere çıkarılmaktadır.

(5) "ÇKP VIII. Parti Kongresi, Belgeler", 1956, cilt I, sf. 76

(6) VIII. Parti Kongresinin de belgelerine geçen "üretici güçler teorisini" Liu Şao-çi ÇKP içinde VIII. Parti Kongresinden önce de savunuyordu:

> "Ülkede baş çelişme ne idi? Hala sınıflar, sınıf çelişmeleri ve sınıf mücadeleleri var mıydı, yok muydu? Çin devriminin önünde hangi görevler duruyordu? Liu Şao-çi ve takımı şöyle yanıtlıyorlardı: 'sosyalizm ve kapitalizm arasındaki mücadelede 'kim kimi?' sorusu ülkemizde çözülmüştür.' 'Proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme aslında çözülmüştür.' 'Ülkedeki baş çelişme ileri sosyalist sistemle geri kalmış toplumsal üretici güçler arasındaki çelişmedir.' Bu Bernstein ve Kautsky'nin 'üretici güçler teorisi'nin yeni şartlara uydurulmuş bir kopyası idi." ("Çin Komünist Partisinin 50. Yıldönümü Kutlamaları Dolayısıyla, 1921-1971", Pekin 1971, sf. 53-54)

(7) Mao Zedung, "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine", 1957, "cilt V", sf.443

(8) A.g.e., sf.443

(9) Lenin, "Devlet ve Devrim", 1917, Günce Yayınları, sf.35

(10)Lenin, "RKP(B) VIII. Parti Kongresi", 1919, Toplu Eserler, cilt 29, sf.170

(11)"Büyük Proleter Kültür Devriminin Önemli Belgeleri"nde yayınlanan "IX. Parti Kongresine Rapor"dan aktarıldı.

(12)A.g.e., sf.27

(13)"Büyük Proleter Kültür Devriminin Önemli Belgeleri"nde yayınlanan"ÇKP MK'nin Genelgesi"nden aktarıldı, sf.131-133

(14)Örneğin, Lin Biao'nun okuduğu "IX. Parti Kongresine Rapor"da, Mao Zedung'un "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine" adlı yazısında yaptığı "bizimle halk arasındaki çelişmeler" tespiti --Mao Zedung 1957'deki bu yazısında proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmeyi bu kategoriye dahil ediyordu-- "uzakları aydınlatan bir fener" olarak nitelendiriliyordu:

> "Bu büyük eser, uzakları aydınlatan bir fener gibi, sosyalist devrimin ve sosyalist inşanın ülkemizdeki gelişme yolunu aydınlatmaktadır ve şimdiki Büyük Proleter Kültür Devriminin teorik temelini yaratmıştır." ("Büyük Proleter Kültür Devriminin Önemli Belgeleri"nde yayınlanan "IX. Parti Kongresine Rapor"dan aktarıldı, sf.4)

(15)"Proletarya diktatörlüğünü sağlamlaştırmak, kapitalizmin restorasyonunu engellemek ve sosyalizmi inşa etmek için bu Büyük Proleter Kültür Devrimi mutlaka gereklidir ve tam zamanında yapılmaktadır." (Mao Zedung'un ÇKP IX.MK-nin Birinci Toplantısında yaptığı konuşma. Cang Cun-ciao'nun "Burjuvazi Üzerinde Topyekûn Diktatörlük" adlı yazısından aktarıldı.)

(16)"Liu Şao-çi ve takımı Başkan Mao'nun haberi olmadan böyle saçmalıkları VIII. Parti Kongresinin kararlarına soktular ve böylece kendilerinin kapitalist yolda ilerleme çizgilerini bütün partiye kabul ettirmeye çalıştılar." ("Çin Komünist Partisinin 50. Yıldönümü Kutlamaları Dolayısıyla", 1971, sf.55)

(17)Örneğin 1969'da "IX. Parti Kongresine Rapor"da şöyle denmektedir: Mao Zedung "Marksizm-Leninizmi yepyeni bir aşamaya yükseltmiştir. Mao Zedung Düşünceleri, emperyalizmin toptan çöküşe gittiği ve sosyalizmin dünya çapında zafere doğru ilerlediği çağın Marksizm-Leninizmidir." ("Büyük Proleter Kültür Devriminin Önemli Belgeleri"nden aktarıldı. sf.76)

(18)"Renmin Ribao" (Halkın Günlüğü), "Hongqi" (Kızıl Bayrak) ve "Jiefangjun Bao" yazı kurullarının "ÇKP MK'nin 16 Mayıs 1966 Tarihli Genelgesi"nin 10. yıldönümü dolayısıyla yayınladıkları "Kültür Devriminin Parıltısı Sönmezdir" adlı makalede şöyle denmektedir:

> "Sınıflar, sınıf çelişmeleri ve sınıf mücadelesi varoldukça, burjuvazinin, uluslararası emperyalizmin ve revizyonizmin etkisi varoldukça, şu tarihi olgu da varolacaktır: 'Kapitalist yoldaki iktidar sahipleri hala bu yolda gideceklerdir.' Bu, uzun vadede hesaba katılması gereken bir tarihi olgudur. Daha Genelge'nin birinci yıldönümünde Başkan Mao bize şunu öğretti: 'Şimdiki Büyük Kültür Devrimi sadece ilktir. Gelecekte kaçınılmaz olarak birçok kez daha tekrarlanacaktır.' " ("Kahrolsun Teng Siao-ping Çetesi" adlı toplu eserden aktarıldı. sf.24).

(19)Yine "IX. Parti Kongresine Rapor"da "parti içinde iki çizgi mücadelesi" tezi parti-içi mücadelenin ilkesel bir yasası olarak gösterilmektedir:

> "Parti içinde iki çizgi arasındaki zıtlık ve mücadele, toplumda varolan sınıflar arasındaki, ve parti içinde eski ile yeni arasındaki çelişkilerin yansımasıdır." ("Büyük Proleter Kültür Devriminin Önemli Belgeleri"nden aktarıldı. sf.78)

(20)Cang Cun-çiao'nun "Burjuvazi Üzerinde Topyekûn Diktatörlük" adlı yazısından aktarıldı, sf.1

5. BÖLÜMÜN DİPNOTLARI

(1) Bkz. Mao Zedung, "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine", 1957, "cilt V", sf.442-444

(2) Bkz. "Büyük Proleter Kültür Devriminin Önemli Belgeleri", Pekin 1970, sf.132

(3) ÇKP VIII. Merkez Komitesinin XI. Toplantısında, "25 Maddelik Öneri"nin "yoldaş Mao Zedung'un kişisel önderliği" altında hazırlandığına işaret edilmiştir.

(4) 11.11.1970 tarihinde "Madam De Gaulle"e taziyet telgrafında örneğin şöyle denmektedir:

> "Faşist saldırıya karşı ve Fransa'nın ulusal bağımsızlığı için boyuneğmeden mücadele eden (De Gaulle'e --YN) derin hürmetlerimi sunarım." ("Peking Rundschau", 1970, sayı 46, sf.3'ten aktarıldı.)

"Japon Halkının ABD Emperyalizmine Karşı Verdiği Haklı Vatansever Mücadelesinin Desteklenmesi Hakkında Açıklama" adlı 27 Ocak 1964 tarihinde yazılmış yazıda şunlar denmektedir:

> "Bütün barışsever ülkeler birleşmelidir. ABD emperyalizmine karşı geniş bir birleşik cephe kurulması için, ABD emperyalizminin saldırısına, denetimine, müdahalesine ve zulmüne maruz kalan bütün ülkeler ve insanlar birleşmelidir." (Mao Zedung, "Dünya Halkları Birleşin ve ABD Saldırganlarını ve Onun Bütün Uşaklarını Yenin", Pekin, 1970, sf.4)

(5) Ernst Thaelmann, "Devrimci Çıkış Yolu ve Almanya Komünist Partisi", 1932; Konuşmalar ve Yazılar: 1930-1933, cilt I, sf.440-441'den aktarıldı.

6. BÖLÜMÜN DİPNOTLARI

(1) O. Wladimirow-W. Rjasanzew: "Mao Zedung'un Siyasi Biyografisinden", Berlin 1973, sf.94

(2) Mao Zedung, "Savaş ve Strateji Meseleleri", 6 Kasım 1938, Seçme Eserler cilt II, sf.262

(3) "Mao Zedung'un Teorik Görüşlerinin Eleştirisi", Frankfurt/M., 1973, sf.118

(4) "Maoizm — Marksizm-Leninizmin ideolojik ve Siyasi Bir Düşmanı", Berlin 1974, sf.123

(5) Rolf Max: "Maoizm ve İşçi Sınıfının Tarihi Görevi", Berlin 1975, sf.47

(6) Mao Zedung, "Çin Devrimi ve Çin Komünist Partisi", 1939, Seçme Eserler cilt II, sf.377

(7) "Mao Zedung'un Teorik Görüşlerinin Eleştirisi", sf.245

(8) C. Mathiessen: "Maoizmin Felsefi Temeli ve Sosyo-politik Gelişmesinin Eleştirisi", Berlin 1973, sf.28

(9) Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesinin VI. Genişletilmiş Toplantısının Çin Sorunu Hakkındaki 13 Mart 1926 Tarihli Kararı, "Stalin — Çin Devrimi Hakkında", MLYD, sf.136'da

(10)"Mao Zedung'un Teorik Görüşlerinin Eleştirisi", sf.199

(11)A.g.e., sf.97

(12)A.g.e., sf.195

(13)"Çin Halk Cumhuriyetinin Kurulmasından Sonraki Parti Tarihinde Bazı Sorunlar Üzerine Karar" (ÇKP XI. Merkez Komitesi'nin 27 Haziran 1981 tarihinde yapılan Altıncı Toplantısında kabul edildi), Beijing Rundschau 27/1981, sf.20

(14)A.g.e., sf.21

(15)A.g.e., sf.22

(16)A.g.e., sf.25

(17)A.g.e., sf.23

(18)A.g.e., sf.20

(19)A.g.e., sf.20

(20)A.g.e., sf.31

(21)A.g.e., sf.23

(22)"Dünyanın Üçe Bölünmesi Hakkındaki Başkan Mao'nun Teorisi Marksizm-Leninizme Önemli Bir Katkıdır", Peking Rundschau 45/77, sf.11 ve devamı

7. BÖLÜMÜN DİPNOTLARI

(1) Enver Hoca, "Emperyalizm ve Devrim", Tiran 1979, sf.485-486, Almanca

(2) Mao Zedung, "Japon Emperyalizmine Karşı Mücadelenin Taktikleri", Seçme Eserler, Almanca, cilt I, sf.189

(3) Enver Hoca, a.g.e., sf.274

(4) "Şangay için daha çok kanlı mücadeleler verilecektir; ve bu şimdi Çangçu vb. gibileri için verilen mücadeleye benzemeyecektir. Hayır, orada daha ciddi mücadeleler verilecektir. Emperyalizm, dünya çapında öneme sahip bu düğüm noktasını; emperyalist güçlerin en önemli çıkarlarının çakıştığı Şangay'ı kolay kolay teslim etmeyecektir.

Bu durumda önce Feng'le birleşilmesi; askeri alanda yeterli güç toplanması; tarım devriminin bütün gücü ile geliştirilmesi; cephe gerisinde ve Çan Kay-şek'in cephesinde dağıtıcı bir çalışma yürütülmesi ve Şangay sorununun ondan sonra gündeme getirilmesi daha doğru olmaz mı? Bence bu daha doğru olur." (Stalin, "Sun Yat-sen Üniversitesi Öğrencileri ile Bir Konuşma", J.W. Stalin, Çİn Devrimi Üzerine, Marksist-Leninist Yazı Dizisi, sf.56; ya da Stalin, Toplu Eserler, cilt 9, Almanca, s.221)

(5) Bkz. "Partimizin Tarihinde Bazı Meseleler Üzerine Karar" (ÇKP 6. MK'nin Genişletilmiş 7. Toplantısında alınan karar, 20.4.1945, Mao Zedung, Seçme Eserler, Almanca, cilt 4, sf.359 ve 386)

(6) C. Mathiessen, "Maoizmin toplumsal-siyasi gelişmesinin ve felsefi temellerinin eleştirisi", Berlin 1973, sf.28

(7) Enver Hoca, a.g.e., sf.273

(8) Wang Ming, "Kültür Devrimi mi/Karşı-Devrim mi?", 19.3.1969, Moskova

(9) Enver Hoca, a.g.e., sf.454 ve 452

8. BÖLÜMÜN DİPNOTLARI

(1) Liu Şao-çi: "Parti Üzerine", VII. Parti Kongresine Parti Tüzüğü değişikliği üzerine sunulan rapor, Mayıs 1945, Berlin-1954, sf.32/33

(2) Mao Zedung: "Koalisyon Hükümeti Üzerine", Seçme Eserler, cilt III, Almanca, sf.312

(3) Bkz. "Büyük Proleter Kültür Devriminin Belgeleri", Almanca, sf.194-195

(4) "ÇKP IX. Parti Kongresinin Belgeleri", Almanca, sf.127

(5) "ÇKP X. Parti Kongresi Belgeleri", Almanca, sf.24/25

(6) Aynı yerde, sf.69, ya da ÇKP IX. Kongre Belgeleri, Almanca, sf.126

(7) Bkz. 13 Partinin Ortak Açıklaması, Bolşevik Partizan, sayı 2.

(8) Bkz. Bolşevik Partizan, sayı 2.

(9) Mesela bu kendini, devrimci teorinin doğru bir çizginin geliştirilmesindeki önemini küçümseyip, bu konuda polemik yürüten; ve doğru çizgiyi kitlelerin kendiliğinden mücadelesi içinde geliştireceğini iddia eden ABD DKP'de şöyle göstermektedir:

"—Bu mantık hatalı değil midir? 'Bir sürü pratik vardır, bir sürü kitle mücadelesi vardır ama bunu yönlendirecek bir önderler merkezi yoktur. Bu yüzden teorinin incelenmesi; bu mücadeleleri yönlendirebilmek için gerekli bir çizginin ortaya çıkarılmasında esas görevdir.' —

Evet, mantık budur! Ama bu mantık burjuva mantığıdır. Diyalektiğin tersine metafizikdir. Materyalizmin tersine idealizmdir.

Neden? Çünkü burada temel prensip; doğru çizginin ancak pratik içinden çıkartılabileceği ve pratikte denenmesi gerektiği prensibi reddedilmektedir." ("The Communist", I, sf.77)

Acaba Mao'yu savunduğunu iddia eden ABD DKP Mao'nun şu doğru tespitlerine de "idealist", "metafizik" damgasını yapıştıracak mıdır?

"Lenin'in 'devrimci teori olmadan, devrimci hareket olmaz' şeklindeki sözleri güncel hale geldiğinde; devrimci teorinin yaratılması ve yaygınlaştırılması esas rolü, tayinedici rolü oynar." (Mao Zedung, "Çelişme Üzerine", Seçme Eserler, Almanca, cilt I, sf.394)

(10)Şili DKP'nin Mao Değerlendirmesi, s.72

(11) Bob Avakian, "Yoldaş Mao Zedung'un ölümsüz katkıları", 1979, sf.311

(12) Mao Zedung, "Stalin'in Ölümü Üzerine", Halkın Günlüğü, 9 Mart 1953

MAO ZEDUNG — KAZANIMLARI — HATALARI
ÜZERİNE
ORTAK AÇIKLAMA'YA

EK

TOPLANTININ GİDİŞATI ÜZERİNE

ÇİN'DE KÜLTÜR DEVRİMİ HAKKINDA FİLM ÜZERİNE YORUM

AMLP "KIZIL BAYRAK" DELEGASYONUNUN YOLDAŞ MAO ZEDUNG İLE ÇİN'DE YAPTIĞI KONUŞMALAR ÜZERİNE

DOST ÖRGÜTLERİN
MAO ZEDUNG HAKKINDA DEĞERLENDİRMELERİ:

- AKHGAR (Afganistan Komünist Partisi/Marksist-Leninist İnşa Örgütü)'nün görüşü
- PEYKAR (İran İşçi Sınıfının Kurtuluş Örgütü) Sempatizanlarının görüşü

TARTIŞMA KONULARI:

1) ÇİN'DE PARTİ İNŞASININ İKİ AŞAMASI
2) ÇİN DEVRİMİNDE MİLLİ BURJUVAZİNİN MÜTTEFİK OLARAK ROLİ
3) ÇİN DEVRİMİNİN 1927'DEKİ YENİLGİSİNİN SEBEPLERİ
4) ANTİ-JAPON BİRLEŞİK CEPHENİN ÖZELLİKLERİ
5) DOĞU AVRUPA'DA VE ÇİN'DE HALK DEMOKRASİSİNİN İKİ TÜRÜ
6) MAO'NUN 1956'DAN SONRASININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE KÜLTÜR DEVRİMİNE KARŞI TAVIR
7) MAO ZEDUNG DEĞERLENDİRİLMESİNDE ÜÇ AKIM

EK: MK HİZİBİ İLE YAZIŞMALAR

MAO TOPLANTISI ÜZERİNE

Bolşevik Partizan; Kızıl Bayrak (Avusturya Marksist-Leninist Partisi Yayın Organı), Akıma Karşı (Batı Almanya'da Marksist Leninist Parti İnşası İçin Yayın Organı) ve Batı Berlinli Komünist (Batı Berlin Marksist-Leninist Partisi İnşası İçin Yayın Organı) 26/27 Eylül 1981'de Frankfurt/Main'da "Mao Zedung/ Kazanımları—Hataları" konulu başarılı bir toplantı yaptılar.

Programı çok yüklü olan toplantı bir kitle toplantısı olarak planlanmamıştı; buna rağmen 350 kişi iki gün süren toplantıya katıldı. Toplantı —1979 Aralık'ında yapılan— Stalin'i anma toplantısı gibi iki dilde (Türkçe-Almanca) yapıldı. Özellikle toplantının ikinci günündeki tartışmaya katılmak üzere gerek Batı Almanya'dan gerekse Batı Almanya dışından çok sayıda örgüt —ki bunların içinde hem Mao'nun eserini bütünü ile karalayanlar, hem de Mao Zedung'u "Marksizm-Leninizmin beşinci klasiği" olarak savunanlar bulunuyordu— davet edilmişti. TKP/ML MK fraksiyonu, ve "Kanada Bolşevik Birlik" grubuna yakın pozisyonlar savunan bir Fransız grubu dışında, hiç bir grup görüşlerini diğerlerinin eleştirisine sunma; üzerine tartışma imkanından yararlanmadı. Bu, her iki oportünist akımın da, görüşleri üzerine ciddi bir tartışma yürütmekten kaçındıklarını bir kez daha gösterdi.

Dost örgütlerden Peykar sempatizanları toplantıya bir konuşma ile katıldılar. Akhgar ise Mao Zedung üzerine değerlendirmesini yazılı olarak sundu.

Toplantıda yapılan konuşmalar, katılanlara yazılı olarak sunuldu. Bu konuşmalar üzerine yapılan tartışmalarda:

- Çin devriminde milli burjuvazinin müttefik olarak rolü
- ÇKP'nin inşasının iki aşaması
- Çin devriminin 1927'deki yenilgisinin sebepleri
- Anti-Japon cepheyi mümkün kılan ulusal ve uluslararası etkenler
- Doğu Avrupa'da ve Çin'de halk demokrasisinin iki türü
- 1956'dan sonra Mao'nun yaptığı hatalar
- Mao'nun genel değerlendirilmesi

sorunları ve daha bir dizi çok önemli sorun üzerine canlı bir şekilde tartışıldı.

Konulara bağlı bir eğitimi kolaylaştırabilmek için, toplantıyı düzenleyen yazı kurulları tartışma konuşmalarını düzene sokma; ve bazı gereksiz yerleri kısaltarak yayınlama kararı aldı. Ekte yayınladığımız belge, tartışmanın dört yazı kurulunun kararı ile düzenlenmiş ve kısaltılmış biçimidir. Tartışmanın tam tutanağı da isteyenler tarafından bizden temin edilebilir.

Toplantı sırasında gösterilen Avusturya Kızıl Bayrak delegasyonunun çektiği, 1 Ekim 1966'da Çin'de Pekin'de yapılan, 1 milyonu aşkın kişinin katıldığı mitingin filmi de coşku ile karşılandı. Film sırasında "Kızıl Bayrak" temsilcisi Mao ile yapılan görüşmeler ve Kültür Devrimi sırasında edindikleri izlenimler hakkında bilgi verdi.

Mao Toplantısı sırasında Kızıl Bayrak, Akıma Karşı, Batı Berlinli Komünist Yazı Kurullarının Mao Zedung'un eserini değerlendiren detaylı çalışmalarının ilk bölümü (I. ve V. ciltlerin değerlendirilmesi) de çıkmıştı. Toplantı sırasında çok miktarda Marksist-Leninist eser satıldı. Toplantının düzenlenme masraflarını karşılamak için toplanan bağış 2700 DM idi.

Değerli okuyucu;

Yukarıda açıkladığımız gibi, burada ek olarak yayınladığımız bölüm; yazı kurulları tarafından, okuyucunun yürütülen tartışmayı kavramasını kolaylaştırmak için düzenlenmiştir.

Düzenlemede şunlar yapılmıştır: Önce tartışmanın gidişi içinde oldukça karışık ve sistemsiz olan konuşmalar; konulara göre ayrılarak, bir konudaki tüm tartışma konuşmaları aynı yerde toplanmıştır.

İkinci olarak ise, birbirini tekrarlayan ve yeni bir şey getirmeyen konuşmalar çıkarılmış; veya kısaltılmıştır. Bu çıkarma ve kısaltmalar özellikle toplantının yöntemi ile ilgili olan konuşmalardır. Toplantı sırasında Partizan adına konuşan kişiler tartışmayı sürekli olarak buraya çekmeye çalışmışlardır. Yaptıkları konuşmalarda zamanın yarısından fazlasını bu konuya ayırmışlardır. Onlarla girilen polemikte de bu konu oldukça zaman almıştır. Bu kısır, fazla bir şey getirmeyen tartışmayı olduğu gibi çıkardık. Konunun anlaşılması için, Ek'in sonuna TKP/ML MK hizibi ile bu konudaki yazışmaları koyduk.

Üçüncü olarak: Toplantı iki gün sürmesine rağmen, birçok konuda söz alanlara zaman kalmamıştır. Bazı konuşmalar divana yazılı olarak verilmiştir. Yazı kurulları adına bazı konularda yazılı tavır takınma gereği duyulmuştur. Düzenlemeye bunları da ekledik. Bu şekli ile yayınladığımız belgenin; seçme yapılmadan ve düzenlenmeden yayınlanacak bir belgeden daha yararlı olacağını umuyoruz. Ayrıca isteyen okuyucularımız toplantı tutanaklarının tam metnini de bizden talep edebilirler. Tam metin de masrafı karşılığı isteyenlere sunulacaktır.

Toplantı başarılı ve olumlu olmasına rağmen; hata ve eksiklikler de vardır. En önemli hatalardan birisi kuşkusuz MK hizibi uzantıları ile yöntem üzerine konuşmalarla kaybedilen zamandı.

Bir başka hata konuların çok geniş olması; bunun sonucunda da tartışmalarda birçok konuda yüzeyde kalınmak zorunluluğu idi. Bundan böyle sınırlı, daha dar konuda toplantılar yapılması daha yararlı olacaktır.

Toplantı sırasında özellikle Bolşevik Partizan açısından kendi içimizde var olan "Mao'yu 1956'dan sonra revizyonist olarak değerlendirme" eğilimine karşı da gerekli ve yeterli bir mücadele verilmemiş olması önemli bir eksikliktir. Ekte yayınladığımız belgelerde yer alan 1956 sonrası dönemle ilgili konuşmalar; içimizdeki bu sapmanın oldukça önemli boyutlarda olduğunu göstermektedir.

BOLŞEVİK PARTİZAN
YAZI KURULU

1.10.1966'DA KÜLTÜR DEVRİMİ SIRASINDA ÇİN'DE ÇEKİLMİŞ BİR FİLM ÜZERİNE YORUM

(Sunan: O zamanki Avusturyalı Marksist-Leninistler delegasyonunun başkanı; bugün AMLP Sekreteri Franz Strobl)

Film 1 Ekim 1966'da o sırada Çin'de bulunan Avusturyalı Marksist-Leninistlerin delegasyonu tarafından çekilmiştir. 1 Ekimde yapılan 1 milyondan fazla insanın katıldığı kitle gösterisidir. (Alkışlar)

Sağda Çiang Çing görülüyor. Çiang Çing burada bir yangının söndürülmesi sırasında ağır yaralar alan petrol işçileri ile görüşüyor. Arka tarafta 400 000' e yakın insan, ellerinde çeşitli renkte bayraklar. Bunları çeşitli zamanlarda kaldırıp indirerek devrimci sloganlar yazıyorlar.

Bu Tien An-men meydanı. Tribünde Partinin ileri gelenleri ve bunlar da önlerinden geçecek olan büyük yürüyüşün başını çekenler.

Bu film Kültür Devriminin en hareketli dönemlerinde çekilmiştir. Bilindiği gibi Büyük Proleter Kültür Devrimi "büyük kaos" olarak değerlendiriliyor... Biz orada olanlar bu işin kaos değil, iyice örgütlü bir iş olduğu düşüncesindeydik.

Bu yoldaş Mao Zedung'u filme çekebilmek için ilk denemelerimiz idi, ama arkası dönük, pek fazla görülmüyor. Biz bu vesileyle kendisiyle görüştük. Ben biraz sonra bu görüşmeyi anlatacağım.

Tribünde yalnız Çin yöneticileri değil, çeşitli ülkelerden temsilciler de vardı, Asya'dan, Afrika'dan. Bunların hepsi Marksist-Leninist değildi.

Bu, yoldaş Kang Çeng'dir. Kendisi Avusturyalı Marksist-Leninistlerin çok iyi bir dostuydu.

O dönemde "Kızıl Kitap" herkesin elindeydi. Ve biz bunu çok iyi bir adım olarak değerlendiriyorduk. Marksizm-Leninizmin en azından en genel ilkelerinin yüzmilyonlarca kitleye kavratılmasının bir aracı olarak kavrıyorduk. Daha sonraki aşamalarda burada kısaca alıntı yapılan yerlerin geniş bir şekilde kitlelere götürüleceğini düşünüyorduk.

Arada bir yürüyenlerin arasından 40-50 kişilik delegasyonlar tribüne çıkıp Mao Zedung ile kısa konuşmalar yapıyorlardı. (Alkışlar)

Bunlar Afrika'dan çeşitli delegasyonlardır.

Biz bu örgütlenmenin iyiliğini, mükemmelliğini sadece bu yürüyüşte görmedik. O dönemde üç ay kadar Çin'de kaldık, 14 000 kilometre yol katettik, sekiz büyük şehri ziyaret ettik. Her tarafta örgütlü bir hareketin olduğunu gördük.

Bizim o dönemdeki Kültür Devrimini değerlendirmemiz iki temel üzerinde yükseliyordu. Birincisi, bu Kültür Devrimini, oldukça ilerlemiş olan revizyonist karşı-devrimi geri çevirmenin bir aracı olarak görüyorduk. Diğer taraftan, ilk defa proletarya diktatörlüğünün uygulanmaya çalışıldığı bir devrim olarak kavrıyorduk. Bugünkü kavrayışımızla da o günkü genel değerlendirmemizin doğru olduğu görüşündeyiz.

Ne yazık ki film sesli değil. Sesli olsa, oradaki atmosfer çok daha iyi anlaşılabilir. Milyonla kitlenin karşısında heyecan duymamak elde değildi. (Alkışlar)

Bu milyonlarca kitlenin devrime katıldığını gösteren bir atmosferdi.

Yürüyüşte yer yer zaman planı uygulanamadığı için koşmak zorunda kalıyorlardı.

Bu gördüğümüz ortadaki ihtiyar kadın, Sun Yat-sen'in karısı

(Biraz sonra göreceğimiz gibi) akşama doğru Mao Çin Komünist Partisinin yöneticileriyle birlikte yüzbinlerce kişinin arasına indi ve çevresine toplanan insanlarla sohbete başladı. İlk anda gerçekten, o coşku içinde, sevgi içinde boğulacağını, ezileceğini zannettik. Ama öyle olmadı. Bu da devrimci disiplinin ne kadar gelişmiş olduğunu gösterir.

Bu görünüm ilk sırada yürüyüşün düzenini sağlayanları gösteriyor. Burada da nasıl örgütlenmiş oldukları açıkça görülüyor.

Kültür devrimi sırasında bazı çatışmalar ve aşırılıklar da oldu. Fakat Kültür Devrimi için tipik olan bu değildir. Bizim edindiğimiz intiba, açığa çıkmış karşı-devrimcilere karşı olağanüstü sabırlı davranıldığı idi.

Bu da işte akşam vakti halkın arasına gittikleri görüntü. Havai fişekler atılıyor. Mao Zedung ÇKP yöneticileriyle beraber halkın arasına gidiyor, Lin Biao da beraber. Lin Biao o sırada bizim pek hoşumuza giden bir tavır içinde bulunmuyordu. Tipik özelliği, Mao'nun bir gölgesi gibi olmasıydı. Mao'nun yanından hiç ayrılmıyordu. Biz o zamanlar Lin Biao'nun ne olduğunu tam olarak kavramıyorduk. Eğer Mao'nun yerini almazsa, siyasi havanın çok kısa süreceğini tahmin ediyorduk.

MAO ZEDUNG'LA KISA GÖRÜŞME

Yoldaş Mao Zedung altı saat süren bu yürüyüş süresince çok kısa aralıklar hariç, hemen hemen bütün zaman ayakta çeşitli delegasyonlarla görüşmeler yaptı.

Mao Zedung yoldaşın konuştuğu delegasyonlar arasında bizim delegasyonumuz da vardı. Ancak 15 dakikalık bir görüşme yapabildik.

- bize Avusturya'da işlerin nasıl gittiğini sordu, nasıl devam edeceğini sordu. Ben kendisine işlerin oldukça yavaş olduğunu, zor olduğunu, henüz Marksist-Leninist bir partinin kurulması aşamasında bulunduğunu belirttim.

- bana en doğru yaklaşımın, sorunları küçültmeden olduğu gibi ortaya koymak olduğunu, ve devrimde geri dönüşler, yenilgiler olabileceğini, bunları hesaba katmak gerektiğini söyledi.

Kendisine Parti kurmanın yerinde, zamanında olup olmadığını sordum. Buna kendimizin karar verebileceğini, kendisinin bir şey söyleyemeyeceğini belirtti. Bunun tersine, Arnavutluklu yoldaşlar ise, ne kadar az olsak da Partinin kurulmasının gerekli olduğunu, derhal kurulması gerektiğini söylüyorlardı.

Biz bu dönemde Çin'de daha fazla kalmak istiyorduk, ama Çinli yoldaşlardan öğrendik ki Avusturya'da bir grup Partinin kurulmasını engellemeye girişmiş. Onun için ziyaretimizi kısa kesmek zorunda kaldık. (Alkışlar)

AMLP "KIZIL BAYRAK" DELEGASYONUNUN YOLDAŞ MAO ZEDUNG İLE ÇİN'DE YAPTIĞI GÖRÜŞME

(Sunan: AMLP "Kızıl Bayrak" temsilcisi)

Avusturyalı delegasyonların Çin'e gitmesiyle ilgili olarak kısaca tekrar değinmek istiyorum. Şimdiye kadar Avusturya'dan Çin'e dört kez delegasyon gitmiştir. Bunun ikisi Kültür Devrimi sırasındadır, ve iki kez de Mao Zedung ile görüşme olanağı bulunmuştur. Birinci görüşmeyi film sırasında anlattım. İkinci görüşme ise Mayıs 1964'te yapılmıştır ve Mao Zedung ile bu görüşme 1,5 saat sürmüştür.

Bu görüşmemin tam tutanakları aslında güvenlik nedeniyle Çinli yoldaşlar tarafından bize gönderilecekti, ama bu olmadı. Bu görüşmede esas olarak şunlar üzerinde duruldu: Mao Zedung yoldaş bize revizyonizme karşı hangi eleştirilerimiz olduğunu, ve planlarımızın ne olduğunu sordu. Biz de eleştirilerimizi ve görüşlerimizi anlattık. Mao Zedung yoldaş bunları doğru buldu.

Bu görüşmede Mao Zedung beş konuda tavır takındı. Birincisi: Bizim sorumuz Mao Zedung yoldaşa nasıl Marksist-Leninist olduğu üzerineydi. Mao Zedung yoldaş bize şunları anlattı: Ben ilk defa olarak Konfiçyüs'ü inceledim. Konfiçyüs'de Çin'in somut durumuna yeterli cevaplar bulamadım. Ondan sonra burjuva felsefesini inceledim, burjuva filozofları da bana Çin'in sorunlarıyla ilgili cevaplar veremediler. Son olarak Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in eserlerini inceledim. Yalnızca Marksizm-Leninizm ile Çin'in sorunlarına cevap bulunabileceğini kavradım.

Mao Zedung sonra proleter enternasyonalizminin önemi üzerine görüş belirtti. Milliyetçiliğin her türüne karşı tavır takınılması gerektiğini belirtti. Avusturya'da 'sarı tehlike'den söz edildiğini, bu anlayışların hala var olduğunu, fakat aynı zamanda Çin'de de bu milliyetçi anlayışların var olduğunu, esas olarak proleter enternasyonalizmi ilkelerine dayanılması gerektiğini vurguladı.

Üçüncü sorun barışçıl geçiş üzerineydi. Mao Zedung bu konuda yapısal reformlarla barışçıl yoldan devrimi gerçekleştirmenin imkanı olmadığını, devrimin şiddete dayanacağını söyledi. Fakat her ülkenin somut şartlarının da incelenmesi gerektiğini söyledi.

Sonra Mao Zedung neşeli bir şekilde bize sordu: 'Gerçekten de atom bombası öyle korkutucu, ürkütücü müdür?' Bizden Avusturyalı bir yoldaş cevap verdi: 'Hayır, atom bombası korkutucu, ürkütücü değildir.' Sonra Mao Zedung 'Yanılıyorsunuz, evet, atom bombası gerçekten korkutucu, ürkütücüdür. Ama biz onun karşısında teslimiyete düşmemeliyiz, mesele budur' dedi. Bu şu anlamda çok önemlidir: Revizyonistler Mao Zedung'un bir sözüne karşılık (Mao Zedung 'Atom bombası atıldıktan sonra yüzmilyonlarca insan ölse de gene insanlar yaşayacak ve sosyalizm gerçekleşecektir' demiştir), onu savaş kışkırtıcılığı ile, maceracılık ile vs. suçlamışlardır. Mao Zedung atom bombasına karşı bizim teslimiyete düşmememiz gerektiğini vurgulamıştır. Bu da Mao'nun çok önemli bir görüşüydü.

Beşinci ve son soru olarak Mao Zedung yoldaş sanayileşmiş ülkelerdeki, özellikle de Avrupa'daki işçi hareketine değindi. Avrupa'nın o dönemlerde devrimin fırtına merkezi olmadığını, ama

buna rağmen Avrupa'daki bilinçli işçilere ve onların örgütleri ne önemli görevler düştüğünü vurguladı. Devrimin fırtına merkezi olsa da olmasa da, görevin kendi ülkesinde devrim için çalışmak olduğunu belirtti.

Bizim görüşümüze göre Mao Zedung'un yukarıda anlatmaya çalıştığım görüşleri çok önemli Marksist-Leninist görüşlerdi. Fakat diğer Çinli yoldaşlarla görüştüğümüzde aynı intibayı almadık. Mesela biz daha Çin'e gitmeden önce Kültür Devrimi ile ilgili 25 tane soru tesbit etmiş ve cevaplandırmaları için kendilerine göndermiştik. Bu 25 soruya verilen cevap pek yeterli değildi. Mesela biz Kültür Devriminin çok geç başladığı görüşünde idik, Çinli yoldaşlar Kültür Devriminin tam da zamanında başladığını savundular.

ÇİN KÜLTÜR DEVRİMİNİN TAYİN EDİCİ BİR HATASI

(AMLP "Kızıl Bayrak" temsilcisi)

Bu filmde de görüldüğü gibi, Liu Şao-çi gibi birtakım insanlar da bu Kültür Devrimini destekler görünmüşlerdir. Kızıl bayrağa karşı kızıl bayrak sallamışlardır. Hatta onlar gerçek komünistlerden ve devrimcilerden daha fazla, 'Mao Zedung yoldaş onbinlerce sene daha yaşasın' diye bağırmışlardır. Ve bu şekilde de gerçek doğruların içini boşaltmağa çalışmışlardır. Biz bu arada kendi kendimize sorduk: "Böyle tehlikelere karşı ne yapmak lazım?' Ve biz gerçekten de kendimize bu soruyu yönelttiğimizde, buna karşı tek bir aracım olduğunu düşündük: açık kamuoyu önünde eleştiri ve özeleştiri silahı. Tek tek somut olarak gerçekleri, belgeleriyle birlikte ortaya koymak. Hatalı olan insanları gerektiği gibi eleştirmek. Görebildiğimiz kadarı ile bu Kültür Devrimi sırasında yeterince yapılmamıştır. Ve belirleyici bir hatadır.

Yoldaşlar, son olarak, biz Proleter Kültür Devrimini savunuyoruz. Fakat birtakım eleştirilerimiz de var. Önceden de söylediğimiz gibi, Çin'de Büyük Proleter Kültür Devriminin daha önce başlaması gerekliydi. Kültür Devrimi sırasında açık ve kararlı eleştiri ve özeleştiri yapmak gerekirdi. Bu açık ve kamu oyu önünde eleştiri ve özeleştirinin, Partinin bütün kademelerinde yürütülmesi gerekirdi. Biz burada bu noktada Kültür Devriminin en önemli hatasını görüyoruz. (Alkışlar)

(AFGANİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ MARKSİST-LENİNİST İNŞA ÖRGÜTÜ)
AKHGAR'IN TAVRI

Mao Zedung'a karşı tavır sorunu yalnız bizim örgütümüzü değil, bütün uluslararası komünist hareketi zor durumda bıraktı. Mao Zedung'un değerlendirilmesi hakkındaki tartışma bütün komünist hareket içinde yeni bir dizi bölünmelere yol açtı.

1970'li yılların başında, Çin devletinin Bangladeş'e karşı aldığı tavır ve daha sonraki İran ile aralarındaki diplomatik ilişkiler, değişik sınıf bakışaçılarıyla tartışmalara yol açtı. Bazı örgütler ve kişiler, örneğin ("Tufan" örgütü MK üyelerinden) Kaşemi, ÇKP'ye eleştiri yöneltti. Tartışmalardan ve çatışmalardan haberi olmasına rağmen Çin KP bugüne kadar hiç bir eleştiriye cevap vermedi. Aynı zamanda Çin KP, dış politikası hakkında kitleler önünde ve resmi bir tavır koyma eğilimi göstermedi. Eleştirilen başka bir nokta, "Devletler bağımsızlık, uluslar kurtuluş, halklar devrim istiyor" sloganı idi. Almanyanın yeniden birleşmesi konusunda Çin Halk Cumhuriyetinin aldığı tavır da tartışmalara ve çatışmalara neden oldu. Ama bu yararlı bir tartışma olmadı, çünkü elde veriler yoktu.

1974'te Çin'in Birleşmiş Milletler'de üyeliğinin tanınması diplomatik alanda kazanılan bir zafer olarak değerlendirildi. Ama buna bağlı olarak, gerici olan ve öncelikle "Üç Dünya Teorisi"nde ifadesini bulan bazı görüşler öne çıktı. Bu gerici teorinin ortaya çıkmasıyla, o güne kadar sürdürülen tartışmalar bu yöne kanalize edildi.

Başta Deng Hsiao-ping ve Hua Guo-feng olmak üzere bir dizi revizyonist karşı-devrimci kişiler ortaya çıktı. 1974 ile Mao Zedung'un ölümü arasındaki ve daha sonraki dönem, devrimcilerle karşı-devrimciler, Marksist-Leninistlerle Deng revizyonistleri arasındaki en büyük mücadele dönemiydi. Mao Zedung'un Deng Hsiao-ping'e karşı aldığı tavır, bir yanda Mao Zedung ve Marksist-Leninistler ile diğer yanda Partinin içine sızmış revizyonistler arasındaki farkı açıkça ortaya çıkardı. Deng Hsiao-ping'in iktidardan alınmasına ve bütün Parti ve devlet görevlerinden alınmasına yol açan keskin ideolojik mücadele şiddetlendi. Dünyanın durumu sorunu bu mücadelenin kapsamına alınmamış olmasına rağmen, bu mücadele çok büyük öneme sahiptir.

Mao Zedung, Çu Teh ve diğerlerinin ölümünden sonra, revizyonist klik ortaya çıkan durumdan yararlandı ve "Dörtlü çete" diye adlandırdığı bir dizi Marksist-Leninisti iktidardan uzaklaştırdı. Bundan sonra, bütün Kruşçev ve Deng revizyonistleri ve troçkistler Mao Zedung ve onun görüşlerine saldırılarını şiddetlendirdiler. Mao Zedung'u ve Çin devriminin kazanımlarını —yani ulusal demokratik devrim, sosyalizmin inşasında elde edilen başarılar, kültür devrimi— hedef alan saldırılar şiddetlendi.

Kruşçev revizyonistlerinin ihanetinden sonra uluslararası komünist hareket büyük bir sorunla karşı karşıya kaldı. Birleşik bir şekilde hareket etmemesi ve yüksek bir ideolojik-siyasi seviyeye sahip olmaması sonucu, bu karşı-devrimci yozlaşma çeşitli sapmalara yol açtı. Bir bölüm "Üç Dünya Teorisi" ve gerici Çin devletinin saflarında yer aldı. Çin'de revizyonizmin "köklerini" "ortaya çıkarmaya" ve sözde ona karşı mücadele etmeye

çalışam diğerleri ise Mao zedung'a, onun devrimci teorilerine, Çin devriminin kazanımlarına, Çin'de sosyalizmin inşasına, Kültür Devrimine ve proletarya diktatörlüğünün unsurlarına saldırdılar. Bu saldırılarıyla onlar, Marksizm-Leninizmin genel geçerliliği olan yasalarını ayaklar altına almış oldular.

Bu akımın başını Arnavutluk Emek Partisi ve onun papağan partileri çekmektedir.

Böyle bir durumda Marksist-Leninistler Marksizm-Leninizmi, yoldaş Mao Zedung'u, Çin devriminin kazanımlarını, sosyalizmin inşasını ve Kültür Devrimini savunmak, ama önlerinde duran sorunlara eleştirici ve etraflı bir şekilde yaklaşmak zorundaydılar.

Önümüzde duran sorunları bağımsız bir şekilde Marksizm-Leninizmin ışığı altında incelememiz gerektiği, eğer Mao Zedung'un hataları varsa, onları ortaya çıkarıp, bir Marksist-Leninistin hataları olarak görmemiz gerektiği, ve bu hataları yinelememek için pratikte çaba göstermemiz gerektiğini Örgütümüz tesbit etti. Bizim bu tavrımız AKHGAR S.10, Nisan 1979, yıl 3'de ortaya konmuştur.

Yoldaşlarımızın yürütmüş olduğu ve bir iç yazıda özetlenen tartışmalardan sonra —şu anda burada incelememiz mümkün olmayan bir dizi küçük sorun dışında— şu sonuçları çıkarabiliriz:

1) Mao Zedung bir Marksist-Leninist; ÇKP'nin, Çin proletaryasının ve halkının bir önderiydi.

2) Örgütümüz "Mao Zedung Düşüncesi"ni kabul etmemektedir. Tam tersine, Mao Zedung'un teorilerinin Marksizm-Leninizmi zenginleştirdiği ve sömürge, yarı-sömürge yarı-feodal ülkeler için özellikle önemli olduğu görüşündedir.

Mao Zedung demokratik anti-emperyalist devrimi, komünist bakış açısından ve proleter dünya devriminin bir parçası olarak ortaya koymuş, ve bu konuda Lenin ve Stalin'in öğretilerine dayanmıştır. O, Yeni Demokrasi, uzun süreli halk savaşı, mücadele içinde kızıl ordunun inşası, köylerden kentlerin kuşatılması (dünya stratejisi olarak değil, sömürge, yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde bir taktik olarak), vb. hakkındaki teorilerini, köylülüğün rolü hakkındaki çok iyi bilgisi ile birleştirmiş; bütün yaşamı boyunca çeşitli oportünist revizyonist çizgilere karşı (Çen Du-siu, Li Li-san, Liu Şao-çi, Lin Biao ... Deng Hsiao-ping'e karşı) mücadele etmiştir. O bütün gücüyle, sosyalizmin kendi gücüne dayanarak inşa edilmesi yasasını savunmuş, Kültür Devrimini ve bir dizi noktayı daha geliştirmiştir.

Bütün bunlar, Mao Zedung'u Marksist-Leninist olarak öne çıkaran kazanımlardır.

3) Sosyalizmin inşasında (1957) ulusal burjuvazinin halk saflarında olduğu şeklindeki Mao Zedung'un görüşleri bir sağ sapma teşkil eden bir hatadır.

4) Genel olarak ÇKP'nin ve özel olarak onun Marksist-Leninist kesiminin, revizyonist-oportünist görüşlere, Vietnam Emekçi Partisi, Kore Emek Partisi, Laos, Küba Komünist Partileri gibi bugün pratikte niteliği ortaya çıkmış orta-yolculara karşı ideolojik mücadeleyi küçümsemesi de diğer bir hatadır. Bu hatada Mao Zedung'un da sorumluluğu vardır.

5) Derin, başarılı aktif mücadeleyle uluslararası komünist hareketin birliğinin güçlendirilmesi ve çeşitli partiler arasın-

daki ilişkilerin geliştirilmesi yolunda ilerlememiş olması, en sonunda tamamiyle revizyonist olmadan önceki ÇKP'nin ve onun Marksist-Leninist kesiminin bir hatası veya bir eksikliğidir.

6) Mao Zedung'un olduğu söylenen "On büyük ilişki" adlı yazı hakkında:
a) Bu yazının Mao Zedung'un olduğunu kanıtlayan hiç bir belge yoktur.
b) Bu yazının Mao Zedung'un olup olmamasından bağımsız olarak, bu yazının özellikle yöntem konusunda (Stalin'in %30 yanlış, %70 doğru değerlendirilmesi) ve parti içinde iki çizginin varlığının kabulü konusunda hatalı olduğunu tesbit ediyoruz.

7) Genel olarak ÇKP ve özel olarak Mao Zedung, Kruşçev reviz - yonistlerine ve diğer oportünist akımlara karşı (felsefi, si - yasi, ekonomik) yeterli bir şekilde köklü bir mücadele yürüt - memiştir. Mao Zedung'un bu akımları derinlemesine ve kapsamlı bir şekilde inceleyen ve onları teşhir eden hiç bir yazısı yok tur.

8) Mao Zedung'un "Üç dünya teorisi"nin yazarı olduğunu göste - ren hiç bir belge olmamasına rağmen, diğer yandan Mao Zedung'- un bu teoriye karşı çıkan hiç bir belgesi de yoktur. Bu konuda da tavır alınmamış olması bir hatadır.

Mart 1981

Not: Örgütümüz her nokta hakkında kendi görüşünü ve savlarını etraflı bir şekilde ortaya koymak zorundadır.

(İRAN İŞÇİ SINIFININ KURTULUŞU ÖRGÜTÜ) PEYKAR SEMPATİZANLARININ TAVRI

Arkadaşlar,

PEYKAR örgütünün sempatizanları adına konuşuyorum. Hepinizi komünistçe selamlarım. Ve enternasyonal dayanışmamızı, gelecekte komünistçe birliğimizi candan arzularım. (Uzun alkışlar)

Arkadaşlar,

İran'ın özel şartlarından dolayı, görevlerimiz olduğundan dolayı buraya örgütsel olarak katılamadık. Bu tartışma dünya komünist hareketinin bir tartışmasıdır. Katılabilseydik, biz de bu tartışmada kendi yerimizi alırdık. Bu toplantıya örgütsel olarak katılamadığımız için, sadece çok kısa bir şekilde, bir kaç kelimeyle, elimden geldiği kadarıyla PEYKAR örgütünün tavırlarını ve görüşlerini açıklamak istiyorum.

Mao Zedung yoldaşı bir Marksist-Leninist olarak kabul ediyoruz. Mao Zedung yoldaş Yeni Demokratik devrim ve yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde devrim konularında Marksizm-Leninizmi devralmış ve Çin'de uygulamaya koymuştur. Bu konularda Mao Zedung Marksizm-Leninizme önemli katkılar yapmıştır. Bunun yanısıra, Mao Zedung yoldaş Kruşçev revizyonizmine karşı mücadelenin en ön saflarında yer almıştır. Bu Mao Zedung'un Marksizm-Leninizm uğruna mücadelede önemli bir katkısıdır. O Çin halkına ve Çin Komünist Partisine yeni-demokratik devrimi zafere ulaştırmada önderlik etmiştir. Biz bu dönemde Mao Zedung'u Çin Komünist Partisinin komünist önderi olarak değerlendiriyoruz.

Bunların dışında onun Kültür Devrimi katkısını biz olumlu olarak değerlendiriyoruz. Bu bizim Mao Zedung'u genel değerlendirmemizdir. Ama görüşümüze göre bir komünisti, bir Marksist-Leninisti değerlendirirken, onun kazanımlarının yanısıra, onun hatalarının da eleştirilmesi gerektir.

Biz Mao Zedung'un hatalar da yaptığı görüşündeyiz. Proletarya diktatörlüğü meselesinde o uzun bir dönem Marksizm-Leninizmin bu konudaki bakışaçısını tam olarak savunmamış ve pratiğe uygulamamıştır. Bir başka sorunda, modern revizyonizme karşı mücadele sorununda da hata yaptığı görüşündeyiz. Biz bu mücadeleyi tutarlı ve kapsamlı bir mücadele olarak değerlendirmiyoruz.Bir başka sorun, Mao Zedung'un dünya komünist hareketini birleştirmek için yeteri kadar çalışmadığıdır. Biz bunu dünya proletaryasının gücüne inançsızlık olarak değerlendiriyoruz.

Görüşümüze göre Mao Zedung ancak gerçek Marksist-Leninistler tarafından doğru bir şekilde değerlendirilebilir ve eleştirilebilir. Pratik de bu görüşü doğrulamıştır. Türkiye'de, İran'da ve tüm dünyada "üç dünya" teorisyenleri, biz "üç dünya" teorisine karşı tavır aldığımızda bize saldırmışlardı. Örneğin, Türkiye'de Aydınlık, Fransa'da "Humanité Rouge" gibi örgütler,biz "Üç dünya" teorisini eleştirdiğimizden, bizim Mao Zedung'un teorilerine ve Marksizm-Leninizme karşı olduğumuzu söylüyorlardı. Fakat süreç içinde pratik bizim haklı olduğumuzu ve "üç dünya" teorisinin Marksist-Leninist bir teori olmadığını gösterdi. Yine pratik gösterdi ki, "üç dünya" teorisini savunanlar şimdi Mao Zedung'u Kültür Devriminden dolayı lanetliyorlar ve onun Kültür Devrimini yapmakla büyük bir hata yaptığını söylüyorlar. Pratik da göstermektedir ki Mao Zedung yalnızca Marksist-Leninistler tarafından doğru bir şekilde eleştirilebilir; ve bunu yapmak da Marksist-Leninistlerin görevidir.

I) ÇİN'DE PARTİ İNŞASININ İKİ AŞAMASI

Çin Komünist Partisi'nin gelişmesinde, parti inşasının iki aşaması ile ilgili olarak "Partizan" temsilcisinin görüşü:

Şimdi bu toplantının düzenleyicileri Parti inşası konusunda; devrimden önce iki aşamalı parti inşasını savunmaktadırlar. Bunu da evrensel bir kural olarak kabul etmektedirler. Bu konuda biliyoruz, yazıda açık olarak belirtilmiyor. ÇKP tarihini ve Mao Zedung'un yazılarını inceleyen arkadaşlar, ÇKP'nin böyle bir gelişimi sözkonusu değildir. Ve Mao Zedung'un meşhur bir sözü vardır: 'Partimizi, bizim Partimizi silahlar yarattı' der. Nitekim ÇKP tarihine baktığımızda, başından sonuna kadar, kurulduğundan sonuna kadar (ÇKP'nin —Red.) yoğun bir kitle çalışması yürüttüğü görülmektedir.

Ve özellikle 1927'lerden sonra sürekli bir silahlı mücadele içerisindedir. Bu bir dizi diğer partiler için de geçerlidir. Özellikle bu konuda tavır takınılmalıdır.

Bir Batı Alman arkadaş cevap veriyor:

Bazıları Stalin'in iki aşamalı parti inşası tezinin yanlış olduğunu, evrensel geçerliliğe sahip olmadığını savunuyorlar. Bunu da gerekçelendirirken, işte arkadaşın yaptığı gibi, 'ÇKP böyle bir aşama yaşamamıştır' vs. diyorlar. Bunlar ya bakmamıştır, ya da görmemiştir: ikisinden biri. Şu soruya bir türlü cevap vermemişlerdir, ya da cevap aramamışlardır; kafalarına şöyle bir soru takılmamıştır: Ne zaman kuruldu ÇKP? Mao Zedung'un ilk yazısının tarihi, elinizde olan ilk yazısının tarihi kaçtır? Arkadaş bilir, ama biz tekrarlayalım. ÇKP 1921 yılında kuruldu! Mao Zedung'un ilk yazısı 1926 yılına aittir!

Bir soru daha sorulması gerekir: Mao Zedung'un elimizde yazısı olmayan 1921-1926 döneminde, ÇKP'nin üye sayısının gelişmesi nasıldı?... Biz buna yazıda cevap verdik: Sayı 50'den 430'a çıkar. ÇKP 1921'de 50 üye ile kurulur. 1926'da ÇKP'nin üye sayısı 430'dur. 430 milyonluk bir Çin'de, 430'dur. 1927'deki dönemde ise ÇKP, bir ay içinde onbinlerce üye kaydeden bir partidir.

ÇKP'nin nasıl kurulduğu, nasıl geliştiği konusunda iki çıkış noktasını iyi bilmek gerekir. Birincisi, ÇKP, burjuva demokrasisinin olmadığı bir ülkede kurulmuş ve gelişmiş bir partidir; ve böyle bir ülkede kurulan ve gelişen bir parti, başından itibaren silahlı olmak zorundadır. Yani üyeleri aynı zamanda silahla savaşan kişiler olmak zorundadır; silahlı eğitim görmek zorundadır. Ama bundan daha da önemlisi, bir başka silahla silahlanmaları gereklidir, o da, Mao Zedung'un da dediği gibi, 'Makinalı tüfek değil, Marksizm-Leninizmdir' ve o olmadan silahlar havadır.

İşte tam da bu silahlar temelinde silahlanma, birden milyonlarca kişiye genişletilemez. Milyonlarca kişiyi, kitleyi harekete geçirecek bir parti olabilmek için, önce proletaryanın en ileri kesiminin kazanılması gerekmektedir. Ve ÇKP de işte bunu yapmıştır.

Arkadaşın anlamadığı, üzerinde durmadığı, ve de kafa yormadığı tam da bu meseledir. Bu sorun önemli olduğu için, milyonlarca kitlenin harekete geçirilebilmesi için, önce öncünün silahlanması —hem Marksizm-Leninizmle, hem de başka silahlarla— gerektiğini Lenin "'Sol' radikalizm"de, Stalin ise "İktidarı ele geçirmeden önce ve sonra parti" adlı yazılarında ilkesel olarak ortaya koymuşlardır. Ve demişlerdir ki, partinin inşasının birinci aşamasında; partinin kendi çehresinin ortaya çıkarılması esas mesele, dışta da propaganda, işçi sınıfının en ileri kesimini kazanmak için propaganda esas meseledir.

Çin'de parti inşasının iki aşamasının günümüzdeki durumla karşılaştırıldığında özelliklerı üzerine

(Batı Alman bir konuşmacı)

Ben de bu iki aşamalı parti inşası konusunda bir iki şey söylemek istiyorum. İki aşamalı partii inşasının gerekliliği tartışılmaz bir konu benim için. Bunun üzerine fazla bir şey söylemek istemiyorum ama iki aşamalı parti inşası üzerine konuşurken bir şeyi daha iyi bilmemiz gerekiyor: ÇKP'nin kurulduğu dönem ile, içinde bulunduğumuz dönem arasındaki farkı iyi kavramamız gerekiyor. Bu fark da şudur: ÇKP kurulduğu dönemde, proleter dünya devriminin genel çizgisi vardı. Bu genel çizgi, Lenin ve Stalin tarafından ve onun önderliğinde Komintern tarafından ortaya konmuştu. Bunun ötesinde, çok çeşitli ülkeler için neredeyse somut eylem planları çıkarılmıştı. Mao Zedung işe başladığı zaman, ÇKP kurulduğu zaman; bir genel plan, bir de kendi ülkelerinde neredeyse detayına kadar hazırlanmış bir özel plan vardı. Bugün durum bu değildir. Modern revizyonizmin ihaneti sonucunda, dünya komünist hareketinin çizgisi konusunda çok çeşitli farklılıklar söz konusudur.

Tam da bu sorun karşımızda dururken, "iki aşamalı parti inşası da neymiş?' filan diyenler, gerçekten de bunu iyi anlamamışlardır.

Parti inşasının iki aşamalı olması genel değildir; Çin'de de Parti inşası iki aşamalı olmamıştır

("Partizan" temsilcisi)

Şimdi kafalarımızdaki şablonları gerçeklere uydurmaya çalışmamak lazım. Var olan gerçek ne ise ondan hareket etmek lazı. Arkadaşların bu konuda yaklaşımları basit: kafalarında bir şablon var, bu şablonu Çin gerçeğine uydurmaya çalışıyorlar. Bu nasıl kendini gösteriyor? İlk söz alan arkadaş, ÇKP'nin 1921'de kurulduğunu, halbuki Mao Zedung'un ilk yazılarının 1926'da olduğunu, bu anlamda 1921-1926 arasında uzun bir dönem olduğunu, bundan dolayı da ÇKP'nin 1921-1924 arasında Çin şartlarında, diğer partilere nazaran çok ağır bir gelişme gösterdiğini belirtti. Ve imajlı bir şekilde, açıkça da değil, içe dönük bir çalışma, veyahut ta genel anlamda siyasi ve teorik çalışma, yani kitle çalışmasının tali kaldığı bir çalışma yürütüldüğü imajını yaratmak istedi. Fakat son konuşan arkadaş biraz daha cesur davrandı.

Şimdi Çin gerçekleri 1921'de parti kurulduktan hemen sonra,ÇKP nin yoğun bir kitle çalışmasına girdiğini, özellikle kuruluşunun hemen arkasından, işçi sınıfı içinde çalıştığını göstermek

tedir. Bu bir somut gerçek. Ve ÇKP'nin hiç bir belgesinde ve daha sonraki hiç bir tarihi analizinde ÇKP, partinin böyle gelişmesini, iki aşamasını, evrensel ilke olarak belirtmiyor. İkinci mesele bu. Üçüncüsü, Marksizm-Leninizmle silahlanmak genel bir sorundur. Bugün uluslararası alanda olsun, tek tek ülkelerde olsun; bırakın Marksist-Leninist partileri, tüm oportünist-revizyonist partiler Marksizm-Leninizm silahıyla donanmaktan bahsediyorlar. Ve hepsi tüzüklerine, programlarına bunu yazıyorlar. Sorun bu değil. Burada tartışılan sorun bu değil. Bunu hangi parti reddediyor, hangi parti uyguluyor, bu ayrı bir sorun. Burada sorun; ÇKP'nin, bu arkadaşların dedikleri gibi, evrensel olarak gördükleri iki aşamalı parti inşası şeklinde bir örgütlenme veya gelişme süreci yaşayıp yaşamadığı sorunudur. Burada tartışılmak istenen sorunun birisi budur. Yoksa bir partinin Marksizm-Leninizm silahıyla donanıp donanmaması sorunu değildir.

Benim birinci konuşmamda söylediğim cümlenin, Mao Zedung'un ilk yazısı olan, 1926'dan sonraki bir yazısında olduğu doğrudur. Fakat işin ilginç yanı, Mao Zedung bu sözü ÇKP'nin tarihi gelişimini anlatırken kullanıyor; şu veya bu dönem için kullanmıyor. Mao Zedung ÇKP'nin başından sonuna kadar silahlarla inşa edildiğini söylüyor.

Bu noktada diğer bir sorun, ikinci konuşan arkadaşın ileri sürdüğü, bugün uluslararası alanda veya şu veya bu ülkede, uluslararası komünist hareketin içinde bulunduğu durumdan dolayı, teorik çalışmayla pratik mücadelenin ilişkisi sorunudur ki, bu ayrı bir tartışma konusudur. Bu da tartışılır. Fakat arkadaşın tavır takınmadığı sorun nedir? Bu arkadaşlar bir yandan iki aşamalı inşadan bahsetmektedirler ve bunu evrensel, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında evrensel bir sorun olarak görmektedirler.

Bizce bu evrensel sorun, bizzat Lenin'in yaşadığı dönemde de, Stalin döneminde de geçerlidir. Bu anlamda, meseleyi gözlerden gizlemek için, 'işte o dönemde Lenin vardı, Stalin vardı, Komintern vardı, Komintern'in çizgisi vardı.' O zaman şunu söylemek lazım: 'O dönemde iki aşamalı parti inşası gerekli değildi, bu günümüz için acilen gereklidir' şeklinde bir anlayışa varmak lazım. Cesur olarak bunu söylemek lazım. Sorunun diğer bir yönü de bu.

Bu sorunun üzerine gidilmesinin esas nedeni; özünde, bugün burada bu toplantıyı düzenleyen dört örgüt, 'demokratik devrim döneminde ÇKP'de ve Mao Zedung'da sorun görmüyoruz' diyenlerin, esas olarak uzun bir dönem önce başlattıkları Mao Zedung'un adım adım reddinin bugün bu noktaya henüz gelmediklerinin bir göstergesidir. Onların bu görüşleriyle, objektif olarak Mao Zedung'un parti inşası uyuşamaz. Bu konuda açık tavır takınmak lazım. Kendi görüşlerine uygun olarak, Mao Zedung'un, ÇKP'nin parti inşası konusundaki anlayışına karşı açık tavır takınmaları lazım ve bunun sonucunu bu şekilde ortaya koymak lazım.
...

Bu konuda ÇKP Kısa Tarihi'nden birtakım alıntılar okumak istiyorum:

> "Çin komünistleri Çan Kay-şek'in katliamından yılmadılar. Çan Kay-şek, Wang Cih-vey ve Çen Du-siu gibi bu olumsuz öğretmenler, bize şunu kavramamızda yardımcı oldular: Çin'de silahlı mücadele olmadan ne proletaryaya, ne halka, ne de Komünist Partisine yer olurdu. Ve devrim zafere ulaşamazdı."
> (a.g.e. s.13)

Diğer bir alıntı:

"Çin proletaryası, partinin esas görevi ta doğuşundan beri, karşı karşıya kaldığı görevi mümkün olduğu kadar çok müttefiklerle birleşmek, ve şartlara göre milli ve toplumsal kurtuluş için, iç ya da dış olsun silahlı karşı-devrime karşı silahlı mücadeleleri örgütlemek olmuştur. Silahlı mücadele olmadan, proletaryanın ve Komünist Partisinin Çin'de hiçbir yeri olamazdı. Ve herhangi bir devrimci görevi yerine getirmesi imkansız olurdu."

(ÇKP Kısa Tarihi adlı kitapta böyle bir pasaj yoktur —Bolşevik Partizan'ın notu)

Şimdi bu iki alıntıdan, ve ÇKP'nin ve bizzat Mao Zedung'un orijinal belgelerinden gözüken şey, gerçek olan, bizim gördüğümüz mesele şudur: ÇKP böyle bir iki-aşamalı aşamadan geçmemiştir. Şimdi bu arkadaşlara göre —eğer mantıkları doğru olsa, ki bize şablonculuktur— bu, bu evrensel tezle çelişmektedir. Bu arkadaşlara göre şunu demek lazım: 'Mao Zedung'un parti inşası anlayışı revizyonist, anti-Marksist bir anlayıştır'. Bu iki mantık silsilesinden çıkacak sonuç budur. Bizim bu arkadaşlara söylediğimiz şey şudur: Bir ülkede parti inşası o ülkenin objektif koşullarına bağlıdır. Parti inşasında temel Leninist ilkeler ancak ve ancak o ülkenin somut koşullarıyla birleştirildiği, hayata geçirildiği zaman bir anlam kazanır. Bir ülkede bir Komünist Partisinin mücadele metodları, kendi partisindeki inşa, teorik, örgütsel ve pratik mücadele karşısında alacağı tavır; uluslararası alanda karşı-devrimle devrimin, ülke içerisindeki karşı-devrimle devrimin, ve uluslararası alanda uluslararası komünist hareketin içinde bulunduğu sorunlarla iç içedir. Mümkün olabilir ki bir Komünist Partisi kurulduğu gün, kurulduğunun hemen ardından silahlı mücadeleye başlayabilir. Mümkün olabilir ki bir Komünist Partisi onyıllarca kendisini esas planda ideolojik, siyasi, teorik olarak bir devrime hazırlar; ve ondan sonra kitle çalışması ve giderek, devrimci durum ortaya çıktığında, devrimci durumu devrime dönüştürebilir. Bu sorun tek tek ülkelerdeki ve uluslararası alandaki objektif ve sübjektif etkenlere bağlı bir sorundur. Şabloncu dediğimiz nokta budur. Çünkü şablon hazırdır: İki aşamalı parti inşası.

Bu Çin pratiğine, Çin'deki bu şartlara uymamaktadır.

Parti inşasının iki aşamasının reddi, devrimci teorinin ve devrimci kadroların yetiştirilmesinin öneminin reddi demektir

(AMLP "Kızıl Bayrak" temsilcisi)

Dün konuşan Partizancı arkadaşların söyledikleriyle ilgili olarak birkaç söz söylemek istiyorum. Birincisi, arkadaşın söyledikleri burada tartışılan konuyla doğrudan bağıntılı değildi, buna rağmen görüş belirtelim.

Arkadaş iki aşamalı parti inşası hakkında görüş belirtti;ve burada, kafalardaki şablonların gerçeklere uydurulmaya çalışıldığını söyledi. Ve bunun, Lenin'in, Stalin'in görüşü olmadığını iddia etmeye kalktı.

Bu şablonlara uydurmamak meselesinde, şablonculuk meselesinde aslında aklımıza hemen Kruşçev revizyonistleri geliyor. Çünkü —kötü olarak bu sorun akıllara gelmek zorunda— bildiğiniz gibi, o günkü dönemde de Marksist-Leninistlere karşı Kruşçev revizyonistlerinin getirdiği eleştiri, şablonculuk eleştirisiydi. Neyi kastediyorlardı şablondan? Marksizm-Leninizmin en genel ilkelerini, evrensel geçerliliğe sahip olan ilkelerini!

Arkadaşın dün akşam şablonculuk diye adlandırdığı, şablon diye adlandırdığı şey aslında şablon değil, Marksizm-Leninizmin genel evrensel geçerliliğe sahip ilkeleridir!

Bunun altında yatan, özel olarak Marksist-Leninist parti inşası teorisinin, genel olarak devrimci teorinin öneminin reddedilmesidir.

Bolşevik Parti inşasının birinci aşamasının talebi; Marksist-Leninist teorinin kavranması ve bu silahla silahlanmış kadroların ortaya çıkarılması, kadroların yetiştirilmesi, kazanılmasıdır. İşte tam da bu birinci aşamanın reddedilmesi, gerçekte Marksist-Leninist teorinin pratiğe yolgöstermesi gerektiği evrensel geçerliliğinin reddedilmesidir!

Bu teorik karmaşa içinde birtakım adamların çıkıp, 'esas mesele kitle çalışmasıdır' demesi, esasında aynı zamanda teorik karışıklığın sonucudur. Eğer bu ilkeler kavransa, böyle saçmasapan şeyler yapılmayacaktır.

Biz kitle çalışmasına karşı değiliz. Tam tersine, bugün 'kitle çalışması, kitle çalışması' diye gürültü edenlerden çok daha anlamlı, çok daha verimli kitle çalışması yapıyoruz çoğu yerde. Sorun bu değildir. Sorun şudur: Sağlam Marksist-Leninist ilkeler temelinde yükselmeyen, teorik açıklık olmadan, ve bu teorik açıklığa sahip kadrolar olmadan yapılan bir kitle çalışması, amaçsız ve beyinsiz bir kitle çalışmasıdır.

Pratik çoğu kez göstermiştir ki, böyle bir kitle çalışması,mutlaka, ama mutlaka, burada da görüldüğü gibi, bizim pratiğimizde de görüldüğü gibi, iflasla sonuçlanacaktır.

Aynı konuda bir Batı Alman arkadaş:

Şimdi biraz önce Lenin'in, Stalin'in otoritesi yetmedi arkadaşlara, Mao'nun otoritesini de getirip koyduk ortaya. Böylece konuşan adamın teorik olarak sıfır olduğu ortaya çıktı! Ama sorun bu değildir. Sorun, esas sorun, neden bu iki aşamalı parti inşası meselesi reddediliyor ? Esas mesele budur. Neden reddediliyor, hangi gerekçeyle, amaç nedir ?

Burada açık kalan bir soru oldu ve bunu bir Batı Alman yoldaş da anladığım kadarıyla doğru olarak ortaya koymadı. Sorun şöyle çıktı ortaya: Birinci aşama yalnızca teorinin hazırlandığı aşamadır şeklinde bir anlayış ortaya çıktı. Özellikle Komintern'in rolüyle bağıntılı olarak ve Komintern'in rolünün bugünle karşılaştırılmasıyla ilgili olarak. Ama sorun yalnızca teorinin ortaya çıkartılması, çizginin yaratılması değildir. Bir dahi olabilir, tek kişi olabilir, Marksizmi kavrayıp ortaya doğru bir çizgi çıkartabilir. Ama bununla iş bitmiş, parti inşasının birinci aşaması kapanmış filan değildir. Bir kişinin doğru bir çizgiye sahip olması, birinci aşamanın kapandığı anlamına gelmez. Parti inşasının birinci aşaması; bu doğru çizginin yaratılmasının, ortaya çıkarılmasının ötesinde; bu çizgiyi pratikte uygulayabilecek **kadroların**, bu çizgiyi kavrayan kadroların ortaya çıkarılması, ve aynı zamanda bunların sağlam **Bolşevik bir örgüt** içinde örgütlenmesi demektir. **Teori; kadro;** ve **Bolşevik örgüt**, birinci aşamanın birbirine kesinlikle bağımlı olan, birbirinden ayrılamayan üç talebidir. Bu olmadan, milyonlarca kitlenin harekete geçirilmesi sözkonusu değildir. Bunlar olmadan, ancak kendiliğindenciliğin, kendiliğinden hareketin kuyruğuna takılabilinir.

Halk savaşı konusunda "sol" demagoji, parti inşasının birinci aşamasının reddine hizmet ediyor

(Bir Batı Alman arkadaş)

Ben silahlı mücadele ve bu silahlı mücadelenin Bolşevik Partizan ile Partizan arasındaki polemikte oynadığı rol üzerine bir iki şey söylemek istiyorum. Esasında bütün diğer konularda Partizan'ın sağ-oportünist bir çizgi izlediği ortadadır. '57-60 deklarasyonlarının Marksist-Leninist olarak değerlendirilmesi sorununu alın; Mao Zedung'un milli burjuvaziyle birlikte sosyalizmin inşası teorisinin Marksist-Leninist olarak savunulması sorununu alın; daha bir çok sorunu alın, hepsinde de Partizan sağ-oportünist görüşler savunmakta, sağ-oportünist bir çizgi izlemektedir. Yalnızca silahlı mücadele konusunda bunlar 'işte biz halk savaşı yanlısıyız", 'işte biz silahlı mücadele taraflısıyız' demekte; Bolşevik Partizanlara ise, 'bunlar pasifistlerdir', vs. deyip, "sol" tüyler takınmaktadırlar.

Bunu nasıl yapıyorlar? Bunu yapmalarında kullandıkları oyun, konuyu değiştirmektir. Tartışılan bir konudan, bir başka konuya atlamaktır. Tartışılan konu nedir? Tartışılan konu, Türkiye devriminin silahlı yolu nasıl olacaktır konusudur. Bu yol Çin'deki gibi bir yol mu izleyecektir, yoksa başka bir yol mu izleyecektir şeklindeki esas tartışma konusunu terkedip; sanki Bolşevik Partizan genel olarak silahlı mücadeleye karşı çıkan bir tavır takınıyormuş şeklinde imajlar yaratmaya çalışıyorlar. Oportünistlerin çokça kullandığı bir oyundur bu konuyu değiştirmek, bir konudan bir diğerine atlamak.

Bu aynı zamanda bunların silahlı mücadelenin nasıl yürütüleceği sorununa ciddi bir şekilde yaklaşmadıklarını da gösteriyor. Çünkü silahlı mücadele sorunu lafla olan bir şey değil, ciddi bir meseledir. Ve gerçekten ülkenin yapısını iyi bilmeyi gerektiren bir meseledir. Genel laflarla silahlı mücadele vermeye kalkmak, esasında bu meseleyi ciddiye almamak demektir.

Tartışılan sorun, benim anladığım kadarıyla, silahlı mücadelenin hazırlığı sorunudur. Nasıl başlatılabilir bu silahlı mücadele, nasıl gelişecektir? Kırın ve kentin bu silahlı mücadele içinde alacağı rol nedir, oynayacağı rol nedir? Bu sorunlar tartışma sorunlarıdır.

Benim anladığım kadarıyla, Partizan'dan konuşmacı, bilinçli olmayan bir şekilde, esasında bu meselenin iki aşamalı parti inşası sorunu ile bağını gördüğü için iki aşamalı parti inşasına karşı çıkmaktadır. Onun savunduğu şekilde halk savaşını savunabilmek için şunu demesi lazımdır: 'Bugün kitleler ayaklanmaktadır. Bu dönemde, işte parti inşasının birinci aşaması, vs. demek bürokratizmdir. Kadroların kazanılması bizzat silahlı mücadele içerisinde, bu ayaklanan kitlelerin mücadelesine önderlik içinde olacaktır'. Savunduğu halk savaşı teorisi bu! Bu teoriyi savunmak için de kadroların kazanılması, vs. meselesini reddetmek zorunda; birinci aşamayı atlamak zorunda. Bu ikisi arasındaki bağıntı böyle bir bağıntıdır.

Komünist Partisi yaratılmadan, ne halk savaşı; ne de devrim zafere ulaştırılabilir

(Türkiyeli bir arkadaş)

Değerli arkadaşlar, şimdi ben de parti inşasıyla ilgili bir-iki laf etmek istiyorum. Aslında benden önce konuşan arkadaş - lar epeyce şey söylediler. Şimdi hepimizin bildiği bir genel doğru vardır: Devrimci bir parti olmadan, bir Komünist Partisi olmadan devrimi yapmak, proletarya diktatörlüğünü kurmak müm - kün değildir.

Komünist Partisi proletarya diktatörlüğüne kadar ve ondan sonra da sınıfsız topluma kadar bizlere bu uzun yolda önderlik ya pacaktır, kılavuzluk yapacaktır. Bu bakımdan bu partinin işçi sınıfının en ileri unsurlarından meydana gelmesi gerekir. Onla rın en iyi unsurlarından meydana gelmesi gerekir ki ileriye yü rüdüğümüz yolda yolumuzu şaşırmayalım. Ve bu parti dişliler gibi birbiriyle uyum içinde olsun. Böyle bir partiyi meydana getirebilmek için, en başta işçi sınıfının en ileri kadroları- nın biraraya getirilmesi zorunludur.

Ve Marksist-Leninistler gerçekten proletarya diktatörlüğüne u- laşmak istiyorlarsa, devrimci faaliyetlerinin merkezine, özel- likle en başta işe başladıkları zamanda, Marksist-Leninist kad roları yaratmayı birinci görev olarak koymak zorundadırlar.Çün kü böyle bir görev yerine getirilmeden, Marksist-Leninist bir partinin inşası mümkün olamaz; ve Marksist-Leninist bir parti olmadığı müddetçe de proletarya diktatörlüğüne ulaşılamaz.

Parti inşası sorunuyla ilgili olarak: Bu inşa ideolojik, siya- sa ve örgütsel alanda yapılacak bir iştir. Bir de bundan başka Partinin kitlelere önderlik etme, sınıf mücadelesine önderlik etme sorunu vardır. Kendisini inşa etmenin dışında, kitlelere önderlik etmesi vardır ki bunun ilgilendiği alan kitle mücade- lesinin boyutlarıdır.

Şimdi Partizancı arkadaşlar Parti inşasının her ülkede değişik olabileceğini, herhangi bir ülkede parti kurulur kurulmaz si - lahlı mücadeleye başlayabileceğini, ya da bir başka ülkede a - yaklanmaya uzun zaman teorik olarak hazırlanabileceğini söyle- di. Bu sadece Marksist-Leninist açıdan değil —bunu daha önce konuşan arkadaşlar belirttiler—, doğru dürüst düşünen her ka- fa tarafından da kabul edilebilecek bir şey değildir. Bir par- tinin, işçi sınıfının en ileri unsurlarını toplamadan silahlı mücadeleye girişmesi, silahlı mücadeleye önderlik etmesi, en i leri unsurları yetiştirmeden silahlı mücadeleye önderlik etme- si, ... böyle bir silahlı mücadele düşünülemez! Böyle bir si - lahlı mücadele yürütülemez. Bunlar olmadan oluşturulan bir bir lik, birlik değil, oportünizmin birliği olabilir ancak. Bizim böyle bir mücadeleye önderlik edebilmemiz için, en başta en i- leri kadroları biraraya getirmemiz gerekir.

Şimdi madem ki sınıf mücadelesi yürüteceğiz —ve önümüzde sı - nıf mücadelesinin görevleri olarak oldukça zor görevler durmak tadır—, bu görevlerin yerine getirilmesi, en başta işçi sınıfının ileri kesiminin biraraya getirilmesiyle olacaktır. Bu, o portünizme, revizyonizme karşı ideolojik alanda yürütülecek mü cadele ile olacaktır. Bu ise Marksizm-Leninizmin hiç ol mazsa en genel ilkelerini öğrenmek, savunmakla olacaktır. Her kimki bugün bu görevleri yadsıyor, o kişiler istedikleri kadar Türkiye'de halk savaşından bahsetsinler, Türkiye'de kahramanca dövüşüp ölenlerin üzerine ağıt yaksınlar, zindanlarda yatan

yoldaşlardan bahsetsinler, onlar samimi değildir. Çünkü gerçek anlamda yoldaşların intikamını almak, ancak devrimin görevlerini çözmek ve başarıya ulaştırmakla mümkündür. Bugün önümüzde duran acil görev, Marksizm-Leninizmi kavramak, ML bilimle geçmişin tecrübelerini gözden geçirmek, oportünizmi, revizyonizmi ve her türlü sapmayı yenilgiye uğratmak, devrime önderlik edebilecek kadrolar yetiştirmektir. Bu soruna eğilmeyenler samimi değildir. Kimki bu görevi karartıyor ve böyle propaganda yapıyor, bunlar üzerinde konuşulmayacak kadar değersizdirler.

Çin Komünist Partisi nasıl inşa edildi?

(Bolşevik Partizan'ın sorunla ilgili yazılı tavrı)

Tartışmalarda, MK hizibi temsilcilerinin Çin KP'nin inşası ile ilgili olarak şu tezleri savunduğu görüldü:

- Çin KP iki aşamada inşa edilmemiştir
- Çin KP kurulur kurulmaz halk kitlelerinin silahlı mücadelesine atılmıştır; yani parti inşasının birinci aşamasını yaşamamıştır
- Devrimden önce partinin iki aşamada inşa edileceği şeklindeki öğreti evrensel değildir. Bu öğreti kapitalist ülkeler için geçerli olabilir; ama yarı-sömürge yarı-feodal ülkeler için geçerli değildir. Bunu Çin devrimi deneyi göstermektedir. Yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde parti kurulduğu andan itibaren silahlı mücadeleyi yürütmek zorundadır, parti silahlı mücadele içinde inşa edilir.

İşte onların görüşleri tezler halinde böyle.

Önce bu tezlerin genel teorik bölümü ile işe başlayalım. Bolşevik Partinin iki aşamada inşa edileceği şeklindeki öğretinin bütün ülkeler için değil, yalnızca kapitalist ülkeler için geçerli olduğu tezi ile başlayalım:

Bu iddiayı, bunun tam tersini öğreten Marksizm-Leninizmin klasikleri ile karşılaştıralım.

Marksizm-Leninizm, Bolşevik Partinin inşasını (devrim öncesinde) iki aşamaya ayırır. Birinci aşamada ("partinin şekillenmesi aşaması"), parti çalışmasının dikkatinin merkezinde bizzat partinin kendisi bulunmaktadır. Bu aşamada partinin görevi,devrimin **teorisi**nin ortaya konması; bu teoriyi uygulayabilecek, kavramış **kadro**ların yetiştirilmesi; ve illegal güçlü bir **örgüt** yaratılmasıdır. Bu birinci aşamada görev, "işçi sınıfının öncü kesiminin komünizm için kazanılmasıdır". Buna bağlı olarak dışa dönük çalışmanın esas biçimi **propaganda**dır.

İkinci aşama; milyonlarca işçi-köylü kitlesinin kazanılması aşamasıdır. Bu aşamada parti çalışmasının dikkatinin merkezinde artık partinin kendisi değil, milyonlarca kitlenin kazanılması bulunmaktadır.

Lenin, " 'Sol' radikalizm — Komünizmin bir çocukluk hastalığı" adlı broşüründe, Rus devriminin, "bizde (Rusya'da) olanların tarihi bir kaçınılmazlık olarak enternasyonal alanda **tekrarlanması** (abç); enternasyonal geçerliliğe sahip olması" anlamında (Lenin!, c.31, s.5, Almanca) enternasyonal öneme sahip olan deneylerini özetler.

İşte Lenin'in **genelleştirdiği** bu deneylerden biri de iki aşamalı parti inşası deneyidir. Bununla ilgili olarak Lenin şunu tespit eder:

"Proleter öncü kazanılmıştır. Bu esas meseledir. Bu **ön şart** (abç) **gerçekleştirilmeden** (abç) zafere bir adım bile atılamaz."
(Lenin, TE, c.31, s.79-80)

Daha ilerde:

"Görev proletaryanın öncüsünün komünizm için kazanılması olduğu sürece (ve eğer görev hala o ise), propaganda birinci sırada yer alır."
(A.g.e., s.81)

Lenin; "ama", der, "proletaryanın öncüsünün kazanılmasından"

"zafere dek çok uzun bir yol vardır. Sadece öncü ile zafer kazanılamaz. Bütün sınıf, geniş kitleler öncüyü ya doğrudan destekleyen, ya da en azından ona karşı hayırhah bir tarafsızlık pozisyonu takınıp; öncünün düşmanına her türlü destekten vazgeçmedikleri sürece, öncüyü yalnız başına mücadeleye sürmek sadece aptallık değil; bir cürümdür de. Ama bütün sınıfın, geniş emekçi kitlelerin ve sermayenin ezdiklerinin bu pozisyona gelmesi için yalnızca propaganda; yalnızca ajitasyon yetmez. Bunun için bu kitlelerin siyasi deneyine gerek vardır."
(Age, s.80)

Lenin bu yazısının başlangıcında "ileri batı Avrupa ülkelerinden" söz etmektedir. (Age, s.5) Bu acaba gerçekten de iki aşamalı parti inşası öğretisinin yalnızca kapitalist ülkeler için geçerli olduğu anlamına gelmez mi ? Stalin, "Rusya Komünist Partisi (Bolşevik) Merkez Komitesi'nin Milli Cumhuriyetler ve Bölgeler fonksiyonerleri ile IV. Toplantısı"nda, hiçbir yanlış anlaşılmaya meydan vermeyecek bir biçimde şu tespiti yapmaktadır:

"Partimizin (Rus bölümünün) birinci gelişme aşamasında esas görev Marksist kadroların yaratılması idi. ... O sırada Partinin önündeki görev milyonlarca işçi sınıfı ve köylü kitleleri ile geniş bağlar kurmak değildi — bu henüz dolaysız ve hayati bir gereklilik değildi — bu kitleleri kazanmak değildi; ülkede çoğunluğu kazanmak değildi. Parti henüz bu durumda değildi.
Partimizin bundan sonraki gelişme aşamasında; ikinci aşamasında, artık bu kadrolar yetiştikten ve Partimizin esas çekirdeğini oluşturduktan sonra; işçi sınıfının en iyi unsurlarının sempatisi kazanıldıktan veya nerdeyse kazanıldıktan sonra; Partinin önüne milyonlarca kitleyi kazanma görevi artık dolaysız ve ertelenemez bir gereklilik olarak çıktı. Artık görev, Parti kadrolarından, gerçekten proleter kitle partisine dönüşmek idi....
Yoldaş Lenin Komünist Partilerinin bu gerekli, kaçınılmaz gelişmesini ikna edici bir şekilde " 'Sol' radikalizm — Komünizmin bir çocukluk hastalığı"nda ortaya koymuştur. Yoldaş Lenin orada batıdaki Komünist Partilerinin hemen hemen aynı gelişme basamaklarından geçmek zorunda olduklarını ve gerçekten de geçtiklerini ortaya koydu."
Biz buna, bunun kenar bölgelerdeki komünist örgütlerimiz ve Komünist Partilerimiz için de geçerli olduğunu ekleyebiliriz."
(Stalin, TE, c.5, s.275-276)

Biz bunun yanlış anlamaya yer vermeyecek kadar açık olduğunu düşünüyoruz.

Şimdi MK hizibi temsilcilerinin tezlerinin pratik yanına gelelim.

Burada ÇKP'nin kurulduğu andan itibaren silahlı mücadeleye atıldığı iddiası ileri sürülüyor. Bunu "ispat" için de ÇKP'nin 50. yıldönümü ile ilgili olarak yayınlanan yazıdan şu alıntı yapılıyor:

> "Çin'de silahlı mücadele olmadan ne proletaryaya; ne halka; ne de Komünist Partisine yer olamazdı ve devrim zafer kazanamazdı."
> (Agy, Pekin 1971, s.16)

Sonra Mao'nun yazılarından; Mao'nun gayet doğru bir şekilde Çin'de silahlı mücadelenin rolü üzerine konuştuğu yerlerden alıntılar yapılıyor. Sonra bütün bunlardan, Çin'de ÇKP'nin kurulur kurulmaz kitlelerin silahlı mücadelesine önderlik ettiği ve Çin'de ÇKP'nin silahlı mücadele ile inşa edildiği sonucuna varılıyor. MK hizibi temsilcileri bu konudaki aptallıklarını, "Çin KP'ni silahlar yarattı" iddiasını ileri sürecek kadar yük seltiyorlar.

Gelelim gerçeklere:

Çin KP 1921 yılında Komintern'in doğrudan desteği ile kuruldu. Çin KP'nin kuruluş kongresinde 50 üyeyi temsilen 12 delege yer aldılar. MK hizipçilerinin alıntı yaptıkları, yukarıda sözünü ettiğimiz yazıda (Türkçede "ÇKP Kısa Tarihi"), bu konuda şunlar söyleniyor:

> "ÇKP kurulduğunda, sadece birkaç düzine üyesi olan birkaç komünist gruba sahipti."
> (Agy, s.2, Almanca)

Yani Çin KP kurulduğunda henüz öncü kazanılmamıştı. Çin KP'nin önündeki ilk görev, proletaryanın öncüsünün komünizme kazanılması idi. Ve Çin KP, MK hizipçilerinin iddialarının tersine, kurulur kurulmaz silahlı mücadeleye atılmadı. O, kendi kendini sağlamlaştırmayı çalışmasının merkezine koydu. Çin KP öncelikle büyük şehirlerde proletarya içinde çalıştı ve dışa dönük çalışmada esas olarak propaganda yaptı. Ve bu doğru idi.

1924'te —Çin KP kurulduktan üç yıl sonra— Çin KP Guomindang'a katıldı. Bu Çin KP açısından kitle çalışması yönünde atılan ilk adımdı. Ama hala esas görev değildi. Çin KP —Komintern'in bir parçası olarak— savaş ağalarına ve emperyalistlere karşı —objektif olarak Çin KP'den bağımsız gelişen— silahlı mücadeleye katılmaya başladı. Çin KP bu dönemde de hala esas olarak işçi sınıfı içinde çalışıyordu.

1926'da devrimci ordunun savaş ağalarına karşı Kuzey Seferi başladı. Çin KP, tarihinde ilk defa bütün gücü ile bu sefere katıldı ve kitlelerin kazanılması görevini esas görev olarak çalışmasının merkezine koydu. Çin KP inşasının birinci aşamasında Çin'de silahlı mücadelenin önemini ve bundan türeyen bağımsız silahlı güçler oluşturma görevinin önemini kavramama hatasını yaptı. Çan Kay-şek kliğinin ihaneti bu durumda Çin KP'ni hazırlıksız yakaladı; 1927'deki karşı-devrimci darbe sonrasında Çin KP ağır kayıplar verdi.

Ama artık Çin KP 1921'deki ÇKP değildi. Çin KP kurulduğundan bu yana geçen altı yıl içinde işçi sınıfının öncüsünü Komünizm için kazanmıştı. O, Komintern'in de yardımı ile, Çin'de demokratik devrimin teorik sorunlarını çözmüştü. Bu teoriyi pratiğe uygulayıp kitlelere önderlik edebilecek kadrolara sahipti. Örgütsel alanda da Çin KP artık kendi ayakları üzerinde durabiliyordu.

1927'deki ağır yenilgi Çin KP'ne pratikte Çin'de silahlı mücadelenin önemini ve burjuvazi ile birlikteki cephede Komünist Partisinin bağımsızlığının önemini kavrattı.

Önce Çan Kay-şek'in, ardından sol Guomindang'ın ihaneti, emekçi kitlelere kendi siyasi pratiklerinde burjuvaziye güven olamayacağını öğretti. Bu dönemde özellikle kırlık alanlarda toprak ağalarına karşı köylü hareketi yükselmekte idi. Artık Çin KP'nin esas görevi öncünün kazanılması olmaktan çıkmış (çünkü Kuzey Seferinin başlangıcına kadar bu görev esas itibarı ile çözülmüştü), milyonlarca kitlenin; öncelikle de zaten harekete geçmiş olan köylü kitlelerinin tarım devrimi için —ki bu aynı zamanda anti-emperyalist bir devrimdi— kazanılması haline gelmişti.

Yani Çin KP inşasının birinci aşamasını, kurulduğundan; sınıf mücadelesini her alanda olağanüstü keskinleştiren Kuzey Seferinin başladığı döneme kadar olan zaman dilimi içinde yaşadı. Mao Zedung bu dönemi partinin "çocukluk devresi" olarak adlandırır ve bu dönem için şu tespitleri yapar:

"Birinci aşama Partinin çocukluk dönemiydi. Bu aşamanın ilk ve orta dönemlerinde Partinin çizgisi doğru, Partinin sıradan üyelerinin ve yönetici kadrolarının devrimci coşkuları çok yüksekti; bunun sonucunda Birinci Büyük Devrimdeki zaferler elde edildi. Fakat ne de olsa Parti, daha hala çocukluk evresindeydi ve birleşik cephe, silahlı mücadele ve Partinin inşası gibi üç temel sorunda tecrübe eksikliği çekmekteydi. Çin tarihi ve Çin toplumu hakkında ya da Çin devriminin özellikleri ve yasaları hakkında fazla bir bilgiye sahip değildi. Parti, Marksizm-Leninizmin teorisi ile Çin devriminin pratiğini birleştirecek kapsamlı bir kavrayıştan yoksundu. Bu yüzden aşamanın son döneminde ya da bu aşamanın canalıcı dönüm noktasında Parti yönetimine hakim olanlar devrimin zaferini sağlamlaştırmada Partiye önderlik etmeyi başaramadılar. Sonuç olarak burjuvazi tarafından aldatıldılar ve devrimin yenilgisine yol açtılar. Bu aşamada Parti örgütü genişletilmiş ama sağlamlaştırılmamıştı ve yönetime hakim olanlar Parti üyeleriyle kadroların ideolojik ve siyasi bakımdan sağlam ve istikrarlı bir hale gelmelerine yardımcı olamadılar. Birçok yeni Parti üyesi vardı fakat bunlar gerekli Marksist-Leninist eğitimle donatılmamışlardı. Çalışmalarla ilgili birçok tecrübeye sahip olunmuştu ama bunlar gerektiği gibi özetlenmiş değildi. Partiye birçok mevki düşkünü sızmış fakat bunlar Partiden temizlenmemişti. Parti hem düşmanın hem de müttefiklerinin komploları ve dalavereleri ile karşı karşıya kalmıştı, fakat Partinin uyanıklığı eksikti. Parti içinde çok sayıda faal unsur ortaya çıkmış fakat bunlar, zamanında Partimizin temel direği haline getirilmemişti. Partinin komutası altında bazı devrimci silahlı birlikler vardı ama Parti onları sıkı bir denetim altında tutamıyordu. Bütün bunların nedenleri tecrübesizlik, yeterince derin bir devrimci kavrayışın olmaması ve Marksist

Leninist teoriyle Çin devriminin pratiğini birleştirmede başarısız kalınmasıydı. Partinin inşasının birinci aşaması işte böyleydi."
(Mao Zedung, SE, c.II, s.344-345, Aydınlık Yayınları, Kasım 1979, "**KOMÜNİST**'i Sunarken")

Bununla ilgili olarak Komintern'in ve Çin KP'nin 1927'ye dek olan bazı belgelerine de kısaca göz atalım:

Komünist Enternasyonal'in dergisi "Komünist Enternasyonal"de Aralık 1925'de yayınlanan "Çin'de milli devrimci hareket ve taktik" başlıklı yazıda şunlar söyleniyor:

"Ülkede devrimci hareketin son altı ayı Çin KP'de yeni bir psikoloji yarattı. Parti devrim ruhu ile doldu. Oldukça küçük olan Komünist Partisi çok büyük bir siyasi iştah duyuyor ve — bir kitle partisi olmak istiyor. Bu Partinin son toplantısının (MK toplantısı kastediliyor —ÇN) ülkede durum hakkında —ancak ülkede **siyasi bir rol oynamaya başlayan** (abç) bir proleter partisinin yapabileceği— tespitlerinde de görülmektedir. Çeşitli askeri güçlerin ciddi bir şekilde değerlendirilmesi ve bunlara karşı tavrın ne olması gerektiği konusundaki taktiklerin tespiti de Partimizin olgunlaşmasının bir belirtisidir.
Parti şimdi artık kitle ajitasyonu yapmaya ihtiyaç duyuyor. Bu ihtiyaç dolaysız olarak günlük çalışma pratiğinden kaynaklanmaktadır (abç). Bu ihtiyaç şimdi gerçek (reel) şekiller almaya başlamıştır. Son dönemde şehirlerde işçilerin geniş kitleleri için popüler yazın doğdu. Geniş köylü kitleleri için de kolay anlaşılır broşürler kaleme alındı. Bu broşürlerde Çin Komünist Partisinin tarım platformu ve köylü birliklerinin örgütsel niteliği anlatılıyor. Merkez Komitesi toplantısı ayrıca fabrikalarda duvar gazeteleri örgütleme kararı aldı.
Bütün bunlar Partinin kitlelerin dilinde, milyonlarca kitlenin dilinde konuşmaya kararlı olduğunun belirtileridir."

Buradan anlaşılacağı gibi Çin KP ilk defa 1925 sonlarında "kitle ajitasyonu"na yönelmeye ihtiyaç duymuştur. Bu, 1925 sonuna dek Partinin bu görevi önüne koymadığını —ve haklı olarak koymadığını— gösterir.

"Komünist Enternasyonal" dergisinde 1929'da yayınlanan Yüan Li'nin bir makalesinde, Çin KP'nin inşasının birinci aşaması hakkında şu tespitler yapılıyor:

"Tarih, Çin Komünist Partisine kendi saflarındaki sallantıları aşmak için ve kendine karşı çıkan düşman ideolojilere karşı ideolojik mücadele vermek için çok kısa süreler bırakmıştır. Marksist açıdan çok daha iyi hazırlanmış olan batıdaki birçok partinin güçlü ve sistemli bir mücadele ile bir dizi yıllar içinde yıktığı yanlışları; ÇKP, kendisi kurulduğundan itibaren, 1925-1927 devrimi arasında kalan kısa dönem içinde aşmak zorunda idi. O, işçi sınıfının tek siyasi temsilcisi olarak ortaya çıkmak için bunu yapmak zorunda idi.... **Küçük bir grupçuk, bir ya da iki düzine komünist; Komünizm için, proletarya diktatörlüğü için, disiplinli bir bolşevik partisi için, devrimci bir sendika hareketi için mücadelenin bayrağını kararlı bir şekilde kaldırdılar.**
Çin Komünist Partisi bu anda henüz Çin toplumunun diğer sınıf ve partileri ile birlikte; **emperyalist boyunduruktan**

kurtulmak için milli mücadeleye katılma sorunu ile karşı karşıya değildi.
Çin Komünist Partisi bu anda aynı şekilde köylülüğün önderliğini kazanmak için mücadele sorununu da önüne koymamıştı. Parti henüz kendini yalnızca işçi sınıfının temsilcisi olarak hissettiği; ve temel programatik görüşlerini hazırladığı bir dönem içinde bulunuyordu."
("Komünist Enternasyonal" dergisi, S.9/10/11, 1929, s.656..)

Burada berrak bir şekilde Partinin içinde bulunduğu bu dönemde, Parti çalışmasının dikkatinin merkezinde bizzat Partinin kendisinin bulunduğu —görevin kendi içindeki sallantıları aşmak olduğu— ve görevin henüz milyonlarca kitleyi kazanmak olmadığı tespit ediliyor!

Özetlersek: Çin Komünist Partisi de gelişmesi içinde Marksizm-Leninizmin öğretisine uygun olarak; esas görevin partinin şekillenmesi olduğu, birinci aşamayı yaşamıştır.

2) ÇİN DEVRİMİNDE MİLLİ BURJUVAZİNİN MÜTTEFİK OLARAK OYNADIĞI ROL ÜZERİNE

Milli burjuvazi demokratik devrimde genel olarak devrimin güçleri içinde ele alınmak zorundadır

(Türkiyeli bir arkadaşın eleştirisi)

Yazıda ikinci sayfada milli burjuvazi ile ilgili olarak şöyle deniyor:

> "Diğer taraftan orta burjuvazi ise geçici olarak devrime katılabilirdi (mutlaka katılır değil!) Daha 1926'da Mao Zedung, ulusal burjuvazinin bir sol ve sağ kanada bölündüğünü, kararlı bir devrim taraftarı olmadığını, her zaman sıkı bir şekilde gözetlenmesi gerektiğini ve genel olarak devrimin güçlerinden biri olarak ele alınmaması gerektiğini vurguluyordu."

Benim eleştirim şudur: Lenin ve Stalin özellikle yarı-sömürge ülkelerde önemli bir rol oynayan milli burjuvazinin devrimci enerjisini Troçkistlere karşı vurgulamışlardır. Burada, milli burjuvazi genel olarak devrimci değildir denerek, onun rolü küçümseniyor. Görüşüme göre milli burjuvazi objektif olarak devrimci güçler içindedir. Bu konuda EKKI'nin (Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi) çıkardığı "Leninizm Defterleri"nde de tartışılmakta, orada da bildiğim kadarı ile sorun benim koyduğum gibi konmaktadır. Yani milli burjuvazi dikkatle kontrol edilmelidir; ama genel olarak müttefiktir.

Burjuvazinin karşı-devrimci rolünün küçümsenmesi esas tehlike idi

(Bir Batı Alman arkadaşın cevabı)

1927'den önceki dönemde esas sorun, Şanghay'daki yenilginin kavranmasıdır. Bu somut sorun, genel sınıfsal analizle karıştırılmamalıdır. Çan Kay-şek o zamanlar devrimci olarak görülüyordu; ve devrimci bir örgütte çalışıyordu. O zamanlar Çan Kay-şek'in komprador kapitalistlerine dahil olduğu, onların çıkarlarını

savunduğu açık açık ortada değildi. O zamanki sorun, milli burjuvazinin olumlu veya olumsuz değerlendirilmesi değil, devrime katkısının tam olarak kavranmaması idi. Onun için arkadaşın eleştirisini tam olarak kavrayamadım. Bizim yazımızda belirtilmek istenen şey, milli burjuvazinin devrimci kanadının olumlu rol oynadığıdır. Ve somut olarak da koyuyoruz burada. Mesela Sun Yat-sen'in —ki milli burjuvazinin temsilcisidir— askeri okulları vardı, bu okullarda komünistler eğitilebiliyorlardı, çalışabiliyorlardı. Bizim burada koymak istediğimiz, milli burjuvazinin belirli devrimci kanadının olumlu rolüdür

Belki öyleydi ki bu milli burjuvazinin kaypaklığı sorununu kavramak gerekiyordu. Bunu küçümsememek gerekir. Buradaki esas hata, yazıda da belirtildiği gibi, sonradan, yani '27'den sonra Çan Kay-şek'in nasıl bir gelişim göstereceğinin, bunların kaypaklığının kavranmaması olmuştur. Milli burjuvazinin işçilere saldırabileceğinin görülmemesi esas hata olmuştur.

Mümkün bir müttefik olarak milli burjuvazi

(Batı Berlinli bir arkadaş)

Ben ilk olarak birinci gelen eleştiri hakkında görüş belirtmek istiyorum. Bu milli burjuvazinin devrimin güçleri arasında toptancı bir şekilde değerlendirilmemesi konusunda idi. Milli burjuvazi birleşik cephede bir müttefik olabilir, ama bu ille de muhakkak olacaktır demek değildir. Bundan sonraki konuşmalarda ve tartışmalarda göreceğimiz gibi, Çin devriminin bütün aşamaları boyunca milli burjuvaziyle her zaman ittifak yapılmamıştır. Burada tartışılan sorun, bağımlı ülkelerde milli burjuvazinin devrimci potansiyele sahip olup olmadığı konusudur. Şu söylenebilir: Anti-emperyalist mücadele içinde milli burjuvazi devrimci bir rol oynayabilir; ama tarım devrimi sorununda milli burjuvazi genellikle devrimci olmayan bir karakter alabilir. Milli burjuvazi hakkında toptancı bir şekilde onu devrimci sayan anlayışlar, Çin devrimi deneyinin anlaşılmadığını göstermektedir.

Milli burjuvazi ile ittifak, demokratik devrimde stratejik bir sorundur

("Partizan" temsilcisi)

Bu troçkist-revizyonist anlayışın Mao Zedung'da ikinci çarpıtması Demokratik Halk Devrimi üzerinedir. Onlar demokratik halk devrimini taktik bir sorun olarak görmektedirler; demokratik halk devrimini Çin devriminin stratejik bir sorunu olarak görmemektedirler. Demokratik halk devriminin en önemli unsuru olan, Mao Zedung'un deyimiyle Çin devriminin üç silahından biri olan halkın birleşik cephesini, taktik bir sorun, iradeye bağlı bir sorun olarak görmektedirler. Çin'in somut şartlarında da bunun anti-emperyalist mücadelenin, Japon emperyalizminin işgaline karşı mücadelenin bir ürünü olduğu şeklindeki görüşleriyle, hem gerçekleri ters-yüz eden, hem de Marksizm-Leninizmden uzaklaşan bir anlayışla yaklaşmaktadırlar soruna. Bu anlayış troçkist bir anlayıştır. Bu anlayışı Stalin daha 1926-27'lerde, Troçki'nin bu konudaki getirdiği görüşleri mahkum etmiş ve ÇKP'nin gerek Guomindang ile, daha sonra da Wuhan Guomindang'ı ile ittifakının gerekliliği üzerine görüşlerini Yeni Demokratik Devrim'de anlatmış ve bu doğrultuda da Çin KP'ne direktifler vermiştir. Milli burjuvaziyle ittifak sorununa Stalin'in bakış açısı iradi

bir sorun değildir. Sorun, ittifaklar sorunu ve devrimde taktik ve stratejik ittifaklar sorunu, o ülkenin sınıf mücadelesinin ve ülkedeki karşılıklı, devrimle karşı-devrim güçlerinin arasındaki ilişkilere bağlı bir sorundur.

İşte komünistlerin, Mao Zedung'un deyimiyle, en önemli özelliği, bu ittifakların nasıl ele alınacağını ortaya koymuş olmaları;bu soruları doğru bir şekilde çözmüş olmalarıdır.

(ÇKP) ne zaman silahlı mücadele sorununa doğru bir bakış açısı kazanmış, o zaman güçlenmiştir; ne zaman bu noktalarda sapmalar hakim olmuş, ÇKP o zaman yenilgiye uğramış, güç kaybetmiştir. Şimdi bu anlamda demokratik devrim esas olarak işçi sınıfı önderliğinde, işçi-köylü temel ittifakı temelinde, milli burjuvaziyle ittifaka dayanan bir hükümet biçimidir, bir devlet biçimidir. Burada tayin edici güç işçi sınıfının önderliğidir. İkinci olarak işçi-köylü ittifakıdır. Ve bu noktada, bu arkadaşların sizlere 'Mao Zedung'da işte bu hiç bir zaman yoktu, daha sonra belli bir eğilimdir' filan şeklinde yutturmaya çalıştıkları, işte 'bu sorun taktik bir sorundur' dedikleri sorunda, Mao Zedung un bizzat kendi orijinal eserlerinden bu konuda alıntı yapmaya çalışacağız.

Şimdi arkadaşlar, Mao Zedung'dan demokratik devrimin stratejik bir sorun olduğu ve burada milli burjuvaziyle birleşik halk cephesinin stratejik bir sorun olduğu konusunda bir alıntı okuyacağım. Bu alıntı "Milli burjuvazi ve aydınlanmış eşraf meselesi üzerine" adlı 1 Mart 1948 tarihli yazıdandır.

> "Milli burjuvazi içinde emperyalizm, feodalizm ve bürokrat-kapitalizme bağlanan ve demokratik halk devrimine karşı olan birkaç sağcı unsur da devrimin düşmanıdır. Buna karşılık milli burjuvazi içinde, emekçi halka bağlanan ve gericilere karşı çıkan sol unsurlar ve feodal sınıftan kopmuş olan birkaç aydınlanmış eşraf devrimcidir. Ama bu sol unsurlar ve aydınlanmış eşraf nasıl devrimcilerin ana gövdesi değilse, aynı şekilde sağ unsurlar da düşmanın ana gövdesi değildir. Milli burjuvazi siyasi bakımdan çok zayıf ve yalpalayan bir sınıftır. Ama bu sınıfın üyelerinin çoğunluğu demokratik halk devrimine katılabilir ya da tarafsız bir tutum takınabilir. Çünkü onlar da emperyalizm, feodalizm ve bürokrat-kapitalizmin zulüm ve baskısı altındadırlar. Bunlar geniş halk yığınlarının bir parçasıdırlar ama halk yığınlarının ana gövdesi olmadıkları gibi, devrimin karakterini belirleyen bir güç de değillerdir. Bununla birlikte iktisadi bakımdan önemli oldukları, Birleşik Amerika ve Çan Kay-şek'e karşı mücadeleye katılabilecekleri ya da bu mücadelede tarafsız olabilecekleri için, onlarla birleşmemiz hem mümkün hem de gereklidir. ÇKP kurulmadan önce başında Sun Yat-sen'in bulunduğu Guomindang milli burjuvaziyi temsil ediyor; o sırada Çin devriminin (köklü olmayan, eski tipte bir devrim) önderi olarak hareket ediyordu. Ama ÇKP kurulduktan ve gücünü kanıtladıktan sonra, artık Guomindang Çin devriminin (bu bir yeni-demokratik devrim) önderi olamazdı. Milli burjuvazi 1924-27'deki devrimci harekete katıldı; ve 1927-1931 yıllarında bu sınıfın pekçok üyesi Çan Kay şek yönetimindeki gericiliğin saflarında yer aldı. Ama buna bakarak o dönemde milli burjuvaziyi siyasi bakımdan kazanmaya, ya da iktisadi bakımdan korumaya çalışmamamız gerektiği, ya da milli burjuvaziye karşı aşırı-sol siyasetimizin mace-

racı olmadığı sonucunu çıkarmamalıyız. Tamamen tersine, o dönemde de siyasetimiz, tüm çabalarımızı baş düşmanlara karşı savaşma noktasında yoğunlaştırabilmemiz için milli burjuvaziyi korumak ve kendi safımıza kazanmak olmalıydı. Direnme savaşı döneminde milli burjuvazi savaşa katıldı ama Guomindang ile Komünist Partisi arasında yalpaladı. Bugünkü aşamada ise milli burjuvazinin çoğunluğu Birleşik Amerika'ya ve Çan Kay-şek'e karşı gittikçe büyüyen bir nefret besliyor. Sol unsurlar Komünist Partisinin, sağ unsurlar ise Guomindang'ın yanında yer alıyor. Ortadaki unsurlar ise iki parti arasında, kararsızlık içinde, bekle ve gör tutumunu benimsiyorlar. Bu şartlar milli burjuvazinin çoğunluğunu kendi saflarımıza kazanmamızı, azınlığını ise tecrit etmemizi gerekli ve mümkün kılmaktadır. Bunu sağlayabilmemiz için bu sınıfın iktisadi durumunu ele alırken temkinli hareket etmeli, ilke olarak kapsamlı bir koruma siyasetini benimsemeliyiz. Aksi taktirde siyasi hatalara düşeriz."
(Mao Zedung, SE, C.IV, s.

Şimdi sorun: Çin'de bu arkadaşların iddia ettikleri gibi, ÇKP'nin devrimin her döneminde gelişigüzel, özellikle de Japon işgaline karşı mücadele döneminde milli burjuvaziyle ittifak sorunu mudur, yoksa ta 1926'lardan beri ÇKP'nin emperyalizme, komprador kapitalizme ve feodalizme karşı yürüttüğü mücadelede milli burjuvaziyle cephe sorunu mu? Bu cephe sorununun ilk gündeme alınmaması, burada da konulduğu gibi, güç meselesidir.

Daha Guomindang döneminde ve sol Guomindang döneminde Çin KP güçsüz olduğu için, o dönemde ancak Guomindang'ın esas unsuru değil, onun içinde bir unsur olarak bulunmaktaydı. Ne zaman ki ÇKP gücünü toparladı ve bu doğrultuda belli bir güç kazandı, bu anlamda milli burjuvaziyi parçalama süreci daha da hızlandı. Ve nitekim bu arkadaşların iddiasını, 1945'lerden sonra ikinci içsavaş dönemi de yalanlamaktadır. Çünkü ikinci içsavaş dönemi emperyalizmin direk işgaline değil, bizzat emperyalizme ve onların ülke içindeki uşakları olan Çan Kay-şek'e yöneliyordu. Bu dönemde milli burjuvaziyle ittifak siyaseti hem teorik olarak, hem de pratik olarak uygulandı. Arkadaşların dediği doğru olsa, yalnız işgal şartlarında milli burjuvaziyle bir ittifak mümkün olsa, bu anlamda Çin pratiğinin bunu ispatlamaması lazımdı. Sorun budur. Yani, esas olarak milli burjuvaziye karşı tavır ve bu anlamda demokratik devrime karşı tavır, kıstas sorunudur.

Milli burjuvazi ile ittifak sorunu

(Türkiyeli bir arkadaş)

Gelelim milli burjuvazi meselesine, milli burjuvaziyle ittifak meselesine. Partizan'dan konuşan arkadaş, milli burjuvaziyle ittifak sorununda bizim milli burjuvaziyle ancak işgal şartlarında ittifak kurulabileceğini, bunun dışında milli burjuvaziyle ittifak diye bir sorun olmadığını savunduğumuzu söyledi. Arkadaş yalan söylüyor. Biz hiç bir yazımızda ve hiç bir konuşmamızda böyle bir şey söylemedik. Bizim söylediğimiz şudur:

(Özellikle Partizan'dan arkadaşlar iyi dinlesinler. Yazılı, çizili de var ellerinde, onları da okusunlar. Bize ait olmayan şeyleri bize maledip eleştiri yürütmesinler Don Kişotlar gibi! Bize ait olan düşünceleri eleştirsinler, orijinal olarak bize ait olan, sadece bize ait değil, dünya komünist hareketine ait

olan milli burjuvazi konusunda düşünce şudur:)

Emperyalizme bağımlı ülkelerde milli burjuvazi denilen burjuvazi henüz devrimci potansiyelini yitirmemiştir. Ve demokratik devrim aşamasında milli burjuvazi ile ittifak **m ü m k ü n d ü r.** Bûnun imkanı vardır. Ama bu, milli burjuvaziyle **her zaman** ittifak olacak demek değildir. Eğer proletarya partisi yoksul köylülüğü kendi etrafında sıkıca birleştirebiliyorsa; ve genel olarak da köylülüğü peşine takabiliyorsa; proletarya partisi demokratik devrimin görevlerini çözmek için milli burjuvaziyle **mutlaka** siyasi ittifak kurmak gerekmez. Mutlaka gerekmez. Kurabilir — ama kurması mutlaka şart değildir; eğer —bir şart getiriyoruz— yoksul köylülükle ittifakı sağlarsa! Milli burjuvazi ile siyasi ittifak yapılmaması demek, milli burjuvaziye ekonomik alanda derhal saldırmak demek de değildir!

Milli burjuvaziyle siyasi ittifak yapmadan da ekonomik ittifak kurulabilir; kim bunu reddediyorsa, o Marksizm-Leninizmden hiç bir şey anlamamıştır!

Kaypakkaya'yı savunma iddiası ile ortaya çıkan Partizancılar, milli burjuvazi konusunda gerçekte Şafak revizyonistlerinin görüşlerini savunuyorlar!

(Türkiyeli bir arkadaş)

Ufak bir soruna daha değinmek istiyorum: Milli burjuvaziyle ilgili sorun. Şimdi bu arkadaşlar (Partizancılar —Red.) bizleri, Bolşevik Partizan'ı eleştirmekteler. Demektedirler ki, bunlar milli burjuvaziyle ittifakı mutlak görmüyorlar, mümkündür diyorlar; mutlak görmüyorlar şeklinde eleştiriyorlar. Kendileri mutlak görüyorlar.

Milli burjuvaziyle ilgili tartışma sadece bugün gündeme gelmiyor. Bu tartışma Stalin ile Troçkistler arasında, Stalin ile Buharin arasında sürdürüldü. Aynı tartışma İbrahim Kaypakkaya ile Şafak revizyonistleri arasında da sürdürüldü.

Şafak revizyonistleri İbrahim Kaypakkaya'yı eleştirmekteydiler, çünkü İbrahim Kaypakkaya milli burjuvazi ile ittifakın, ancak kızıl siyasi iktidarların kurulmasından sonra mümkün olabileceğini söylemekteydi. Kızıl siyasi iktidarlar kurulmadan önce işçilerle emekçilerin birliği sağlanmalıydı. Ve Şafak revizyonistleri İbrahim Kaypakkaya'ya 'milli burjuvaziyle ittifakı reddediyor'; 'Troçkist-tasfiyeci' diyorlardı.

Şimdi bu arkadaşlar da aynı pozisyondan bizi eleştirmektedirler. Bu kötü bir pozisyondur — ama bir gerçektir! Bir benzetme daha yapacağım. 12 Mart döneminde,, aynı bunlar gibi, Şafak revizyonistleri de bol bol halk savaşı yaygarası koparıyorlardı. Ve hatta buradan Türkiye'ye nefer sevkediyorlardı. Fakat gördük,en sonunda korkunç derecede sağa çarkettiler. Eğer akıllarını başlarına almazlarsa, bunların sonunun varacağı yer de orası olacaktır!

Partizan hizipçilerinin "milli burjuvazi ile ittifak stratejiktir" tezi hakkında tavır

(Bir "Akıma Karşı" temsilcisinin yazılı tavrı)

Partizan hizipçisinin, komünistlerin emperyalizm tarafından ezilen yarı-feodal ülkelerde milli —esas olarak orta— burjuvazi ile ittifak konusunda takınmaları gereken tavır gibi hayati bir konuda yaydığı tüm teorik aptallıkları kısa süre içinde detaylı bir şekilde cevaplamak oldukça güçtür.

Konuşmacı sadece saçmalamakla kalmadı; o aynı zamanda açık bir şekilde sağ oportünist, ve Mao'ya da hakaret eden tezler savundu. Partizan hizipçisi —aşağıda da göstermeye çalışacağım gibi — DEVRİMİN ZAFERİNİ, MİLLİ BURJUVAZİNİN DEVRİMDE YER ALIP ALMAMASINA BAĞLAMAKTADIR.

Bu sağ oportünist; bizi milli burjuvazi ile ittifakı strateji değil, taktik olarak gördüğümüz için eleştiriyor; ve bu ittifakın MUTLAKA STRATEJİK olarak ele alınması gerektiğini ileri sürüyor.

Ama onun Mao'dan uzun uzadıya alıntı yaptığı yerde, Mao HİÇ BİR YERDE stratejiden söz etmiyor. Biz Mao'nun tüm eserlerini incelememizden de, onun hiç bir yerde bu sorunu STRATEJİK GÖREV olarak görmediğini biliyoruz! Bu sağ-oportünist, kendi pisliğini Mao'ya maletmeye kalkmamalıdır!!

Esas soruna gelelim: Stratejiden —taktikten farklı olarak— anlaşılan şey nedir? Ve Mao tartışılan konuda gerçekten ne demiştir?

Stalin özetleyerek şunları söyler:

> "Strateji devrimin esas güçleri ve yedekleri ile ilgilenir. O, devrimin bir aşamasından bir diğer aşamaya geçildiği zaman değişir, ama aynı aşama içinde temelde değişiklik göstermeden kalır."
> (Stalin, "Leninizmin temelleri üzerine", TE, c.6, s.135)

Stalin bundan sonra stratejinin hedefinin, savaşı verilen aşamasında kazanmak olduğunu tespit eder. Buna karşı taktik, verilen aşamanın alt bölümlerinde zaferi hedefler.

Bizim MK hizibinin çıkardığı II. Konferans raporundan da bildiğimiz gibi; sağ-oportünist Partizancılar milli burjuvazi ile demokratik devrimde ittifakı stratejik görmektedirler. Yani onların tezine göre milli burjuvaziye karşı tavırda tüm demokratik devrim aşaması süresince temelde bir değişiklik olmamalıdır. Hatta onlar bundan da bir adım daha ileri gidiyor ve devrim zafere ulaştıktan sonra kurulacak devlet iktidarında da milli burjuvazinin HER HALÜKARDA yer alması gerektiğini ileri sürüyorlar.

Bunun, devrimin pratiği içinde halk kitlelerinin eğitimi için ne anlama geldiğini gözönünde bir canlandıralım.

Bu şu demektir: İşçiler, köylüler, biz milli burjuvazi ile ittifakı taktik değil, yani — eğer devrime katılırsanız iyi olur; yoksa siz olmadan da yeneriz — anlamında değil; STRATEJİ olarak görüyoruz.

İşçiler, köylüler, milli burjuvazi katılmadan zafer kazanamayız. Biz milli burjuvazi ile birlikte zafer kazanmak zorundayız. Sonunda kuracağımız devlet iktidarında milli burjuvazi de yer almak zorundadır.

Böyle sağ-oportünist çağrıların işçileri ve köylüleri milli burjuvazinin kuyruğuna takmaya, ve teslimiyete ve ihanete götüreceğini Çin devriminin pratiği de göstermiştir!

İşçiler ve köylüler; ve bunların arasında ittifak olmadan yeni demokratik devrim gerçekten de zafere ulaşamaz. Ama burjuvazi? Milli burjuvazi bize şöyle derse, ne demek gerekir: "Devrime katılırız ama, önderlik bizde olursa; AKSİ TAKTİRDE EMPERYALİSTLERİN YANINA GİDERİZ"?

Böyle bir durumda Partizan oportünistlerinin alnında korku terleri birikecektir ve onlar: "Eyvah, eyvah, milli burjuvazi devrime katılmazsa devrim zafer kazanamaz" diyecekler; ve "biraz taviz", biraz daha, biraz daha derken, milli burjuvaziye teslim olacaklardır.

Bütün bunlar polemik içinde söylenmiş şeyler; ya da pratik değeri olmayan şeyler değildir. Çin devriminin PRATİĞİ milli burjuvazi ile ittifakın strateji olarak görülmesinin ağır kayıplara ve ihanete yol açtığını göstermiştir.

Burada Mao'dan uzun alıntılarla Partizan hizipçisinin değil, benim haklı olduğumu; bu hizipçinin bu tezini Mao'ya maletmeye çalışmasının Mao'ya hakaret olduğunu ispatlamak çok zaman alır. Ben bu yüzden burada sadece kaynak belirtip geçmek istiyorum.

1) "Partizan" adına konuşan kişinin alıntı yaptığı yerde, Mao proletaryanın gerek milli burjuvazi ile ittifakın kurulduğu dönemde, gerekse milli burjuvazinin bütün olarak karşı-devrime iltihak ettiği dönemlerde; milli burjuvazi ile işbirliği için çalışması gerektiğini söylemektedir. Milli burjuvazi bir bütün olarak belli bir süre karşı-devrimci davransa bile —1927'de Çin'de olduğu gibi— objektif durumda meydana gelecek değişiklikler ve Çin KP'nin doğru siyaseti sonucu milli burjuvaziyi yeniden ittifaka çekebilmek imkanı vardır. Mao Zedung "Japon emperyalizmine karşı direnme savaşının TAKTİKleri" adlı (bu yazı tesadüfi olarak "TAKTİK" başlığını taşımamaktadır) yazısında bu meseleyi ele almış, doğru bir şekilde ortaya koymuştur. Mao burada, milli burjuvazi bir kez karşı-devrime iltihak etti mi bir daha hiç bir zaman müttefik olamaz şeklindeki sol tezi reddetmekte; ama kesinlikle milli burjuvazi ile ittifakın stratejik olduğundan söz etmemektedir. Proletaryanın ve Partisinin —tabii ki şartlı olan— çabaları bir şeydir; milli burjuvazinin gerçekte ne yapacağı bir başka şeydir.

Bunun ardında, İMKAN ile GERÇEK arasındaki temelli farklılık yatmaktadır. Emperyalist ülkelerde olduğunun tersine, emperyalizmin ezdiği yarı-sömürge ve yarı-feodal ülkelerde; sosyo-ekonomik yapıdan kaynaklanan durum sonucu; esasta orta burjuvazi olan milli burjuvazi ile ittifak mümkündür. Çünkü orta burjuvazi, komprador burjuvazi gibi henüz emperyalizme satılmamıştır ve hem emperyalizmle, hem de feodal ilişkilerle objektif çelişkileri vardır. Çünkü bunların ikisi de milli burjuvazinin kendine ait bir iç pazarın oluşmasını engellemekte ve karına engel olmakta; sınırlamaktadırlar.

Bu imkanın gerçeğe dönüşüp dönüşmeyeceği bir dizi tarihsel özelliklere, politik gelişmelere, vs. bağlı olan bir meseledir. ÇKP nin bütün tarihi; Mao'nun "Komünist'i sunarken" yazısında da ortaya koyduğu gibi; milli burjuvazi ile cephenin birçok kez bozulup kurulduğunu göstermiştir. Tam da Mao Zedung'un kendisi, milli burjuvazi ile ittifakı stratejik görmediği için, sınıf

tahlili ile ilgili ilk yazısında, milli burjuvazinin (onu da sağ ve sol kanat diye ikiye ayırdıktan sonra !) (c.I, s.16) düşman ya da dost **olabileceğini**, ama ona karşı **daima** (eğer isterseniz stratejik deyin) dikkatli olmak gerektiğini belirtir.

Bir başka yerde Mao Zedung; **İMKANI** —stratejik gereklilik değil — vurgulayarak, "Çin devriminin çeşitli dönemleri" "çeşitli tarihi anlarda" milli burjuvazinin "devrimci savaşta yer **alabileceğini** göstermiştir" der. (SE, c.I, s.224)

(Bunun için ayrıca bkz. SE, c.I, s.181 ... "mücadelenin çeşitli dönemlerinde milli burjuvazinin bir kesimi de (sol kanadı) mücadeleye katılabilir".... Yine SE, c.I, s.198 "Şimdi (1935'de— YN) milli burjuvazi de devrimin itici güçlerine **katılabilir**".)

Bütün bunlar haklı olanın Mao Zedung olduğunu; ve burada "milli burjuvazi ile ittifakı stratejik" ilan eden sağ oportünistlerin Mao'ya dayanmaya kalkmalarının bütünü ile haksız olduğunu göstermiştir sanırım. Bu sağ oportünistler bu tavırları ile, savunduklarını söyledikleri İbrahim Kaypakkaya yoldaşa da hakaret etmekte; ve bu konuda kokmuş bir yumurtanın bir diğerine benzediği kadar Doğu Perinçek'e benzemektedirler.

Yoldaş İbrahim Kaypakkaya, henüz işçi-köylü ittifakının gerçekleşmediği şartlarda; devrimin güçlerinin zayıf olduğu şartlarda milli burjuvazi ile ittifakın mümkün olmadığını ortaya koymuştur. O şöyle demektedir:

> "Proletarya,burjuvazi ile ittifakı istemediği için değil, burjuvazi böyle bir ittifaka yanaşmayacağı için ittifak mümkün olmayacaktır. Bu apaçık bir şey değil midir? Ülkemizin bugünkü gerçeklerine de uygun değil midir? Milli burjuvazinin temsilcileri, en sağından en soluna kadar, seçim veya askeri darbe yoluyla iktidarı ele geçirmek, bugünkü düzenin göze batan yanlarını biraz törpülemek, işçiler ve köylüler üzerinde kendi diktatörlüklerini kurmak için çalışmıyorlar mı? Çoğu zaman faşizme kuyruk sallamıyorlar mı? Bunlarla bugünkü şartlarda, proletarya önderliğinde ve halkın demokratik diktatörlüğü hedefine yönelen bir halk cephesi kurmak mümkün olmuş mudur? Bugüne kadar mümkün olmuş mudur ? "
> (İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, Ocak Yayınları, s.413)

Yoldaş İbrahim Kaypakkaya, ittifakın bir **imkan** olduğunu ama bunun **gerçek** haline gelmesinin şartlara bağlı olduğunu berrak bir şekilde görmüştür ! Bütün bunlar Partizan hizipçisinin ne Mao Zedung ile, ne de İbrahim Kaypakkaya ile kökte bir birliği olmadığını göstermektedir. O, savunduğunu söylediklerinin düşüncesini tersine çevirmektedir. Bu demagojiye karşı çıkmak gerekir. MK hizibi güya İbrahim Kaypakkaya'yı savunduğunu iddia ediyor. Ama gerçekte o, İbrahim Kaypakkaya'nın devrimci mirasını ayaklar altına alıyor. Bunu tespit etmemiz gerekir.

3) ÇİN DEVRİMİNİN 1927'DEKİ YENİLGİSİNİN SEBEPLERİ

1927 yenilgisi objektif sebeplerle açıklanmaya çalışılmamalıdır

(Türkiyeli bir arkadaşın eleştirisi)

Şimdi benim belirtmek istediğim bir konu var yazının dördüncü sayfasında, Rusya'daki 1905 devrimiyle 1927'deki Çin devriminin yenilgisinin karşılaştırıldığı bölüm. Burada arkadaşlar Mao Zedung'u bir noktada eleştiriyorlar. Mao Zedung, cilt I'de 1927 yenilgisinin sebebinin izlenen sağ-oportünist çizgi olduğunu söylüyor. Arkadaşlar bunun yanlış olduğunu; esas olarak yenilginin sebebinin 1927'deki güçler dengesinde yattığını, yani Komintern'in doğru çizgisi izlenmiş olsa da ÇKP'nin 1927 yenilgisinin kaçınılmaz olduğunu söylüyorlar. Bunun tersini savunan görüşlerin Mao Zedung'da da var olduğu söyleniyor, bu da doğru. Benim soracağım, esas olarak katılmadığım şey şu: 1927'de 1927 yenilgisini doğru bir çizgi izlense de yenilgiye mahkum etmek, onu kaçınılmaz görmek yanlıştır. Birincisi bu.

İkincisi; 1927 yılında yapılan ayaklanmalar esas olarak ülke genelinde iktidarı ele geçirmeye doğrudan yönelen ayaklanmalar olarak filan kavranmamalı. Veyahutta bu hareketin zaferi ya da yenilgisinden söz ederken, örneğin zaferinden söz ederken, bu hareketin ülke genelinde iktidarı ele alamaması anlaşılmamalı...

Şimdi 1927'de Çin KP içinde hakim olan sağ-oportünist çizgi milli burjuvaziyle ittifaka oldukça önem vermekte; kızıl ordunun yaratılmasını yadsımakta ve milli burjuvazinin ordusuna bel bağlamaktadır. Kısaca özetlersek, en belirgin sapma olarak niteleyeceğimiz sağ-oportünist şeyler bunlardır. Bunun yerine gerçekten Marksist-Leninist bir çizgi izlenseydi, günün koşullarına göre taktikler izlenseydi, kısmi başarılar şehirlerde de sağlanabilirdi.

Çin devriminin 1927 yenilgisi ve Türkiye'de 12 Eylül

(Türkiyeli bir arkadaş)

Bir de '27 yenilgisi. Ona da çok kısa değineyim. Mesele şudur: — dün gündeme geldi; geçildi üzerinden — 1927 yılında Çin devrimi bir yenilgiye uğramıştır. Bu yenilgi esasında kaçınılmaz bir yenilgidir. Nasıl kaçınılmaz bir yenilgidir? Devrim ile karşı-devrim arasındaki güç dengesi objektif olarak devrimin zafer kazanmasına izin vermemektedir. Devrimci hareket henüz çok geniş boyutlarda değildir, bu bir. İkincisi: Komünistlerin bu devrimci hareket içinde hemen hemen hiç gücü yoktur. Bu durumda böyle bir güçler dengesiyle devrimin zafer kazanmasını beklemek, komünistler doğru bir çizgiye sahip olsalar bile, genel planda abesle uğraşmaktır. Stalin'in tartıştığı mesele tam da budur. Stalin diyor ki, doğru bir çizgiye sahip olsa bile —ki bizim, Komintern'in çizgisi doğruydu— yenemezdik. Yenilginin sebebi çizginin (Komintern çizgisinin) yanlışlığı değildir. Ama çizginin yanlışlığı bir şeyi beraberinde getirmiştir: yenilginin derinliğini. Yüzbin örgütlü kişiden 90 000 'inin kesilmesini beraberinde getirmiştir. İşte sorun budur. Eğer doğru bir çizgi olsaydı; zafer kazanmasa, devrim yenilgiye uğrasa bile, daha az kayıpla kapatılabilirdi yenilgi. Doğru çizgi bunu değiştirirdi.

Türkiye'de de durum böyleydi. Türkiye'de de 12 Eylül öncesinde devrim mümkün değildi, güç dengesi karşı-devrimin lehineydi.Ama genel olarak devrimci hareket, özel olarak da komünist hareke - tin, Komünist Partisinin izlediği doğru bir çizgi olsaydı, alınan yaralar, alınan yenilgi bu kadar ağır olmazdı. Tartışılan sorun budur.

Çin devriminin 1927'deki yenilgisi üzerine

(Batı Berlinli bir arkadaş)

Görüş belirtmek istediğim diğer konu, 1927'deki Çin'deki yenilgi ile 1905'de Rus devriminin yenilgisi hakkında. Buradaki esas fark, 1927'de Çin'de devrimin özünü bağımsızlık mücadelesi vermek oluşturuyordu. Ve milli bir mücadele idi bu. Devrimin hedefi emperyalizm idi, aynı zamanda da toprak ağaları iktidarına karşı anti-emperyalist karakteri olan bir devrimdi. 1905'de ise Rusya'da bu milli karakter büyük bir rol oynamamıştır.

Esas sorun, her iki devrimde de gerek proletaryanın, gerekse geniş halk kitlelerinin Komünist Partisi önderliğinde devrime yeteri kadar katılmamalarında yatmaktadır. 1927'de Çin KP nicel bakımdan güçlü değildi ve azınlığı temsil ediyordu. Ve Stalin'in dediği gibi, o dönemde güçler dengesi Çin KP'nin lehinde değildi.

4) ANTİ-JAPON CEPHENİN ÖZELLİKLERİ

Çin Komünist Partisinin verdiği tavizler,
milli çıkarları sınıf çıkarlarının üstünde görmektir

(Türkiyeli bir arkadaşın eleştirisi)

Burada Çin KP'nin Çan Kay-şek'le yaptığı anlaşmadan bahsediliyor. Burada bunlar üzerine kısa birkaç söz: Bunlar ufak-tefek tavizler olmamasına rağmen, burada dikkat edilmesi gereken şey, Çin'in bir bütün olarak bir ülke olması söz konusuydu, bundan dolayı da böyle bir tavizin verilmesini haklı gösterme çabası var. Burada deniliyor ki, işte ulusal sorun gündemde olduğundan, bu tür tavizler verilebilir. Sınıf mücadelesi ne zaman ulusal çıkarlar doğrultusunda ele alınıp; sınıfsal çıkarlar ulusal çıkarlara tabi kılınır? Bu mümkün müdür ?

Söz konusu dört taviz ne idi,?

(Türkiyeli bir arkadaşın cevabı)

Arkadaşın getirdiği sorunla ilgili cevap vermek istiyorum. Sözü geçen tavizler neymiş, bir daha okuyorum:

> "1. Ulusal hükümetin silahlı kuvvetle devrilmesi siyasetinin uygulanması bütün ülkede terkedilecektir."

Ulusal hükümet denen şey, Çan Kay-şek'in önderliğindeki hükümettir. 1935'deki durum şöyle: Çan Kay-şek önderliğindeki Guomindang ile ÇKP arasında içsavaş var. Bu siyasetten vazgeçilecektir diyor ÇKP. Bu birinci taviz.

Buna karşılık öbür taraf ne yapacak? Burası arkadaş tarafından pek iyi anlaşılmıyor. Öbür taraf da içsavaşa son verecek! Bu taviz nasıl bir taviz? Şöyle bir taviz: 30 000 kişilik bir orduya sahip Çin KP diyorki 3 milyon kişilik bir orduya; 'Biz size saldırmayacağız, siz de bize saldırmayın'! Bu taviz işte böyle bir taviz!

"2. Demokratik İşçi ve Köylü Hükümetinin adı, Çin Cumhuriyeti Özel Bölge Hükümeti olarak değiştirilecek, Kızıl Ordunun adı Milli Devrimci Ordu olarak değiştirilecek ve doğrudan Nanking'deki merkezi hükümetin veya onun Askeri Konseyinin emrine verilecektir."

Buradaki tavizler de esasında birazcık yakından bakıldığında şekilsel tavizlerdir. Çünkü ne bu özel Kızıl Ordu birlikleri - nin, ne de özel olarak kurtarılmış bölgelerin yönetiminin di - ğerleriyle paylaşılması sözkonusu değildir.

"3.Özel bölge hükümetine bağlı bölgelerde genel seçim hakkına dayanan tamamen demokratik bir sistem uygulanacaktır."

Bunun kontrolünü Çin KP yapacaktır, çünkü bu bölgelerde yöne - tim paylaşılmamaktadır. Buradaki bu tavize karşılık diğerlerinden istedikleri, bütün Çin'de demokratik seçimlerdir. Bundan kârlı çıkacak olan ise Çin KP'dir.

"4. Toprak ağalarının topraklarına el koyma siyasetinden vaz geçilecek ve anti-japon ulusal birleşik cephenin ortak programı kararlılıkla uygulanacaktır."
(Bütün alıntılar "Guomindang Merkez Yürütme Komitesi 3. Genel Toplantısına ÇKP'nin Telgrafı"ndan)

Temelde tek taviz, esas taviz budur. Bu taviz, daha önce uygulanan toprak ağalarının topraklarına el koyma ve dağıtma politikasından vazgeçilmesi şeklinde bir tavizdir. Ama bu tavizin o günkü şartlarda verilmesi yanlış değildir. Neden yanlış de - ğildir? Çünkü ülke Japon faşizmi tarafından bütünüyle işgal edilme tehlikesi ile karşı karşıyadır ve halk Japon emperyalizmine karşı mücadele talep etmektedir. İçsavaş sürdüren parti - lere: 'Bırakın kendi aranızdaki dalaşmayı, Japon emperyalizmine karşı savaşın' demektedir. Halkın talebi budur.

Çin Komünist Partisinin bir yandan toprak ağalarının topraklarına el koyup dağıtacak; diğer yandan Japon emperyalizmine karşı savaşacak gücü yoktur.

Guomindang ise bu dönemde şunu demektedir: 'Biz Japon emperyalizmine karşı savaşmak istiyoruz, istiyoruz ama bu komünistler bize izin vermiyor. Her tarafta toprak ağalarının topraklarına el koyuyorlar, içsavaş çıkarıyorlar. Böylece de bizim Japonya- ya karşı savaşmamızı engelliyorlar, çünkü kendimizi korumak zorundayız. Onun için Japon emperyalizmine karşı savaşmak iste - yen, önce komünistlere saldırmalıdır.' Bu demagoji halk yığınları içinde epeyce taban buluyordu. Bunun yıkılması için yapılacak bir tek şey vardı: Pratikte o güne kadar yapılan bir takım toprak ağalarının topraklarına el koyma eylemlerinin durdurulması, bunun halka ilan edilmesi. 'Biz bunu yapmıyoruz,çünkü Japonya'ya karşı mücadele ediyoruz' denmesi ve halka kendi siyasi pratiği içinde cepheyi sabote edenlerin diğer taraf olduğunun gösterilmesi gerekmekteydi. İşte ÇKP'nin politikası, verdiği tavizler böyle tavizlerdir.

Şu bilinmelidir: ÇKP hiçbir şekilde 'cepheye giriyoruz' diye elindeki bir tek silahı teslim etmedi. Elindeki hiç bir adamı

teslim etmedi karşı tarafa. 'Haydi cephe kuruyoruz, siz de gelin, kızıl siyasi üs bölgelerini birlikte yönetelim' demediler. Bütün bunlar bilindiğinde, ÇKP'nin o günkü siyasetinin doğru bir siyaset olduğu, bu tavizlerin —o günkü şartlarda— verilebilir tavizler olduğu görülür. Bir de onun dışında dünya çapındaki anti-Hitler koalisyonun, anti-faşist savaşın ön hazırlıklarının olduğu bilinmelidir.

Bir de milli çıkarların sınıf çıkarlarının üstünde tutulması sorunu var.

Çin'de o günkü dönemde sınıf çıkarı neyi gerektiriyordu? Çinde işçi sınıfının özgür, demokratik bir Çin yaratması için (ki işçi sınıfının böyle bir Çin'e ihtiyacı vardı) kavranması gereken esas halka ne idi o günkü dönemde? O günkü dönemde sınıf mücadelesinin —başka bir şeyin değil!— temel talebi, Japon emperyalizminin ülkeden kovulması idi. Bu yapılmadan hiç bir iş yapılamazdı! Sorun bu idi. Bu anlamda da o günkü dönemde "milli çıkarlar" ile işçi sınıfının sınıf çıkarları bir ve aynı şeydi.

Çin'deki anti-Japon cephenin kavranması için, Çin'in durumu yanında enternasyonal durumun da göz önüne alınması gerekir

(Aynı arkadaşın bir başka konuşması)

O dönemdeki anti-Japon cephe yalnızca o günkü şartlar iyi kavrandığı zaman anlaşılabilir, doğru yorumlanabilir. Ve ondan yola çıkarak bugünkü politika için doğru sonuçlara varılabilir.

O günkü anti-Japon cephe, II. Dünya Savaşının uluslararası alanda hazırlık döneminde ortaya çıkmıştı. Faşist güçler bütün dünyada saldırıya geçmişlerdi ve bütün dünyada anti-faşist cephe kurmak gündemde idi. Bu uluslararası şartlarda Çin'de anti-Japon cephe ortaya çıkmıştır. Anti-Japon cephe, Mao'nun da tesbit ettiği gibi, dünya çapındaki anti-faşist cephenin Çin'deki uygulaması ve devamıdır, başka bir şey değil. Birincisi bu.

İkincisi. Çin'deki durumu iyi kavramak lazımdır. Çin'in bir emperyalist güç tarafından doğrudan doğruya işgali söz konusudur. Böyle bir durumda: bunun yanında kızıl orduya sahip oldukları; kurtarılmış üs alanlarına sahip oldukları şartlarda; ÇKP bu gibi tavizleri vermiş ve hatta komprador burjuvazinin bir kesimi ile de (Amerikancı kesim) ittifaklar kurmaya yönelmiştir. Bunu genelleştirip; bu şartları göz önüne almadan, kendi gücüne bakmadan; kurtarılmış üs alanların olmadan, ordun olmadan, dayanacak halk güçlerin olmadan; uluslararası planda böyle bir cepheyi gerekli kılan şartlar olmadan; komprador burjuvazinin bir kesimiyle ittifak mümkündür diyenler, Mao'yu savunma adına ona hakaret etmektedirler.

Kemal'le Çan Kay-şek karşılaştırılabilir mi?

(Türkiyeli bir arkadaşın sorusu)

Benim anlamadığım bir nokta şu: Çin'in somut durumunda ÇKP Guomindang'la ittifak öneriyor. II. Dünya Savaşı döneminde Çin'in somut şartları bunu gerektiriyor. I. Dünya Savaşından önce ise Lenin II. Enternasyonal oportünistlerini şu şekilde suçlamaktadır. Diyorki, onlar esas olarak kendi burjuvazilerine hizmet

ettiler. Basel konferansında alınan karara aykırı hareket ettiler.

Lenin'in söylemiş olduğu bu şey bizim tarafımızdan ilke olarak mı kavranmalıdır? Mesela bununla Çin arasındaki ilişki nedir? Bu konuya açıklık getirilmelidir.

Bir başka konu da şu: Çin'deki bu ittifak genel olarak II. Dünya savaşında kurulan anti-faşist, Hitler'e karşı kurulan ittifakın bir parçası ise, bu özünde anti-faşist bir ittifaktır.Bu ittifakta yer alan Çan Kay-şek o dönem anti-faşist bir rol oynamış mıdır?

Söz konusu diğer bir sorun: Türkiye'de Kemalizm buna bağlı olarak ele alınmalıdır. Mesela Türkiye'de Kemalizmin Çan Kay-şekin durumuyla ne derecede ilişkisi kurulabilir? Mesela Çin'de işgalci güçlere karşı halkın bir talebi vardır: İçsavaşa son verin, Japon işgalcilerine karşı birleşin! Türkiye'de de bu durum sözkonusudur. İşgalci güçlere karşı halkın kendiliğinden direnişleri vardır. Böyle halkın kendiliğinden bir direnişi — tabii o dönemde komünistlerin gücünün olmaması, Kemalistlerin önderliği ele geçirmesi durumu var— Kemalistleri anti-faşist bir konuma getirmemekte midir?

Çan Kay-şek / Kemal sorunu

("Batı Berlinli Komünist"ten bir arkadaş cevap veriyor)

Ben dünkü tartışma içinde sorulup, henüz cevap bekleyen bir soruya dönmek istiyorum. O soru da şu:

I. Dünya Savaşı sırasında Lenin, burjuvaziyle savaş içinde şu veya bu ittifakı kesin olarak reddettiği halde, II. Dünya Savaşı öncesinde Çin'de anti-Japon milli cephe içinde komprador burjuvazinin bir kesimi de yer alıyor. Bu nasıl mümkündür, bu Leninizmle çelişmiyor mu?

Bu iki şeyin birbiriyle ilişkisi yoktur denir kısaca, ama bu, arkadaşı tatmin etmeyecektir. Lenin'in II. Enternasyonal'e karşı yürüttüğü mücadelede sorun şudur: Emperyalistlerarası bir dalaşma, bir savaş sözkonusudur; ve böyle bir savaş içinde, emperyalist bir savaş içinde, hiç bir haklı tarafın olmadığı bir savaş içinde; Lenin, kendi ülkesinin burjuvazisiyle birlikte, diğer ülkelerin burjuvazisine karşı savaşmanın, proletaryaya ihanet ve sosyal-şövenizm olduğunu ortaya koyar.

Böyle bir den den içinde "anavatan savunması"na karşı çıkan Lenin, aynı polemikte, gerçek bir anavatan savunmasının olabileceğini; haklı bir yanın olduğu bir savaşta, herhangi bir emperyalist ülkenin bir başka ülkeyi, bir bağımlı ülkeyi işgali şartlarında, o emperyalist güce karşı verilen milli mücadelede burjuvaziyle ittifak olabileceğini, böyle bir anavatan savunmasının da mümkün olabileceğini savunmuştur.

Anti-Japon savaş da işte böyle haklı bir milli kurtuluş savaşı idi. Böyle bir milli kurtuluş savaşı içinde işte Çin'deki o anti-Japon cephe kurulması ortaya çıktı.

Ama şimdiye kadar anlattıklarımdan, neden aynı zamanda Amerikan emperyalizminin uşağı olan Çan Kay-şek'le bir ittifak kurulduğu henüz açıklanamaz. Çan Kay-şek'le kurulan —milli burjuvazinin ötesinde— Amerikan emperyalizminin uşaklarıyla kurulan cephe, ancak II. Dünya Savaşının genel karakteri göz önüne

alındığı zaman açıklanabilir. Bu savaş genel karakteri itibarı ile bütünü içinde ele alındığında anti-emperyalist anti-faşist haklı bir savaştı. Tabii ki emperyalistler bu savaşta kendi amaçları doğrultusunda yer aldılar. Ama bu o savaşın genel karakterini değiştirmedi. Onlar dünyayı paylaşmak için savaşa katılmalarına rağmen, belli bir durumda objektif olarak anti-faşist cephenin unsurları haline geldiler—amaçları gerici olmasına, sübjektif durumları gerici olmasına, emperyalist olmasına rağmen.

Bu yüzden de Mao Zedung, Çan Kay-şek'le girdiği bu ittifak içinde, ittifakın geçici olduğunu, ve belli bir dönem sonra da Çan Kay-şek'in bu ittifaka ihanet edeceğini ortaya koydu. Aynı soruyu soran yoldaş, Mustafa Kemal Çan Kay-şek'e benzetilebilir mi? Bunlar arasında paralellik kurulabilir mi? diye de bir soru sordu. Bu çok geniş bir soru. Buna karşı çok kısa olarak şunu belirtmek gerekli: bunların her ikisi de aşırı derecede gerici olan kişilerdi. Ama yine ikisi de objektif olarak devrimci hareket safında yer aldılar. Hatta Mustafa Kemal bu işin başını da çekebildi. Çin'de Çay Kay-şek bunu yapamadı, çünkü orada devrimci hareketin başında komünistler bulunuyordu.

5) ÇİN'DE VE DOĞU AVRUPA'DA HALK DEMOKRASİLERİNİN İKİ TÜRÜ

Çin'deki ve Doğu Avrupa'daki Halk Demokrasilerinin farkları ile ilgili soru

(Türkiyeli bir arkadaş)

Birincisi: burada Doğu Avrupa ülkelerindeki anti-faşist iktidardan, doğrudan proletarya diktatörlüğüne geçildiği, bu ülkelerdeki yapının daha ayrı olduğu şeklinde bir anlayış var.

Görebildiğim kadarıyla, Doğu Avrupa'daki ülkelerde daha sonraki başarının kazanılmasından sonra, burada bizzat öze ilişkin farklılık gelişme içersinde olmaktadır. Yani başında burada kurulan anti-faşist hükümetlere, anti-faşist olan grup ve partiler de katılmaktadır. 1954'te SBKP tarafından eğitim kitabı olarak yayınlanan, işçiler için yazılmış bir kitapta, bu hükümetlere anti-faşist burjuva partilerinin de katıldığı söylenmektedir. Yani burada bu hükümetlere anti-faşist olan partilerin bir kısmı da katılmıştır. Daha sonraki dönemde burjuvazi adım adım iktidardan tasfiye edilerek proletarya diktatörlüğüne geçilmiştir.

Halkın demokratik diktatörlüğü, her yarı-sömürge ülkede devrimin hedefi değildir

(Aynı arkadaş)

İkincisi: Halk iktidarı sorunu. Komintern'in sunmuş olduğu bir şey vardı: işçi-köylü sovyetleri şeklinde örgütlenmek; proletaryanın henüz çok az gelişmiş olduğu ülkelerde de köylü sovyetleri şeklinde örgütlenmek. İktidar organları olarak bunlar savunulmaktaydı.

Benim için sorun şu: Özellikle faşizme karşı mücadele içinde, sovyetlerin daha alt formu olan cephe örgütlenmeleri ortaya

çıkmış, Sovyetler tarafından bizzat daha önceden ortaya sürülen sovyet örgütlenmesi, işçi ve köylü sovyetleri şeklindeki örgütlerden daha geniş bir taban kazanabilmesi için cephe örgütlenmelerine gidilmiştir. Görüşümce bu o günün şartlarına uygun bir örgütlenme şeklidir. Fakat bugün dünya komünist hareketi (genelinde bizde de var) bütün yarı-sömürge yarı-feodal ülkeler için 'Yaşasın demokratik halk diktatörlüğü' sloganını atmaktadır. Ki bu birinci şekliyle yanlış. Benim görüşümce somut olarak o ülkenin şartlarını incelemek lazım. Orada mücadeleye bakmak lazım. Orada işçi-köylü sovyetleri şeklinde bir örgütlenme varsa, illaki cephe şeklinde bir örgütlenmeye gitmek bence yanlış olacaktır. Bu anlamda, bu türdeki bütün genelleştirmeler yanlıştır. Somut olarak incelenmesi gerekmektedir. Ve bu sorunlar hakkında uluslararası komünist harekette de bu genelleme anlayışları vardır. Kapitalizmin gelişme oranlarına bakmaksızın, işte 'Yaşasın demokratik halk diktatörlüğü' denmektedir. Bu bir taraftan da işte 'milli burjuvazi safımıza katılmadan, cephemize katılmadan biz devrimi biraz zor yaparız' anlayışına, proletaryanın gücüne güvenmeyen, her şeyi milli burjuvaziden veyahut genelleştirmeden bekleyen, daha doğrusu küçük burjuva köylü anlayışının yansımasıdır bence.

Doğu Avrupa'da Halk Demokrasilerinin gelişmesinde iki aşama

(AMLP "Kızıl Bayrak" temsilcisi)

Ben bu Doğu Avrupa'daki Halk Demokrasileriyle ilgili soru, ve Doğu Avrupa halk demokrasisi devletlerinde burjuvazinin de iktidarda pay sahibi olduğu iddiası hakkında görüş belirtmek istiyorum. Çünkü bu konuda belli bir bilgim var. O dönemlerde Avusturya Komünist Partisi Merkez Komitesinin Ajitasyon-Propaganda bölümünde çalışıyordum. Bu konuda belli bir araştırmam oldu. Onun için bu konuda görüşlerimi belirtmek istiyorum.

Önce halk demokrasisi kavramının içeriği süreç içinde önemli bir değişime uğramıştır. Bunun sonucunda, iki türlü Halk Demokrasisi vardır. Birincisinde, halk demokrasisinin birinci aşamasında işçi-köylü demokratik diktatörlüğü; ikinci aşamada ise proletarya diktatörlüğüdür.

Görüşüme göre birinci aşamada da Doğu Avrupa ülkelerinde içerik olarak burjuva partilerinin iktidara katılması sözkonusu değildi, şekilsel olarak böyle bir şey vardı. İkinci aşamada— ki bu ikinci aşamaya geçiş Doğu Avrupa devletlerinde 1949'da tamamlanmıştı— zaten öyle bir şey yoktu.

Bu konuda örnek verilebilir: Macaristan'da bir köylü partisi vardı. Bu eskiden gerçekten de burjuva gerici olan bir partiydi; 1949'dan sonra bu parti artık isim olarak vardır. Ama süreç içinde bu partinin, bu burjuva partisinin, bu köylü partisinin eski kadroları temizlenmiştir ve parti yeni bir partiye dönüştürülmüştür. Proletarya diktatörlüğünün baskısı altında gericiler adım adım bu partiden temizlenmiş ve bu partiden geriye yalnız isim olarak burjuva partisi, köylü partisi kalmış, fakat özünde o proletarya önderliğinde bir kitle teşkilatına dönüşmüştür.

Bu Doğu Avrupa'daki uygulamalarda bir sakatlık yoktu. Sakatlık olan yan, görüşüme göre, açık olarak ve kesinlikle bunların iktidara katılmadığı söylenmedi, katılmayacağı da söylenmedi. Bunun söylenmemesi de bir takım hayallerin yayılmasına sebep

oldu. Bu bir hata idi. Ama gerçekte bunların iktidara katılması sözkonusu değildi.

(Aynı konuda bir Batı Alman arkadaş)

Birinci olarak bu iki aşamayla ilgili. Burada yazıda sözkonusu olan (Çin'le ilgili olarak) önemli olan şey, burada değinildiği gibi, bunun 1949'da Çin'de uygulandığıdır. Fakat 1948'de tüm Doğu Avrupa ülkelerinde artık birinci aşama kapanmış, ve ikinci aşamaya geçilmişti. Bulgaristan'da, Dimitrov'un önderliğinde yapılan özeleştiriyle ikinci aşamaya geçilmiş durumdaydı. 1949'da ise Çin'de devrim henüz yeni oluyordu. Oradaki demokratik halk diktatörlüğü, Doğu Avrupa'daki demokratik halk diktatörlüklerinden içerik olarak farklı idi.

"Halk Demokrasisi" diktatörlüğünün iki türü

(Aynı arkadaş)

Biz yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerle ilgili konuşurken, demokratik halk devrimi veya halk demokrasisi kavramlarını kullanıyoruz ve hatta halk demokrasisi kavramını devrim kavramıyla eşdeğerde bile kullanıyoruz. Burada önemli olan bu kavramların içeriğinin doldurulmasıdır. Hangi strateji ve taktikte, somut olarak ne kastedilmektedir halk demokrasisinden ya da devrimden? Önemli olan burada bu kavramların içeriğinin doldurulmasıdır.

Çin'de bunun böyle adlandırılmasının sebebi, işçiler ve köylüler dışındaki diğer toplumsal tabakaların ve sınıfların da iktidara katılmasından dolayı idi.

1948'de mesela Çekoslovakya'da da, gene oradaki düzene de, özde proletarya diktatörlüğü olmasına rağmen halk demokrasisi deniyordu. Fakat burada halk demokrasisi denmesinin sebebi,diğer sınıfların (işçilerin ve köylülerin dışındaki sınıfların) iktidara katılması değildi. Halk demokrasisi olarak adlandırılmasının esas sebebi; Çekoslovakya'da uygulanan proletarya diktatörlüğü ile Sovyetler Birliği'nde uygulanan proletarya diktatörlüğü arasında bir fark olmasından dolayı idi. Burada henüz gerek proletaryanın, gerekse emekçi sınıfların bilinç seviyesi sovyet tipi örgütlenmeye hazır değildi. O yüzden proletarya diktatörlüğünü Çekoslovakya'da 1948'den sonra halk demokrasisi olarak adlandırdılar. Bunun, yani Çekoslovakya'daki sistemin sovyet sistemi olmadığını belirtmek için, proletarya diktatörlüğünün alt aşaması olarak halk demokrasisi kavramını kullandılar.

Halk demokrasisi kavramı ile ilgili soru

Çin'de demokratik halk diktatörlüğü kavramının ve halk kavramının kullanılması, işçiler ve köylüler dışında iktidarda başka sınıf ve tabakaların yer alışına bağlandı. Arkadaş devamla dedi ki, Macaristan ve Çekoslovakya gibi ülkelerde halk diktatörlüğü kavramının kullanılmasının nedeni, halk kitlelerinin bilincinin geri olmasıdır. Peki burada halk diktatörlüğü, kavram olarak halk kavramı, geniş kapsamlı belli sınıflara özgü kullanılan bir kavramdır. Halk kavramı hiç bir zaman proletarya kavramı anlamına gelebilir mi? Macaristan ve diğer ülkelerde halk

kavramının kullanılması mutlaka başka güçleri de beraberinde getirmez mi? Sorum bu.

Proletarya diktatörlüğü başka bir anlamdadır. Halk demokrasisi başka güçleri içerir, başka anlamdadır.

(Bir Batı Alman arkadaş cevap veriyor)

Özellikle 1948'e kadar Macaristan'da halk demokrasisi denmesinin nedeni, orta burjuvazinin belli kesiminin iktidara katılmasıydı. Onun için bu birinci aşamada halk demokrasisi dendi. Burada ben sorun görmüyorum. Yalnız ikinci aşamada, yani proletarya diktatörlüğü aşamasında bu kavramın içeriğinin doldurulması sorunu çıkmaktadır. İsim koyma meselesidir. Mesela Komünist Partisi de denilebilir, İşçi Partisi de denilebilir. İçeriğini doldurduğumuzda, ikinci aşamada, proletarya diktatörlüğünde, burjuvazinin belli bir kesimini içine almak, ittifak yapmak sözkonusu değildir. Bu açıkça belirlendikten sonra,önemli bir sorun yoktur.

Halk demokrasisi kavramı
ve bu kavramın kullanılmasında Stalin'in sorumluluğu sorunu

(AMLP "Kızıl Bayrak" temsilcisi)

Halk demokrasisiyle ilgili olarak, buradaki kavram karışıklığı ile ilgili olarak; özellikle proletarya diktatörlüğü aşamasına gelindiğinde de bu kavramın kullanılmasıyla ilgili olarak, bizim bu konuda örnek bir araştırmamız, incelememiz yoktur. Fakat ben burada şahsî görüşümü söylemek istiyorum. Görebildiğim kadarıyla burada bir takım eksiklikler vardır. Bu eksiklikler de bir takım yanlışlıklara sebep olabilmiştir.

Bu sorun tali bir sorun değildir. Bunun yattığı yerde genelde büyük bir sorun yatmaktadır. Burada iki tane ayrı yanlış görüş birbirine karşı kullanılmaktadır. Birinci yanlış görüş, eğilim, güya revizyonizmi eleştirme adına Stalin'e saldırmak, revizyonizmi Stalin'in yaşadığı döneme maletmek; Kruşçev revizyonizmi ile Stalin dönemini aynılaştırmaktır.

Diğer bir yanlış görüş ise, Stalin'in yaşadığı dönemde herşeyin 'güllük gülistanlık' olduğu, hiç bir hatanın yapılmadığı şeklinde büyük gürültü kopartılmasıdır. Bu da yanlış bir eğilimdir. Tabii ki Stalin'in yaşadığı dönemde de olumsuz görüntüler ortaya çıkmıştır. Bunlar detaylı olarak, ayrıntılı bir şekilde incelenmelidir. Bunlar incelenmeden yozlaşmayı kavramak tabii zordur.

Burada vurgulanması gereken, buradaki bu olumsuz görüntülere karşı Stalin'in verdiği kararlı mücadeledir. Gerçekten de Stalin, kendi yaşadığı dönemde bu olumsuzluklara karşı mücadele etmiştir; ve revizyonizme karşı mücadele etmiştir. Stalin'de esas vurgulanması gereken budur.

6) MAO ZEDUNG'UN 1956'DAN SONRA DEĞERLENDİRİLMESİ VE ÇİN KÜLTÜR DEVRİMİNE KARŞI TAVIR

Mao Zedung'un sapmalarının sebebi nerede yatmaktadır ?

(Bir Batı Alman arkadaşın sorusu)

Üç numaralı yazıda esas olarak Mao Zedung'un kazanımları ortaya konmaktadır, dört numaralı yazıda da Mao Zedung'un hataları ve yanlışları ortaya konmaktadır. Görüşüme göre üçüncü konuşma yazısında Mao Zedung'un demokratik diktatörlükle ilgili söyledikleri abartılmış durumda. Bu konuda eleştiriler getirilebilir kendisine, ki o zamanlar demokrasinin rolü ve karakteri hakkında bir takım hatalar yapılmıştı. Dördüncü konuşmada Mao Zedung'un hataları, eksiklikleri eleştirilmektedir. Benim Strobl yoldaşa sorum, bu eksikliklerin, hataların kaynakları nerede yatmaktadır? Bu konuda bilgi verebilir mi acaba?

(AMLP "Kızıl Bayrak" temsilcisinin cevabı)

Üçüncü konuşma ile dördüncü konuşma arasında bir çelişki yoktur. Burada okunan bütün yazılar, dört yazı kurulunun ortak hazırlığı ve ortak görüşüdür. Burada, bu yazılarda bir çelişki varsa, bu Çin'de yatmaktadır; yoksa ayrı ayrı yazı kurulları nın ya da örgütlerin farklılıklarında yatmamaktadır. Gerçekten de Mao Zedung devrimin birinci aşamasında Sosyalizme geçiş sorununu böyle ortaya koymuştur.

Mao Zedung'un temel yanlışları olan yazıları 1957 yılına aittir. "Halk içindeki çelişkileri doğru ele alalım" yazısını alalım. Mao Zedung bu yazıda, daha önceki yazılarının tersine,devrimin aşamaları, bu aşamalarda proletaryanın rolü, proletarya diktatörlüğüne nasıl geçileceği, nasıl uygulanacağı gibi sorunlarda Marksizm-Leninizmden uzaklaşan görüşler savunmuştur.Daha önceki yazılarında, özellikle demokratik devrimle ilgili yazılarında Mao'nun böyle sapmaları yoktur. İlk defa 1957'de gayet açık olarak, devrimin sosyalist aşamasında, proletarya diktatörlüğünün kurulması gereken dönemde ortaya çıkan hatalardır bunlar. Böyle bir hata ortaya çıktığı zaman, işte 'Onun en başında da anti-Marksist olması lazımdır' deyip, beşikte de bu hataların kaynaklarını aramaya kalkmak doğru Marksist-Leninist bir tavır değildir.

Bu yüzden de bu hatanın kaynaklarını Mao Zedung'un demokratik devrime ilişkin görüşlerinde aramak doğru değildir. Bu hata,genel olarak ele alınırsa; Marksizm-Leninizmin bütün ülkeler için evrensel geçerliliğe sahip özgül ilkelerine, somut gerçek adına, herhangi bir ülkede geçerli saymama adına bir sapmadır. Bu sapma esasında belli bir milliyetçi sapmadır. Böyle ortaya konulabilir.

Kişilerin putlaştırılması sorununda tavır

(AMLP "Kızıl Bayrak" temsilcisi)

Yoldaşlar, bir de sorulan, henüz cevap verilmeyen bir soru var. Bu konuda cevap vermek istiyorum. Bizim kişilerin putlaştırılması sorununda ne düşündüğümüz soruldu.

Belli tarihi şartlar altında, belli kişiler belli düşüncelerin bayrağı haline gelmişlerdir. Belli kişilerin kişiliğinde, belli düşünceler, belli amaçlar, belli mücadele hedefleri sembolleşmiş; bayraklaşmışlardır. Bunda biz büyük bir problem görmüyoruz, ya da kötü bir şey görmüyoruz bu şekliyle.

Bunun neresi kötüdür, veya hangi noktadan itibaren kötüdür? Bizim herhangi bir tarihi kişiliğe duyduğumuz saygı, sevgi, coşku, ona karşı coşkulu yaklaşım, vs., eğer bu kişi gerçekten haketmişse böyle bir şeyi, kötü değildir. Ama bu bizim sevgi - miz, saygımız haklı değilse, ve ikinci olarak, o kişiye karşı eleştirici bir yaklaşımı ortadan kaldırıyor ve körcesine bir bağlılığı beraberinde getiriyorsa, kötü olan budur. Eğer bu kişiye duyulan sevgi, saygı, o kişiye getirilen her türlü eleştiriyi engeller hale gelirse, eğer haklı olarak sevgi ve saygı duyulan kişi bir tanrı, onun her sözü dokunulmaz bir tanrı sözü ve onun her sözüne getirilen eleştiri bir günah olarak gö - rülmeye başlanırsa; o noktadan itibaren biz böyle bir put yaratılmasına, kişiye tapma yaratılmasına karşıyız. Böyle bir şey ile kesinlikle uzlaşmayız.

Mao Zedung 1956'dan sonra revizyonist bir çizgi izledi

("Bolşevik Partizan" sempatizanı bir grup arkadaş adına bir Türkiyeli arkadaş)

Ben Mao Zedung'un değerlendirilmesi üzerine konuşacağım. "Kı - zıl Bayrak"tan arkadaşların ortaya koyduğu Mao Zedung değerlendirmesi görüşümüze göre çok yetersizdir. Arkadaşlar önce Mao Zedung'a çeşitli yaklaşımları ortaya koyuyorlar ve şöyle devam ediyorlar: "Böyle görüşler ileri sürenler aslında Marksist-Leninistlerin ilkesel hata yapmadığından veya hiç bir zaman re - vizyonist bir çizginin temsilcisi olamayacağından yola çıkmaktadırlar. Aynı şekilde, böyle şematik bir görüşün temelinde, bir revizyonistin veya revizyonist bir çizgi temsilcisinin asla Marksist-Leninist olamayacağı şeklindeki anlayış yatmakta - dır."

Ve daha sonra Lenin'in Bebel ve Rosa Lüksemburg'u değerlendirmesiyle, Mao Zedung değerlendirmesi karşılaştırılıyor. Görüşümüze göre, Lenin'in Bebel'i ve Lüksemburg'u değerlendirmesi, değerlendirerek karşılaştırması, 1956'dan sonra kesinlikle yetersizdir. Böyle bir karşılaştırma ancak Mao Zedung'un 1956' - dan önceki hata ve sapmaları için geçerli olabilir. Neydi Mao Zedung'un 1956'dan önceki sapmaları? Mesela VII. Parti Kongresinde ortaya çıkan "Mao Zedung Düşüncesi" anlayışına karşı çıkmaması; daha sonraları içine düştüğü çeşitli dar-milliyetçi anlayışların varlığı; ve çeşitli yazılarda belirttiği, Stalin'in Çin devrimi konusunda Tito revizyonizmine benzer bazı kuşkuları olduğu şeklinde. Bu gibi hata ve sapmaları söz konusuydu. İşte bu karşılaştırma ancak 1956'dan önce mümkün olabilir.

1956'dan sonra Mao Zedung'un ve Çin KP'nin çizgisi neydi? 1956 da SBKP'nin XX. Parti Kongresi yapıldı. Bir dizi revizyonist kararlar alındı. Bu revizyonist kararlara karşı Mao Zedung'un büyük övmeleri söz konusudur ve bu kararlardan sonra, o zamana kadar Mao Zedung'da belirli bir eğilim şeklinde var olan görüşler, bir çizgi haline dönüşmüştür. ...

(Mao Zedung'un —Red.) hatalarını tezler şeklinde ortaya koy - mak zorundayım, genişçe ortaya koyamayacağım. Şimdi, bizim şöyle bir görüşümüz yok: Marksist-Leninist önderler hiç bir zaman

hata yapmazlar veya revizyonist bir çizginin temsilcisi olamazlar! Ancak bunların özeleştirisini yaparsa Marksist-Leninist önder, o zaman onun o hataları artık düzeltilmiş sayılır. Arkadaşların getirdiği, Kültür Devriminde en azından Mao Zedung-un içine düştüğü hataları aştığı tezidir. Bu konuda gerçek durum nedir?

Önce o XX. Parti Kongresinin kararlarını selamlamıştır. XX. Parti Kongresinden sonra alınan revizyonist kararları Mao Zedung'un övdüğünü, ve bu kararların dünya komünist hareketini nereye götürdüğünü gördük. Daha sonra hepimizin bildiği 1957/60 deklarasyonları var. '57/60 deklarasyonlarında modern revizyonizmle uzlaşılmıştır. Lenin'in dediği gibi, uzlaşma vardır, uzlaşma vardır. Ama Lenin 'biz ilkelerde uzlaşmayız' diyen solcuları eleştiriyor. Şöyle eleştiriyor: diyor ki, evet,biz ilkelerde uzlaşmayız. Nedir ilkeler? Sınıf mücadelesi; proletarya partisi; proletarya diktatörlüğü. Bu ilkelerde biz uzlaşmayız. Ama güncel meselelerde, Marksizm-Leninizmi, devrim mücadelesini ileriye götüren meselelerde oportünizmle her halde uzlaşabiliriz diyor. Lenin'in yaklaşımı bu. Mao Zedung'un '57/60 deklarasyonlarında yaptığı, tam da Lenin'in 'uzlaşmayız' dediği konularda uzlaşmak olmuştur. Daha sonra Kruşçev revizyonistleri ile ortaya çıkan görüş ayrılıklarından 1963 Polemikleri ortaya çıkmış, ama '63 Polemikleri de ne yazık ki '57/60 deklarasyonlarında düşülen bu hatayı aşamamıştır. Daha sonra '63 Polemikleri modern revizyonizmin gelişmesine hizmet etmiş;Marksizm-Leninizmin zayıflamasına yol açmış, bir Lin Biao'nun ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bunun yanında, Stalin'e gelen eleştiriler konusunda da Mao Zedung'un tavrı açık. Aynı eleştirileri Mao Zedung da olduğu gibi yöneltmektedir. Gelelim Mao Zedung'un Proleter Kültür Devriminde pratik hatalarını aşıp aşmadığı sorununa....

Mao'nun 1956'dan önceki sağ-oportünist hataları 1956'dan sonra açık revizyonist bir çizgiye dönüşmüştür

(Türkiyeli bir arkadaş)

Arkadaşlar, ben biraz elimizde olan belge üzerine konuşmak istiyorum. Bu belgeye olan eleştirilerimi ortaya koymak istiyorum. Belgeye eleştirici olarak yaklaşılınca, elimizdeki Çin KP, Çin devrimi ve Mao Zedung'un eseri üzerine belgenin bir takım noktalarda eksik olduğunu, eksiklik bir yana, içinde ciddi hatalar taşıdığını görürüz. Zaman darlığı açısından şimdi bunu uzun uzun ortaya koymak mümkün değildir. Ancak ben esas olarak yanlış gördüğüm ve bugün bana göre reddedilmesi gereken noktalar üzerinde durmaya çalışacağım.

Şimdi bana göre, Mao zedung hakkında ve Çin devrimi, Çin KP hakkında doğru sonuçlara varmak için, başta Mao Zedung'un kendisini bütünlüklü incelemek zorundayız. Bu olmadan, yazıda da belirtildiği gibi, çok yüzeysel bazı noktaları, bazı tarihsel belgeleri inceleyerek sonuca gitmek, özellikle 1956'lardan sonra Mao Zedung'un içinde bulunduğu siyasal çizgiyi ve ideolojik perspektifi derinlemesine eleştirmeden Mao Zedung'u Marksist-Leninist ilan etmek doğru değildir. Neden doğru değildir? Çünkü bugünkü, içinde bulunduğumuz kriz ve ideolojik kaos, 1956'lardan sonra gündeme gelen ve tartışılan siyasal meselelerden bağımsız değildir. Bu sorunun bir yanı. Ancak yazıda göze çarpan noktalardan bir tanesi, 'ne geldiyse Mao Zedung'un başına, 1956'lardan sonra gelmiştir' şeklinde bir bakış var. Bana göre

bu anlayış da Mao Zedung'un geçmişte bir takım zaaflarını gölgeleyen, onu gizlemeye çalışan bir yaklaşımdır —bunda sübjektif niyet ne olursa olsun.

Her halde bütün arkadaşların dikkatini çekmiştir: Özellikle 1956'lardan sonra Mao zedung'u Marksist-Leninist ilan ederken, Mao Zedung'un belirli tarihi dönemlerde söylediği, işlediği alıntılara dayanılmaktadır. Mesela 1966'larda Kültür Devrimi sırasında söylediği bir alıntıya dayanılmakta; '70 'lerde yine böyle bir alıntı var, bir de '63 'lerde böyle bir alıntı var. Üç alıntıya dayanarak, Mao Zedung'un Marksist-Leninist olduğu ilan ediliyor —bu dönemde ağır hataları olmasına rağmen. Halbuki dikkatli bir şekilde incelendiğinde, Mao Zedung'un perspektifiyle, yani Mao Zedung'un sağ olduğu dönemde ÇKP'nin değişik kongrelerinde alınan kararlara bakılarak hareket edildiğinde; Mao Zedung'un '56 'lardan sonra Marksist-Leninist olmadığı, özellikle revizyonist bir çizgi izlediği çok rahat göze batar. Somut örnek. Uluslararası komünist harekete önderlik konusunda, Mao Zedung bu soruna yaklaşmada kayıtsız kalmıştır, sanki böyle bir sorunla karşı karşıya değilmiş gibi. Yine bir bütün olarak şunu söyleyebiliriz: Proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sürdürülmesi ve sosyalizmin inşası meselesinde Mao Zedung tamamen anti-Leninist olarak ilan edilebilir.

Buna bağlı olarak, bu iki ana etmenin dışında, '57-60 deklarasyonları, '63 Polemikleri, "üç dünya teorisi"ne karşı tavır meselesi son derece önemlidir. Her ne kadar Mao Zedung'da kelimeler düzeyi dışında "üç dünya teorisi" olmamasına rağmen, Mao Zedung'un gözleri önünde Parti Kongrelerinde, X. Parti Kongresinde, Birleşmiş Milletler'de Deng Hsiao-ping önderliğinde "üç dünya teorisi" savunulmasına rağmen, Mao Zedung buna sessiz kalmaktadır. Bu açıktır.

Ayrıca Mao Zedung kişilerin putlaştırılması anlayışına karşı çıkarken, Kongrelerde kendisinin putlaştırıldığı dönemlerde buna kulak asmamakta, hatta bir kulağından girip öbür kulağından çıkmaktadır. Bence kendisine uygulandığında doğru , başkalarına uygulandığında yanlıştır anlayışı vardır.

Şimdi bu hatalar bir bütün olarak ele alındığında, 1956'dan sonra hatalar büyütülebilir, derinleştirilebilir. Fakat bir bütün olarak ele alındığında, Mao Zedung'un izlediği çizgi, sürekli çizgisi, zik-zaklı bir çizgidir. Ve esas yönüyle sürekli anti-Marksist bir çizgi haline gelmiştir. Ancak Mao Zedung'un bu zaaflarını '56 'lardan önce aramamak gerektiğini; hatta '56 'larda çok daha zayıf, ve hatta yok denecek kadar hatası oldu ğunu ileri sürmek doğru değildir. Mesela Mao Zedung'un 1956 öncesi demokratik halk devrimi anlayışı, benim kanımca sağcı bir anlayıştır. Bunda Komintern'in ve Stalin yoldaşın da hatası vardır. Zaman çok olsaydı, bu sağcılığın nerede yattığı noktasındaki anlayışımı çok daha açık ve net koyabilirdim.

Kültür devriminin çizgisi revizyonistti

(Türkiyeli bir arkadaş)

1966'daki Kültür Devrimi konusunda yazı kurulunun sunduğu konuşmada, Mao Zedung önderliğinde Büyük Proleter Kültür Devriminin burjuvaziyle bir ölüm-kalım savaşı verdiği, ve burjuvazinin yanında yer almadığı söylenmektedir. Mesela, "Proletarya diktatörlüğünün tarihi tecrübeleri üzerine bir kez daha"da Mao

Zedung proletarya diktatörlüğünde birliği şöyle ortaya koymaktadır: işçi-köylü temel ittifakına dayanan bir diktatörlükten söz etmektedir. Bu anlayış tamamen yanlış bir anlayıştır,proletarya diktatörlüğü değildir.

İkincisi. Büyük Proleter Kültür Devriminde savunulan şey,"Halk içindeki çelişkileri doğru ele alalım". Şimdi soruyoruz arkadaşlara: Eğer proletarya partisi, yani Proleter Kültür Devrimi iktidara karşı siyasi mücadele verdiği yönde, revizyonistlere karşı mücadele verdiği yönde; verdiği mücadelede onlara ışık tutan Marksizm-Leninizm midir? Yoksa genelde savunulan şey "Halk içindeki çelişkiler", yani modern revizyonizm miydi?Bunu açıkça ortaya koymak gerekir. Benim görüşüme göre, savunulan şey, dün de gördüğümüz gibi, "Kızıl kitap"ta savunulan şey, yani "Halk içindeki çelişkileri doğru ele alalım"dır. Yine Büyük Proleter Kültür Devriminin dönüm noktası, Çin KP'nin siyasi olarak dönüm noktası olan ÇKP IX. Kongresidir. Bu kongrede savunulan şey, 'emperyalizmin toptan çöküşü, Sosyalizmin tüm dünyada zafere ulaşması çağı', 'Mao Zedung Düşüncesi çağımızın Marksizm-Leninizmidir, onun yeni bir aşamasıdır' idi. Şimdi Büyük Proleter Kültür Devrimi böyle bir siyasi öze sahipse, nasıl olur da orada proletarya diktatörlüğü mümkün olur ?

Oysa proletarya diktatörlüğüne ışık verecek olan Marksizm-Leninizmdir, onun ilkeleridir. Ama burada gördüğümüz şey, onun ilkeleri tamamen tahrif edilmiştir. Onun alanının dışına çıkılmıştır.

Kültür Devrimine karşı tavır ayrılık noktasıdır

(Türkiyeli bir arkadaş)

Arkadaşlar, şu görüldü ki bazı arkadaşlarda Mao Zedung'un 56/57'den sonra Marksist-Leninist olarak adlandırılamayacağı ve onun revizyonist bir çizgi izlemesi nedeniyle, revizyonist olarak adlandırılması gerektiği görüşleri var. Ve bunlar sistemleşme yolunda gelişen görüşlerdir. Bu görüşleri savunan arkadaşlar görüşlerini gerçekten sistemli bir şekilde, yazılı bir biçimde ortaya koymalıdırlar. Bu görüşler üzerine böyle fazla heyecana kapılmadan akıllı-uslu tartışmak gereklidir. Birinci genel ayrılık çizgisi olan sorun bu.

Bir başka mesele; Kültür Devriminin değerlendirilmesiyle ilgili mesele. Bu konuda da işte 'çizgisi böyle karma-karışık plan ve ne idüğü belirsiz bir yapıya sahip olan bu devrimde savunacak ne var ki?' şeklinde anlayışlar çıktı burada—dört yazı kurulunun görüşlerinin tersine. Dört yazı kurulunun görüşüne göre Kültür Devriminde savunulacak çok şey var; tabii ki eleştirilecek de çok şey var.

Ama genel olarak ele alındığında, Kültür Devriminin bizim için savunulacak yönleri ağır basar durumda. Hele bugünkü iki cepheli, hatta, gördüğünüz gibi, ikiden de fazla cepheli mücadele içinde, **bu sorun** üzerine bilimsel bir şekilde gidilmezse, ve bu konudaki görüş ayrılıkları giderilmezse, önemli ayrılıklara yol açabilecek bir sorundur. Örgütsel ayrılıklara yol açabilir bir sorundur. O halde bu meseleyi de bilince çıkartıp, üstüne gitmemiz lazımdır. Bunun da yolu yine, dört yazı kurulunun görüşlerini doğru bulmayan arkadaşların, kendi görüşlerini yazılı olarak ve gerekçeleriyle ortaya koymalarıdır. En doğru yol budur.

Mao Zedung'un 1956'dan sonra revizyonist olduğu; Kültür Devriminin esasta olumsuz olduğu tezleri üzerine tavır

("Akıma Karşı"nın yazılı tavrı)

Tartışma sırasında benim önce "AEP" yanlısı ya da Kanada'daki "Bolşevik Birlik" yanlısı sandığım bir dizi konuşmacı söz aldı. Ama bu konuşmacılar kendilerini "Bolşevik Partizan" sempatizanı olarak görüyorlar. Bütün bu konuşmacıların ortak noktası, Mao Zedung'u 1956'dan sonra revizyonist görme; ve Kültür Devrimini esasta olumsuz değerlendirmeleridir!

Bu konuşmacıların —kendilerini AEP ya da Kanada Bolşevik Birlik'ten ayırarak— Mao'yu 1949'a kadar kabul etmeleri; bizim, kendimiz ile bu konuşmacıların savunduğu görüşler arasında kesin bir ilkesel ayrım çizgisi çekmemezi engellememelidir. Bizim bu görüşlerle hemfikir olmadığımızı; olamayacağımızı herkes açık bir şekilde görmelidir. Ben bu konuşmacıların görüşlerinin ne kadar kesin olduğu konusunda bir şey söyleyemem. Ama bende kalan etki; bu görüşlerin oldukça kesin olduğu şeklinde. Bu bana çok tehlikeli görünüyor.

Bu konuşmacıların tavrının ortak özelliği **dayanışma** içinde hareket etmemeleridir. Bu özdür ve bu öze göz yumulmamalıdır.

Bu konuşmacılar Mao Zedung'a ve Kültür Devrimine bir dizi—bir çoğu haklı— eleştiriler getiriyorlar. Tabii ki Mao'nun milli burjuvazi ile ittifak tezi proletarya diktatörlüğü ile çelişmekte idi; tabii ki 1966'dan 1973'e, hatta Mao'nun ölümüne dek "Mao Zedung Düşüncesi" yanlış bir şekilde propaganda edildi. Tabii ki Mao'nun ölümünden önce de ÇKP'nin çizgisi her alanda doğru değildi, tersine, çok önemli alanlarda yanlış idi.

Bütün bu konularda bu konuşmacıların getirdikleri eleştirilerin gerçekten de bizim getirdiğimiz eleştirilerle detayda uyuşup uyuşmadığı araştırılması gereken bir sorun olmasına rağmen (o zaman sanırım bu konularda da tam fikir birliği olmadığı görülecektir), şurası açıktır ki; bu noktalarda konuşmacılar Mao'nun ve ÇKP'nin gerçek hatalarına dayanmaktadırlar.

Buraya kadar —benim görüşüme göre— tartışılabilir. Ama konuşmacıların Mao'nun aynı dönemdeki Marksist-Leninist görüşlerini atlayan tek-yanlı yöntemleri ile uzlaşılamaz.

Var olan hataların **değerlendirilmesi** için mutlaka gerekli olan tarihi bağıntıların ortaya konması; tartışılan dönem için revizyonizm ve emperyalizme karşı sınıfsal cepheleşmenin ortaya konması gerekliliklerinin inkarı da kesinlikle reddedilmesi gereken bir tavırdır. Bu tavır Mao'nun genel değerlendirilmesinde bu kaba tavıra götürmek zorundadır.

Mao Zedung'un yaşadığı dönemde Marksist-Leninist pozisyondan eleştirilmemiş olmasının —bizim bildiğimiz kadarı ile böyle bir eleştiri kamuoyunda bilinmemektedir— göz önüne alınması çok önemlidir. 1957'den sonra Mao'nun **hangi yönde** geliştiği sorusu da sorulmak zorundadir. Onun 1956'dan sonra da Stalin'in Tien An-men meydanında kalmasını sağlaması küçük bir mesele midir? O; birçok noktada Kruşçev revizyonizmine tavizler verdiği, onunla uzlaştığı halde; bütün dünyaya revizyonizmin devrimle yıkılması gereken bir düşman olduğunu ortaya koymamış mıdır? Mao'nun yaşadığı dönemde devrimci halkların yoldaş Mao Zedunga duyduğu saygının sebebi nedir?

Bunlar çok önemli sorulardır sanıyorum. Yine sanıyorum ki, Mao nun yaşadığı dönemde ona ve onun başını çektiği Kültür Devrimi ne sahip çıkmayan tek devrimci yoktu. Böyle bir enternasyonal görünüm "kişiye tapma" ile —ki kuşkusuz bu da özellikle düş - manların körüklemesi ile vardı— açıklanamaz. Bu olgunun daha derin kökleri vardır. Bunun özü, Mao'nun Çin'deki muazzam halk savaşının ve daha sonra da revizyonizme ve bürokratlaşmaya ve teslimiyete karşı mücadelenin —haklı olarak— sembolü olarak kavranması idi.

Mao'nun "Merkezi bombalayın" direktifi küçük bir mesele, ya da bir şaka değildi. Burada revizyonizme karşı yeniden devrim — Kültür Devrimi— yapmanın kararlılığı kendini gösteriyordu. Biz hataların ortaya konması; bütün hataların açığa çıkarılması taraflısıyız. Ama hiç kimse de Mao'nun ölümünden önce, bir cümle ile bile olsa, esas sorunun "proletarya diktatörlüğünün kavranması" olduğunu; "bu sorunda yeterli berraklık olmaması - nın revizyonizme götüreceğini" söylediği gerçeğini reddetmemelidir.

Mao'yu 1956'dan sonra revizyonist olarak değerlendiren konuşmacıları duyduğumuz zaman; bunların proleter ahlak kurallarını yaraladıklarını; devrim ile karşı-devrim arasında ayrım çizgisi çekmediklerini; ve bir yoldaş hakkında, tek tek tüm nokta - larda ispatlamadan, yok edici bir karar ortaya sürdüklerini düşünüyoruz.

Enternasyonal komünist hareketin hatası; 1957'den sonraki Mao-yu revizyonist olarak değerlendirmemek değildi. Dünya komünist hareketinin hatası, kuşkusuz, Kültür Devrimini mahkum etmemek de değildi.

Hata; ne 1956/1957'de, ne 1963'te, ne de Kültür Devrimi sırası ve sonrasında, **dayanışma içinde eleştiri ve tartışma** başlatılmamış olmasının yanlış olduğunun kavranmaması idi. Sanırım bizim Mao'yu 1956'dan sonra revizyonist olarak değerlendiren konuşmacılarla aramızdaki ayrılıkların ilkesel olduğu; bizim Mao'ya bu konuşmacılardan çok ayrı yaklaştığımız ortaya çıkmıştır.

7) MAO ZEDUNG DEĞERLENDİRMESİNDE ÜÇ AKIM

"Bolşevik bir eğilim için" adlı Fransız grubunun mesajı:

"Bolşevik bir eğilim için" örgütü adına bu toplantıya katılanları proleter enternasyonalist bir duyguyla selamlarım.

Biz bu toplantıyı düzenleyenlerin tavrını; "Akıma Karşı", "Batı Berlinli Komünist" ve "Avusturya Marksist-Leninist Partisi"nin Mao Zedung'un genel değerlendirilmesi üzerine yaptığı ortak açıklamaya dayanarak biliyoruz. Sözü geçen ortak açıklamada Mao Zedung Çin'de devrimin zaferinden sonra, özellikle devrimin zaferinden sonra ağır hatalar ve sapmalar içine giren bir Marksist-Leninist olarak değerlendirilmektedir.

Bir yandan Mao Zedung'un demokratik devrimden sosyalist devrime geçiş için savunduğu ve uyguladığı pozisyonların reddedildiği, bunun yanlış olduğu tesbit edilmekte ve bunun başarısızlıkla sonuçlandığı tesbit edilmekte; ama Mao'nun demokratik devrimle ilgili getirdiği görüşler bağnazca savunulmaktadır. Böyle bir tutumu biz destekleyemeyiz. Biz Çin işçi ve köylülerinin zafer kazanan devrim öncesinde verdikleri muazzam mücadeleleri kabul ediyor, ve bu zaferle kapanan devrimin ilerici karakterini kabul ediyoruz.

Biz Çin'de kazanılan bu zaferi, o günkü uluslararası durumda başında Stalin'in bulunduğu Sovyetler Birliği önderliğindeki anti-faşist mücadelenin bir zaferi, onun bir parçası olarak kavrıyoruz. Ama bu toplantıyı düzenleyen ve ortak açıklamayı yapanların tersine, biz bu zaferin Mao Zedung'un teorisine rağmen kazanıldığı görüşündeyiz.

Mao Zedung bizzat kendisi şu sözleriyle, kendi savunduğunun gerçekte Marksizm değil, "margarin komünizmi" olduğunu Stalin'in tesbit ettiğini belirtiyor:

> "Biz zaferi kazanmadan önce Stalin, uzun süre, bizim kazandığımız zaferin Tito tipi bir zafer olduğundan kuşku duydu. 1949 ve 1950'de üzerimizde güçlü bir baskı uyguladı."

Mao Zedung burada Tito ile karşılaştırılmaktadır. Çünkü onun Çin devriminin demokratik aşaması için geliştirdiği "Yeni demokratik devrim" tezi —ki bu tez dört sınıfın ortak iktidarını içerir— esasında Stalin ve Komintern'in görüşlerine muhalefet olarak geliştirilen görüşlerdi. Kanada'daki "Bolşevik Birlik" adlı örgütün yayın organının 15. sayısında ispatladığı gibi, Mao Zedung Çin KP içindeki Bolşevik kanadı tasfiye etmiştir.

Marksizm-Leninizm açısından demokratik devrim; Sovyet iktidarı kurmak için proletarya devriminde bir ön aşamadır. Toplantıyı düzenleyenlerin ortak açıklamasında, Çin devriminin demokratik devrim aşamasında takılıp kaldığı, sosyalist devrime geçemediği; burjuva demokratik devrim aşamasında çakılıp kaldığı söylenmektedir. O halde Mao Zedung burjuva devriminin büyük proleter önderiydi!

Bu mantığa göre, toplantıyı düzenleyenler aslında Ho Şi-Minh, Kastro, Guevera gibi insanları da büyük proleter önderler olarak tespit etmek zorundadırlar! Çünkü bunlar da demokratik devrime önderlik etmişlerdir. Bunlar da şehirlerin kırlardan kuşatılması teorisini savunmuş, pratikte uygulamışlardır.

Bu kesinlikle akademik bir sorun değildir. Mao'nun dört sınıfın ittifakı şeklindeki görüşleri bugün Nikaragua'daki Sandinista örgütü tarafından, El Salvador'daki Demokratik Cephe tarafından, işçilerin, köylülerin çıkarları milli burjuvazinin çıkarlarına tabi kılınmak için kullanılmaktadır. Bu Maoist teori aynı zamanda El Salvador'daki Demokratik Cephe'yi ve Nikaragua'daki Sandinistaları da destekleyen Fransız Sosyalist Partisi tarafından, yani Fransız emperyalizmi tarafından da desteklenmektedir. Bugünkü Fransa cumhurbaşkanı Mitterand'ın karısı El Salvador'daki devrimci hareketi destekleyen bir komitenin başkanıdır aynı zamanda. Almanya Sosyal-Demokrat Partisi de, yine aynı Fransa'daki emperyalistlerin yaptığı gibi, El Salvador'daki hareketi kontrol altına almak için, Nikaragua'daki ilişkilerini öne sürmekte, bunları kullanmaktadır.

Fransız ve Alman emperyalistleri kendi sömürge ve yarı-sömürgelerinde Mao'nun bu yeni demokrasi düşüncesini savunarak, işçileri, köylüleri kandırmaya çalışmaktadırlar. Arnavutluk Emek Partisi ve onun uzantıları aynı bu Maoist teoriyi savunmaktadır. Onlar de esasında Maoist demokratik devrim teorisini savunmaktadırlar. Bunun en açık örneği Zimbabwe'de Mugabe'nin, İran'da da Humeyni'nin Arnavutluk tarafından desteklenmesidir.

Biz "Bolşevik bir eğilim için" adlı örgüt olarak; çeşitli ülkelerdeki burjuvazilerle, milli burjuvazilerle ve kendi ülkemizin burjuvazisiyle birlik ve ittifak yerine; bütün ülkelerin işçileri ve köylüleriyle ittifaktan yanayız. Biz bu yüzden Mao nun yeni demokratik devrim teorisi yerine, Stalin'in ve Komintern'in proletarya diktatörlüğünü hedefleyen işçi-köylü diktatörlüğü tezini savunuyoruz.

Bugün çeşitli ülkelerin burjuvaları bir dünya savaşına hazırlanmaktadırlar. Tam da böyle bir anda Maoizmle ve revizyonizmin her çeşidiyle bütün bağları koparıp atmak ve Bolşevizmin hakim propagandasına çalışmak bir görevdir. Bu, uluslararası proletaryanın birliğini sağlamak, emperyalist savaşı bir içsavaşa dönüştürmek için mutlak bir gerekliliktir.

YAŞASIN PROLETARYANIN ENTERNASYONAL BİRLİĞİ !

YAŞASIN BOLŞEVİZM !

Toplantıda görülen üç akım üzerine

(Bir Batı Alman arkadaş)

Burada "Partizan" temsilcisi konuşmasında Mao Zedung konusunda iki akım olduğunu; bir yandan Mao Zedung'u savunanlar —bunlar kendileri—, diğer yandan Mao Zedung'a saldıranlar olarak iki akım olduğunu belirtti. Burada durum böyle değildir. Burada iki değil, üç akım vardır. Bu üç akım da şu veya bu şekilde görüşlerini getirdiler. Bu akımlardan birisi Partizan'ın temsil ettiği akımdır. Ben bu akımı Mao Zedung'un eleştirisiz övücüleri olarak adlandırıyorum. Bunlar hakkında söyleyeceklerimi biraz sonra söyleyeceğim. İkinci akım, "Bolşevik eğilim" adlı Fransız grubu tarafından burada dile getirilen akımdır. Bu akım konusunda tavır takınılmadı; bu akım konusunda tavır takınmak istiyorum. Bu akımın belirli özelliği, Mao Zedung'un tümden reddedilmesidir. Bu akım her ne kadar diğer konularda AEP'den ayrılıyorsa da, bu tavrıyla AEP ile aynı saftadır. Üçüncü akım

ise bu toplantıyı düzenleyenler tarafından temsil ediliyor. Görüşüme göre bunlar Mao Zedung'un gerçek savunucuları.

"Bolşevik eğilim" adlı bu Fransız grubu, Kanadalı "Bolşevik birlik" grubuna dayanıyor. Nitekim getirdikleri alıntı da onların yayın organından aldıkları bir alıntıdır. Bu akım teorik olarak Mao Zedung'u karşı-devrimci olarak görüyor; barikatın öbür yanında tesbit ediyor Mao Zedung'u. Ama aynı zamanda kendisinin en iyi Stalin savunucusu olduğunu, ve Komintern'i savunduğunu iddia ediyor. Bu her iki iddia da geri çevrilmelidir. Bunların Mao Zedung'u nasıl reddettiğini, Stalin'i nasıl sözde savunduklarını göstermek için; bunların kendi belgelerinden bir alıntı okumak istiyorum sizlere:

> "Mao Zedung milli burjuvazinin sallantılı rolünü reddetti. Milli burjuvaziyi kesinlikle ikiye ayırdı; bunlardan bir bölümü sürekli olarak devrimci, bir bölümü ise sürekli olarak karşı-devrimciydi Mao'ya göre."

Alıntı bu. Burada görüldüğü gibi, söylenenler gerçeklere uymamaktadır; Mao Zedung'u okuyan herkes, bu düşüncenin Mao Zedung a ait olmadığını, Mao Zedung'un milli burjuvazinin ikili karakterini, sallantılı rolünü vurguladığını; bir tarafın hep devrimci, diğer tarafın hep karşı-devrimci olduğu şeklinde bir düşünce savunmadığını bilir. Bir başka alıntı:

> "Mao'nun meşru olmayan ve silahlara dayanan ve iktidarı ele geçiren darbesi (burada sözkonusu olan, Mao Zedung'un 1935'de ÇKP Merkez Komitesi başkanlığına seçilmesidir) hiç bir zaman Komintern tarafından kabul edilmemiştir."

Bu da yine tarihi gerçeklerle karşılaştırıldığında açık bir yalandır. Gayet açık bir şekilde tarihi gerçeklerin çarpıtılması ile bir yandan Mao Zedung, diğer yandan Stalin ve Komintern arasında aşılmaz dağlar varmış gibi bir düşünce yayılmaya çalışılmaktadır. Bu sözünü ettiğimiz alıntılara dayanak olarak verilen kaynaklar burjuva kaynaklardır. Yani bu akımın Mao'yu mahkum etmesi ve sözde Stalin'i savunması kesinlikle doğru değildir. Böyle yapmıyorlar. Bunların yaptığı basitçe burjuva gazeteciliğidir. Bu yöntemleri kullananlarla herhangi bir ideolojik birlik mümkün değildir.

Son olarak şunu söyleyeyim: Bunlarla yalnızca ideolojik birlik değil, siyasi bir birlik de mümkün değildir. Çok somut örnekleri var. Mesela Afganistan konusunda bunların tavrı; bugün Afganistan'da Marksist-Leninist bir gücün olmadığı düşüncesidir. Halbuki Afganistan'da böyle bir örgüt vardır. AKHGAR görüşümüze göre Marksist-Leninist bir örgüttür. Bunun ötesinde bir de şunu söylüyorlar: Orada Marksist-Leninist bir taraf olmadığı için, haklı bir taraf da yoktur. Bu da sorunun diğer yanıdır. Ve Marksizm-Leninizmle ilişkisi yoktur.

Şimdi bir de Mao'nun eleştirisiz güya savunucuları hakkında bir-iki söz söylemek istiyorum. Partizan ve TKP/ML MK hizibi, başını ABD Devrimci Komünist Partisinin çektiği akımla ilişkilere geçti. Bütün bu örgütler Mao Zedung'un %150'lik savunuculuğunu yaptıklarını iddia ediyorlar; özellikle Kültür Devriminin savunuculuğunu yaptıklarını söylüyorlar. Bu örgütlerin bir ortak özelliği vardır, o da şu: bu örgütler kamuoyu önünde açık tartışmadan, açık ideolojik mücadeleden yana değillerdir. Kültür devriminin en önemli özelliklerinden bir tanesi, tam da bizim en önemli özellik olarak görüp savunduğumuz özelliği;

açık eleştiri, açık tartışma, kitleler içinde sorunların ortaya konulması meselesidir. Bu anlamda da bunlar Mao Zedung'u gerçekte savunmamaktadırlar.

EK: TOPLANTI İLE İLGİLİ OLARAK "MK" HİZİBİ İLE YAZIŞMALAR

MK hizibine, 14.8.1981

Frankfurt'ta 26 ve 27 Eylül 1981 tarihinde "Mao Zedung / Kazanımları — Hataları" konulu bir toplantı yapacağımızı duyururuz.

Tartışmada engelleme ile karşılaşmadan, Mao Zedung; ve onunla ilgili olarak uluslararası Marksist-Leninist hareket içinde sürdürülen tartışma hakkında görüşlerinizi savunma imkanına sahip olacaksınız. İkinci gün Genel Tartışma başlamadan önce (çevirisi ile birlikte) 20 dakika da görüşlerinizi koyabilirsiniz. (Bu normal bir tartışma konuşmasının iki misli süredir.) Tabii ki bunun dışında tartışmaya da katılabilirsiniz.

Dört örgütümüz sizinle kamuoyu önünde tartışmaktan çekinmemektedir. Sizi tavır takınmaya; ve 26 Nisan 1981'de yaptığınız gibi "sessiz gözlemcilik" yapmaktan vazgeçmeye çağırıyoruz.

Bolşevik Partizan
Kızıl Bayrak
Akıma Karşı
Batı Berlinli Komünist

AMLP, WBK, YDH ve GDS'e

"Mao Zedung'un kazanımları ve hataları" üzerine yapacağınız toplantı ile ilgili çağrıyı aldık.

Toplantının tüm süreci boyunca bize resmen 20 dakika (tercüme ile birlikte) konuşma zamanı verdiğinizi belirtmektesiniz. Ayrıca "açık tartışma" konusunda meydan okumaktasınız.

Biz bu tavrınızı, lafta keskin, pratikte korkak küçük burjuva genel tavrınızın bir parçası olarak değerlendiriyoruz.

Çünkü YD Hizibi "Bolşevik Partizan" adına çıkardığı Haziran ayındaki bir bildiride tartışma toplantılarında ortak gündem ve zaman tesbitiyle birlikte eşit söz hakkından dem vurmaktadır. Savunduğunuzla, pratiğiniz arasındaki uyumsuzluk gözler önünde.

TKP/ML ise yurtdışında yürüttüğü bir dizi merkezi, bölgesel ve yerel tartışma toplantılarında, tartışmaya katılan diğer teşkilatlara eşit söz hakkı tanımıştır ve tanımaktadır. Bu toplantılara katılan binlerce devrimci ve anti-faşist buna şahittir.

Leninizmin en önemli ilkelerinden biri teori ile pratiğin birliğidir. Ama ne yazık ki sizler bu Leninist ilkeden nasibinizi almamışsınız.

Biz size çağrı yapıyoruz. Eğer siz kendi görüşlerinize güveniyorsanız, "Mao Zedung'u bir klasiker" olarak değerlendiren teşkilatlara da kendinize tanıdığınız süre kadar söz hakkı tanırsınız. Yani sizlerden biriniz herhangi bir konuda yarım saat konuşursa, aynı hakkı Mao Zedung'u savunan örgütlere de tanımalısınız. Eğer birden fazla Mao Zedung'u savunan örgüt katılırsa, bunlar kendi aralarında zamanı bölüşebilirler. Bu konuda yazılı tavrınızı en geç 23.9.1981 tarihine kadar bildiriniz.

20.9.1981

TKP/ML Yurtdışı Bürosu

TKP/ML MK hizibine

"Mao Zedung'un kazanımları ve hataları" üzerine 26/27 Eylül'de yapacağımız ortak toplantı ile ilgili çağrımıza verdiğiniz 20.9.1981 tarihli cevabınızı aldık.

Cevabınızda size "resmen 20 dakika konuşma zamanı" verdiğimizi iddia edip bundan yakınmaktasınız. Bir yandan "açık tartışma" konusunda meydan okuyan, diğer yandan ise size "sadece 20 dakika konuşma zamanı" veren bu tavrımızın "lafta keskin, pratikte korkak küçük burjuva tavrımızın bir parçası" olduğunu söylüyorsunuz. Toplantıda toplantıyı düzenleyenlerin konuştuğu süre kadar sürenin de size tanınmasını öneriyorsunuz. Bizim "eğer görüşlerimize güveniyorsak" böyle davranmamız gerektiğini belirtiyorsunuz. Görünen odur ki, bu toplantıya "eşit söz hakkı verilmedi" gerekçesi ile katılmayacaksınız. Bu tabii ki sizin bileceğiniz iştir.

Biz şimdi sizin iddialarınızla, gerçekleri karşılaştırmak istiyoruz:

1. "Resmen 20 dakika konuşma zamanı verildiği" iddiası:

Görünen odur ki; toplantının programı ile ilgili bölümü ya okumadınız; ya da okudunuz anlamadınız; ya da işinize gelmediği için anlamamış gibi görünüyorsunuz.

Program şöyledir:

Birinci gün, yani Cumartesi günü; 15'er dakikalık dört konuşma yapılacaktır. Her konuşmanın ardından, yapılan konuşma ile ilgili sorular cevaplandırılacak ve tartışılacaktır. Bu tartışmaya herkes gibi siz de katılabilirsiniz.

İkinci gün, yani Pazar günü; bir saatlik bir konuşmadan sonra, 10-13 ve 14-17 arasında Genel Tartışma yürütülecektir. Bu tartışmaya da, tartışmaya katılan herkesle eşit haklara sahip olarak siz de katılabilirsiniz.

Size, bu herkesin katılabileceği tartışma dışında; Genel Tartışma başlamadan önce, görüşlerinizi ortaya koymanız için 20 dakikalık özel bir konuşma hakkı tanıyacağımızı bildirdik.

Durum budur. Gördüğünüz gibi, eğer tartışmaya katılırsanız — ki biz sizi bunun için çağırdık— söz hakkınız yirmi dakika değil, bunun çok üstünde olabilecektir. Bu sürenin ne kadar olacağı, sizin tartışmaya ne kadar katıldığınıza bağlı olacaktır.

2. Bizim teoride "eşit söz hakkı" savunduğumuz, pratikte bunu uygulamadığımız iddiası:

"Bolşevik Partizan" adına Haziran ayı içinde çıkartılan bir bildiride "tartışma toplantılarında ortak gündem ve zaman tespiti, ve eşit söz hakkı" talep edildiğini; bununla şimdi yaptığımız arasında uyumsuzluk olduğunu söylüyorsunuz. Uyumsuzluk, bizim teori ile pratiğimiz arasında değil; değişik şeyleri aynı şeylermiş gibi gören; şeyleri birbirine karıştıran sizin düşüncenizde vardır.

Şöyle ki:

a) "Bolşevik Partizan"ın çıkardığı bildiride "ortak hazırlanması"nı talep ettiği "tartışma toplantıları", özel olarak sizin tarafınızdan, Bolşeviklerle tartışmak adına düzenlenen toplantılardı. Toplantıların özel amacı, Partizan ile Bolşevik Partizan'ın tartışması idi. Bu gibi toplantıların ortaklaşa düzenlenmesi tabii ki daha olumlu olur.

Şimdi bizim düzenlediğimiz toplantı, özel olarak sizinle tartışmak için düzenlenmiş bir toplantı değildir. Toplantının amacı, öncelikle Mao Zedung konusunda toplantıyı hazırlayan dört örgütün kendi görüşlerini ortaya koyup gerekçelendirmeleri, ve bunun doğruluğu ve yanlışlığı üzerine tartışmaktır. Amaç özel olarak sizle tartışmak olmadığı için, toplantıyı sizinle birlikte ortak hazırlamak ihtiyacı; ve size, bizim konuştuğumuz süre kadar söz hakkı vermek ihtiyacı duymadık, duymuyoruz.

Yaptığımız her toplantıda size eşit söz hakkı vermek gibi bir sorunumuz da yoktur.

Biz, sizi, bizim hazırladığımız bir toplantının tartışma bölümünde konu ile ilgili görüşlerinizi savunmaya davet ettik.

Sizi davet ettik, çünkü siz bizim görüşlerimizin 'troçkist-revizyonist' olduğu iddiasındasınız; ve Mao Zedung'un değerlendirilmesi konusunda sapma teşkil eden görüşler savunuyorsunuz. Bu görüşleri savunmanız için sizi, toplantımızın herkese açık tartışma bölümüne katılmaya çağırdık.

Herkese açık genel tartışma dışında, özel olarak da size, —sizler Mao konusunda bir sapmanın temsilcileri olduğunuz için— tartışma başlamadan önce de görüşlerinizi ve tezlerinizi ortaya koymanız için, 20 dakika süre tanıyacağımızı belirttik.

Bu durumda sizin yakınan mektubunuz da bir değişiklik yapmamıştır. Eğer isterseniz, yaptığımız çağrı halen geçerlidir: Yani her konuşmadan sonra sürdürülecek tartışma içinde; ve Genel Tartışmada, tartışmaya katılan herkesle eşit hakka sahip olacaksınız; bunun dışında, Genel Tartışma öncesinde 20 dakika görüşlerinizi ve tezlerinizi ortaya koymak için zamana sahip olacaksınız. Bu şartlarda toplantıya katılıp katılmayacağınızı bize en geç 25 Eylül'e kadar yazılı olarak bildirmenizi talep ediyoruz.

b) Mektubunuzda, Bolşeviklerin sizin yaptığınız toplantılara katılmak için "eşit söz hakkı" talebi ileri sürdüğünü ima ediyorsunuz. Bu kuyruklu bir yalandır. Bolşevikler hiç bir yerde, sizin hazırladığınız toplantılara katılmak için "eşit söz hakkı" talebini şart olarak öne sürmemişlerdir. Eşit söz hakkı olmasa da, tartışma imkanının olduğu her toplantıya katılıp görüşlerini savunacaklarını söylemişler; ve bunu yapmışlardır. Bundan böyle de yapacaklardır.

Biz sizin mektubunuzda ileri sürdüğünüz "eşit söz hakkı" talebinizi, bu toplantıya katılmamak, tartışmaktan kıvırtmak için ileri sürdüğünüz demagojik bir araç olarak değerlendiriyoruz.

X X X

Mektubunuzun sonunda, "eğer kendi görüşlerimize güveniyorsak" "Mao'yu klasik olarak değerlendiren teşkilatlara kendimize tanıdığımız süre kadar süre" tanımamız gerektiğini söylüyorsunuz.

Eğer bunu yapmazsak, bunun "görüşlerimize güvenmediğimizi" göstereceğini ima ediyorsunuz. Bizim görüşlerimizden korkumuz yoktur. Çünkü bu görüşler araştırmaya ve Marksizm-Leninizmin ilkelerine dayalı görüşlerdir. Ama bu görüşleri nasıl, hangi araçlarla savunacağımız, sizin tayin edeceğiniz değil, bizim bileceğimiz bir iştir. Kendi düzenlediğimiz bir toplantının amacını ve gidişatını tayin edecek olan biziz. Ve sizin ucuz demagojileriniz nedeni ile de planımızı değiştirmeye niyetimiz yoktur.

22.9.1981

Toplantıyı düzenleyenler adına
TKP/ML(B)

YDH (YURTDIŞI HİZİBİ)ne,

22.9.1981 tarihli mektubunuzu aldık. Mektubunuzda şunu bir kez daha açıkça tesbit ettik. Siyasi tartışmalardan kaçan korkak küçük burjuva tavrınızı bazı keskin laflarla örtmeye çalışıyorsunuz.

Bugüne kadar bizlerin düzenlediği toplantılara gerek siz gerekse bütün devrimci çevreler şahittir. Bu toplantılarda biz sizlere eşit söz hakkı tanıdık. Saatlerce süre içinde görüşlerinizi açıklama tavrı buldunuz. Gerçekten siyasi ayrılık noktalarının tartışılmasını isteyen, kendi görüşlerine güvenen, kamuoyu önünde tartışmaktan korkmayanlar, tartışmak için davet ettiklerine eşit söz hakkı vermekten çekinmezler. Oysa sizler hem bizleri tartışmaya davet ediyor, hem de "görüşlerinizi açıklama fırsatı bulacaksınız", "Genel Tartışma bölümünde 20 dakika (tercüme dahil) konuşma hakkına sahipsiniz" gibi muğlak, kıvırtmacı tavırlarla korkaklığınızı gizlemeye çalışmaktasınız. Oysa gerçekten başkalarıyla tartışmaktan yana olanlar EŞİT SÖZ HAKKI veriyoruz demekten korkmazlar. Bunu söylemeye neden diliniz varmıyor? Muğlaklık, belirsizlik oportünizmin karakteridir. Siz de tam bu konumda bulunuyorsunuz. Daha önce bizlere gönderdiğiniz çağrı yazısına ilişkin olarak verdiğimiz cevapta, eşit söz hakkı talebimize ve bu konuda sizlerin 20 dakika söz hakkı verme tavrınızı eleştirmemize karşılık, sizler yine kıvırma metodu izliyorsunuz. Diyorsunuz ki "Görünen odur ki toplantının programı ile ilgili bölümü ya okumadınız, ya da okudunuz anlamadınız, ya da işinize gelmediği için anlamamış görünüyorsunuz".

Şunu belirtelim. Siz bize toplantıyla ilgili resmen bir çağrı yaptınız (tartışmak için). Söz konusu çağrıda, genel tartışma bölümünde 20 dakikalık söz hakkına sahipsiniz, ayrıca görüşlerinizi ortaya koyma imkanlarına sahipsiniz gibi terimler kullan-

maktasınız. Bizim de cevabımız bu resmi yazınızda ortaya koyduklarınıza eleştiri temelindeydi. Anlamamamız vs. gibi bir sorun yoktur. Olan şudur: bu konudaki tutarsızlığınızın açığa çıkartılmasından sonra korkaklığınızı gizlemek için yeni bir manevraya giriyorsunuz. Bu sefer de "1. gün 60 dakikalık konuşma yapılacağı", sonradan soruların cevaplandırılacağını ve tartışılacağını belirtiyorsunuz. "Bu tartışmaya herkes gibi siz de katılabilirsiniz" diyorsunuz. Yine herşey muğlak. Ne kadarlık bir süre tanıyacağınız açık değil. Yalnız şurası gözlenmektedir:

1. gün siz ve kafadarlarınız toplam 60 dakika konuşacaksınız. Sonradan gelen sorulara cevap vereceksiniz. Bu cevap verme süresinin ne kadar olacağı belli değil. Bundan sonra da tartışmaya geçilecek. Tartışma için ayrılan süre de; (ne kadar olduğu belli değil) sizler, kafadarlarınız ve diğer tartışmaya katılanlar arasında paylaşılacaktır. Bunun sınırı da konulmadığı için, bize 5 dakikalık mı ne kadar söz hakkı düşeceği belli değil.

Eleştirilerimizden sonra yazdığınız II. mektupta ayrıca şunu belirtiyorsunuz: "2. gün, yani Pazar günü; 1 saatlik bir konuşmadan sonra, 10-13 ve 14-17 arasında Genel Tartışma yürütülecektir. Bu tartışmada, tartışmaya katılan herkesle eşit haklara sahip olarak siz de katılabilirsiniz." Burada da ortaya çıkan şu: İlkten sizler 1 saat konuşacaksınız, sonra Genel Tartışma için var olan toplam 6 saatlik süreyi, sizler bizimle bölüşeceksiniz. Bir de utanmazca eşit haklardan dem vuruyorsunuz. Bu üçkağıdın gizlenmesidir. Çünkü siz 4 teşkilat bu paylaşımdan bizden 4 kat daha fazla süre alacaksınız. Bu üçkağıdın açığa çıkmasını muhtemel gördüğünüzden ötürüdür ki; bu sefer de tartışmaya geçmeden evvel size 20 dakika fazla söz hakkı vereceğiz diyorsunuz.

Sözkonusu mektubunuzda yine hem belirsizlikler ve hem de tutarsızlığınızın gizlenmesi için sarılınan dayanaksız açıklamalar var.

Ayrıca sizin tartışma toplantılarına ilişkin "toplantıları birlikte örgütleme, eşit söz hakkı ve tartışmaya katılanların onaylarını almak", vs. düşüncelerinizi hatırlatarak, düzenlediğiniz toplantı ve bu düşünceleriniz arasındaki uyumsuzluk konusundaki eleştirimize de yine kıvırarak cevap veriyorsunuz.

Bu konudaki düşüncelerinizin özel olarak sizlerle biz arasında düzenlenecek toplantılar için geçerli olduğunu söylüyorsunuz.

Söz konusu toplantının ise böyle bir konumda olmadığını belirtiyor ve kendinizi paklamaya çalışıyorsunuz.

Kelimeler üzerinde oyun yapma, meseleyi öze ilişkin tartışmama, böylelikle de yüzsüzlüğü gizleme çabası sizlerin o derece mesleği olmuş ki.

Yazdığınız bildirilere bir göz atın. Orada "Partizan siyasi ayrılık noktalarının kitleler içinde açığa çıkmasını istiyorsa, toplantıları birlikte örgütleme prensibini kabul etmelidir". Peki MZ konusunda siyasi ayrılık noktaları yok mu? Ayrıca "Partizan siyasi hareketler arasındaki tartışma toplantılarının nasıl yapıldığını unutmadıysa, toplantının gündemi, örgütlenmesi konusunda bizim onayımızı alması gerekir" gibisinden laflar ediyorsunuz.

Ve şimdi de diyorsunuz ki bu bir tartışma toplantısı değildir. O laflar bu toplantı için geçerli değildir. Peki, öyle değil de dediğiniz gibi, "toplantıyı hazırlayan dört örgütün kendi görüşlerini ortaya koyup gerekçelendirmeleri, ve bunun doğruluğu ve yanlışlığı üzerine tartışma" toplantısı ise, neden özel bir çağrı ile bizleri tartışmaya davet ettiniz ki?

Neden "örgütlerimiz sizinle kamuoyu önünde açıkça tartışmaktan korkmuyorlar" nutukları attınız ki? Görüldüğü gibi bizimle kamuoyu önünde tartışmak çağrısı da yapıyorsunuz. Bir de utanmazca bu özel tartışma toplantısı değil diyorsunuz.

Bu denli ciddiyetsizlik ve yüzsüzlük üzerine laf etmeye dahi gerek yok.

Öyle ki dedikodu ve yalanın, kıvırtmanın sonu yok ki, onu bırakır, diğerine geçer.

Sonuç olarak şunu belirtelim. Biz sizinle bu toplantıda tartışmaktan yanayız. Eğer gerçekten korkmuyorsanız EŞİT SÖZ HAKKInı ilan ederdiniz.

Oysa siz bunun yerine muğlaklığı ve kaçamak yolu seçiyorsunuz. Size daha önce de yazdığımız mektupta, eşit söz hakkı temelinde tartışmaya katılacağımızı belirttik. Bunu vermediniz. Şimdi ise tartışmaya katılıp katılmayacağımız hakkında size bir tavır koymayı gereksiz görüyoruz. Zaten siz de toplantının "özel bir tartışma toplantısı olmadığını" (!!) söylüyorsunuz.

Toplantıya katılıp katılmayacağımız sorunu bizim bileceğimiz bir iştir.

25.9.1981

TKP/ML YDB

Belge

Almancadan çeviridir

MK hizibi neleri gizliyor?

"GDS YÖNETİMİNİN 25.4.1981 TARİHLİ İKİLİ GÖRÜŞME HAKKINDAKİ TAVRI ÜZERİNE BİR AÇIKLAMA"YA

"Gegen die Strömung"un yanıtı

ÖNSÖZ

MK temsilcisinin demokratik merkeziyetçilik üzerine görüşlerini açıklaması çok iyi oldu.

AMA ŞUNU SAPTAMALIYIZ Kİ, MK temsilcisi bizim diğer belgelerimizi tek tek incelemesine rağmen, zamanını bizim II. Parti Kongresinin ideolojik çizgisine getirdiğimiz eleştirileri madde madde incelemeye harcamamaktadır.

BU, II. MK temsilcisinin, aramızdaki bugünkü tartışmada belirleyici halkanın İDEOLOJİK VE SİYASİ ÇİZGİ olduğunu kavramadığını GÖSTERMEKTEDİR! Gerçekte o sadece örgütsel sorunlara dalmakta, ama eleştirilerimiz karşısında II. Parti Konferansının ÇİZGİSİNİ HİÇ SAVUNMAMAKTADIR!

Bu temel hatanın NEDENİ sadece iki hususta bulunabilir: YA onun PARTİ ÇİZGİSİ sorunlarına nazaran ÖRGÜTSEL SORUNLARA ilkesel olarak öncelik tanıyan köklü bir BÜROKRATİK ANLAYIŞI vardır(çizgi sorunlarında şimdiye kadar adeta "herşey"in altına imzasını basan ve gelecekte de basacak olan bir kadro anlayışı,ki ancak o zaman aygıt ve örgüt ayakta tutulabilir) ; ya da, karşısındakileri ikna edecek kanıtlar olmadığı için II. Parti Konferansının ideolojik ve siyasi çizgisinin savunulmasında kamuoyu önünde yürütülecek her tartışmada y e n i k düşeceğini sezmekte veya bilmektedir ve bundan dolayı bu konular üzerine tartışmaktan ürkekçe çekinmektedir; veya bunların ikisi de geçerlidir.

I. DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK SORUNU HAKKINDA

a) II. MK temsilcisi yazısında şöyle demektedir:

> "Partililer, (Parti kongrelerinde —YN) alınan bu kararlarla aynı görüşte olmasalar dahi onları savunmak ve uygulamak zorundadırlar."
> ("GDS Yönetiminin 25.4.1981 tarihli ikili görüşme hakkındaki tavrı üzerine bir açıklama", Partizan yayınları, No. 16, s.51-52) (Bundan böyle PY, No.16)

Bu sorun burada ortaya konulduğundan daha karmaşıktır. Buradaki açımlama —ÇKP'li Marksist-Leninistlerin ÇKP VIII. Parti Kongresinde revizyonist bir çizgi kararlaştırılmasından sonraki büyük tecrübesini alırsak—, Liu Şao-çi'nin "itaatli alet" teorisiyle uyum içinde olan bürokratik bir basitleştirmedir!

Partinin pratikle ilgili kararlarının mutlaka uygulanmasının zorunlu olduğu doğrudur, ama Lenin:

> "Proletarya(nın) tartışma ve eleştiri özgürlüğünün bulunmadığı bir eylem birliğini ..."
> (Lenin, TE, c.11, s.315, Almanca, "Kadetleşen Sosyal-Demokratlara karşı mücadele", 1906)

tanımadığını, ve aynı zamanda

"... Parti tarafından kararlaştırılan bir eylemin birliğini sarsan veya zorlaştıran her eleştirinin caiz olmadığını" (Lenin, TE, c.10, s.447, "Eleştiri özgürlüğü ve eylem birliği", 1906)

açıklıyordu.

Bu düşünceyi açıklayarak şöyle devam eder Lenin:

"Partinin siyasal eylemi tek elden olmalıdır. Belirli eylemlerin birliğini zedeleyen her çağırı, ne kitle toplantılarında, ne de parti toplantılarında ve parti yayınlarında caiz değildir."
(Aynı yerde)

Belirli eylemlerin sözkonusu olduğu yerlerde Lenin'in kararlar üzerine kamuoyu önünde tartışmayı caiz görmediği anlaşılmaktadır. Ama ilkesel nitelikteki tartışmalar sözkonusu olduğu zaman durum tamamiyle değişmektedir. Bu durumda Lenin kitleler önünde yürütülen kamuya açık tartışmaların doğru ve gerekli olduğunu sürekli olarak açıklamıştır:

" 'Çekişmelerin işçi kitleleri içine taşınması'nı memnuniyetle karşılıyoruz, çünkü tam da bu kitle ve yalnızca o, 'çekişmeleri' konunun özü ile ilgili görüş ayrılıklarından ayıracak, görüş ayrılıkları içinde k e n d i s i yönünü saptayabilecek, kişisel bir fikir edinecek, 'kimle birlikte gitmek' değil, 'nereye gitmek' sorusunu, yani kendisine ait, belirli, açık, kendisi tarafından iyice düşünülmüş ve sınanmış bir çizgi sorusunu karara bağlayacaktır."
(Lenin, TE, c.20, s.481, "Burjuva aydınların mücadele yöntemleri", 1914)

Belirli eylemlerle ilgili olan pratik konulardaki kararların ideolojik-teorik(X) alandaki sorunlardan, ilkesel sorunlardan ayrılması gerektiğini buradan öğrenebiliriz.

b) TKP/ML MK temsilcisi, Lenin'in, yalnızca Bolşevizmin propagandasının yapılmasına izin verildiği koşullarda disiplini tanıdığını gizliyor

TKP/ML II. MK temsilcisi yazısında şunu iddia ediyor:

" Lenin'in tavrı ise her zaman kongre kararlarına uymak olmuştur. Hatta Lenin IV. Kongrede çoğunluğu sağlayan ve Merkez Komitesini ele geçiren Menşeviklerin IV. Kongre kararlarını

(X) Merkez Komitesi, parti üyelerinin teorik-ideolojik alanda kitleler karşısında parti çizgisinin propagandasının yanısıra, —kişisel görüşü olduğunu belirtmek koşuluyla— kendi kişisel (parti çizgisi ile —ÇN) çelişen görüşlerini açıklayıp açıklayamayacaklarını koşullara göre k a r a r l a ş t ı r a b i l i r !! (Bkz. Stalin, TE, c.10, s.156 ve 165-166)

Bir başka bakışaçısı:

Karara bağlanan çizgi genel anlamda revizyonist veya yanlış olduğu zaman, II. MK temsilcisinin yukarıda aktarılan iddiasına uyulması daha problemli olmaktadır. Parti üyelerinin eğitimine bu olanağın dahil edilmesi çok önemlidir, çünkü bir partinin karara bağlanan çizgisinin "her zaman doğru" olması gerektiği görüşü, parti hakkında revizyonist bir anlayıştır.

çiğnemesi karşısında, Merkez Komitesine değil, kongrenin kararlarına uymuş ve bu tavrın genel örgütlenme ilkeleri ile ilişkisini göstermiştir."
(PY No.16, s.52)

Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisinin II. ve IV. Kongresi arasında Lenin'in disiplin hakkındaki tutumunun II. MK temsilcisi tarafından anlatımında, gerçeklerin yarısı ortaya konmakta,çarpıtılmaktadır. IV. Kongrenin kararlarına uyulması, ama özellikle RSDİP'in II. Kongresinden sonraki tutum bir şeyi açıkça göstermektedir.

Yalnızca bütün partiye ve kitlelere Bolşevik çizginin propagandasını yapabilme koşulu ile Lenin RSDİP'nin bir üyesi olarak kaldı. O, bunun için II. Kongreden sonra kendi bolşevik yayın organını, "Vperyod" (İleri) adlı gazeteyi kurmak zorunda kaldı. (Bkz. "SBKP(B) Tarihi/Kısa Ders", s.74, Aydınlık Yayınları, Eylül 1970)

Bolşevik propaganda özgürlüğü Lenin için temel koşuldu; bu temel koşul altında, Menşeviklerin örgütüyle, onların tabanını Bolşevizme kazanmak için, birleşme çabaları gösterdi.

Bu koşulu b e l i r t m e m e k, ama Lenin'in sözümona tavrı ile ortaya koyduğu "genel örgütlenme ilkeleri"nden dem vurmak, kaba bir tahrifattır. Ve merkezin revizyonist bir çizgiye sahip olduğu durumlarda, işçi sınıfı ve devrimci halk kitleleri karşısında sessiz kalmayı talep etmek demektir.

c) TKP/ML MK temsilcisi yukarıdan aşağıya doğru parti inşası ilkesini revizyonist bir tarzda nasıl taktik bir sorun haline getirerek çarpıtıyor

TKP/ML MK temsilcisi şunu iddia ediyor:

"Bolşevik Partisi kurulduğundan 1905'e dek yukarıdan aşağıya örgütlenmiştir. Bolşevik Partisi Tarihi'nde de Stalin, Stolipin gericiliği döneminde örgütlenmede merkeziyetçilik yanının ağır bastığını, ancak 1917 Şubat devriminden sonradır ki, partinin legale çıkarak alttan üste doğru seçimlerle örgütlendiğini anlatır."
(PY No.16, s.55)

Bu açıklama tümüyle ilkesizdir; parti inşasının yukarıdan aşağıya mı, yoksa aşağıdan yukarıya mı olacağı sorununu illegalite veya legalite sorununa bağlıymış gibi göstermekte, ve Menşevizme karşı mücadelede Lenin'in yukarıdan aşağıya parti inşasını ilkesel bir sorun olarak ortaya koyduğundan bahsetmemektedir. Bir komünist partisinde demokrasi ve merkeziyetçilik, yukarıdan aşağıya doğru ve aşağıdan yukarıya doğru bir gelişme vardır.

Burada incelenen sorun, Leninizmin partinin yukarıdan aşağıya inşa edilmesine ilkesel bir öncelik tanıyıp tanımadığı ve neden tanıdığı sorunudur.

İlkesel öneme sahip "Bir adım ileri, iki adım geri" adlı bolşevik örgütlenme yazısında Lenin, Menşeviklerin bir karakteristiğinin:

"parti kongresinden ve onun seçtiği kurullardan başlayarak partiyi yukarıdan aşağıya örgütleme düşüncesine (bu 'bürok-

ratik' düşünceye) düşmanlıkları ..." olduğunu açıklamıştır. (Lenin, "Bir adım ileri, iki adım geri", s.9, Sol yayınları, Aralık 1976)

Lenin:

" 'Iskra'nın, parti örgütüne temel yapmaya çalıştığı" (A.g.e., s.56)

ana fikirler hakkında şöyle diyordu:

"... örgütlenmenin belli başlı ve ayrıntılı sorunlarını karar laştırma yöntemini ilke olarak ... merkeziyetçilik fikri ... (belirlemektedir)."
(Aynı yerde)

Tam da yukarıdaki bölümde Lenin, diğer sorunlardan (MK'nin yurt içinde, Merkez Yayın Organının yurt dışında olması gibi) farklı olarak, merkeziyetçiliğin bu önceliğinin legalite veya illegalite sorunundan bağımsız olduğunu, ama onun bolşevik parti örgütünün temel düşüncesi olduğunu açıklamaktadır.

Lenin'in, "Bir adım ileri, iki adım geri" adlı ünlü yazısında açıkladığı gibi, Komünist Partisinin ilkesel olarak öncelikle yukarıdan aşağıya inşa edilmesi gerektiğinin kendiliğinden anlaşılır bir şey olduğunu görüyoruz! Bu tespitin ideolojik zemini MK'nin basitçe vurgulanması değildir, çünkü Lenin sürekli olarak PARTİ KONGRESİni EN YÜKSEK ORGAN OLARAK değerlendirmiştir.

İdeolojik zemin, faşizm ve çarlık koşulları altında "seçilme hakkı"nın yerel ve bölgesel düzeyde ne dereceye kadar sınırlandırılması ve atamalarla (ko-optasyon) tamamlanması gerektiği sorununda da yatmamaktadır.

İdeolojik zemin daha ziyade teori ve programın, bilim temelinde ortaya çıktığı ve bundan dolayı partinin ÖNDERLERİnin kendi ülkelerindeki devrimin teori ve programının hazırlanmasında belirleyici rol oynamaları gerektiği ve ilkel çalışmaya (amatörlüğe —ÇN) karşı yönelen partinin temel örgütlenmesinin merkezi bir plan tarafından yerine getirilmesi, herşeyden önce ve ilkesel olarak aşağıdan yukarıya doğru değil, yukarıdan aşağıya doğru bilimsel bakışaçısına dayanarak yapılması gerektiği şeklindeki Marksizm-Leninizmin temel anlayışında yatmaktadır.

"1905'e dek" yukarıdan aşağıya, 1917'den "itibaren" aşağıdan yukarıya doğru örgütlenildiği şeklindeki tez, birinci olarak, 1912-1917 arası dönemi açık bırakmaktadır, sırası gelmişken bunu belirtelim. Ama o, parti örgütlenmesinin legal koşullar altında da öncelikle yukarıdan aşağıya doğru olduğunu yadsımaktadır. Sanki o zaman (sosyalizmde de) örgütlenme ilkesi demokratik merkeziyetçilik değil de "merkezi demokratizm" olurmuş gibi göstermektedir. Tabii ki böyle bir şey yoktur.

MK temsilcisi, legal koşullar altında (yalnızca seçilme hakkının tamamiyle uygulanmasından dolayı), parti öncelikle aşağıdan yukarıya doğru inşa edilirmiş gibi göstermektedir. Biz bunu kesinlikle anti-Leninist, ve Lenin ve Stalin'in SBKP(B)'sinin teori ve pratiği ile çelişiyor olarak reddediyoruz.

TKP/ML II. MK temsilcisinin, Lenin'in bolşevik partinin örgütsel inşası hakkındaki hiç bir ilkesel görüşünü kabul etmediği; bolşevik parti inşası konusunda Lenin'in açıklamasını, çarlık koşullarına uygun olduğu şeklinde açıklamaya çalıştığı; ve bütün ülkeler için, burjuva parlamenter demokrasisinin hüküm sürdüğü ülkeler için de geçerli olmadığını söyleyen "Euro-komü -

nistlerin" ve çeşitli türden oportünistlerin korosuna katıldığı ortaya çıkmaktadır.

TKP/ML II. MK temsilcisi demokratik merkeziyetçilik sorununu, partinin ilkesel olarak öncelikle yukarıdan aşağıya örgütlendiği sorununu çarpıtarak, faşist koşullar altında demokratik merkeziyetçiliğin demokratik yanını pratikte hükümsüz kılmanın ve demokratik merkeziyetçiliğin demokratik yanını sadece seçilme hakkı olarak, veya sadece burjuva-demokratik koşullar altında mümkün olan bir şey olarak göstermenin hazırlığını yapmaktadır. O böylece Lenin'le temelden çelişmektedir.

d) II. MK temsilcisi teori ve pratikte parti inşasında demokrasi unsurlarını nasıl ayaklar altına alıyor

TKP/ML II. MK temsilcisi, Lenin önderliğinde Rusya'daki partinin 1917'ye kadar:

> "... demokratik olarak seçilen merkezin, alt organları atması temelinde ..."
> (PY No.16, s.55)

hareket ettiğini ileri sürmektedir.

Bu kuyruklu bir yalandır!

MK temsilcisi, tabanda, seçim yapılabilen yerde seçimlerin yapıldığını (ki bu yurt dışında zaten yapılıyordu) ve k e s i n l i k l e s a d e c e atamalar yapılmadığını, tam tersine, özellikle partinin orta seviyedeki organlarında (Bölge Komitelerinde) ikisinin karışımı bir yöntem uygulandığını; böylece kısmen seçilmiş, kısmen de MK'nin atadığı üyelerin beraberce adı geçen komiteyi oluşturduğunu gerçekten bilmiyor mu?

Şubat 1913'te yapılan "RSDİP Merkez Komitesinin Parti fonksiyonerleri ile görüşmesi"nde, partinin orta düzeydeki yönetici organlarının oluşumunda uygulanan seçilme hakkı ilkesi ile atama ilkesinin birleştirilmesi şeklindeki bolşevik partinin bu örgütsel kuralı, "İllegal partinin inşası" adlı kararla saptandı.

Bu kararın 4. maddesinde şöyle denmektedir:

> "Toplantı, her merkezde, birbirinden kopuk yerel gruplar arasından tek bir yönetici örgütün kurulmasının artık zorunlu hale geldiğine işaret eder.
>
> Örneğin St. Petersburg'da, semt çekirdekleri tarafından seçilme ilkesiyle komite üyeleri tarafından seçilme ilkesi birleştirilerek kurulan bir yönetici Şehir Komitesi, şehir çapında bir örgütlenme tipi olarak ortaya çıkmış bulunmaktadır.
>
> Bu örgütlenme tipi, hem yönetici organ ile önde gelen çekirdekler arasında çok yakın ve doğrudan bir bağın kurulmasını, hem de her an tüm örgüt adına hareket etme yetkisine sahip, küçük, seyyar ve özellikle iyi gizlenmiş bir yürütme organının kurulmasını mümkün kılmaktadır. Toplantı, yerel ve genel hayat koşullarının gerektireceği değişiklikler göz önüne alınmak kaydıyla, bu örgütlenme tipini, işçi sınıfı hareketinin öteki merkezlerine de salık verir."
> (Lenin, "RSDİP Merkez Komitesi ve Parti Görevlilerinin Krakov Toplantısı Bildirisi ve Kararları", Şubat 1913, s.198-199; "Örgütlenme üzerine"de, Aydınlık Yayınları, Mayıs '77)

Bolşevizmin ayrı bir akım olarak ortaya çıktığı 1902'de Lenin, "Bir yoldaşa örgütsel görevlerimiz üzerine mektup" adlı ünlü belgesinde, demokratik merkeziyetçiliğin ve bolşevik partinin temel örgütsel kurallarını açıklıyordu. Bu kurallarla TKP/ML II. MK temsilcisinin yukarıda aktarılan savları birbirine 180 derece terstir.

MK temsilcisi acaba Lenin'in bu yazısını tanımıyor mu?

Lenin ve Bolşeviklerin kesinlikle II. MK temsilcisinin isnat ettiği şekilde hareket etmediklerini açıklığa kavuşturmak için Lenin'in bu önemli belgesinden en azından kısaca birkaç önemli ilkesel öğretiyi aktarmak istiyoruz.

Yeni komitelerin kurulmasında merkezin hakları konusunda şunlar söylenmektedir:

> "MO ve MK'miz olduğu zaman, yeni komiteler ancak bunların iş birliği ve onayıyla kurulmalıdır."
> ("Örgütlenme", s.74, Aydınlık Yayınları, Mayıs 1977)

Lenin her komiteden yedek üyeler saptamasını talep etmekte ve tutuklamalar halinde:

> "... Merkez Komitemizin tutuklanan bir delegesinin yerine derhal yedekler bulunması ve çalışmanın sürekliliğinin sağlanması ..." (a.g.e., s.87-88)

için, "ilişkiler listesi"nin, isimlerin ve adreslerin "güvenilir bir yere", MO ve MK'nin Parti Bürosuna bırakılmasını zorunlu kılmaktadır.

Parti örgütünde demokratik unsurla ilgili bazı bölümler:

Yerel komitelerin bileşimi konusunda Lenin şunları yazmaktadır:

> "... komitenin nasıl kurulması gerektiği (Almancada "komitenin bileşimi" —ÇN) sorunu, Sosyal-Demokratların yerinde saptayacakları bir sorundur. Ama belki de şunu belirtmek gerekiyor: Komiteye yeni üyelerin alınması, komite üyelerinin çoğunluğunun (ya da üçte ikisinin, vb.) kararıyla gerçekleşmeli ..." (a.g.e., s.74)

Burada daha 1902'de partinin orta düzeydeki parti yönetimlerinin bileşiminde, seçilme hakkı ile atamanın bileşimi ortaya konmaktadır: Bir yandan bir komitenin bileşimi "Sosyal-Demokratların yerinde saptayacakları bir sorun", diğer yandan ise, "komite üyelerinin çoğunluğunun kararıyla" komite yeni üyeler alma hakkına sahip — yani bir çeşit seçilme hakkı ile bir çeşit atamanın bileşimi.

Ayrıca Lenin şöyle demektedir:

> "Aynı zamanda, çalışmamıza katılan herkesin, tek tek her bir çevrenin kararlarını, isteklerini, dileklerini komitenin ve ayrıca MO ve MK'nin dikkatine sunma hakkına sahip olması gerekir." (a.g.e., s.76)

Lenin, bütün hareketin merkez tarafından

> "... birtakım yetkilere dayanarak değil, saygınlığa, canlılığa, daha fazla tecrübeye, daha çok-yönlülüğe ve daha fazla yeteneğe ..." (a.g.e., s.80)

dayanarak yönetildiğini söyler.

"... Merkezde olağanüstü yetkilere sahip yeteneksiz bir kimse(nin) ..." (a.g.e., s.80)

bulunduğu durumlar için Lenin şunu talep eder:

"... ancak tek tek her bir grubun ve alt grubun aldığı kararlardan MO ve MK'ne başvurmalarına ve (en kötü durumda) kesinlikle yeteneksiz yetkililerin görevlerinden alınmasına kadar uzanan "yoldaşça etkileme"." (a.g.e., s.80)

KEYK'nun yayın organı olan "Komünist Enternasyonal"de, Lenin'in Rusya'da çarlık döneminde geliştirdiği ve Bolşeviklerin pratik mücadelede uyguladıkları bolşevik örgüt ilkeleri açıklanmış ve faşist diktatörlükler altında illegalitede çalışan komünist partileri, bu öğretilere dayanılarak devrimci mücadele için silahlandırılmışlardır.

O. Bewer'in 1933'te "Komünist Enternasyonal", S.18'de yayınlanmış olan "Parti inşasının güncel sorunları" adlı makalesinden, faşizm koşulları altında demokratik merkeziyetçilik sorunu ile ilgili birkaç pasaj aktarmak istiyoruz.

İllegalite koşulları altında yönetici organlar her zaman parti toplantılarında ve parti konferanslarında seçilemese veya genişletilemese bile, faşizm demokratik unsurların geçersiz kılınmasını kesinlikle haklı gösteremez.

Makalede bu konuda şöyle denmektedir:

"Komintern'in II. Dünya Kongresi böyle durumlarda Rus bolşeviklerinin tecrübesinden yararlanılmasını önermişti. Bu tecrübe ne öğretmektedir? O, katı illegalite koşulları altında parti yönetimini oluştururken, seçilme hakkı ile atamanın birleştirilmesi gerektiğini öğretir (Bkz. Lenin önderliğinde Ocak 1913'te yapılan MK'nin yerel fonksiyonerlerle toplantısının kararları). Bu yönteme göre, yönetim üyelerinin bir bölümü (1-3), parti aygıtının en önemli parçalarının doğru işlemesini güvence altına almak için, denenmiş yoldaşlar arasından atanır. Diğer (daha büyük) bölümü seçilir, bu arada kuvvetli polis takibatı koşulları altında, bu seçimler parti konferansında değil de, doğrudan hücrelerde, en önemli kitle örgütlerindeki parti gruplarında yapılır. Bu şekilde seçilmiş olan yoldaşlar, sonradan parti önderliği genel kurulu tarafından resmen onaylanırlar."
("Komünist Enternasyonal", 1933, S.18, Almanca)

Orta düzeydeki parti yönetim kademelerine (bölge ve şehir yönetimleri) yeni üyeler alınmasında MK'nin hakları konusunda aynı makalede, MK'nin bu yönetim organlarına fonksiyoner gönderme hakkına sahip olduğu söylenmektedir. Ama bu çok ender durumlarda (örneğin, provokasyon şüphesi bulunduğu zaman) yönetici organın isteğine aykırı olarak yapılabilir. Bu konuda "Komünist Enternasyonal"deki makalede şunlar söylenmektedir:

"Şehir komitesi, MK'nin gönderdiği fonksiyoneri yönetim organına almama, veya onu MK'nin önerdiği iş için değil de, kendisi için somut koşullara göre uygun gördüğü başka bir iş için kullanma hakkına sahiptir. MK ise, gönderdiği fonksiyonerin kullanılması ile ilgili önerileri konusunda direnme ve gerekli olduğu zaman onları bağlayıcı olarak ilan etme hakkını saklı tutar. Bolşevik demokratik merkeziyetçilik ruhuna uygun olarak, MK, fonksiyonerleri zorla tayin etme gibi önlemlere; gruplaşma, provokasyon şüphesi ... gibi olağanüstü koşulların yarattığı ender durumlarda başvurabilir." (a.g.e.)

TKP/ML II. MK temsilcisinin yukarıda aktarılan görüşü, kendi iddiasının tersine, Lenin'in görüşü ile uyum içinde değildir; tam tersine, bolşevik demokratik merkeziyetçilik ruhuna 180 derece ters, bürokratik bir anlayıştır.

Leninizmin teori ve pratiğinin böyle utanmazca çarpıtılmasının arkasında, TKP/ML II. MK temsilcisinin, yurtdışındaki seçilmiş Bölge Komitesinin MK tarafından yapıldığı şekliyle dağıtılmasını haklı çıkarma çabası yatmaktadır.

Biz bütün koşullar altında bir MK'nin kendi altındaki demokratik olarak seçilmiş bir organı dağıtma hakkı olmadığını ileri sürmüyoruz. Bununla birlikte, böyle bir durumda Leninist normlarla uyum içinde ve SBKP(B) örneklerinden öğrenerek çok ihtiyatlı davranılmalıdır.

MK ilk önce bir temsilci göndererek, bölgesel veya yerel yönetimin seçimle görevinden alınması yönünde, oy hakkına sahip olanların çoğunluğunu harekete geçirmeye çalışmalıdır, ki bu çoğu zaman ikna yöntemi ile gerçekleşebilir. (Bkz. Başta Troçkistlerin hakimiyeti altında olan Leningrad parti örgütündeki durum, "SBKP(B) Tarihi/Kısa Ders", s.327-328)

Ancak bu başarıyla uygulanamazsa veya başka nedenlerden dolayı uygulanması mümkün değilse, etraflıca temellendirilmiş ve kanıtlara dayandırılmış olması gereken salt örgütsel önlemler uygulanabilir — bunun bir sonraki parti kongresinde gözden geçirilmesi gereklidir.

Sözkonusu olan durumda, II. MK yukarıda açıklanan yöntemlerle temelden çelişmektedir.

Daha yeni MK temsilcisi gelmeden, herşey olup bitmişti.

Yurt dışındaki parti üyelerinin %5-10'unun ve onları takip eden sempatizanların darbe teşebbüsü —demokratik merkeziyetçilikle çelişen bir şekilde yetkili Bölge Komitesinin disiplininin reddedildiği şüphe götürmemesine rağmen— "öz olarak doğru" olarak değerlendirildi.

İkna yöntemini kullanmayı bile denemeden, hatta sorumlu MK görevlisi bile gelmeden önce seçilmiş Bölge Komitesinin yönetimi dağıtıldı ve kollektif yönetim yerine bir kişinin yönetimi koyuldu.

TKP/ML II. MK'nin, herhangi bir Komünist Partisinin —modern revizyonistler dışında— geçmişinde buna benzer bir olayın olduğunu ileri sürmeye kalkışıp kalkışmayacağını ve bize bu konuda kaynak verip veremeyeceğini merakla bekliyoruz.

İdeolojik mücadele yerine salt örgütsel önlemler — zaten bu bile Leninizme aykırıdır!

İdeolojik mücadele yerine, üstelik Leninizmin ilkesel icapları ile ve var olan durumun somut imkanlarıyla çelişen örgütsel önlemler — bu, AKP/ML ve revizyonist çizgiye sahip diğer örgütlerden edindiğimiz tecrübelerden tanıdığımız tipik bürokratik bir yöntemdir.

e) Demagojisiz olmaz mı?

TKP/ML II. MK temsilcisinin demokratik merkeziyetçilik konusundaki görüşlerinin tahlili, onun Lenin'in demokratik merkeziyetçilik konusundaki ilkesel fikrini çarpıttığını, demokratik

merkeziyetçiliğin özünü elinden bıraktığını ve somutta demokrasi unsurlarını bürokratik revizyonist bir şekilde elinden bıraktığını göstermektedir.

II. MK temsilcisi açıklamasında şöyle demektedir:

"... 'demokratik bir şekilde seçilmiş olan .. BK yönetimi'nden ve "partinin bir bölümünün demokratik yapısı"ndan bahsediyorsunuz, ve bu 'demokratik yapı"ya el uzatamların Leninist parti örgütlenme ilkesinden nasibini almamış olduğunu söylüyorsunuz.

Ortaya çıkıyor ki, örgütsel siyasetim bu önemli unsurunda da anlaşamıyoruz. Siz 'demokratik yapı"dan sözediyorsunuz, biz ise 'merkeziyetçi yapı"dan." (PY No.16, s.56)

GDS'in "demokratik yapı"dan, ama TKP/ML'in "merkeziyetçi yapı" dan sözettiği savı boş bir demagojiden başka bir şey değildir. Demokratik merkeziyetçilik konusunda bizim tavrımızın ciddi bir tahlilini yapmak isteyen herkesin bütün belgelerimize dayanarak saptayabileceği gibi; biz sadece "demokratik yapı"dan değil, bolşevik partinin demokratik merkeziyetçiliğinden yola çıkıyoruz.

Bununla birlikte, bizim demokratik merkeziyetçilik ilkesi taraftarı değil de sadece "demokratik yapı" taraftarı olduğumuz suçlamasını getirme çabası, TKP/ML II. MK temsilcisinin gerçekten "merkeziyetçi yapı"dan sözettiğini ve böylece faşizm şartlarından yola çıkarak d e m o k r a t i k merkeziyetçiliğin illegalite koşulları altında bir ilke olmadığını ileri sürdüğünü ortaya çıkarmaktadır.

Bu yeni bir şey değildir. Revizyonizmlerini faşist koşullar altında yaymak zorunda olan bütün ülkelerin revizyonistleri, Lenin'in demokratik merkeziyetçilik fikrini faşizm koşulları altında uygulanamaz olarak göstermek için sürekli olarak bu faşizmi kanıt olarak ileri sürmüşlerdir. TKP/ML II. MK temsilcisinin kimlerle aynı paralele düştüğünü görmek çok üzücüdür.

II. II. MK TEMSİLCİSİ KİTLELER ÖNÜNDE KAMUYA AÇIK TARTIŞMALAR HAKKINDA LENİN'İN İLKESEL GÖRÜŞLERİNİ GEÇERSİZ HALE GETİRMEK İÇİN NASIL BAHANE ARIYOR

GDS'e, ilkesel görüş ayrılıkları üzerine kamuya açık tartışmayı "ilke" haline getirdiği suçlaması getirilmektedir; buna karşılık Lenin sadece belirli koşullar altında buna taraftarmış!

MK temsilcisinin yazısının c) maddesi öz olarak şöyle başlamaktadır:

"Demokrasi konusunda bugün YD anarşizmi savunmaktadır. Onun anlayışına göre parti içinde çizgi ayrılıkları mutlaka kitle önünde tartışılmalıdır ve bu vazgeçilmez bir ilkedir....

Sizin yazılarınızda, YDH ile, 'parti içindeki ilkesel konulardaki tartışma'nın 'kamuoyuna yansıtılması' konusunda aynı görüşü paylaştığınız anlaşılıyor." (PY No.16, s.57)

Ağır toplar! Anarşizm ..!! GDS tarafından birçok kez etraflıca açıklanmış olan; Marksizm-Leninizmin klasiklerinin, özellikle Lenin ve Stalin'in kamuya açık tartışma konusundaki tavırlarının izlenmesi sorunu kadar fazla zahmete girmeden açıkça

izlenecek bir sorun pek az vardır herhalde.(*)

Stalin bu ilkeyi "Leninizmin ilkeleri" adlı yazısının "Yöntem" adlı bölümünde genel doğru olarak açıklamış ve Bolşeviklerin, içlerindeki görüş ayrılıkları hakkında düşmanların sırıtmaları konusunda, böyle "iğnelemeler"in Bolşevikleri rahatsız etmediğini söylemişti! Ve Stalin "Bir adım ileri, iki adım geri" adlı yazının — bu yazı 1904'te yayınlanmıştır ve bolşevik örgütün İLKELERİni içermektedir — önsözünden Lenin'in benzer sözlerini aktarır.

Lenin ve Stalin'in GÜN GİBİ AÇIK bu GÖRÜŞLERİ karşısında MK temsilcisinin yapabileceği şey nedir? Eh, o zaman HOKKABAZLIK KUTUSUNA EL ATMAK, mümkün olduğu kadar çabuk birkaç hileye baş vurmak ve başka bir konu hakkında büyük laflar etmek zorundadır. O, hilelerin ortaya çıkmayacağını ve konuyu değiştirdiğinin hiçkimsenin farkına varmayacağını zannetmektedir.

1. hile:

Lenin'in 1912'den önceki açıklamalarının d e ğ e r i n i d ü ş ü r m e k için Lenin'in tecrübeleri

"... II. Enternasyonal partileri tipinin tecrübeleri ..." (PY No.16, s.58)

olarak gösterilmektedir.

Yani Lenin 1912'den önce yeni tipte parti için mücadele etmemiş midir? RSDİP içindeki görüş ayrılıkları üzerine KAMUYA AÇIK tartışma yürütülmesi ile ilgili 1912 öncesi açıklamalar yeni tipte parti yaratılması talebiyle çelişmiş midir?!

Lenin'in 1912'den önceki görüşleri ve 1912'den sonraki görüşleri şeklinde böyle bir "ilkesel ayrım"ın tamamiyle yanlış olduğu ve modern revizyonistlerin cephaneliğinden çıkma olduğu şüphe götürmez!

Lenin'in " 'Sol' Komünizm" adlı yazısında, geçmişe bakarak, yanlış anlaşılmayacak bir şekilde açıkladığı gibi, Bolşevizm 1903 ten beri bir siyasi düşünce şekli olarak vardır!

Lenin'in 1903-1912 arasındaki bu doğru görüşleri (ki bundan dolayı bunlar kelimesi kelimesine 1912'den sonra da ölümüne dek, ve ondan sonra da aynı anlamda Stalin tarafından tekrarlanmıştır), TKP/ML MK temsilcisi tarafından pratikte "II. Enternasyonal tipi eski partinin zaafları" olarak nitelendirilmektedir.

2. hile:

"Bugün" bir komünist partisi içinde "iki çizgi, iki merkez" olabileceğini iddia etmek "idealist" bir davranışmış(PY No.16, s.58). TKP/ML MK temsilcisi bunu büyük bir ciddiyetle öne sürüyo

---

(*) Bunun için bkz. "Üç Yazı Kurulunun ortak tavırları":

— "ÇKP XI. Parti Kongresinin revizyonist çizgisinin eleştirisi"ne "Önsöz", RF 167, WBK 4, GDS 7

— "Modern revizyonizme karşı mücadele yöntemi üzerine", Polemik eleştirisinin II B bölümü, RF 173, WBK 8, GDS 11;(Türkçede bkz. Polemik eleştirisinin ilk üç bölümünün derlemesi, s.70 ve devamı —ÇN)

— "TKP/ML MK belgelerine tavır", Internationale Informationen, S.6

Örneğin ÇKP'nin pratiği aslında neyi gösteriyor? Orada iki merkez, iki çizgi yok muydu? Yoksa TKP/ML II. MK temsilcisinin görüşüne göre ÇKP bir Komünist Partisi değil miydi?

Böyle bir şeyin olmadığını öne sürmek idealistliktir!

Tabii ki bir Komünist Partisi içinde sadece bir çizginin, sadece bir merkezin var olması daha iyi bir şeydir ve bunu elde etmek için çaba sarfedilmelidir. Bu, her bolşeviğin amacıdır! Ama Ekim Devriminin zaferinden sonra SBKP(B) gerçeği de çizgi mücadelelerinin ve ikinci bir merkez yaratma çabalarının —yıllar boyu SBKP(B)'nin başında Lenin ve Stalin gibi önderlerin bulunmasına rağmen— olabileceğini göstermektedir!

Bütün bu hilebazlığın arkasında, yalnızca "iki merkez" olduğu zaman Lenin'in kamuya açık tartışma yürüttüğü şeklindeki sabit fikir yatmaktadır. Bu, yeni tipte partinin var olduğu "bugün"e aktarılamaz!

Tek bir merkez olduğu zaman ilkesel görüş ayrılıkları üzerine kitlelerin b i l g i l e n d i r i l m e d i k l e r i ve tartışma içine ç e k i l m e d i k l e r i, salt bir u y d u r m a d ı r!

Kasım 1903'te Lenin, Menşeviklerin II. Parti Kongresinden sonraki kanıtlanmış bölücü faaliyetleri hakkında Iskra'ya bir mektup yazdı:

"Ne yapılmamalıdır? (Genel olarak ne yapılmamalıdır ve özel olarak bir bölünmeyi önlemek için ne yapılmamalıdır?) sorusuna benim cevabım şudur: Herşeyden önce, partiden, bölünmenin ortaya çıkışına ve büyümesine temel olan sebepleri gizlemeyin; dahası, bunları yalnızca partiden değil, fakat mümkün olduğunca dıştaki kişilerden de gizlemeyin. Gizli bir örgütte zorunlu olarak gizlenmesi gereken şeyleri düşünerek 'mümkün olduğunca' diyorum. Fakat bizim bölünmemizde bu çeşit şeylerin hiç bir taraf açısından önemli yönü yoktur. — Geniş kamuoyu — bu, önlenebilecek bölünmeleri önlemenin, ve artık önlenemez hale gelen bölünmelerin zararlarını en aza indirmenin en emin ve tek güvenilir yoludur....

İşçilerin bizi anlamaya devam edebilmeleri, onların mücadele tecrübesi ve proleter içgüdüsünün biz 'önderlere' birşeyler öğretmesi için, örgütlü işçiler bölünmeye temel olan sebeplerin ortaya çıkışını izlemesini (böyle sebepler her kitle partisinde her zaman olmuştur ve her zaman da olacaktır), bu sebepler karşısında bilinçli davranmasını ve olayları bir bütün olarak Rusya'da veya yurt dışında herhangi bir köşede partinin tümünün çıkarları, hareketin tümünün çıkarları açısından değerlendirmesini öğrenmelidirler." (Lenin, TE, c.7, s.106-107, Almanca, " 'Iskra' yazı kuruluna mektup", 1903)

Lenin'in bolşevik partinin örgüt ilkelerini açıkladığı Leninizmin temel yazısı olan "Bir adım ileri, iki adım geri"nin önsözünde şunlar denmektedir:

"Sosyal-demokrasinin karşıtlarına da bir-iki söz. Onlar, bizim tartışmalarımızı zevkle seyrediyor ve yüzlerini buruşturuyorlar; kuşku yok ki, benim bu broşürümden yalnızca partimizin başarısızlık ve kusurlarıyla ilgili bölümleri seçip, kendi amaçları için kullanmayı deneyeceklerdir. Ancak Rus Sosyal-demokratları savaş alanında öylesine çelikleşmişlerdir ki, bu tür iğnelemeler onlara vızgelecek ve ... Sosyal-

demokratlar kendi işlerini özeleştirinin ölçüsüne vurmaya, kendi eksikliklerini amansızca sergilemeye devam edeceklerdir."
(Lenin, a.g.e., s.10-11, Sol Yayınları, Aralık 1976)

Rusya'da gerçek bolşevik partinin yaratılmasından iki yıl sonra Lenin yeniden ilkesel görüşlerini açıkladı. O görüş ayrılıklarının açıkça açıklanmasından yanadır ve "ihtilafların işçi kitleleri içine taşınması"nı memnuniyetle karşılamaktadır:

"'İhtilafların işçi kitleleri içine taşınması'nı memnuniyetle karşılıyoruz, çünkü tam da bu kitle ve sadece o, 'ihtilafları' konunun özü ile ilgili görüş ayrılıklarından ayıracak, görüş ayrılıkları içinde k e n d i s i yönünü saptayabilecek, k i ş i s e l bir fikir edinecek, 'k i m l e' değil, 'n e r e y e' sorusunu, yani kendisine ait, belirli, açık, kendisi tarafından iyice düşünülmüş ve sınanmış bir çizgi sorusunu karara bağlayacaktır."
(Lenin, TE, c.20, s.481, Almanca, "Burjuva aydınlarının mücadele yöntemleri", 1914)

Bolşevikler için çok çetin olan emperyalist dünya savaşı koşullarında da Lenin ilkesel görüş ayrılıklarının kamuoyunda tartışılması konusunda ısrar etti.

RSDİP'nin Nisan Konferansı olarak adlandırılan 1917'deki VII. Tüm-Rusya Konferansında Lenin, Pyatakov ve Buharin'e karşı mücadele etti. Pyatakov ve Buharin'in ulusal sorundaki hatalarına karşı Lenin'in yürüttüğü bu mücadele hakkında "SBKP(B) Tarihi/Kısa Ders"te şöyle denmektedir:

"Daha savaş sırasında Buharin'le birlikte milli mesele konusunda milli-şöven bir tavır benimsemiş olan Pyatakov, Lenin ve Stalin'e karşı çıkmıştı. Pyatakov ile Buharin ulusların kendi geleceklerini belirleme hakkına karşıydılar."
(A.g.e., s.228)

Nisan Konferansında yaptığı "Ulusal sorun üzerine söylev"de Lenin, Pyatakov'un ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını red etmesine karşı polemik yapmaktadır. Bu polemikte Lenin bu görüş ayrılığının evveliyatı ve gelişmesine dikkatleri çekmektedir. Lenin konuşmasında şöyle demektedir:

"Pyatakov yoldaş, bizim sloganımızı, bunun, sosyalist devrimin bir sloganı olamayacağı anlamına geldiğini söyleyerek, reddetmektedir, ama kendisi uygun bir slogan önermemektedir. 'Kahrolsun sınırlar' sloganı altında sosyalist devrim yöntemi, kafaları karıştıran bir şeydir. Bu görüşü 'emperyalist ekonomizm' diye nitelendirdiğim yazıyı yayınlamayı başaramadık."
(Lenin, TE, c.24, s.291-292, Almanca, "RSDİP(B)'nin VII. Tüm-Rusya Konferansı, Ulusal sorun üzerine söylev", 1917)

Lenin'in bu makalesi Pyatakov'a karşı kapsamlı bir polemiktir ve "Marksizmim bir karikatürü ve emperyalist ekonomizm" başlığını taşımaktadır.(Bkz. Lenin, TE, c.23, s.18-71, Almanca)

Lenin bu polemiği Ağustos-Eylül 1916 tarihleri arasında kaleme almıştı ve P. Kiyevski (J. Pyatakov)'un makalesiyle birlikte "Sbornik Sotsial Demokrata"nın 3. sayısında yayınlamak istiyordu. Ama Lenin'in Nisan Konferansında üzülerek belirttiği gibi, Bolşevikler "Sbornik Sotsial-Demokrata"nın 3. sayısını çıkarmayı başaramadılar.

RKP(B)'nin 1919'da yapılan VIII. Parti Kongresinde Lenin yeniden Buharin'le arasındaki ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı sorunundaki ayrılıkları etraflıca anlatmak zorunda kalır. Buharin'le tartışma içinde, Lenin "Parti programı hakkında rapor"da Buharin'e karşı daha 1917 yazında polemik yürüttüğüne dikkat çeker. Bu raporda şu satırlara rastlanmaktadır:

"Yoldaş Buharin, 'ulusların kaderlerini tayin hakkına biz neden gerek duyuyoruz?' diyor. 1917 yaz aylarında, asgari programdan vazgeçilmesini, yalnızca azami programın bırakılmasını önerdiği zaman kendisine karşı çıkıp söylediklerimi yinelemeliyim. O zaman, 'Savaşa giderken öğünme, savaştan dönerken öğün' demiştim."
(Lenin, TE, c.29, s.156, "RKP(B) VIII. Parti Kongresi, Parti programı hakkında rapor", 1919, Almanca. 1917 yazındaki polemik için bkz. "Parti programının gözden geçirilmesi üzerine", TE, c.26, s.156-160, Almanca)

Lenin'in uluslararası sosyal-demokrasi içinde Marksizmin ilkeleri konusundaki polemiği açık ve kamuoyu önünde yürüttüğü genel olarak bilinmektedir. TKP/ML II. MK temsilcisi acaba Lenin in Rosa Lüksemburg'a karşı yürüttüğü polemiği bilmiyor mu? Lenin bu polemiği kapsamlı makalelerle; Rosa Lüksemburg ve Karl Liebknecht çevresindeki Alman sosyal-demokrasisinin "enternasyonalistler"inin, Almanya'da koyu illegalite şartlarında ve emperyalist Alman devlet aygıtının en yoğun takibatı altında, emperyalist savaşa karşı ve Almanya'da devrim yapmak için mücadele verdikleri bir zamanda sürdürdü. Lenin tam da Alman "enternasyonalistleri"nin bu mücadelesine çok değer verdiğinden dolayı, Almanya'daki "sol" sosyal-demokratların kendi zaaflarını ve hatalarını aşmalarına yardımcı olmak için, onların hatalarını eleştirmeye özen gösterdi. Lenin'in Ekim 1916'da yayınladığı "Junius broşürü üzerine" adlı ünlü makalesini kim tanımaz?

Stalin 1931'de, geçmişe bakarak, "Bolşevizm tarihinin bazı sorunları üzerine" adlı mektubunda bu konuda şunları yazmaktadır:

"Alman solları elbette ki yalnız ağır hatalar işlemediler. Onların aktiflerinde büyük ve ciddi devrimci eylemler de var. ... Salt bu yüzdendir ki, bolşevikler, onları solcu sayıyor, destekliyor ve ileri hareketlerinde onlara omuz veriyordu. Ama bu, Almanya'daki sol sosyal-demokratların, aynı zamanda, pasiflerinde de bir dizi ağır siyasal ve teorik yanılgılar bulunduğunu, onların sırtlarındaki menşevik yükten henüz kurtulmadıklarını ve dolayısıyla bolşevikler tarafından ciddi bir biçimde eleştirilmeyi gereksedikleri olgusunu yalanlayamaz."
(A.g.e., "Leninizmin sorunları", s.440-441, Sol Yayınları, Şubat 1977)

Sosyalist Ekim Devriminin arifesinde bolşevik partinin bir kesimi bocalıyordu. Lenin Rusya'ya döner dönmez bu yalpalayan unsurlara karşı mücadeleye girişti — açıkça ve kamu önünde işçilerle konuştu ve çizgisini açıkladı.

Bolşevik partinin Lenin'in çizgisiyle aynı fikirde olmayan kesiminin direnmesine rağmen Lenin "Nisan Tezleri"ni yayınladı. Bolşevik Parti üyelerinin dışında menşeviklerin de katıldığı toplantılarda Lenin kamuya görüşlerini açıkladı. (Bkz. "SBKP(B) Tarihi/Kısa Ders", s.221)

Stalin geçmişi değerlendirirken, parti içi çelişkilerin ortaya çıkarılması ve onların açık mücadeleyle aşılması yasasını açıklıyor ve şiddetli parti-içi mücadelelerin sürdüğü bu dönem hakkında şöyle yazıyordu:

"Bir de Partimizin gelişmesindeki beşinci aşamaya, bolşevik partinin tanınmış önderlerinin başını çektiği bolşeviklerin bir kısmının bocaladığı ve Ekim ayaklanmasını maceracılık olarak gördüklerinden dolayı bu yönde ilerlemek istemedikleri 1917 Ekim Devrimi öncesi döneme işaret edebilirim: Bolşeviklerin arasındaki bu çelişmenin görüş ayrılıklarının üstünün örtülerek değil de, Ekim Devrimi için açık mücadele yürüterek aşıldığı bilinmektedir."
(Stalin, TE, c.9, s.6, "KEYK VII. Genişletilmiş Toplantısı", 1926)

Bu kanıtlar dizisi daha uzatılıp genişletilebilir, burada kısaca Bolşevik Parti içindeki görüş ayrılıklarının parti-içi mücadele ve kamuya açık tartışmalarla giderildiği birkaç örneğe daha yer verilecektir.

Brest-Litovsk barış görüşmeleri konusundaki görüş ayrılıkların da böyle davranılmıştır. Lenin, Stalin ve MK'nin çoğunluğu, Alman hükümetiyle barış yapılmasını reddeden "sol komünistler" grubuna açıkça ve kamu önünde karşı çıkmışlardı.

Bilindiği gibi, Troçki ve Buharin barış görüşmelerini kesmişlerdi. Rus devrimi için hayati öneme sahip bu sorunda doğru çizgiyi Lenin önderliğinde MK çoğunluğu ancak şiddetli bir mücadele içinde hakim kılabildiler ve Parti ve işçi sınıfı içinde Troçki ve taraftarlarını tecrit edebildiler.

Son bir örnek:

1924'te Troçkistler bir Parti tartışması açılması için talepte bulunduklarında ve Leninizme saldırdıklarında, bütün Bolşeviklerin önüne koyulan, Leninizm ile Troçki'nin görüşleri arasındaki ayrılık noktalarını açıkça ve kamuoyu önünde açıklayan ve Parti ve bütün işçi sınıfını, açık ve kamuoyu önünde yürütülen mücadele ile eğiten Stalin idi.

Bu mücadele içinde, bilindiği gibi, Stalin'in "Leninizmin ilkeleri" adlı yapıtı yayınlandı. Bu mücadele Lenin'in ölümünden sonra keskinleşti ama Leninizmin zaferi ile sonuçlandı. İşçi sınıfından yüzbinlerce insan Leninizm ruhu ile, Troçkizme ve her türlü oportünizme karşı amansız mücadele ruhu ile eğitildi ve Mayıs 1924'te yapılan XIII. Parti Kongresine kadar SBKP (B) işçi sınıfı arasından 250 000 parti üyesi daha kazandı (Bkz. "SBKP(B) Tarihi/Kısa Ders", s.314-318)

3. hile:

RSDİP içindeki temel nitelikteki çelişkileri Lenin'in 1912'den sonra kitlelerden gizleyip gizlemediği şeklindeki nahoş bir sorudan kaçmak için, TKP/ML MK temsilcisi hemen 1920 yılına ve tamamiyle başka bir konuya a t l ı y o r.

1912-öncesi ve 1912-sonrası Lenin şeklinde Lenin ikiye bölündükten sonra, şimdi de Lenin'den bir parça daha kesilip atılıyor: aslında Lenin RSDİP içindeki çizgi mücadelesi tecrübelerini ilk kez 1920'de özetlemiş ! TKP/ML II. MK temsilcisinin görüşüne göre, Lenin'in "kamuya açık tartışmalara" son verdiğini SBKP(B) X. Parti Kongresi ile kanıtlamak imkanı vardır.

Doğaldır ki bu hile de kötü bir sihirbazın hilesidir ! SBKP(B) tarihini tanıyan herkes, Parti içindeki çelişmelerin 1920'den sonra da, X. Parti Kongresinden sonra da kitlelerden gizlenmediğini bilir !

X. Parti Kongresinde böyle bir karar alınmamıştır ! X. Parti Kongresi, o zamana kadar olandan daha kapsamlı bir şekilde, bolşevik parti içinde hizip yasağını tanımladı ve parti-içi mücadele yöntemlerini karara bağladı !

Parti tartışmasının hangi koşullar altında yerinde olduğu, ve hangi koşullar altında izin verilemeyecek bir lüks olduğu açıklandı. Teorik bir tartışma ile, parti içinde belirli platformlar uğruna yapılan siyasi mücadele arasındaki ayırım açıklığa kavuşturuldu. Şunlar açıklandı:

1. Parti tartışması yürütmek kararlaştırıldıktan sonra —X. Parti Kongresinden sonra da— bu parti tartışmaları kamuya açık olarak kitleler önünde yapıldı.

2. Merkez Komitesinin üzerinde tartışma açmadığından dolayı ya da bu konuda Parti tartışması sona erdirildiğinden dolayı Parti tartışması konusu olmayan konular üzerine tartışma, her isteyenin elde edebileceği teorik yayın organlarında sürdürülebilirdi.

Sadece bu bile, X. Parti Kongresinde çelişmeleri kitlelerden gizlemenin kesinlikle sözkonusu olmadığını göstermektedir.Orada sözkonusu olan yalnızca ve yalnızca, parti-içi mücadelenin örgütlü bir şekilde yapılması ve eylem birliğinin her koşul altında güvence altına alınması, hizip yasağının tutarlılıkla hakim kılınması ve merkezi konuların, parti yaşamı için önemli konuların Parti tartışmasına sokulmasıydı.

X. Parti Kongresinden sonra, Parti tartışmaları açıldığında,bu Parti tartışmalarının kamuya açık olarak, yani kitleler önünde sürdürülmüş olduğunu TKP/ML MK temsilcisi inkar mı etmek istiyor? Parti tartışmasında, parti-içi mücadelede üzerine tartışılmayan konuların kamuya açık olarak, kitleler önünde teorik tartışma sayılarında açıklandığını II. MK temsilcisi inkar mı etmek istiyor?

TKP/ML II. MK temsilcisi ne kadar kıvırtırsa kıvırtsın, kendi "ilke"lerinden caymaksızın bu soruları yanıtlayamayacaktır.

Tüm koşullar altında, —kitlelerden gizli tutulmayan— parti tartışmalarına son verildiği koşullarda bile, tartışmanın, her isteyenin elde edebileceği teorik yayın organlarında sürdürülmüş olduğu gerçeği bile çelişkilerin kitlelerden gizlenmediğini göstermektedir !

Sadece "anarşizm" diye bağırabileceğinden dolayı —ki bu kimseyi ikna etmemektedir— MK temsilcisinin çareyi nasıl üzerine tartışılan konudan, yani ilkesel çelişkilerin kitlelerden gizlenip gizlenmeyeceği sorusundan, "parti-içi tartışmanın düzenlenmesi"nin sözkonusu edildiği başka bir konuya k a ç m a k t a bulduğunu görüyoruz !

Ama bu konuda da (bu konu tartışılmasa bile onu biraz izleyelim) o saçmalamaktadır:

> "Bolşevik Partisinde, bir dizi çizgi çıkmıştır; bu doğaldır; bunların bazısı sapma, bazısı ideolojik akım seviyesinde olmuşlardır." (PY No.16, s.60)

Eyvah ! Biraz yukarıda yeni tipte bir partide iki çizginin varlığı "idealizm" olarak inkar ediliyordu, şimdi ise bunun varlığı "doğaldır".

Parti-içi mücadele yasaldır ve ekonomik ve toplumsal sınıf nedenleri vardır. Ama bu parti-içi mücadelenin "iki çizgi mücadelesi" şeklini alması gerekmez. Sapmanın ikinci bir çizgi haline geldiğini gösteren ilk belirtiler ortaya çıktığında, güçlü bir parti önderliği ve çelikleşmiş parti üyeleri sapmanın gerçekten böyle bir çizgi haline gelmesini engelleyebilirler.

Bu arada TKP/ML II. MK temsilcisi saçma bir şekilde çizgi ve sapma arasındaki farkı yoketmektedir. Ona göre bazı çizgiler "sapmaydı" ! Bu yalın bir şekilde saçmalıktır. Bir çizgi bir sapma değildir ! Lenin aradaki farkı açıklamıştır; sapmaları sistemleştirmiş olan bir çizgiden farklı olarak, sapma, henüz sabit bir şey değildir ! (Lenin, TE, c.32, s.256, Almanca)

Bir sonraki hileye geçelim !

4. hile:

ÇKP'nin özellikle Kültür Devrimi içinde parti içindeki mücadelenin kitlelerin önünde sürdürülmesi talebinin propagandasını yaptığını herkes bilmektedir.

TKP/ML II. MK temsilcisi biraz önce 1912'den veya 1920'den sonra Rusya'da da temel çelişmeler üzerine, onları GİZLEMEKSİZİN, kitleler önünde tartışılmasının ilke olarak ele alınmadığı izlenimini uyandırmaya çalıştıktan sonra —ama Çin'de kamuoyu önünde tartışıldığını herkes bilmektedir— son çare olarak, demokratik merkeziyetçiliği reddederken kullandığı en son hileye başvuruyor: ulusal özellikler: "Bu bizde geçerli değildir !"

> "Ve ÇKP'nin bunu yapma imkanı da vardı. Çünkü iktidar partisiydi." (PY No.16, s.60)

Ama bu basit tesbitin daha derin bir anlamı vardır, o da şudur —ki burası hilenin özüdür—: bir Komünist Partisi ancak iktidar olduğu zaman kamuoyu önünde tartışabilir(Ж). Ve bu tamamiyle yanlıştır ! RSDİP'nin 1912-1917 arasındaki mücadelesi bunu açıkça göstermektedir (Lenin'in Nisan tezleri hakkındaki tartışmayı hatırlatırız).

5. hile:

MK temsilcisi —alicenap bir şekilde— çizgi mücadelesinde tartışma

> "... asla partinin üst kesiminde kapanıp kalmamalı, ve mümkün olduğunca geniş çevreye yayılmalıdır. Burada sınırlamalar kuşkusuz vardır; bunu belirleyecek olan sınıf savaşımının ağırlığı ve partinin siyasi tartışmayı yürütmedeki kapasitesidir." (PY No.16, s.60)

açıklamasını yapmaktadır.

(Ж) Bununla Lenin'in 1920'de kamuoyu önünde yürütülen tartışmaya neden karşı olduğunu artık niç açıklayamayacağı TKP/ML MK temsilcisinin gözünden kaçmış gibi gözükmektedir.

Görüşümüze göre bu iki kıstas çok ilginçtir.

a) "Sınıf savaşımının ağırlığı"

Kitleler sınıf mücadelesi içinde bir partinin çeşitli önderlerinin arasındaki çizgi mücadelesine KENDİ TECRÜBELERİNE DAYANARAK katılabilirler ve katılmışlardır. Lenin'in Nisan Tezlerini hatırlayalım! Sınıf mücadelesinin dalgaları ne kadar yüksekse, kitleler bir parti içinde mücadelenin ne uğruna verildiğini o denli iyi anlarlar!

Önderlerin kitlelere ö ğ r e t m e n l i k y a p m a s ı n ı n yanında, kitlelerden bazı şeyleri ö ğ r e n e b i l e c e k l e r i şeklindeki Lenin'in ilkesel direktifi konusunda (Lenin, TE, c.7, s.107, Almanca) TKP/ML MK temsilcisi ne düşünüyor?

b) "Partinin siyasi tartışmayı yürütmedeki kapasitesi"

Bu sav herhalde birinci savdan daha şahanedir! Yetenekli parti kadrolarının az olması tam da kitleler önünde yürütülen kamuya açık tartışmaya karşı kesinlikle bir gerekçe değildir. Yetenekli kadroların çok az olduğu bolşevik parti inşasının başlangıç koşullarında Lenin, kamuya açık tartışmanın bir merkezi yayın organı tarafından yönlendirilmesi gerektiğini açıklığa kavuşturdu. O, az sayıda kadro tarafından yönetilen merkez yayın organının, kamuya açık tarafgir tartışma aracılığıyla, temel bir kadro çekirdeği yetiştirmek, çeşitli yerlerdeki kadroları, kitlelerin sorularına bolşevik anlamda yanıt verme yeteneğine kavuşturmak gibi bir görevi de olduğunu açıkladı.

Burada, II. MK temsilcisinin bir parti gazetesinin PARTİ İÇİ MÜCADELENİN DE taşıyıcısı olma rolünü anlamamış olduğu ve parti üyelerinin merkez tarafından yönlendirilerek, kitlelerden gelen b ü t ü n sorulara YANIT VERMEYİ ö ğ r e n m e s i gereken ÖNCÜ SAVAŞÇILAR olmaları gerektiğini anlamadığı ortaya çıkmaktadır.

Eğer böyle kadrolar kitlelerin sorularına yanıt veremiyorlarsa, bunu yapabilene dek gayret göstermelidirler. Bu, gerçek parti üyelerini palavracılardan ayırmak için çok iyi ve önemli bir teşviktir.

Doğaldır ki belirli bir tür "kadro" için, kitleler çok önemli sorunları öğrenmediğinden dolayı, "sakıncalı sorular sormamaları, tercih edilen bir şeydir. Lenin böyle bürokratları "cilalı komünistler" diye adlandırmış ve onlara karşı sürekli olarak mücadele etmiştir.

TKP/ML II. MK temsilcisi devamla şunları açıklamaktadır:

> "...(İlkesel sorunların kamuoyu önünde tartışılması ile ilgili) sizin (GDS) öneriniz bugünkü ortamımızda partinin uzak çevreyle ilişkisini güçlendirmez, sadece onların DEMORALİZE OLMASINA hizmet eder. Bu öneri, illegalite ve kadro kısıtlılığı şartlarında partinin bir bölümünün kitleyi bir türlü eğitmesine, diğer bir bölümünün ise başka türlü eğitmesine yol açar. Bütün bunlar partinin birliğini ve kitleler üzerindeki OTORİTESİNİ sarsar." (PY No.16, s.61)

KİTLELER ÜZERİNDE OTORİTE ... dolandırıcılıkla mı? Eğer parti içinde BİRLİK YOKSA, neden kitlelerden GERÇEK GİZLENSİN?

Gerçeğin, MÜCADELENİN ZORLUKLARINI, her işçinin NEREYE GİDECEĞİNE kendisinin karar vermesi gerektiğini, AYDINLIK, daha fazla AYDINLIĞIN, AÇIKLIĞIN gerekli olduğunu gösterdiği doğrudur!

Gerçek, ancak daha önce YALANIN propagandası yapılmışsa demoralize eder !

TKP/ML MK temsilcisinin bu açıklamasından, onun kitlelerin moralini dolandırıcılıkla, doğrudan doğruya yalan söyleyerek ve dalavere ile yüksek tutmak istediği açıkça ortaya çıkmaktadır. O, kitlelere partinin durumu hakkında yanlış bir görünüm, hilekar bir görünüm vermek istiyor. O, yolunun siyasi dalavere yolu olduğunu açıkça açıklıyor. Demagojiye gereksinme duydu - ğunu açıkça söyleyen bir demagogdur o !

Partinin çelişmesi olmadığı anlatılır ve ondan sonra parti bölünürse, BU DEMORALİZE EDER !

Sözkonusu olan "kitleler üzerinde otorite" değildir; tam tersine, sözkonusu olan, bir Komünist Partisi, söz ile hareketin uyum içinde olduğu bir partinin samimi tavrı vasıtasıyla kitlelerin bağımsızlık kazanmasıdır. Böylece parti ve onun önderi, kitlelere hiç yalan söylemediklerinden ve acı gerçeği de bildirdiklerinden dolayı, kitleler üzerinde değil, i ç i n d e otorite kazanır.

III. BAŞKA SORUNLAR

a) Şövenist bir edepsizlik

"Bugün partimiz, Çarlık istibdadından da daha ağır koşullar da çalışıyor." (PY No.16, s.56)

gibi safsataların da reddedilmesi gereklidir.

Böyle karşılaştırmalar baştan aşağı sakattır ve TKP/ML II. MK temsilcisinin milliyetçi anlayışını ortaya çıkarmaktadır !

Bizim görüşümüze göre, Çarlığın merkeziyetçi, mutlakiyetçi, askeri-bürokratik devleti açık terörist bir diktatörlük idi. Bugün Türkiye'de de tam da böyle bir diktatörlük hüküm sürmektedir.

Çarlık devleti ile Türkiye'deki komprador patron ağa devleti - nin açık terörist baskısının boyutları gerçekten karşılaştırılmak isteniyorsa, böyle bir karşılaştırma ta baştan t o p t a n c ı bir şekilde olmamalıdır. 12.9.1980 öncesinde Türkiye'deki Marksist-Leninistlerin durumu, kesinlikle Bolşeviklerin 1905 devriminden sonraki Stolipin gericiliği dönemindeki durumundan daha iyi idi. Buna karşın, devrimci kitle mücadelesinin yükselmesinden dolayı 1904 Rusya'sındaki durum, Türkiye'deki bugünkü durumdan büyük bir olasılıkla daha iyi idi.

Böyle karşılaştırmalar ancak t a k t i k sorunların açıklanmasında bir anlam kazanabilir.

Ama parti inşasının ilkesel sorunları ile ilgili olarak, Türkiye'deki durumun Çarın imparatorluğundan daha kötü olduğunu belirtmek, Rusya'daki katliamların kurbanlarına ve binlerce asılmış Bolşeviğe ve devrimciye hakaret etmenin, ve Türkiye'de savaşan devrimcilerin gerçekten de büyük kahramanlığı karşısında milliyetçi bir şekilde dalkavukluk etmenin yanısıra, aşağıdaki ŞİARa uygun olarak Leninizme üstü kapalı bir saldırı yöneltmek demektir:

LENİN'in çarlık Rusyasında belirttiği KAMUYA AÇIK TARTIŞMAYLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİ "bizim daha zor" koşullarımızda u y g u l a n a m a z, Lenin'in atama, vs. ile ilgili görüşleri açık terörist diktatörlük altında çalışma yapan illegal partiler için ilkesel olarak değil de, "somut" duruma göre geçerlidir ... Yani kısaca ilkeler yok oluyor !

b) TKP/ML'in I. Parti Konferansındaki çizgisinin Mao Zedung sorunundaki eklektisizmi (devşirmeciliği) ortadadır

TKP/ML MK temsilcisi, vargücüyle I. Parti Konferansının Mao Zedung'un beşinci klasik olduğu konusunda açık görüşlere sahip olduğunu kanıtlamaya çalışıyor. Biz Tüzükte veya I. Parti Konferansının diğer belgelerinde Mao Zedung'un beşinci klasik olarak adlandırıldığı bölümlerin bulunduğunu yadsımıyoruz. Ama I. Parti Konferansında, bu tesbitle doğrudan çelişen bir kararın alındığı da aynı şekilde doğrudur !

Kelimesi kelimesine şu önerilmiştir:

"d) Fakat ayrıca Mao Zedung'u, Engels ve Stalin ile birlikte beş büyük usta arasında görmek doğrudur."
(I. Konferans tutanakları, s.29)

Bu önerge çoğunluk tarafından reddedilmiştir !

TKP/ML II. MK temsilcisinin bu bölümü hiç aktarmaması bir rastlantı değildir. Onun siyasi dalavereyi meşru gördüğünü yukarıda görmüştük. Aynı şekilde burada sözkonusu olanın Mao Zedung düşüncesi çağı olmadığı da —ki bu da reddedilmiştir— açıktır. Tam tersine, Mao Zedung'un beşinci usta olarak nitelendirilemeyeceği açıkça saptanmıştır.

Bunu özellikle vurgulamak zorundayız, çünkü TKP/ML II. MK temsilcisi yalan yere bizi Mao Zedung'un yeni bir çağın Marksizminin temsilcisi olarak adlandırılamayacağı konusunda karar alındığına inandırmaya çalışıyor. Eksik kalmaması için, TKP/ML MK temsilcisinin tahrifat yaparak aktardığı bölümü de kelimesi kelimesine aktarıyoruz: I. Parti Konferansının iç yayın organında yayınlanan belgesinde, Mao Zedung'un değerlendirilmesi sorununda şunlar söylenmektedir:

"İşçi sınıfı bilimi için, değişen çağın niteliğini özümleyip kuramsallaştıran ustaların adları kullanılmalıdır. Marks kapitalizmin serbest rekabetçi döneminin, Lenin ise emperyalizm ve proleter devrimleri çağının özelliklerini özümleyip devrimci teoriyi kurmuşlardır. Engels, Stalin, Dimitrov, Enver Hoca, Mao Zedung büyük ustalar olmakla birlikte, teoriye yeni bir temelde katkıda bulunmamışlardır. Çünkü değişik çağda yaşamamışlardır."
(Komünist, S.1, s.17-18)

TKP/ML I. Parti Konferansının hem Mao Zedung Düşüncesini yeni bir çağın Marksizmi olarak reddettiğini, ama Mao Zedung'un beşinci usta olarak görülmesi önergesini de açıkça reddettiğini saptamak zorundayız.

Bunlar, TKP/ML II. MK temsilcisinin bütün manevralarına rağmen ortadan kaldıramadığı gerçeklerdir.

c) I. Parti Konferansının Mao Zedung Düşüncesini reddetmesi bir şekil sorunu mudur?

MK temsilcisi daha iyi bilmesine rağmen, TKP/ML I. Parti Konferansının Mao Zedung Düşüncesini reddettiğini, ama bunun bir şekil sorunu olduğunu ileri sürüyor.

"Özeleştiri"yi inceleyen herkes, I. Parti Konferansının, yeni bir Mao Zedung Düşüncesi çağı inşa edilmesinin Leninizme karşı yöneldiğinden dolayı, ve dünyadaki ve Türkiye'deki devrimci güçlerin durumunun abartılmasının bir ifadesi olarak da reddedildiğini bilir.

Bu doğal olarak bir şekil sorunu değildir, tam tersine, burada İ. Kaypakkaya'nın Mao Zedung Düşüncesi üzerine görüşleri içerik olarak düzeltilmiştir. Bu o denli açıktır ki, herkesin I. Parti Konferansının belgesini inceleyebileceği bir durumda, TKP/ML II. MK temsilcisinin bunu nasıl böyle basitçe reddedebildiğini insan kendine sormak zorunda kalıyor. Buna yanıtı, II. MK temsilcisinin yazısında değil, II. Parti Konferansına hazırlık belgelerinde buluyoruz. Çünkü bugün I. Parti Konferansının özeleştirisi yoğun saldırılara uğramaktadır ve aslında şu veya bu şekliyle Mao Zedung Düşüncesinin yeniden geri getirilmek istendiği bir gerçektir.

II. Parti Konferansına hazırlık belgeleri bize, TKP/ML'in bugünkü partinin tümünde kesinlikle bir birliğin olmadığını, tam tersine, her biri kendi içinde çeşitli cephelere bölünmüş olan iki büyük kampın bulunduğunu göstermektedir. Kabaca söylenirse, bir tarafta Hindistan KP gibi Mao Zedung Düşüncesini Marksizmin üçüncü aşaması olarak kabul ettirmek isteyen, aşırı Mao Zedung Düşüncesi taraftarları vardır. Bu çizginin bazı taraftarları, ayrıca, bir zamanlar Mazumdar'ın yaptığı gibi, halk savaşının hemen başlamasının propagandasını yapmaktadırlar. Bir başka çizgi ise (bizimle görüşmeleri sürdürmüş olan TKP/ML II. MK temsilcisi de), ABD Devrimci Komünist Partisinin çizgisinin propagandasını yapmaktadır, yani Mao Zedung Düşüncesinin kabulünü çok ileri götürmemeye çalışmaktadır. Yani yeni bir çağdan söz edilmemektedir. Halk savaşı sorununda bu çizgi, bir hazırlık döneminin gerekli olduğunu savunmaktadır.

Kısaca söylersek, TKP/ML ve onun II. MK'nin içindeki Amerikan ve Hindistan çizgisi arasındaki çatışmadan bağımsız olarak, I. Parti Konferansının sözümona şekilsel olarak Mao Zedung Düşüncesini reddettiği savı, TKP/ML II. MK temsilcisinin açıkça I. Parti Konferansının başlıca belgelerini elden bırakma yönünde ilerlediğini ortaya çıkarmaktadır.

TKP/ML II. MK temsilcisi, Parti Kongresinin ne gibi bir rolü olduğu, MK'nin ne gibi bir rolü olduğuna değinip, "Akıma Karşı"yı, Parti Kongresinin rolüne az değer vermek ve MK'nin rolüne çok değer vermekle suçlamaktadır. Birincisi. Burada bu sorun, TKP/ML II. MK temsilcisinin tersine, bizim I. Parti Konferansının Mao Zedung'a karşı açık bir tavır almadığından yola çıkmamızda yatmaktadır. Bu konuda çelişkili kararlar vardır. Görüşümüze göre, böyle bir durumda, tek tek MK toplantıları MK kararları vasıtasıyla bu çelişkileri kesinlikle çözebilir. Doğaldır ki, MK bu konuda bir sonraki Parti Kongresine hesap vermeli, ve bu tavrını onaylatmalıdır. MK'nin bu gibi kararları şüphesiz var olan parti çizgisinin parçalarıdır, ve MK'nin kararları, iki parti kongresi arası dönemde MK'ne tabi olması gereken Partinin bütünü için bağlayıcıdır.

II. MK temsilcisinin, seçilmiş birinci MK'nin toplantılarının önemini azaltmasının nedeninin arkasında —sözkonusu durumda— TKP/ML ile Avusturya Marksist-Leninist Partisinin Ortak Açıklamasını, özellikle Mao Zedung'la ilgili pasajları, sıcak patatesten eli yanmış gibi bırakmak istemesi yatmaktadır.

Eğer MK — AMLP ile Ortak Açıklamada yapıldığı gibi — en son Parti Kongresinin çelişkili, eklektik tavrını açıklığa kavuşturursa; MK, bunun parti üyelerinin ve onlar dışında geniş kitlelerin bilincine çıkartılmasından, ve gelecek Parti Kongresinde bunu faaliyet raporunda açıklayıp, Parti Kongresinde oylama sonucu karara bağlamakla yükümlüdür.

Biz burada, TKP/ML II. MK temsilcisinin bize yüklemek istediği gibi, bir Parti Kongresinin belgeleri ile MK'nin belgelerinin aynı düzeyde olduğunu ileri sürmediğimizi belirtmeyi gerekli görüyoruz. **Parti Kongresinin, bir partinin en yüksek organı olduğu şüphe götürmez. Bu en yüksek organdan yola çıkarak, partî ilkesel olarak yukarıdan aşağıya inşa edilir.**

d) Bir ciddiyetsizlik örneği

MK temsilcisi, II. MK'nin I. toplantısında, eleştirilerimize kapsamlı bir yazılı cevabın yazılmadığını açıklıyor. Ama:

a) II. Parti Konferansının ivedilikle bir yanıt verilmesini karara bağladığından;

b) II. MK'nin yurt dışına gönderilen temsilcisinin, bu eleştirilerden h i ç b i r i n i b i l m e d i ğ i n d e n; ve

c) bugüne kadar T'ye getirilen bu eleştirilerin bir nüshası eline geçmediğinden dolayı, bunlar hakkında kendi görüşünün bile bilinmediğinden söz etmiyor!

e) Pis bir ikiyüzlülük örneği

Heybetli bir şekilde şu soru soruluyor:

"Niçin düzenlediğimiz ... beş ayrılık toplantısının bir tanesine bile gelmediniz ...?" (PY No.16, s.57)

Bunun yanıtı çok basittir:

Çünkü h i ç k i m s e bizi bu toplantılara ç a ğ ı r m a d ı veya bu konuda bize bilgi vermedi.

TKP/ML MK çizgisi taraftarlarını kamuoyu önünde 26.4.1981 tarihindeki toplantıya çağırmıştık. Serbest konuşma hakkı ve propaganda özgürlüğü bizde tabii bir şeydir. İdeolojik tartışmaya girmekten korkarak, yalnızca "sempatizanlar" gelip tartışmaya katılmayı reddetmediler, bunun yanında MK temsilcisi bu toplantının yapılmasını reddetti ve bizden bu toplantıdan vazgeçmemizi istedi.

Biz sizi çağırıyoruz — ve siz gelmiyorsunuz!

Ama siz bizi ç a ğ ı r m ı y o r s u n u z! "Neden gelmiyorsunuz" şeklindeki acıklı sorunuz, sizin bizimle kamuoyu önünde tartışmaktan sistemli bir şekilde kaçtığınız gerçeğinin demagojik bir şekilde çarpıtılmasından başka bir şey değildir de nedir?

Belge *Almancadan çeviridir*

KOMÜNİST ENTERNASYONAL VII. DÜNYA KONGRESİ KÜRSÜSÜ

W. Miro

Yarı-sömürge ülkelerde iç Sovyet bölgeleri oluşturmak için mücadele

Çin, bugüne kadar, devrim ulusal düzeyde (ülke çapında --ÇN) zafere ulaşmadan, tek tek iç bölgelerde eski güçlerin yıkılmasının ve istikrarlı bir Sovyet hükümetinin oluşturulmasının başarıya ulaştığı tek ülkedir.

Böylesi bir durumun herhangi bir diğer ülkede gerçekleşmesi mümkün müdür? Eğer mümkünse, bunun için hangi koşullar gereklidir?

Bu makale bu soruları yanıtlamak için bir denemedir.

I- SAVAŞAN SINIF GÜÇLERİNİN "COĞRAFİK DAĞILIMI" ÜZERİNE

Lenin, Eylül-Ekim 1917'deki Sovyet iktidarı için silahlı mücadelenin plan taslağında, sürekli olarak "nihai sonucun Petrograd ve Moskova'nın işçi mahallelerinde yattığını" ve ilk görevin "Petrograd'ı kuşatmak ve tecrit etmek, donanmanın, işçilerin ve ordunun ortak bir saldırısıyla ele geçirmek ..." olduğunu vurguladı.

Bunu izleyen olaylar, Lenin'in Petrograd ve Moskova'daki mücadeleye böylesi büyük ve tayin edici bir önem verirken ne kadar haklı olduğunu tüm dünyaya gösterdi. Proleter devrimin, ülkenin bu en önemli sanayi ve kültürel-politik merkezlerindeki zaferi, ona ulusal düzeyde karşı-devrimin güçleri üstünde tayin edici bir üstünlük sağladı.

Stalin yoldaş da, devrimin ana üssüne dönüşen Moskova ve Petrograd'ın muazzam önemini açıkça gözler önüne serdi. 28 Aralık 1919'da "Pravda"da yayınlanan "Güneydeki askeri durum üzerine" adlı makalesinde şöyle diyordu:

> "Daha Ekim Devriminin başlangıcında, devrimle karşı-devrim arasında belirli bir coğrafik sınır kendisini ortaya koydu. İç savaşın daha sonraki gelişmesi içinde devrimin ve karşı-devrimin bölgeleri tamamen açığa çıktı. Moskova ve Petrograd gibi sanayi ve kültürel-politik merkezlere sahip ve ulusal açıdan bütünlük arzeden, genellikle Rus olan nüfusuyla, iç Rusya devrimin merkezi oldu. Buna karşı önemli sanayi ve kültürel-politik merkezleri olmayan, ulusal açıdan birçok ulustan, bir yandan imtiyazlı Kazak sömürgecileri ve diğer yandan da özgür olmayan Tatarlar, Başkırlar, Kırgızlar (Doğuda), Ukraynalılar, Çeçenler, İnguşlar ve diğer müslüman halklardan oluşan nüfusuyla Rusya'nın dış bölgeleri, özellikle Güney ve Doğudaki dış bölgeleri karşı-devrimin merkezi oldular.
>
> Rusya'nın mücadele eden güçlerinin böylesi bir coğrafik dağılımının asla yapay olmadığını kavramak zor değildir. Gerçekten, eğer Petrograd ve Moskova proletaryası Sovyet hükümetinin temeli olmayacaktı ise, kim olacaktı? Eğer,sınır bölgelerindeki Rus olmayan halkları eskiden beri sömüren Rus emperyalizminin denenmiş aleti, imtiyazlı ve

askeri bir tarzda örgütlenmiş Kazaklık olmasaydı, Denikin ve Kolçak karşı-devriminin temeli başka kim olabilirdi? Başka bir coğrafik dağılımın olamayacağı açık değil mi - dir?"
(Stalin, "Güneydeki askeri durum üzerine", Pravda'nın 28 Aralık 1919 tarihli 298. sayısında yayınlandı.)

Açıktır ki, savaşan sınıf güçlerinin **böylesi** bir "coğrafik dağılımı" Rusya'daki proleter devrimin tekrarlanamaz bir özelliği değildir. Aksine, bu diğer birçok ülke, özellikle **Batı Avrupa** ülkeleri için geçerlidir. Ekonomik olarak gelişmiş ve politik olarak merkezileşmiş ülkelerde, ortaya çıkmaları devrimin gelişmesi için büyük ölçüde tayin edici olan en önemli sınıf mücadeleleri kural olarak çevre bölgelerde (kastedilen esas olarak kırsal alanlardır, "Peripherie" --ÇN) değil, aksine en büyük şehirlerde, en çok da başkentlerde yoğunlaşmıştır. Devrimin merkezlerdeki yenilgisi, aynı zamanda devrimin ulusal düzeyde yenilgisi demektir. Örneğin Paris, kahraman halk tabakaları ile büyük Fransız burjuva devriminin ana üssü olmuştur, ve tayin edici önemini, bunu izleyen 1830 ve 1848 burjuva devrimlerinde ve 1871'de Komün döneminde korumuştur.

Ülkenin sanayi ve kültürel-politik merkezlerinin devrimin merkezlerini oluşturduğu iç savaşın "Rus" tipi gelişmesi, her ne kadar Rusya'daki proleter devrimin tekrarlanamaz bir özelliği değilse de ve geniş kapsamlı bir özelliğe sahipse de, **iç savaşın bu gelişme tarzı asla tüm ülkeler ve halklar için** geçerli değildir. Bunun kanıtı, herşeyden önce **Çin**'deki Sovyet devriminin bütün bir deneyidir.

Çin'de devrim daha ulusal düzeyde zafer kazanmamıştır. Ama ülkenin altıda birinde Sovyet iktidarı kurulmuştur. Ülkenin en önemli hayati merkezleri —başkent de dahil olmak üzere en büyük şehirleri— daha hala emperyalizm tarafından desteklenen karşı-devrimci Guomindang hükümetinin elinde bulunmaktadır. Ama kahraman ÇKP tarafından yönlendirilen işçiler ve köylüler, daha şimdiden Çin toprağının önemli bir bölümünün efendisi durumundadırlar. Karşı-devrimin güçleri ana merkezlerde yenilgiye uğratılmadan önce, devrim çevre bölgelerin tek tek bölümlerinde zafer kazanmıştır.

İç savaşın böylesi bir gelişme tarzı, Çin'deki Sovyet devriminin kendine özgü ve tekrarlanamaz bir özelliği midir, yoksa kapsamlı bir özelliği var mıdır? Savaşan güçlerin "Çin" örneğine uygun olarak "coğrafi dağılımı" diğer herhangi bir ülkede mümkün müdür?

Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki sınıf mücadelesinin tarihi bu soruya tamamen açık bir cevap vermektedir.

Geçmişte, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde, en azından devrimci mücadelenin ilk aşamalarında, en önemli sınıf mücadeleleri başkentlerden ve diğer büyük merkezlerden çok, kenar bölgelerde yoğunlaşmıştır. Birçok durumda, uzak çevre bölgeler, silahlı ayaklanmaların ana üsleri olmuşlardır. Devrim ülke çapında zafere ulaşmadan önce, kenar bölgeleri kapsamıştır. Ayaklanmalar muazzam derecede büyük topraklarda "yayılmış" ve aylarca, zaman zaman da yıllarca sürmüştür. Bu arada, kırda kendi hükümeti ve ordusuyla birlikte, az ya da çok istikrarlı ayaklanma bölgeleri ortaya çıkmıştır.

Kuzey Amerikalı sömürge çiftçilerin İngiltere'ye karşı silahlı mücadelesi yedi yıl (1775-1783) sürmüştür. Bu süre içinde, en önemli merkezler (New York, Boston, vb.) uzun bir zaman İngilizlerin elinde kalırken, ayaklanmacıların ana üssü ıssız Virginia olmuştur.

Güney ve Orta Amerika ülkelerinin İspanya'ya karşı verdikleri "bağımsızlık savaşı" 16 yıl (1818-1826) sürmüştür. Burada silahlı mücadele başlarda İspanyol Genel Valisinin başkentinde değil, kırlarda ve ikinci derecede büyük şehirlerde başlamıştır, ve devrimci ordular ancak çevre bölgelerdeki ayaklanma alanlarının güçlü bir şekilde pekiştirilmesinden sonra "başkentlere" ilerlemişlerdir.

Çin'deki Taiping ayaklanması (1850-1864) Huangsi eyaletinde patlak vermiş ve yavaş yavaş Kuzeye doğru genişledikten sonra, isyancıların bağımsız bir devlet (Taipingtiangkuo) kurmalarına yol açmıştır. Burada, Pekin'le birlikte ülkenin büyük bir bölümü karşı-devrimci hükümetin ve onun ordusunun elinde kalmıştır.

Hindistan'daki Sipay ayaklanması (1857-1858), Hindistan'ın kuzeyindeki muazzam bir alanı kapsamıştır. Bombay, Madras, Kalküta vb. gibi büyük merkezler de dahil olmak üzere ülkenin büyük bir bölümü İngilizlerin elinde kalmıştır.

1908 İran devrimi yine çevre bölgelerde —Azerbaycan, Gilyan, İsfahan Eyaleti— başlamıştır. İsyancılar daha sonra Tahran üzerine yürümüşler ve orayı ele geçirmişlerdir.

1908 "Jön Türk" ayaklanması uzak Makedonya'da başlamıştır.

1910 Meksika devrimi kuzey eyaletlerinde —Sonora, Quagila,vb.— patlak vermiştir. Ancak oraları elde tuttuktan sonra, isyancı ordu Güneye ve işgal altındaki başkente ilerlemiştir.

Yine, 1919 yılındaki Kemalist devrim, Anadolu'nun çevre bölgelerinde patlak vermiştir. Ancak orada devrimci hükümet ve onun ordusu oluşturulduktan ve pekiştirildikten sonra, en önemli merkezlere doğru ilerlenmiştir. (İzmir ancak 1922'de ve İstanbul 1923'te "Kemalist" olmuştur.

Burada verilen örneklerin hepsinde, sınıf güçlerinin kendine has "coğrafik dağılımı", sözkonusu ülkenin ekonomik ve siyasal yapısının özellikleri tarafından, gündemde duran devrimci görevlerin karakteri tarafından ve şu veya bu ülkenin "merkezlerinde" ve "çevre bölgelerindeki" sınıf güçlerinin somut ilişkisi tarafından belirlenmiştir. Verilen bütün örneklerde, devrimin güçleri merkezlerde zayıftı ve karşı-devrimin güçleri,"çevre bölgelerdeki" gücünden daha fazlaydı.

Çin'deki anti-feodal, anti-emperyalist devrimin şimdiki (Sovyet) aşaması göz önüne alındığında, diğerlerinin yanında Çin'de savaşan güçlerin "coğrafik dağılımı" üzerinde tayin edici bir etkide bulunan aşağıdaki karakteristik özellikler bulunabilir:

1. Devrimin güçlerinin tarımsal "çevre bölgelerde" pekişmesini kolaylaştıran ve merkezi karşı-devrimci hükümetin yıkılması doğrudan mümkün olmadan uzun bir zaman önce, buralarda iç Sovyet bölgelerinin oluşturulmasını kolaylaştıran **köylü hareketlerinin güçlü bir şekilde gelişmesi.**

2. Çıkarı olan emperyalist grupların desteği ile en önemli sanayi ve kültürel-politik merkezlerde kendisini az-çok pekiştiren, ama devrimci (Sovyet) hareketin geliştiği "iç" ve "çevre" bölgelerde gerçek bir kontrol uygulamak için yeteri derecede güce ve araca sahip olmayan **Guomindang'ın hükümet aygıtının zayıflığı.**

X

Hangi ülkeler için **şimdi** savaşan sınıf güçlerinin **"Çin"** örneğine göre "coğrafik ayrımı" en büyük olasılıktır?

Yukarıda da gösterdiğimiz gibi, önceki dönemlerde böylesi bir sınırlama hem yarı-sömürge ülkeler (Çin, Türkiye, İran, vb.), hem de sömürgeler (XVIII. yüzyılda Kuzey Amerika, XIX. yüzyılın ilk çeyreğinde Güney ve Orta Amerika) için sözkonusu idi. Ama emperyalizm çağında, içsavaşın "Çin" örneğine göre gelişebilmesi için, sömürge ülkelerden çok, yarı-sömürge ülkelerde daha uygun koşullar vardır. İşte buralarda (yarı-sömürge ülkelerde —ÇN) karşı-devrimin güçlerinin karşı-devrimin merkezî hükümetinin devrilmesi için yeterli göründükleri andan uzun bir zaman önce, şu ya da bu "iç" ya da "çevre" bölgede eski güçlerin devrilmesi için koşullar oluşabilir.

Burada hepsinden çok önemli olan bir soruna geliyoruz — emperyalizm çağında sömürgelerdeki politik durumla yarı-sömürge ülkelerdeki politik durum arasında ortaya çıkan ve savaşan sınıf güçlerinin "coğrafik sınırlanması" açısından **muazzam bir öneme** sahip olan **farklar sorunu.** Bu farkların üzerine detaylı bir şekilde gitmek zorundayız.

Sömürgelerle karşılaştırıldığında, **şimdiki** yarı-sömürge ülkelerdeki sınıf mücadelesinin gelişmesi **için özel** koşullar neler dir?

Her sömürge, herhangi bir emperyalist gücün tekelci politik egemenliğinin bir etki alanıdır. Sömürgelerdeki **devlet** aygıtı, genelde emperyalist anavatanın egemen sınıflarının elindeki uysal bir araçtır. (Belirli bir özerklik hakkını tadan en çok birkaç sömürge, özellikle birkaç İngiliz dominyonu burada kuraldışını oluşturur.) Sömürgelerin çoğunda ekonomik egemenlik de anavatanın ellerinde toplanmıştır.

Buna karşılık, yarı-sömürge ülkelerin çoğunda, tek tek emperyalist güçlerin tekelci politik ve ekonomik egemenliği yoktur. Buralarda emperyalist güçlerin politik etki ve ekonomik egemenliği elde etmek için sürdürdükleri mücadele, genelde sömürgelerde olduğundan daha keskin, daha gergin ve daha fırtınalı bir karakter taşır.

Bu, yarı-sömürge ülkelerdeki "ulusal" egemen sınıfların kampında da son derece keskin iç çelişkilere yol açar. Buralarda, genel olarak birbiriyle rekabet eden bir veya diğer emperyalist güçlere bağlı tek tek burjuva te toprak ağaları grupları arasında bir mücadele vardır. Yabancı sermaye, kendi çıkarları doğrultusunda "ulusal" egemen sınıflar kampındaki bu iç çelişkileri kızgınlaştırır ve keskinleştirir, **yarı-sömürge ülkelerin devlet aygıtını son derecede desorganize eden** (intizamını bozan) **ve onun halk kitlelerinin devrimci ayaklanmalarına karşı direnme yeteneğini zayıflatan** suikastleri, askeri darbeleri ve "saray darbeleri"ni kışkırtır.

Yalnız bu durum bile, yarı-sömürge ülkelerdeki "ulusal" hükümetlerin bir dizi bölgede birçok durumlarda iktidarı sadece sözde elinde bulundurduğuna bir kanıttır; birçok bölgede fiilen "merkez"e bağlı yerel sivil ve askeri yönetim, iktidar üzerinde hak iddia eder. Bu, yarı-sömürge ülkelerin hakim sınıflarının "iç" ve "çevre" bölgelerdeki devrimci ayaklanmalara karşı birleşik merkezileşmiş bir mücadele sürdürmesini son derecede zorlaştırır.

Bunun dışında, yarı-sömürgelerdeki devrimci ayaklanmaların bastırılmasında ana unsur olan hükümet ordusu, genel olarak bakımları için denizaşırı efendilerinin ne güç, ne de araçtan çekindikleri emperyalist güçlerin sömürge birliklerinden daha kötü eğitilmiş, daha kötü örgütlenmiş ve teknik olarak kötü donanmıştır. Örneğin, Brezilya ordusu —1931 yılı verilerine göre— 8 525 000 kilometrekare alan için 41 uçağa (24 725 Beygir Gücü) sahipken, bunun yarısı kadar bir alan, 4 675 000 kilometrekare, için Hint-İngiliz ordusu 196 uçağa (103 900 BG) sahiptir.

Yine yarı-sömürge ülkelerin ordusunda ve donanmasında disiplinin, emperyalist güçlerin ordu ve donanmalarında olduğundan daha zayıf olduğu göz önünde bulundurulmalıdır; özellikle son yıllarda yarı-sömürge ülkelerin silahlı kuvvetlerinde devrimci ayaklanmalar çoğalmıştır. (Çan Kay-şek ordularının tek tek birliklerinin Çin Kızıl Ordusu'nun saflarına geçmesi; Brezilya, Peru, Şili ve diğer Güney ve Orta Amerika ülkelerinin silahlı kuvvetlerindeki bir dizi devrimci ayaklanma)

Emperyalist güçler, sömürge ülkelerdeki devrimci ayaklanmaların gelişmesinde zor durumda kaldıklarında, anavatandaki orduya dayanma olanağına sahipken (takviye için birlik sevki, vb.), yarı-sömürge ülkelere karşı açık bir silahlı istila çabası sık sık diplomatik karakterde çeşitli zorluklarla karşılaşır. Örneğin ABD, Küba'da 1933 yılında son derece keskinleşen mücadeleye doğrudan müdahalede bulunmaktan, Küba'daki olayların gelişmesi, Amerikan sermayesi açısından dolaysız bir tehlike oluşturmasına rağmen, uluslararası durumu göz önünde bulundurarak vazgeçti.

Bir dizi nedenden, özellikle devlet aygıtının son derecede zayıf olmasından dolayı, eski hükümetin şu veya bu "iç" ya da "çevre" bölgede ana merkezlerden daha önce yıkılmasına yolaçan savaşan sınıf güçlerinin "coğrafik dağılımı" için, yarı-sömürge ülkelerdeki koşullar, sömürgelerdekinden daha uygundur.

II. İÇ SOVYET BÖLGELERİNİN OLUŞTURULMASI HANGİ KOŞULLAR ALTINDA MÜMKÜNDÜR?

Yarı-sömürge ülkelerde iç Sovyet bölgeleri oluşturulmasının mümkün ve amaca uygun olmasına yol açan savaşan güçlerin böylesi bir "coğrafik dağılımı" için koşulların en uygun olması gerçeği, bu bölgelerin oluşturulmasının genel politik durumdan bağımsız, devrimci güçlerin o andaki hazırlık derecesinden bağımsız olarak başarıya ulaşabileceği anlamına gelmez.

Birincisi, en azından ülkenin birkaç bölgesinde, geniş emekçi kitleleri Sovyet iktidarı doğrultusunda silahlı mücadele için seferber etmeyi garantileyen bir devrimci yükseliş durumunun olması zorunludur. Eğer kitlelerin yeterli bir devrimci hareketi yoksa, —en azından ülkenin bazı bölgelerinde— silahlı

ayaklanma çabaları darbeci, maceracı bir karakter taşır. Bu da devrimci güçlerin boş yere harcanmasına ve Sovyet iktidarı için silahlı mücadele düşüncesine leke sürmeye yol açar. Ama bu, iç Sovyet bölgelerinin oluşturulmasının yalnızca **genel ulusal** devrimci bunalım şartları altında mümkün olduğu anlamına gelmez. Aynı zamanda burada, sarsıntılı, sallantılı bir devlet aygıtına sahip olan (öncelikle **yarı-sömürge**) ülkelerdeki durumun kendine has özellikleri sözkonusudur ki, bu burada **genel ulusal** düzeyde iktidarı ele geçirmek doğrudan mümkün olmadan önce **tek tek** bölgelerde devrimci sınıfların iktidarı ele geçirebilmesini mümkün kılar.

İkincisi, işçi sınıfı hareketinin gelişme düzeyi ile köylü hareketinin gelişme düzeyi arasında belli bir uyumun olması gerekir. İşçi hareketinin önemli bir ölçüde geri kalması halinde, devrimci-isyancı ordunun güçlü bir proleter çekirdeğinin oluşması zorlaşır, ya da hatta imkansızlaşır. Ayaklanma hareketi, böylesi bir durumda, saf bir köylü hareketine özgü bütün zayıflığı göstermek zorundadır (dağınıklık, zayıf örgütlenme, vs.). Diğer yandan, köylü hareketinin çok geri kalması ya da geniş köylü tabakalarının (en azından ülkenin bazı bölümlerinde) silahlı mücadeleye yetersiz bir şekilde hazırlanması, devrimci bir isyancılar ordusunun oluşmasını tamamen olanaksız kılar (devrimci ordunun ana kontenjanı yalnız köylülerden oluşabilir).

Üçüncüsü, hareketin başında yeterince güçlü ve mücadele yeteneğine sahip, önderliği doğru bir politik çizgi izleyecek olan bir Komünist Partisi bulunmalıdır. Aksi takdirde, Sovyet hareketi topluluğunun dağıtılması kaçınılmazdır. Bunun en iyi kanıtı, 1927'deki Nançang askeri ayaklanmasından sonra ortaya çıkan ve komünist E-Tin ve Ho-lun tarafından yönlendirilen Çin devrimci ordusunun mücadele tarihidir. Bu ordu, önderliğin işlediği politik hatalar yüzünden kısa bir zaman sonra yok edildi. Bu ordunun, partizan, işçi ve köylü birlikleriyle birleştirilip Sovyet Çininin Kızıl İşçi ve Köylü Ordusuna dönüştürülmeden önce, kalıntılarını esaslı bir şekilde yeniden örgütlemek gerekti.

Yukarda sayılan üç koşul **mutlaka gereklidir** ve bunlar olmadan iç Sovyet bölgelerinin oluşması ve pekişmesi asla mümkün değildir. Burada, mutlaka gerekli olmayan diğer bir dizi genel politik koşul sayılabilir. Bunların varlığı, ülkenin tek tek bölgelerinin devrimci sınıflar tarafından ele geçirilmesini ve bir ayaklanma ordusunun oluşturulmasını son derecede kolaylaştırır.

Örneğin, özellikle iç çelişkilerin doğrudan silahlı çatışmalara ve "içsavaşlar"a yol açtığı durumlarda (Çin'de tek tek militarist klikler arasındaki savaş ya da Brezilya'da 1932 yılındaki "Paulistler" ile Varga hükümeti yanlıları arasındaki savaşlar) **hakim sınıflar kampındaki iç çelişkilerin keskinleşmesi çok uygun bir etken olabilir.** Böylesi durumlarda, kitlelerin devrimci huzursuzluğu büyür, devlet aygıtının desorganizasyonu artar, ülkedeki silahların sayısı artar, burjuvazinin her iki çarpışan kanadının birliklerinin devrim safına geçmesi kolaylaşır, vs.

Yine aynı yönde etkin bir faktör —elbette ki Komünist Partisinin devrimci güçleri seferber etmek ve örgütlemek için aktif bir çalışma yürüttüğü koşullar altında— tek tek yarı-sömürge ülkeler arasındaki bir savaş olabilir. (Örneğin, 1933'de Peru

ile Kolombiya arasındaki, ya da Bolivya ile Paraguay arasında halen süren savaş gibi). Böylesi durumlarda —özellikle savaşın uzun sürmesi halinde— hükümet birliklerinin saflarından devrimci isyancıların safına geçiş sloganı, savaşan ülkelerin asker yığınları içinde kuşkusuz çok uygun bir ortam bulur.

Eğer devrimci hareketin geniş bir şekilde gelişmesi için yeterli politik ve diğer koşullar varsa, hangi temelde meydana gelirlerse gelsinler, ordu ve donanma içindeki ayaklanmalar, Sovyet bölgelerinin oluşması için silahlı mücadelenin çıkış noktaları olabilirler. Ama burada en azından Komünist Partisi ile ayaklanmacılar arasında belli bir bağın bulunması şarttır. Bizzat ordu ve donanmadaki ayaklanma, devrimi ulusal düzeyde yaymasa da, ayaklanan askerler ve denizciler ülkenin iç bölgelerine girerek, orada savaşmakta olan köylü-partizan birlikleri ile birleşebilir ve bu arada Komünist Partisinin önderliği altında örgütlenen işçi birliklerini toparlayabilir ve iç Sovyet bölgeleri oluşturabilirler.

III. İÇ SOVYET BÖLGELERİNİN OLUŞTURULMASI İÇİN MÜCADELEDE HAREKET ÜSSÜNÜN "EN İYİ TÜRÜ"

Genel olarak iç Sovyet bölgelerinin oluşturulması için en iyi koşulları taşıyan ülkelerde bile, ülkenin her tarafı bunun için uygun değildir. Açıktır ki, Komünist Partisi, Sovyet iktidarı için silahlı mücadelenin hazırlığında, şu ya da bu bölgeyi ana harekat üssü olarak "seçmek" olanağına sahip değildir. Bu daha çok olayların detaylarının önceden kestirilmesi mümkün olmayan somut gelişmesine bağlıdır. Ama Komünist Partisi buna rağmen "en iyi türü" bulmaya çalışmak zorundadır; o silahlı mücadelenin mümkün olan en uygun bölgelerde yürütülmesi için çaba sarf etmek zorundadır. Bu hemen başarılmasa bile, —dogmatik görüşlere kapılmadan ve somut mücadele koşullarını titiz bir şekilde göz önünde bulundurarak— gelecekte devrimci mücadelenin ana üssünü, daha az uygun bölgelerden daha çok uygun bölgelere aktarmak ve oluşan devrimci ordunun ana çekirdeğinin yerini buna göre değiştirmek için uğraşılmalıdır.

Şimdi, Sovyet iktidarının oluşması için hangi bölgeler en uygun bölgelerdir?

1. Genel politik açıdan, halk tabakalarının son derecede sert sömürü ilişkileri altında yaşadığı bölgeler en uygun bölgelerdir. Herhangi bir Güney ya da Orta Amerika ülkesinde yerli Sovyet bölgelerinin oluşturulması, devrimci ordunun harekatının bir ulusal kurtuluş savaşı karakteri alması koşulu altında, devrimci orduya diğer Güney ve Orta Amerika ülkelerindeki milyonlarca yerli emekçinin sempatisini kazandıracaktır.

2. Sovyet iktidarı kurulmak istenen bölgede daha önce köylü ayaklanmalarının olması çok istenilen bir şeydir. Köylü-partizan birlikleri (küçük de olsa) Komünist Partisinin doğru önderliği altında, Sovyet topraklarını koruyan devrimci ordunun etrafında biçimlendiği ilk çekirdeği oluşturabilirler. Bu birlikler, savaşmayı öğrenmiş, düşmanın zayıf yanlarını ve üzerinde bulundukları araziyi askeri açıdan iyi tanıyan denenmiş savaşçılar yetiştirirler. Bu partizan birlikleri, mücadelenin ilk aşamasında, savaş malzemeleri ve cephaneliklere el konması için ana saldırı gücü olarak kullanılabilir, ki böylelikle örgütlenmekte olan devrimci ordunun belli ölçüde silah ve savaş donanı

mı sağlanmış olur. Hükümet güçlerinin silahlı ayaklanma bölgesine yığılmasını önlemek ve az-çok büyük bir devrimci ordunun örgütlenmesi için zaman kazanmak amacıyla, hükümet güçlerinin ulaşım yollarının tahribinde kullanılabilirler.

3. Sovyet bölgelerinin örgütlenmek istendiği arazi mümkün olduğunca geniş olmalıdır. Aksi takdirde, devrimci orduya manevra olanakları ve onun için uygun olmayan askeri operasyonlar sonucu geri çekilmede düşmanın giremeyeceği yöreleri bulmak zor olur.

4. Arazi öyle bir yerde bulunmalıdır ki, düşmanın sınırında toparlanması ve ihtiyaçlarını düzenli sağlaması zor olsun. Eğer düşmanın elinin altında iyi güvenlik altına alınmış ulaşım yolları (demiryolu, nehir taşımacılığı, deniz yolu, vs.) varsa, Sovyet bölgeleri karşı-devrimin güçlü darbelerine maruz kalır. Örneğin, kıyı bölgelerinde Sovyet bölgelerinin oluşturulması doğru değildir. Kendi filosu olan ya da emperyalist güçlerin filosunu kullanan düşman, burada gücünü sürekli olarak ikmal etmek, karaya asker çıkarmak ya da denizden bombardıman olanaklarına, vb. sahiptir. Bilindiği gibi Çin Kızıl Ordusu genel olarak kıyılardan kaçınmakta ve ülkenin iç bölgelerinde yoğunlaşmayı tercih etmektedir.

5. Sovyet bölgesi, mümkün olduğunca yabancıların çıkarlarının özellikle güçlü bir şekilde temsil edildiği bölgelerden belli bir uzaklıkta olmalıdır (örneğin, en önemli yabancı yatırımların ve imtiyazların yoğunlaştığı bölgelerden). Aksi takdirde çıkarları söz konusu olan emperyalist güçlerin doğrudan bir silahlı müdahalesinden kaçınmak, ya da en azından bunu geciktirmek zor olur.

6. Sovyet bölgeleri, gerek devrimci ordunun, gerekse de geniş emekçi halk tabakalarının ihtiyacını karşılayabilecek olan kendi iç besin maddeleri temeline sahip olmalıdırlar. Örneğin,sistemli olarak besin maddeleri ithal eden bölgelerde (örneğin sürekli olarak tek tip tarım ürününün yetiştirildiği bölgelerde), Sovyet bölgelerinin örgütlenmesinde kaçınılmaz olarak ortaya çıkan abluka şartları altında devrimci orduyu ve geniş halk tabakalarını beslemek hemen hemen olanaksızdır. Sovyet iktidarının kurulmasıyla, doğal olarak tek tip tarım ürünü üretimine son verilmesi ve bunun yerine çeşitli tarım ürünlerinin geçirilmesi hedeflenebilir. Ama bu kaçınılmaz olarak en az birkaç yılı kapsayacak uzun bir süreçtir. Burada belirli bir manevra olanağı vardır, ama genel olarak tek tip ürün yetiştirilen bölgeler, çeşitli ürün yetiştiren bölgelere göre devrimci ordunun uzun süreli harekatları için daha az uygun bölgelerdir.

7. Sovyet bölgelerinde, devrimci ordunun silahlarının ve ulaşım araçlarının vs. üretimini güvenlik altına almasa bile, onların en azından onarımını mümkün kılan, ilkel de olsa bir sanayiin olması son derecede istenilen bir şeydir. Böylesi bir sanayi (demircilik, silah atelyeleri, vs.) elbette ki Sovyet iktidarının kurulmasından sonra da, şu veya bu bölgede oluşturulabilir. Ama bunun için en az birkaç aya ihtiyaç vardır. Devrimci isyancı ordu, bu arada başlangıçta normal olarak savaş ganimetleri ile giderilemeyecek olan silah, patlayıcı vb. eksikliği hissedecektir.

Harekat üssünün seçimi, bizzat silahlı mücadele süreci içinde, bütün detaylarının önceden hesaplanması mümkün olmayan bir çok koşula bağlı olarak, somut bir biçimde belirlenebilir!

Ama bu, herşeyin olayların kendiliğindenci gelişmesine terkedilmesi gerektiği anlamına gelmez. Bu olaylar **idare edilmeli, düzenlenmeli,** mücadele **örgütlenmeli** ve bunun için belli bir **plan** ortaya konmalıdır. Son olarak, **zaferi** kolaylaştıracak ve hızlandıracak olan **uygun mücadele koşullarının sağlanması için çaba sarfedilmelidir.**

IV. SOVYET BÖLGELERİNİN OLUŞTURULMASI İÇİN MÜCADELENİN HAZIRLANMASI

İç Sovyet bölgelerinin oluşturulması için mücadelenin hazırlanması, öncelikle Komünist Partisinin çalışmasının genel olarak güçlendirilmesi ve özel olarak da ana üs bölgeleri olarak görülen alan üzerinde güçlendirilmesini öngörür. Parti çalışması, özellikle **en önemli** sanayi dallarının **en büyük** işletmelerini, **en büyük** köyleri, plantasyonları kapsamalıdır. En geniş **birleşik cephe** temelinde kısmi talepler için bir kitle mücadelesi yürütülmelidir. Komünist Partisinin düşmanlarının hain rolü, yalnızca sözlü ajitasyonla değil, bizzat **eylemde**, pratikte ve kitle mücadeleleri içinde teşhir edilmelidir. Kısaca, işçi sınıfı ve geniş emekçi yığınları çoğunluğunun Komünist Partisine kazanılması mücadelesinin gelişmesinde bir canlılık ortaya çıkmalıdır. Bütün bunlar, iç Sovyet bölgelerinin oluşturulması amacıyla başarılı bir mücadele için başlıca koşulları oluştururlar.

Ama bu, bazı özel yönlerde en titiz hazırlığın gerekliliğini dıştalamaz. Bu özel hazırlıklar nelerdir?

1. En iyi parti örgütlerinin, ajitatörlerin ve propagandacıların, Sovyet bölgesi oluşturmak amacıyla mücadele üssü olarak seçilen alanda uygun bir şekilde yoğunlaştırılması. Sözkonusu bölgedeki parti örgütlerinin önderliğinin, komünizme bağımlılıklarını pratikte kanıtlamış, partinin en kararlı unsurlarıyla (esas olarak işçi yığınlarıyla sıkı bağları olan en iyi proleter unsurlarla) pekiştirilmesi. Sözkonusu bölgenin, parti literatürünün (bildiriler, gazeteler, broşürler, vs.) önemli bir bölümü ile sistemli bir şekilde takviye edilmesi.

2. Eğer sözkonusu bölgede eyleme geçmişlerse, ayaklanan köylü birlikleri ile dolaysız bir ilişkinin kurulması. Savaş bilimini belli ölçüde bilen ve savaşan partizan birliklerinin çalışması için politik olarak yeterli olan Komünist Partisi üyelerinin bir bölümünün seferber edilmesi. Böylesi Parti işçilerinin görevi, mücadele süreci içinde kendine olan güvenlerini kazanmaları ve partizan birliklerine komünist bir önderliğin sağlanması için mücadele içinde adım adım partizanların güvenlerini gerçekten kazanmaları, partizanların silahlı mücadelesine gerçekten devrimci bir karakter vermek, bu mücadeleyi kırda ve şehirdeki geniş emekçi kitlelerin süren politik ve ekonomik mücadelesine bağlamak, partizan birliklerinin eylemlerini — toprak ağalarının polisini yok etmek, toprak ağalarının stoklarına el koymak, bunları köylülere dağıtmak gibi— düzenlemek, partizan grupları içinde parti hücreleri oluşturmak, olanaklar dahilinde Komünist Partisi temsilcilerinin seçildiği merkezi bir kurmay ya da devrimci komitelerin seçimi için partizan birlikleri delege konferansları toplamaktır. Parti basınında, partizan birliklerinin mücadelesinin sistemli bir şekilde propaganda edilmesi ve gerici basının ayaklanmacılara karşı karalama kampanyasının teşhiri. Tutuklanan partizanların korunması için

kitle mitinglerinin, yürüyüşlerin ve grevlerin düzenlenmesi. Kırda ve şehirde geniş emekçi kitleler arasında, partizan birliklerine katılmaları için sistemli bir ajitasyon.

3. Şehirlerde işçiler arasında kendini savunma birliklerinin (5'li, 10'lu vb. gruplar) oluşturulması ve bunların sistemli bir şekilde askeri olarak eğitilmesi. Kendini savunma birliklerinin saflarında demirden bir devrimci disiplin'in sağlanması ve bunların önder merkezin denetimi altına sokulması. Sovyet bölgelerinin oluşturulması için dolaysız mücadelenin ilerlediği dönemlerde, işçilerin kendini savunma birlikleri üyelerinden bir kısmı, köylü partizan birlikleri ile birlikte tek tek eylemler için, tutuklu devrimcilerin kurtarılması için, vs. kullanılabilir. Olayların daha sonraki gelişme sürecinde, işçilerin kendini savunma birlikleri Sovyet toprakları üzerinde örgütlenen devrimci ordunun saflarına katılırlar.

4. Egemen sınıfların silahlı güçleri (ordu, donanma, polis,vs.) içinde çalışmanın yoğunlaştırılması. En kararlı, en enerjik ve politik olarak en tutarlı parti üyelerinin bu çalışma için özel olarak seferber edilmesi. Asker yığınlarının sürekli ve dolaysız talepleri için sistemli bir mücadele. Tüm bu çalışmanın ana görevi, birliklerin Sovyet bölgesinin devrimci ordusunun saflarına katılmasının sistemli bir şekilde hazırlanmasıdır.

5. Bütün parti üyelerine Marksist-Leninist silahlı ayaklanma öğretisinin öğretilmesi. Marksizm-Leninizmin kurucularının buna uygun eserlerinin parti eğitiminin tüm kademelerinde (hücrelerde, Parti okullarında, vs.) incelenmesi. Partinin mümkün olan en geniş tabakalarına en azından savaş biliminin en ilkel temellerinin öğretilmesi.

V. SOVYET BÖLGELERİ İÇİN SİLAHLI MÜCADELE

Sovyet bölgelerinin oluşturulması için teknik savaş planı, somut koşullar göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır. **Her derde deva reçeteler son derece zararlıdır.** Pratikte, bu planın bir dizi en çok çeşitli türü mümkündür. Sovyet bölgelerinin oluşturulması için mücadelenin şehirlerde silahlı ayaklanmaya dönüşen bir genel grevle mi, köylülerin kitleler halinde toprak ağalarının mülklerine el koymaları yoluyla mı, daha önce belli yerlerde toparlanmış isyancı köylüler ve işçi savunma birliklerinin erzak depolarına, cephaneliklere saldırısıyla mı, askerlerin ve denizcilerin ayaklanması ile mi, yoksa başka bir tarzda mı başlayacağı son tahlilde yerel ilişkilere ve somut duruma bağlıdır.

Önemli olan yalnızca, mücadelenin başlaması ile birlikte, öncü devrimci merkezin dayanabileceği bütün güçlerin mücadeleye çekilmesidir. Mücadele bir kez başladı mı, hiç titremeden sürdürülmeli, saflardaki korkaklar kovulmalı ve hainlerle hesaplaşılmalıdır. Bir tereddüt, yenilgiye eşit olabilir.

X

Önder devrimci merkezin buna uygun direktiflerinin alınmasından sonra, köylü partizan birlikleri, hükümet birliklerinin ayaklanan kesimi, vs. en kısa zamanda ilk çıkış noktalarından, daha öngeden ana harekat üssü olarak seçilen alana doğru yola

çıkarlar. Düşman direnmesinin en önemli merkezlerini "geçerek" ve —eğer varsa— onun büyük silahlı güçleri ile çatışmadan kaçınarak, geçtikleri yol üzerinde direnişin yan merkezlerini yok ederler ve onun silah ve askeri donanım stoklarına el koyarlar, arkalarındaki demiryollarını ve köprüleri tahrip ederler ve emekçi halkın saflarından gelen akımla güçlenirler.

İsyancılar daha önce tespit edilen alanda toplandıktan sonra, burada merkezi önderliğe sahip bir **devrimci ordu** ve söz konusu alanın emekçi kitleleri aracılığıyla **devrimci bir hükümet** oluştururlar. Eğer ordu önderliği doğru ve her şeyden önce devrimci kitle hareketini göz önünde bulunduran bir politik çizgi izlerse —geniş emekçi kitlelere dayanarak— çok ciddi bir güç haline gelebilir; bundan sonra, ilk olarak elde edilen alanın sıkı bir şekilde elde tutulması olanağı tamamen bir gerçek durumuna gelir. Sovyet bölgesinin sınırlarında bir sınır koruması oluşturan devrimci ordunun önderliği, Sovyet bölgesine doğru ilerleyen düşmanın ana silahlı güçlerine karşı, cephe gerisinde bozgun taktiği uygular ve öncelikle onun ulaşım yollarını tahrip etmeye çalışır. Devrimci ordu, düşmanı püskürterek, Sovyet alanını genişletir ve geniş halk kitlelerinin ve saflarına geçen düşman birliklerinin yardımı ile sayısını artırır.

Bu, harekat planının "en iyi türü"dür. Bu türün gerçekleştirilmesinin başarılıp başarılamaması ya da mücadelenin somut şartlarının baskısı ile bunun değiştirilip değiştirilmemesi, bizzat mücadele içinde belli olur. Ama her halükârda mümkün olduğunca "en iyi tür"e ulaşmak için çabalamak gerekir.

Buna rağmen, **pratikte** devrimci ordu tarafından en önce ele geçirilen alanın sürekli olarak elde tutulmasının güçleri aşan bir **görev olarak ortaya çıkması** muhtemelen daha fazladır. Dahası, ayaklanmacıların bu alanı ne pahasına olursa olsun, güçlerinin büyük bir bölümünü kendilerinden üstün düşman kuvvetleri ile mücadele içinde kaybetme pahasına da olsa elde tutmak istemeleri **büyük bir hata** olur. Önemli olan, **alanın korunması değil, devrimin silahlı kadrolarının elde tutulmasıdır.** Devrimci ordu, mücadele yeteneğini koruyan ve kendinden üstün bir düşmanla karşı karşıya ise, bu durumda ilk elde ettiği alanı boşaltmaya ve düşmanın zorlukla hareket edebildiği alanlara çekilmeye zorlanabilir. Eğer devrimin silahlı güçleri elde tutulabilmişse, böylelikle özel bir çaba harcamadan yeni bir alana yerleşilebilir. Devrimci ordu, yeni bir Sovyet hareketi merkezi örgütledikten sonra, mücadeleye yeniden başlar ve bu arada yerel emekçi halkın kazanılması ve saflarına geçen düşman birlikleri ile giderek büyür. Karşı-devrimci ordunun üstün gücünün baskısı altında, kısa zamanda ülkenin iç kesimlerine doğru çekilmek ve kısa zamanda daha önceden terkettiği alana dönmek üzere, birkaç kez daha yerleştiği alanı terketmesi mümkün olabilir. Yalnızca Sovyet hareketi önderliğinin pratik çizgisi doğruysa, devrimci ordu saldıran düşmanı en sonunda mutlaka püskürtecektir ve seçilen alan üzerinde sağlam bir konum elde edecektir ve söz konusu alanı Sovyet hareketinin az-çok istikrarlı bir merkezi haline dönüştürecektir.

Bütün bunlar, elbette ki, düşmanın ortaya çıkması ile isyancıların hemen, hiçbir direniş göstermeden, elde ettikleri yerleri terketmeleri anlamına gelmez. (Yeni savaş tarihine 25 000 kilometrelik ve düşmanın sürekli arkada olup izlediği bir atlı süvari kıtası yürüyüşü kazandıran) böylesi bir sürekli "yer değiştirme" taktiği, 1924-1927 yılları arasında Brezilyalı

isyancıların ("Prestes kıtası") izlediği taktikti. Ama "Prestes kıtası" küçük-burjuva bir önderlik altındaydı, politik çizgisi gerçek devrimci bir politik çizgi değildi, geniş halk kitlelerini etrafında birleştirmeyi başaramadı —ve bunun için de — herhangi bir belirli alanda yerleşip kalmayı hesaba katamadı. Ona, muazzam büyüklükteki Brezilya'nın bir başından diğerine koşturmaktan ve hükümet birlikleri ile ciddi çatışmalardan kaçınmaktan başka yapacak bir şey kalmadı.

Komünist Partisinin politik önderliği altında bulunan devrimci Sovyet ordusuna gelince, onun da belirli bir dönem için karşı-devrimin silahlı güçleri ile nihai mücadeleden kaçınmak zorunda kalması mümkündür. Saldıran düşmanın cephe ilerisinde, cephe gerisinde devrimci bir kitle hareketi (öncelikle köylülerin toprak mücadelesi) geliştirdiği ve böylelikle güçlü bir kitle temeli oluşturduğu anda, üstün düşman güçleriyle mücadelede, ordusunun ana kadrolarını kaybetme tehlikesine girmeden şu ya da bu alana yerleşmek için tamamen gerçek bir olanak elde eder.

Sovyet alanının sağlamlaştırılmasının önde gittiği mücadelenin ilk aşamalarında, isyancı ordunun operasyonları "küçük" bir partizan savaşı karakteri taşımak zorundadır. İsyancılan maksimal bir hareketlilik gösterirler; asla kitleler içinde sabit noktalarda kalmamalıdırlar, aksine mücadeleyi açık alana çekmeli, mümkün olduğunca küçük birliklerle harekatta bulunmalı, düşmanın cephe ilerisinde, yanlarında ve cephe gerisinde aynı anda ortaya çıkmalı, onu desorganize etmeli ve yıpratmalı, güçlerini parçalamalı ve onun kitle halinde yoğunlaşmasını önlemelidir. Daha önceden seçilmiş belirli bir alan üzerinde sürekli yerleşme perspektifini göz önünde bulundurarak ve bu perspektifin hızlı bir şekilde gerçekleşmesi için her türlü olanağı kullanarak, gerektiğinde geçtikleri yerlerde devrimci kitle mücadelesini alevlendirerek, bir bölgeden başka birine geçmek zorunda kalabilirler.

II

Çin Kızıl Ordusunun oluşum ve mücadelesinin son derece zengin deneyleri **"küçük savaş"** (gerilla savaşı —ÇN) **yöntemlerinin yeni oluşmakta olan Sovyet ordusu için en avantajlı** (yöntem-ÇN) **olduğunu** göstermektedir. Hükümet birlikleri herhangi bir yerde büyük birlikler halinde yoğunken onlarla çatışmaktan kaçınarak, ya da düşman zayıfken ona yoğun saldırılar yönelterek, Çin Kızıl Ordusunun küçük birlikleri bile kendilerini savunmayı ve düşmana bir dizi yenilgi tattırmayı başarmışlardır. Bu tarzda, belli bir soluk aldıktan sonra, kendilerini belli bir bölgede, az-çok sağlam bir şekilde yerleşen büyük bir orduya dönüştürmüşlerdir. Bu arada bir çok kez geri çekilmek ve alanı düşmana terketmek zorunda kalmışlardır. Ama **silahlı kadrolar** elde tutulmuş ve yok olma tehlikesinden kurtulmuşlardır. Toprak kaybı, küçük birliklerin devrimci orduya doğru gelişmesi için kazanılan zamanla giderilmiştir.

Çin'de istikrarlı Sovyet bölgelerinin oluşturulması için mücadele oldukça uzun sürmüştür. Ancak 1929'un sonundan ve özellikle 1930'un başlarından bu yana, Sovyet hareketi partizan mücadelesi şeklindeki ilk aşamasından çıkarak, az-çok istikrarlı bir toprak temeli elde etmiştir. Ama bu hazırlık aşaması, "küçük savaş" mutlaka zorunluydu. Bu olmasaydı, şimdi karşı-devrimin silahlı güçlerinin hücumunu birkaç yıldan bu yana başarıyla püskürten güçlü bir Sovyet Çin'i Kızıl Ordusu meydana gelmezdi.

DAYANIŞMA SİLAHIMIZDIR

BOLŞEVİK PARTİZAN

Aşağıda TKP/ML Bolşevik Merkez Yönetimi'nin yaptığı bir çağrıyı aynen yayınlıyoruz:

BÜTÜN DEVRİMCİLERE ÇAĞRI !

Faşizmin zindanlarındaki devrimcileri destekleyelim !

İŞÇİLER, EMEKÇİLER ...

Ülkemiz faşizmin en karanlık dönemlerinden birini yaşıyor. Emperyalizmin uşağı cuntanın halka karşı giriştiği saldırılarda, bir yıl içinde yüzbini aşkın devrimci, demokrat, yurtsever faşizmin zindanlarına atıldı. İşkence tezgahları durmadan işledi, işliyor.

Şimdi, güya "bağımsız" mahkemelerde çeşitli devrimci örgütlerden onbinlerce devrimci, hakim sınıflar adına yargılanacak. Kitlesel davalar başladı. Sürecek.

İŞÇİ, EMEKÇİ ARKADAŞ ...

Bugün faşizmin zindanlarında her an işkenceye çekilme tehdidi altında, insanlığın yüzkarası şartlarda yaşamak zorunda bırakılan yüzbinlerle devrimci, yüce bir dava için savaştıklarından hakim sınıfların saldırısına uğradı. Onlar emperyalist sömürü ve baskıya karşı; bağımsız bir Türkiye için savaştı. Onlar emperyalizmin uşaklarının faşist diktatörlüğüne karşı, halkın demokratik Türkiye'si için savaştı. Onlar sömürünün bütünü ile ortadan kalktığı bir dünya için savaştı. Onlar bugün en zor şartlar altında bir onur mücadelesi veriyor. Bu yüce dava için savaşı faşizmin işkencehanelerinde ve zindanlarında da sürdürmeye çalışıyor. Onların uğrunda savaştığı dava, gerçekte tüm işçilerin, emekçilerin davasıdır.

Bu savaşı bugün işkencehanelerde, zindanlarda, mahkemelerde sürdürenlere sahip çıkmak; onların yalnız olmadığını göstermek, bugün bütün devrimci işçiler ve emekçiler açısından önemli bir görevdir.

Bütün devrimcileri bu görevi yerine getirmeye; faşizmin zindanlarındaki devrimcileri ellerindeki tüm araçları kullanarak somut olarak desteklemeye çağırıyoruz.

Biz bu bildiri ile birlikte faşizmin zindanlarındaki devrimcileri maddi olarak desteklemek için bir kampanya başlatıyoruz. Bu kampanyada topladığımız bağışları, siyaset farkı gözetmeksizin, yardıma muhtaç devrimci kardeşlerimize uygun bir şekilde ulaştırmaya çalışacağız.

Bütün devrimci teşkilatları bu kampanyaya katılmaya, veya paralel kampanyalar sürdürmeye çağırıyoruz. Bu somut konuda; devrimci tutuklulara ulaşmak için tüm devrimci örgütleri eylem birliğine, imkanlarını birleştirmeye çağırıyoruz.

İŞÇİLER, EMEKÇİLER ...

Çevrenizde gözaltındaki ve tutuklu devrimciler için para, giyecek, ayakkabı, ilaç bağışı toplayın. Bunları devrimci tutuklulara ulaştırmak için Bolşeviklerle ya da çevrenizde bulunan, aynı yönde çalışma yapan diğer devrimci gruplarla temas kurun.

Bolşevikleri doğru bulup destekleyen devrimci işçiler, emekçiler ...
Sizleri bu kampanyaya katılmaya, bu kampanyayı yürütmeye, yaygınlaştırmaya çağırıyoruz.

Bunun için kampanya başlangıcında bütün Bolşevik taraftarlarını yılbaşı ikramiyelerini zindandaki devrimci kardeşlerimiz için ayırmaya çağırıyoruz.

Dayanışma silahımızdır !

TKP/ML Bolşevik Merkez Yönetimi

1 Kasım 1981